

*Croșeap
Căman*

Pascal BRUCKNER

IUBIREA FATĂ
DE APROAPELE

• autorul cărții •
LUNI DE FIERE •

3
TREI

- IUBIREA FAȚĂ DE APROAPELE -

PASCAL BRUCKNER

IUBIREA FAȚĂ DE APROAPELE

Traducere din limba franceză și note de Vasile Zincenco
Titlul original: *L'amour du prochain*, 2004

Cuprins

PROLOG

CAPITOLUL I CONSACRAREA ÎNGERAȘULUI

CAPITOLUL II IMPROBABILUL

CAPITOLUL III HORA ÎNGERILOR

CAPITOLUL IV PERTURBĂRILE ATAȘAMENTULUI

CAPITOLUL V CU MÂȚA-N SAC

CAPITOLUL VI MIERCUREA CENUȘII

CAPITOLUL VII MISIONARII IUBIRII

CAPITOLUL VIII MARELE DEZASTRU

CAPITOLUL IX LABIRINTURILE CĂINȚEI

CAPITOLUL X VIAȚA NOUĂ

EPILOG

Pentru Daniele și Albert în
amintirea vilei lor „L'Olive”.

*Pentru François Samuelson,
complicele meu de pe Paris-Strasbourg.*

„Nuditatea femeii este mai
înțeleaptă decât învățătura filosofului.”
MAX ERNST

PROLOG

Tocmai împlinisem douăzeci de ani, umblam pe străzi ca un nebun, cu ochii arși de trupuri. Sub rochii, sub cămăși, se aflau piei incredibil de catifelate pe care n-aveam să le ating niciodată. Eram mai bolnav din cauza acestor fapte inaccesibile decât satisfăcut de partenerile deja avute. Mă simțeam ca un sărac așezat în fața unui miliardar, pânțele cel mai neînsemnat era pentru mine un lux de care eram lipsit. Aveam douăzeci de ani, eram timid, iubirile-mi reale reflectau doar o infimă proporție din dorințele mele.

Într-o zi, mergând pe bulevarde, emoționat mai mult decât de obicei de diversitatea chipurilor, de grația femeilor care se plimbau, am avut o revelație: toate aceste trupuri mi se datorau tot așa cum eu eram dator să-l ofer pe-al meu cui îl voia. Pofta îmi ricoșa de la o siluetă la alta, le strângea pe trecătoare în combinații tot mai vaste, mai improbabile. Le vedeam deja călare pe mine, punându-mi-se pe față, înăbușindu-mă între coapsele lor. Ca să nu cad din picioare, am fost nevoit să mă așez pe o bancă. Prea multe minunății erau pe lume: refuzam să fiu izgonit de la acest festin.

Un domn în vârstă, neliniștit de starea mea, m-a abordat:

— Ce e cu dumneata, tinere, nu te simți bine?

I-am răspuns cu un ton exaltat, arătându-i mulțimea ce se scurgea pe lângă noi:

— Uitați-vă și dumneavoastră, sunt atâtea... la care să râvnești, pe care să le-atingi.

A întors capul, neîncrezător. Nu vedea aceleași splendori. Cum să-i exprim încântarea ce mă cuprinsese? Am stat acolo aproape o oră, timpul necesar ca să-mi treacă amețala. Când în sfârșit m-am sculat de pe bancă, înțelesesem totul.

Am jurat să rămân credincios adevărului acelor clipe uluitoare.

CAPITOLUL I CONSACRAREA ÎNGERAȘULUI

Bineînțeles m-am grăbit să-mi trădez jurământul, să mi-l ascund în străfundul memoriei. Era o promisiune de bețiv care n-a rezistat la proba realității. M-au înhățat reușita socială și familială, aceste două capcane colective. M-am căsătorit la douăzeci și unu de ani, am făcut trei copii, am început o carieră de invidiat. Pe scurt, am comis, un pic mai devreme decât ceilalți, prostiile pe care le face toată lumea.

Bunătatea vieții

Am fost un băiețel răsfățat, un caniș de lux. Având un frate cu opt ani mai mare decât mine, părinții m-au cocolit ca pe un dar al providenței, cel mic pe care nu-l mai sperau. Am trăit într-un univers călduț, cel al jucăriilor de lemn, al trenulețului electric și al castelelor fortificate. Și astăzi mai văd Paradisul ca pe un spațiu închis, o încăpere încuiată propice miracolelor. Am avut parte de o copilărie blândă ce-a trezit în mine sentimentul propriei mele importanțe: niciodată nu mă surprinde că sunt iubit și încă și mai puțin că sunt preferat. În schimb, sunt întotdeauna stupefiat când mă văd ignorat. M-am scaldat în aroma complimentelor perpetue. Îmi puteau fi adresate toate măgulirile din lume, nici măcar nu mă prefăceam că sunt stânjenit de ele. Am crescut într-un cocon al cărui odor de preț eram, întotdeauna senin, la fel de bine dispus, indiferent la necazurile care-i afectau pe cei apropiați mie.

La naștere, mi s-a întâmplat ceva ciudat: anunțul venirii mele pe lume a apărut în cotidianul preferat al părinților mei (de stânga, firește), la rubrica de necrologuri, ca urmare a unei greșeli de culegere a textului. Așa că am fost declarat mort la douăzeci și patru de ore după ce-am ieșit din pântecul mamei, ceea ce a declanșat un flux de telefoane

angoasate. După aceea, am fost tratat ca un înviat din morți, ca cel scăpat dintr-un mare naufragiu. De-aici mi-au rămas părinții cu o veșnică neliniște și m-au vegheat până la majorat ca să mă apere de lume și de mârșăviile ei. De când mă știu, mama se extazia în fața mea: când eram sugaci, că dorm, îmi sug degetul sau că-mi beau biberonul, eram adorabil. Sărmanul meu frate, Léon, a suferit din pricina acestor menajamente deosebite. Venirea mea pe pământ a marcat pentru el declinul unei efemere suveranități. Eu eram Unicul, el nu va mai fi niciodată decât un încurcă-lume. La vârsta de zece ani, constatând că părinții îl neglijuau în favoarea mea, s-a lipit de frigider, din care-și scotea motive de-a trăi. Ronțăitor compulsiv, la cincisprezece ani a ajuns la 120 de kilograme, tot îngurgitând hamburgheri, înghețate, bomboane, feculenți. La masă, după ce mânca, o lua întotdeauna de la început. Cât ne necăjeam mama și cu mine să-l vedem, când toată lumea își terminase desertul, întorcându-se din bucătărie cu un castron de paste aburind și lucind de-atâta unt! Tratamentele, spitalizările, regimurile nu l-au schimbat cu nimic. A scăzut la 90 de kilograme, dar era prea târziu. Diform, a devenit un paria al familiei, cel ce era ascuns oaspeților importanți. Era un adolescent umflat și transpirat a cărui răsufare grea mă angoasa, un burduhănos care deborda mereu peste ceilalți, ne călca pe nervi. Mă temeam ca grăsimea să nu i se reverse peste mine, să nu mă umple și pe mine. Reușise să facă doar o școală de comerț de mâna a doua și vegeta într-o fabrică de furnituri școlare unde devaliza distribuitorii automate de batoane cu ciocolată. În vreme ce tata, și el cu tendință spre îngrășare, demisionase în fața acestei probleme, mama îl prevenea cu regularitate pe Léon că va muri de infarct înainte de-a împlini patruzeci de ani, că nu-și va găsi niciodată o soție, că va fi concediat din toate întreprinderile. Cu un nivel de colesterol deja ridicat, fratele meu se străduia să-i dea dreptate și se cufunda un pic mai mult în intemperanta alimentară.

Îmi amintesc de două episoade marcante: când am făcut doi ani, mama m-a prezentat prietenilor ei purtându-mă gol pușcă pe o tavă de argint garnisită cu petale de trandafir. Am fost aplaudat, acoperit de sărutări pe pulpe, pe coapse, pe brațe, pe obraji, puțin a lipsit să nu fiu devorat așa crud de convivi. De-atunci am păstrat o poftă durabilă pentru exhibiție, iar după aceea adoram să mă despoi în fața micuților mei prieteni, fiind sigur că vor veni să mă sărute, să mă ovaționeze. Un alt incident urma să accentueze această tendință: avem patru ani, mama lua ceaiul cu o prietenă, era ora la care făceam baie. Trebuia să mă dezbrac, nu voiam să plec de lângă ele, continuam să mă joc printre picioarele lor. Atunci, prietena ei, o brunetă înaltă și picantă, a ales șiretenia: râzând, s-a apucat să mă gâdile, spunând că am niște ochi și o piele de fată.

— Dar nu ești fată, nu-i așa?

Am protestat.

— Nu te cred.

Am urlat de furie.

— Atunci, desfă-te la pantalonași, arată-mi că ești băiețel.

Încă ezitam.

— Ascultă ce-ți spun eu: de fiecare dată când ai să dai jos ceva de pe tine ai să primești o bomboană.

Acest argument m-a hotărât: mi-am scos, așadar, pantofii, pantalonii. Au curs bomboanele, mama a intrat și ea în joc și când în sfârșit mi-am dat jos chiloțeei, hohotind de râs, cu cocoșelul ridicat pe verticală, eram în posesia unei comori de dulciuri. Am prins acest obicei și multă vreme am refuzat să mă dezbrac, inclusiv la ora de gimnastică, fără plată. Am mers atât de departe, încât o învățătoare, șocată de comportarea mea, mi-a rugat părinții să pună capăt acestei apucături. Trebuia să învăț să mă schimb de haine fără să fiu răsplătit.

Prunc minune, păream hărăzit unui destin fără pereche. Cunoscând puterea cuvintelor, uzam și abuzam de formula „te iubesc”, ceea ce avea darul să-i facă praf pe-ai mei. Am

fost atât de înconjurat, încât, până la vârsta de zece ani, îmi erau sărbătorite „luniversările”, o aniversare pe lună, în vreme ce aceea a fratelui meu prilejuia o scurtă formalitate fără tort, în care îi ofeream un cântar vorbitor, precis până la miligram, cărți de dietetică și haine prea strâmte ca să-l culpabilizăm bine.

Și părinții mei cunoscuseră o fericită conjuncție a astrilor, o libertate fără limite. Foști stângiști amândoi, trecuți prin sectele troțkiste – alegerea numelui fratelui meu era un omagiu adus lui Lev Davidovici Bronstein, alias Léon Troțki – cultivau o aversiune profundă pentru religie. Biserica, templul, moscheea, sinagoga n-aveau presă bună la noi. Un anticlericalism epidermic ne ținea loc de crez. Tata, în tinerețe, beneficiase de o pilozitate abundentă. Întreținea o pasiune pentru părul lui, în acesta celebra un semn exterior de bogăție ca o tiară, o coroană vegetală care ar înnobila și cele mai banale capete. Ghinionul lui, după chica din adolescență, craniul i se pleșuise, vaste zone aride îi alungaseră ultimele smocuri de păr pe ceafă, unde atârnav ca niște fire de paie. La treizeci de ani, dezgustat, își răsese occiputul după ce încercase să-și lase barbă și favoriți. Se terminase cu desimea și suplețea de altădată, când plețele strălucitoare i se ridicau în vânt ca o pânză de corabie. În fotografiile lui de student, avea aerul unui țigan, al unui pirat de trotuar, luând cu asalt, împreună cu alți indivizi de teapa lui, cafenelele de pe strada La Contrescarpe și de pe bulevardul Saint-Michel, umblând să ducă cuvântul cel bun până-n străfundul trecătorilor din Ardèche sau al piețelor din Lubéron. Pe vremea aceea, îi cita la grămadă pe Deleuze, Led Zeppelin, Castaneda, Wilhelm Reich, Jerry Rubin, Jim Morrison, Dylan, potrivit artei de a înșira mărgelile specifică acelor ani. Avid să reînvie climatul de când avea el douăzeci de ani, ne-a îmbătat, cât am fost tânăr, cu muzică rock, funk sau soul cu o sânguință care friza fanatismul. Ura lui militantă împotriva lui Dumnezeu nu împiedica o anumită superstiție. În 1968, fusese foarte afectat de o ședință de

spiritism ținută la inițiativa AJS-ului (Alliance des Jeunes pour le Socialisme – Alianța Tinerilor pentru Socialism – o ramură a nebuloasei troțkiste). Întrebat de niște stângiști foarte gravi despre viitorul Revoluției Mondiale, Spiritul, al cărui rol era ținut de o cubaneză adeptă a sectei *santeria* (acel cult african apropiat de voodoo), răspunsese negativ: revoluția proletară n-avea nicio șansă să reușească în Franța sau în Europa Occidentală, aceste bastilii îmburghezite ale lumii capitaliste. Trebuia să se plece la tropice sau în regiunile de Peste-mări. Tata, care detesta să călătorească, pe care avionul și bolile îl panica, ieșise de acolo foarte abătut.

Cât despre mama, străbătuse ca turistă toate ideologiile de stânga, le vorbea la perfecție fiecare dialect, chiar dacă într-un târziu a înclinat spre ecologie. În Franța, toată lumea este datoare să fie de stânga, inclusiv oamenii de dreapta, este un pașaport indispensabil pentru viața socială. Mama era mai de stânga decât oricine: n-ai fi putut niciodată să o prinzi în flagrant delict de complezență pentru „sistem”. Membră a unui grup feminist radical din anii '60, ea susținea atunci că „penisul este o armă de distrugere în masă”. Tata o sedusese replicându-i: da, dar e o armă care se blochează des. Profesoară devenită consilieră pedagogică, și-a descoperit târziu o pasiune pentru mâncărurile alese și își invita în fiecare săptămână niște prietene de vârsta ei la partide de cărți la care refăceau lumea îndopându-se cu patiserii pe care ar fi trebuit să le pui să se scurgă pe sârmă, atât erau de îmbibate cu alcool și grăsimi. Părinții mei practica religia ipocrită a banului, moștenire de la catolicism, atât de răspândită în Franța: în public îl disprețuiau, în particular îl venerau. Faptul că la vârsta lor le lipseau banii îi chinuia. Încercaseră să-și bruieze apartenența de clasă, dar sub neglijența discursului și a ținutei, adevărul social ieșea mereu la suprafață: ei înșiși, copii de feroviari și de comercianți, făceau parte din mica burghezie superioară franceză, deși tata, director al unei modeste agenții

imobiliare din cartierul Sentier, pe strada Saint-Sauveur, visa să se înalțe până la clasa mijlocie. Spre deosebire de majoritatea foștilor lui colegi, deveniți șefi de întreprindere, oameni de afaceri, directori de ziare, nu făcuse niciodată avere și se uita nu fără amărăciune la acești foști radicali trecuți de la clandestinitate la opulență. Mama, decepționată de subțirimea mijloacelor noastre financiare – trăiam într-un apartament cu trei camere de pe bulevardul Magenta – își mutase toate aspirațiile asupra mea și era supărată pe Léon că dă despre familia noastră o imagine atât de proastă. Multă vreme a trebuit să mă bat împotriva iubirii ei devoratoare, ba chiar asta a fost singura bătălie pe care am dus-o vreodată. Când, la cincisprezece ani, într-un elan de independență, am hotărât să-mi spăl lenjeria în altă parte, mama se simțise rănită și a început să-mi șterpească slipurile și ciorapii ca să aibă ea grijă de ele. Într-o zi, mi s-a pierdut o cămașă la spălătoria de lângă noi: mama a făcut un asemenea scandal, încât gestionarul acesteia mi-a interzis să mai calc pe-acolo. Păstrarea controlului absolut asupra lenjeriei mele de corp constituia principalul ei titlu de glorie. Avea o memorie fenomenală a conținutului sertarelor mele, își aducea aminte de cel mai mărunț nasture lipsă, de cel mai mic retuș. Iarna, mă aștepta uneori cu o gustare, la ieșirea de la ore, și-mi înnodea la gât un fular gros, sub sarcasmele prietenilor mei, în vreme ce Léon umbla mereu cu gâtul gol, cu haina desfăcută. „Pe el îl protejează șoricul lui”, zicea mama cu milostenie. Léon ar fi putut să iasă din casă doar cu o bucată de pânză în jurul șoldurilor și ea tot nu i-ar fi dat acestui lucru nicio atenție. În vreme ce el se umfla posomorându-se, eu creșteam înflorind. Eu eram ațățătorul, el, mototolul. Adulat acasă, mă simțeam totuși vulnerabil în fața celorlalți. Lumea mă înspăimânta pentru că nu avea chipul amabil al părinților mei, nu-mi era de ajuns să apar printre oameni ca să exist. Așa încât, la pubertate, barierele dintre sexe au devenit pentru mine cvasimetafizice, la fel de imposibil de

trecut ca și frontierele dintre specii. Fanfaron acasă, rămâneam poltron în afară.

Învățarea docilității

Admis prin derogare la liceul Henri IV, am reușit să fac studii strălucite, am intrat la Școala Normală Superioară și la Școala Națională de Administrație¹ de unde am ieșit al treizecilea din promoția mea. Am optat pentru diplomatie, visul dintotdeauna al mamei mele. Alesesem această cale și din admirație pentru rarele figuri de ambasadori sau consuli care, în împrejurări dramatice, dăduseră dovadă de curaj, ba chiar de eroism, fără să cedeze la tocmeli, la rațiunea de stat. La ENA, am învățat deferența, la Școala Normală, disidența. Ambele se echilibrează ca să mă transforme într-un adevărat francez, pe jumătate supus, pe jumătate revoltat. Am intrat încă tânăr la Externe, în secția Cooperare culturală. Între timp, la douăzeci și unu de ani, m-am căsătorit cu Suzanne, încântătoare fată supradotată din burghezia lyoneză, ea însăși proaspătă absolventă a HEC², și i-am făcut trei copii unul după altul, fără să mă gândesc, în elanul întâlnirii noastre. La primul, Suzanne mă anunțase: am băiatul, acum îmi trebuie fata, ca și cum ar fi zis: am mașină de spălat, acum îmi trebuie combina laser. Ne antrenăm pe bebeluși vii, împrumutați de mame celibatate care veneau să ne învețe gesturile fundamentale. Spre sfârșitul primei sarcini, testam în fiecare zi altul: noroc că niciunul nu căzuse din mâinile noastre neîndemânatică și știam de-acum să scot niște scutece, să dozez un biberon cu dexteritatea unei puericultoare. Suzanne mă cucerise printr-un obicei delicios:

¹ În franceză École Nationale d'Administration, ENA, care-i pregătește pe marii funcționari ai statului, de unde numele familiar de enarh dat absolvenților săi, considerați drept deținători ai puterii. Creată la Paris în 1945, a fost delocalizată la Strasbourg în 1992.

² HEC, École des hautes études commerciales (Școala de înalte studii comerciale) creată la Paris în 1881, instalată din 1964 la Jouy-en-Josas, în partea de est a Parisului.

când mă săruta, ne proteja gurile cu mâinile, de teamă ca sărutările noastre să nu-și ia zborul. Degaja un farmec nebun cu pielea ei albă ca smântână pe care pistruii păreau niște fulgi de ovăz într-un bol de lapte, izbucnea în răs din orice și jugula o voință debordantă prin exerciții zilnice. Însă, în spatele rotunjimilor ei, manifesta o voință de fier și-mi impunea o disciplină de lucru care mă salvase și-mi îngăduise să-mi trec cu brio toate concursurile. Avea ambiție cât pentru doi și mă readucea la îndatoririle mele de fiecare dată când mă abăteam de la drumul trasat. În plus, stăvilise intruziunile mamei mele, declarându-i că de-acum înainte nu mai eram „puișorul” ei, ci un bărbat matur ce trebuie tratat ca atare. Odinioară, Suzanne își dăduse o înfățișare boemă, iar după aceea pusese ordine și aici, în afara duminicilor când își îmbrăca din nou costumul decontractării. Și ea, adulată de ai săi – formau cu toții o societate de admirație reciprocă în care complimentele săreau de la unii la alții ca mingiile dintr-un perete – era conștientă că aparține unei caste ieșite din comun; mama ei, analist financiar într-un grup farmaceutic, o crescuse în această certitudine. Refuzând majoritatea slujbelor ce-i fuseseră propuse, intrase, din pasiune pentru științele și bolile grave, la un post de televiziune publică unde asigura reportajele medicale. Devotamentul, sensibilitatea sa îi atrăgeau afecțiunea generală. Sponsoriza niște copii cancroși, dar și niște handicapați și le consacra câteva ore pe săptămână. După bacalaureat, cunoscuse doar o scurtă perioadă de nepăsare: intrată devreme în vârsta răspunderilor, nu renunțase totuși la romanțiozitate, fiind sigură că poate concilia căminul conjugal cu fantezia. Citându-l pe nu mai știu care filosof german, înțelegea să-i combată pe ceilalți cu fericirea noastră și să poarte sus această exigență. Nici vorbă să te plângi ori să decazi!

Adevărul este că devenisem funcționar din automatism și soț din lipsă de imaginație. Suzanne mă acceptase într-o vreme în care eram singur, ne mulțumiserăm unul cu

celălalt. Oamenii îți spun întotdeauna că au trăit o tinerețe nebună: în realitate, se scuză pentru jalnica lor maturitate. Tinerețea le era deja mediocră, starea adultă n-a aranjat nimic. Eu jucam jocul: eram dus de o mișcare ce mă depășea și numai asigurările venite din partea celor apropiați îmi certificau că luasem loc la bordul adevăratei vieți. Mă prefăceam că am un imens interes pentru copiii mei, Adrien, Jules și Zabo, șopteam cu ei, vorbeam ore întregi, cu alți tați, despre problemele lor școlare, alcătuirea programelor, greutatea excesivă a ghiozdanelor pe osatura odraslelor noastre. Eram prezentat drept un tată model. Ne răsuna casa de țipete, cavalcade, lacrimi. Acesta este chiar zgomotul vieții, îmi spunea soacră-mea, Irene, cu un aer exaltat, atunci când mă găsea închis în toaletă, citind o bandă desenată ca să scap de vacarmul făcut de progeniturile mele. Da, asta era existența: o soție frumoasă, energică și niște mucoși care după aceea te vor detesta, vor avea nevoie de douăzeci de ani ca să scape de sub influența ta înainte de a face aceleași greșeli cu vlăstarele lor.

Toate îmi surădeau: mi se promitea deja, fapt excepțional, un post de director adjunct la DGCID (Direcția Generală a Cooperării Internaționale și a Dezvoltării). Mă ocupam de gestionarea Institutelor și Centrelor, de politica culturală și artistică a Franței în străinătate. Intrasem aici pasionat de relațiile internaționale. M-am dezumflat repede. Cantonat în micul meu sector, mă simțeam pierdut, umilă roțiță în marea mașină de nivelat care este administrația. Munca mea era simplă: primeam ordinele superiorilor mei și le transmiteam subordonaților mei, garnisite cu câteva parafraze. Devenisem maestru în arta pastșiei, mă pliam exact după limba, moravurile cu care eram în contact. La birou eram popular, manifestam o voie bună constantă, îmi înmulțeam surâsurile către fiecare, un compliment bărbaților pentru fizicul lor, iar femeilor pentru spiritul lor – e foarte bine să interverterști prejudecățile – și mergea treaba.

Șeful meu, Jean-Jacques Bremond, un bărbat scund, roșcat, cu obrajii căzuți care-i făceau în jurul fălcilor un guleraș de grăsime, mă invita să prânzesc cu el o dată pe lună, ca să ia pulsul birourilor. Eram informatorul lui, îi semnalam pe cei indisciplinați, adunam două-trei anecdote despre iubirile de culoar, tensiunile dintre departamente. Uneori, când toată comedia asta mă plictisea, când eram sătul să mai suport tutela unor despoți meschini, șeful meu bombănea:

— Sébastien, nu mai geme atâta! Secretul acestui minister este forma. Să înfășori totul într-o formă elegantă. Fondul nu are nicio importanță. Ca să reușești, trebuie să-ți scoți coloana vertebrală, să fii suplu precum cauciucul. Diplomația este mai întâi o carieră. Nu ți se cere să gândești, ci să-ți ții degetele pe cusătura pantalonilor. Gândește-te la următorul dumitale post!

Îi detestam cinismul. La patruzeci și șapte de ani, dezabuzat, umbla cu tot felul de intrigi în serviciu, așteptând o promovare, și își omora timpul luându-și metrese din personalul mărunț, momindu-le cu o avansare. Urmând sfaturile lui Suzanne și ale soacrei mele, înghițeam toate bobârnacele, fiind sigur că, într-o bună zi, voi deveni la rândul meu un satrap al cancelariilor, dispunând sub ordinele mele de o armată de lachei. Aveam răbdare, mi se promitea o soartă excepțională, ba chiar un post de ambasador înainte de patruzeci de ani, la o vârstă la care alții încă vegetează prin niște obscure subprefecturi.

Ta Zoa Trekei

Totul a început în ziua în care am împlinit treizeci de ani, un 10 iulie. Prietenii îmi organizaseră o mică petrecere surpriză într-un restaurant de pe strada Oberkampf. Cu o seară înainte, părinții mei, mereu în căutarea juneții pierdute, mă duseseră la un concert Rolling Stones la sala Olympia, la care obținuseră foarte scump trei bilete (fratele

meu Léon nici măcar nu fusese invitat). În vreme ce marionetele britanice perimate țopăiau pe scenă ca tot atâtea argumente publicitare pentru DHEA³ – Mick Jagger părea o bătrână englezoaică pusă pe arcuri – Jerry Hall și cu fiul lui stropeau de sus, din balconul în care se găsea careul VIP-urilor, cu apă minerală publicul. Spre marea mea rușine, părinții mei se zbânțuiau jubilând, îndemnându-mă să fac la fel, să uităm barierele dintre generații pentru a ne contopi cu mulțimea în transă. La sfârșit, tata, mai excitat ca niciodată, în blugii lui strâmți, purtând niște Nike de-un albastru fluorescent care-i subliniau vârsta în loc să o atenueze, l-a urmărit împreună cu alții pe actorul Robert De Niro care ieșea dintr-o lojă și se strecura afară în căutarea unui taxi. Tata, roșu la față de-atâta gâfăit, se pusese în fruntea unei haite de fani și urla într-o engleză pariziană:

„Bob, we met în Baia publică, I give you a cigarette, a Gauloise, typical french cigarette, you remember, sunt eu Marcel, Marcello?”

Era nebun de bucurie, toată lumea îl întreba dacă realmente îi oferise o țigară lui De Niro cu o zi înainte, el răspundea, bineînțeles că nu, singurul lucru adevărat este că mă cheamă Marcel. A trebuit să intervin ca să-l smulg admiratorilor lui. S-a supărat pe mine, ne-a propus apoi să mergem să bem ceva într-un bar, la *Queen* sau la *Castel*. Am refuzat, mă aștepta Suzanne acasă, m-a tratat de senil prematur. Asta era problema cu părinții mei, voiau mereu să-mi devină prieteni.

În seara aceea de 10 iulie, eram numai între noi, între egali, plus familia mea. La masa mea luaseră loc prietenii mei credincioși cei mai apropiați și, de jur-împrejur, alcătuiind al doilea, al treilea cerc, cei pe care noi îi numeam galeria, pedestrimea. Împreună cu cei șase prieteni ai mei de nădejde, întemeiasem o minisocietate secretă numită *Ta Zoa Trekei*. În greaca veche, asta înseamnă „animalele aleargă”,

³ DHEA, acronim de la dehidroepiandrosteron, hormon similar testosteronului, vândut ca medicament pentru tratarea virilității.

un celebru exemplu gramatical care dovedește că un subiect neutru, chiar dacă este la plural, are întotdeauna verbul la singular. Juraserăm să rămânem uniți în jurul acestei devize enigmatice al cărei sens numai noi îl înțelegeam și pe care fiecare o putea interpreta după bunul lui plac. Șaisprezece ani mai târziu, trebuia să știm dacă animalele tot mai voiau să alerge împreună, dacă nimeni nu rupsese pactul. La început, eram doar doi la liceul Henri IV, la Paris: eu eram într-a noua, fusesem lipit de un perete de câțiva elevi grăbiți să-mi fure geaca. Un lungan slab și nervos, un oarecare Julien, îmi luase apărarea și-i pusese pe fugă pe „gangsteri”. Pe vremea aceea, Julien se băga în încăierări cu o asemenea sălbăticie, cu ochii nebuni, cu spume la gură, hotărât să-și piardă viața în ele, încât îi descuraja pe forțoșii dintr-a douășpea sau din *prépa*⁴. Pe scurt, aveam paisprezece ani, am căzut pradă sindromului curții școlii: să te duci să-i ceri protecție celui mai puternic. Între noi s-a stabilit un acord pe cât de improbabil, pe atât de imediat. Am devenit de nedespărțit, uniți împotriva brutalităților, șefilor de bandă, profilor imbecili. Cercul s-a lărgit prin venirea lui Jean-Mark, a lui Mario, a lui Théo și a lui Gérald, iar în anul următor a lui Fanny. Atunci, în chip foarte pompos, am edictat un regulament care stipula sprijin și ajutor reciproc. A-l ataca pe unul dintre noi însemna a ne ofensa pe toți. Pe atunci, eram niște adolescenți zgomotoși, niște apași cu șapca pusă de-a-ndoaselea, niște haioși profesioniști, aruncând petarde în biroul colegilor noștri, broaște în bluzele fetelor, niște șterpelitori improvizați, comunicând între noi prin semne cabalistice sau jargon special. Deja, voiam să fim o elită în interiorul elitei. Pure produse ale școlii republicane, ne datoram ascensiunea numai meritului. Niciunul dintre noi nu era un moștenitor: fiul unui mare patron nu putea să

⁴ *Prépa*, abreviere familiară de la *classe préparatoire*, desemnând, după bacalaureat, clasa pregătitoare pentru candidații la marile școli de învățământ superior unde, în Franța, spre deosebire de universități, există un concurs de admitere.

facă parte din clanul nostru care număraseră chiar douăzeci și cinci de membri pe când aveam cam optsprezece ani. Mulți afiliați plecând în străinătate, acesta s-a restrâns apoi la nucleul originar.

Și așa cum Tot-Parisul⁵ înseamnă orice, dar nu Parisul, o mână de oameni care se iau drept sarea capitalei, noi alcătuiam o minusculă parte a societății franceze: foștii elevi ai marilor școli. Ne unea ceva mai puternic decât legăturile de sânge: o istorie și o voință comune. În principiu, nimic nu trebuia să ne despartă. Soțiile, copiii, amantele erau integrați în grup și beneficiau de protecția lui. Ta Zoa Trekei juca și rolul unei case de ajutor reciproc: vărsăm într-un fond comun o sumă fixă pe an cu care se plăteau mesele, ieșirile în oraș, spectacolele și care permitea ștergerea datoriilor sau a împrumuturilor abuzive. Aveam în același timp ceva dintr-un comitet de întreprindere și dintr-o lojă masonică. Și ne mai lega un lucru: pasiunea de a-i judeca pe cei mai în vârstă decât noi, generația de la '68 care domina Franța și ale cărei minciuni și treceri dintr-o tabără într-alta le luam la puricat fără milă. Nimic nu ne surprindea din partea lor, nici accesele de nostalgie, nici falsele pocăințe. Aveam o ură nestinsă pentru postura lor de foști combatanți, dar și pentru pseudoînțelepciunea lor de deziluzionați. Un singur lucru vedeam noi: insurgenții de ieri deveniseră stăpânii de astăzi, noii dominatori. Nimeni nu putea intra în clubul nostru dacă nu nutrea pentru aceștia cea mai solidă antipatie. Asta nu ne transforma în niște ființe mai autentice, ci doar în niște copii bătrâni revoltați împotriva părinților așa cum și părinții noștri făcuseră cu ai lor: nu ne recuzăm tații decât reproducându-le defectele. Pe scurt, nu eram nici măcar niște tineri furioși, ci doar niște indivizi care încercau să se orienteze în întuneric blestemându-și înaintașii.

Prietenul meu cel mai bun

⁵ În franceză *Le Tout-Paris*, cele mai notabile persoane, tot ce contează la Paris.

Pentru început, fiecare dintre cei șase companioni ai mei mi-au adresat un toast. Mai întâi, Mario Desoto, centralian⁶ care făcuse avere în mai puțin de cinci ani în industria de cosmetice importând o argilă specială, cu proprietăți miraculoase, din Țara de Foc. Trăia cu Prakash, un tânăr pakistanez de o mare eleganță, și alcătuiau amândoi un înduioșător menaj de băieți. Apoi a venit Gérald Berthet, normalian⁷ răspopit, care încerca în același timp să scrie și să compună, consacrand aceeași pasiune și literaturii și muzicii: fusese rând pe rând șofer particular, grom, disc-jockey, cititor de noapte la SOS lecturi. Astăzi, pianist de bar într-un mare hotel, Gérald avea ceva simpatic prin aceea că saborda orice posibilitate de carieră pe care i-o ofereau diplomele lui. Apoi și-a ridicat paharul Théo Vandervelt, enarh ca și mine. Consultant al unor grupuri petroliere, specialist în limbile arabă și farsi (mama lui era siriană, tatăl olandez), era seducătorul grupului: față prelungă, gură mare, umeri lați, plete savant dezordonate și „privirea de dormitor”, pupilele de un albastru spălăcit care le tulbura și pe cele mai recalcitrante femei. Aceștia trei le-a urmat singura femeie din cerc: Fanny N'Guyen, metisă vietnamo-africană, normaliană și ea, cu o agregatie⁸ de istorie, fost manechin, autoare a unei teze despre originile franceze ale comunismului indochinez. Tatăl ei, comerciant la Hué, se căsătorise cu o benineză în Franța după ce fugise de regimul viet-cong în 1975. Spirit fantasc, Fanny refuzase cele două clișee ale condiției feminine: copiii și căsătoria. Fără să fie frumoasă în sensul îngust al termenului, era spectaculară,

⁶ Absolvent al Școlii Centrale din Paris (École Centrale de Paris, ECP) creată în 1829 pentru a forma ingineri în toate ramurile industriei și marile servicii publice.

⁷ Absolvent al Școlii Normale Superioare din Paris (École Normale Supérieure, ENS), pepinieră a marilor intelectuali francezi, fondată în 1794.

⁸ Concurs foarte dificil pentru a fi declarat apt să fii titularul unui post de profesor de liceu sau în anumite facultăți.

desfășura o plastică exuberantă cu o piele de culoare brun-închis și ochi mari migdalați, verzi-gălbui, care exercitau asupra bărbaților o agasare sexuală imediată. Foarte liberă în moravuri, se declara cu plăcere budistă-eșanjistă. Toată lumea se culcase cu ea în afară de mine care-mi ratasem prilejul și nu mai postulasem din nou. Îmi păstra o mică ranchiună din cauza asta, ca și cum întruchipam un eșec al ei personal. Actriță ocazională, Fanny avea mai multe meserii la fel de imprecise pe cât de lucrative, printre care aceea de „creatoare de evenimente”. Era de un snobism exacerbat și posedea ca nimeni altul o inteligență a raporturilor dintre sexe: pe bărbați îi lua și-i abandona cu o regularitate care ținea de scrupul. Se deghiza într-o frumoasă piersică așezată pe marginea unei fructiere și din care fiecare avea dreptul să muște într-o bună zi: fructul era otrăvit și te ronțăia el pe tine. Celibatul ei foarte populat o înfășură ca un fel de izolant și-i atrăgea respectul tuturor.

Al cincilea care mi-a adresat un scurt compliment a fost Jean-Marc Donnadiou: administrator al unei societăți imobiliare, era omul spiritului de dreptate absolută. Îl întruchipa pe tipul prin excelență cumsecade, mereu gata să-i ajute pe ceilalți cu acel ceva moale și lingușitor care se potrivește cu adjectivul drăguț. Disponibilitatea lui nu cunoștea limite. Erou al unei vieți casnice înfloritoare, acasă la el făcea mâncarea și cumpărăturile, se ocupa de educația celor trei copii, Melusine, Omega și Cassiopée. Jean-Marc era căsătorit prost cu o frumoasă actriță-cântăreață, Sabine, a cărei carieră nu demara și care din cauza asta resimțea o anumită ciudă. Nemulțumindu-se să-și verse nervii pe soțul ei, prin rafale zilnice de recriminări, îl înșela cu încăpățănare și nu ascundea acest lucru. După fiecare aventură, i se făcea urât, se întorcea în căminul ei. Jean-Marc trebuia să o consoleze și chiar să-i ceară iertare. Dacă ea pleca de-acasă, vina era numai a lui, era atât de urât, atât de prozaic! Apoi, o lua de la început pentru că se plictisea în cuplu și visa la un destin strălucitor. Bârfitoare, rea, geloasă pe toate femeile,

Sabine constituia însuși genul de femeie răpitoare, dar agasantă. Jean-Marc, veșnic soț până la capăt, îi trecea cu vederea toate răătăcirile.

În sfârșit, a luat cuvântul cel mai bun prieten al meu, Julien Drancourt. Fondator al grupului și avocat penal, Julien degaja o autoritate ce nu suporta nicio contestare. Intrigant, ba chiar conspirator, ascundea un secret pe care puțini dintre noi îl cunoșteau. Tatăl lui, vânzător de piese de schimb și un nostalgic al celui de-al III-lea Reich, îl crescuse în teroare. Începuse prin a-l plăti de cum împlinise trei ani ca să nu vorbească în casă. Copilul trebuia să stea zile întregi fără să scoată niciun sunet, fără să tușească ori să-și tragă nasul. Seara, își încasa micul salariu, câțiva gologani. Mama lui, speriată, refugiată într-un cvasimutism, nu îndrăznise niciodată să-și apere unicul fiu împotriva arbitrariului soțului ei. Mai târziu, acesta, care-l scula pe băiat în toiul nopții și-l scotea afară în frig doar în cămășuță ca să-l călească, îi propusese următorul târg: dorea să-l bată în schimbul unei sume fixe. Stabilise un barem riguros și variabil pentru dat palme, bătut la fund cu mâna sau cu biciul. Julien n-avea de ales: oricum avea să fie cotonogit, o merita ca toți copiii de vârsta lui. Atunci măcar să perceapă o despăgubire. N-o vedea oare pe maică-sa cum e bătută, fără motiv și pe gratis? Băiatul a acceptat (era atât de slab în fața colosului detract!), având intuiția că acordul financiar avea mai degrabă să-i modereze tatăl decât să-l încurajeze. Schimbul era bine reglat: de îndată ce vedea o monedă de 5 franci pe pat, Julien se dezbrăca și aștepta chelfăneala. Banii îi cumpărau consimțământul, dar și tăcerea. Venea la școală plin de vânătăi, pe care cu greu le ascundea sub mânecile lungi. Îi implora pe ceilalți elevi să nu-i dezvăluie nimic învățătorului. Tatăl nu trișa, respecta cu scrupulozitate contractul, remunerând cea mai mică variațiune. În aceeași perioadă, mama îmi oferea bomboane ca să consimt să-mi schimb hainele, să mă bag în pijama. Adultul îi ștergea câte-o palmă celui mic din te miri ce, chipurile ca să-l țină în

formă, dar avea grijă să nu-i lase semne pe față. Dezvolta o furie rece, metodică ce n-avea nevoie de alcool sau excitante ca să se declanșeze. Lansat pe această supralicitare, decretase după aceea un fel de Cod civil intern pentru casă. De pildă, la întrebarea: ce e de făcut când un copil sparge un obiect prețios, vază, pahar sau lampă?, părintele răspundea: trebuie spart și copilul în aceleași proporții, să i se aplice un prejudiciu echivalent. Fidel acestui principiu, îi rupea cu delicatețe, cu un ciocănel, ca pe o rămurică, câte un deget fiului său de fiecare dată când acesta comitea vreo prostie sau, din neatenție, scăpa pe jos vreo farfurioară. În câteva luni, Julien s-a pomenit cu toate falangele de la mâna stângă în ghips (și astăzi degetul mijlociu și arătătorul sunt strâmbe). Medicul și directorul școlii au început să-și pună întrebări, dar se aflau cu toții în provincie, la sfârșitul anilor 70, în bazinul minier din nord, o regiune vitregită de soartă în care protecția copilului nu era dezvoltată ca acum. La fiecare două-trei luni, dl. Drancourt mai născocea câte-o șmecherie de-a lui: își forța fiul, de exemplu, să joace pocher. Câștigătorul avea dreptul să-l bată pe cel care pierdea, așa cum înțelegea el, cu un băț, o vână de bou, ba chiar cu o rangă. Copilul pierdea dinadins ca să nu ridice mâna asupra tatălui său. Acesta îl snopea din bătaie pentru încălcarea regulamentului până-l lăsa leșinat. De asemenea, îl obliga să-l însoțească în marșuri prin păduri întunecoase și deodată grăbea pasul și-l abandona. Băiatul striga: tăticule, așteaptă-mă, unde ești? Acesta se făcuse nevăzut la o cotitură de cărare. De mai multe ori, pădurari, braconieri îl găsiseră pe Julien zgâriat de ramuri și mărăcini, culcat într-un șanț, tremurând. Tatăl lui îl acuza că a fugit și-l bătea fără milă ca să-l pedepsească că și-a îngrijorat mama. Aceasta confirma spusele soțului și mai puneă și de la ea. La zece ani, Julien îl ruga pe Dumnezeu în fiecare seară ca tatăl lui să moară într-un accident de mașină. Citise statisticile și știa că era mare probabilitatea unui accident pentru cineva asiduu pe șoselele departamentale. Dar Dumnezeu nu i-a

îndeplinit rugăciunea, bărbatul se întorcea în fiecare seară, mai vehement ca niciodată, cu mâinile tremurându-i de agitație, incapabil să-și stăvilească violența care-l copleșea. În căsuța de țară în care locuia, Julien creștea iepuri, pisici și căței. Acesta era refugiul, consolarea lui. Punctul culminant a fost atins în ziua în care tatăl lui a deșurubat grila de protecție a unui ventilator, l-a dat la maximum, iar pe paletele ce se-nvârteau în mare viteză, șuierând din tăișurile lor ascuțite, le-a aruncat unul câte unul pe animăluțe până le-a făcut zob, o magmă de păr, oase și sânge. Atunci Julien, nemaicrezând în justiția divină, și-a meșterit pe ascuns o suliță din lemn de alun, terminată cu un vârf de oțel înroșit în foc. O să-și omoare singur tatăl, îi va înfige lancea în burtă în clipa în care o să iasă din mașină. Dar în seara stabilită, un 15 noiembrie friguros în care cădea prima lapoviță, dl. Drancourt tatăl, mânat de intuiție, nu s-a mai întors acasă. Mărturiile vecinilor, ale învățătorilor se înmulțeau, căci, după toate aparențele, sechestrase și bătuse și alți copii din regiune. A dispărut de pe o zi pe alta. Julien l-a căutat peste tot, prin sate, prin orășelele învecinate și până la Lille, Cherbourg, Dunkerque, nebun de frustrare, avid să-i plătească polița. Cel mai trist lucru pentru el, care își reproșa că nu-și apăraseră mai bine mama, a fost să o vadă pe aceasta plângând plecarea călăului ei și nesupraviețuindu-i mai mult de un an, deși o bătuse și o batjocorise. În loc să fie plasat la un cămin, Julien fusese salvat de un unchi îndepărtat care-l primise la Paris și-l dăduse la liceul Henri IV. Era o minune că supraviețuise unor asemenea tratamente: se pare că din aceste episoade se alesese cu o putere de rezistență nemaipomenită, certitudinea că nimeni și nimic nu-l va putea frânge. Mai rămăsese și cu vocația de justițiar și uneori, pe stradă, îi amenința pe tații și mamele care-și certau cam prea tare progeniturile. Pentru el, orice copil care plângea era un potențial martir. Ani întregi de terapie nu-l vindecaseră cu

totul de aceste traumatisme. O dată, mi-a mărturisit că, fără afecțiunea care ne lega, s-ar fi sinucis în adolescență.

Prea multă afecțiune strică

Seara a fost duioasă, reușită, un val de iubire cam artificială ne-a strâns pe toți laolaltă. A existat chiar și o surpriză: în clipa în care trebuia să suflu în lumânări, în restaurant a țâșnit un mim care a sărit pe masa mea și a imitat o bocitoare și o răzătoare. Ca bocitoare, a vărsat lacrimi adevărate peste anii trecuți: „Vai, deja treizeci de ani!” Ca răzătoare, s-a bucurat de timpul ce-avea să vină: „Ura! Doar treizeci de ani!” Făcea grimase cu atâta convingere, încât am fost mișcat. Fiecare s-a întrecut în vorbe de duh și a rivalizat în a-mi oferi cele mai frumoase cadouri. Ne tot repetam amintirile, rodeam evenimentele ca pe un os, comentându-ne la nesfârșit isprăvile și prostiile de altădată. Cam cherchelit, Jean-Marc ne-a amintit că Mario, la școală, își tot scotea penisul ca pe un talisman pe care trebuia să-l atingem ca să ne asigurăm de iubiri benefice. Că Prakash, proaspăt imigrat din Pakistan, îl sedusese chiar din prima zi, netezindu-i cu fierul de călcat fiecare pagină din jurnal. Fanny ne-a mărturisit că, de la paisprezece ani, nu manifesta între piețele La Bastille și La République decât în taior Chanel – „cu cât e mai populară o chestie, cu atât trebuie să fii mai mișto îmbrăcat” – și că-i plătea pe unii să stea la coadă în locul ei la cinema sau la muzeu. Gérald ne-a citit primele pagini dintr-un nou manuscris intitulat: „Fetele frumoase călătoresc mai degrabă la clasa a doua”, tata ne-a recitat un scurt poem care ne-a făcut să râdem: „Ziua-n care mi-am pierdut ultimul fir de păr”, iar Théo a povestit cum a fost dezvirginat la cincisprezece ani într-un avion pe linia Paris-San Francisco. Izbucneam în râs ca niște școlari, ne lăudam cu isprăvi ridicole. Parcă eram o reuniune de gangsteri la pensie.

Eram în centru, dar atât de central, încât dobândeam astfel statutul unui observator străin. Îi examinam pe acești bărbați și aceste femei asupra cărora mai plutea încă o mireasmă de tinerețe așa cum o rază de soare colorează norii înaintea de ploaie. Erau niște cățelandri pe care rațiunea socială nu-i disciplinase încă de tot și care râdeau prea tare, se agitau prea mult. Datorită alcoolului și veseliei, chipurile recăpătau o anumită juvenilitate, iar aceste ființe deghizate în civil în PDG⁹, în cadre, redeveneau niște puști turbulenți. Aveam treizeci de ani, vârsta primelor bilanțuri, a burții ce-și face apariția, a cheliei care câștigă teren. Încă destul de tineri ca să ne delapidăm energia, destul de bătrâni ca să știm că anumite căi sunt închise. Câțiva se simțeau deja păcăliți, alții, în așteptarea destinului care-i va răsplăti pentru sacrificiile lor. Nepăsarea trecuse, inocența n-avea să se mai întoarcă. Treizeci de ani: e momentul în care devoratoarele de bărbați se transformă în mame de familie, iar rebelii romantici în conțopiști. Fie că vrem sau nu, vârsta este o închisoare care ne condamnă să aparținem unui timp, unei limbi, unui stil. Ea alcătuiește o națiune comună, un ansamblu de credințe, pe care generația următoare va trebui să le recuze ca să se impună. Îi adoram pe acești fabuloși flăcăi numai mușchi și suplețe, pe aceste femei asupra cărora planau mereu promisiunile unei alte lumi și mă întrebam cum o să îmbătrânim, în ce fel ne va strâmba sau ne va cruța timpul.

La sfârșitul dineului, Julien, îmbrăcat într-o cămașă indiană albă, imaculată, a rostit o scurtă alocuțiune. În toate împrejurările, lui îi revenea ultimul cuvânt:

— Sébastien, nu e un secret pentru nimeni: ești un sâcâitor afurisit și de-un egoism beton, nu alta. Ai niște toane de copil de care ar roși până și-un țânc, te-ai obișnuit să fii servit, asistat. Și totuși, rămâi atașant și cred că traduc sentimentul general spunându-ți, în numele tuturor, că te iubim.

⁹ Președinte Director General.

Au țâșnit aplauzele.

— De când ne cunoaștem, de aproape optsprezece ani, n-a fost zi în care să nu te fi invidiat pentru memoria ta fenomenală, pentru capacitățile tale intelectuale, pentru soția și copiii tăi magnifici, pentru părinții tăi mereu insurgenți, pe scurt, pentru grețoasa ta... grețoasa ta mică fericire.

Alte râsete, strigăte de bravo. Degeaba am protestat că laudele nu erau meritate, că se datorau numai ignorării adevăratei mele naturi, Julien a continuat:

— Când o să te umfli în pene prin saloanele aurite ale Republicii, nu uita niciodată cine suntem noi: familia ta, a doua ta patrie, cea pe care ai ales-o liber. La mulți ani, scumpul meu Seb.

M-a îmbrățișat, din gulerul cămășii îi ieșea un miros de mirodenii, scortişoară sau poate cardamom, lui Suzanne i-au dat lacrimile ca și mamei mele. Julien părea atât de sigur de el, atât de formidabil în afecțiunea sa, cu statura lui înaltă, masa deasă de păr negru, privirea care te fixa până la indecență, te înlănțuia de el! Nu se îndoia că, peste douăzeci de ani, ne vom strânge din nou cu toții, poate vlăguți, dar legați între noi ca degetele de la o mână. Până la capăt, își va exercita pontificatul, slujirea infailibilității. Era protectorul nostru, profetul nostru, părintele nostru spiritual, cel care ne spusese odată: Nu fiți niciodată niște umbre, stați în lumină, deveniți copiii luminii.

Am continuat să bem, să dansăm până la o oră târzie din noapte. Perechile își legănav șoldurile cu mișcări sacadate, cu un antren demonstrativ. Fratele meu Léon, exilat la coada mesei, termina ce mai era prin farfurii, se îndopa până ce-și supraîncarcă stomacul și mi-am întors privirea de la el ca să nu-mi stric petrecerea. După miezul nopții, restaurantul s-a umplut cu obișnuinții casei, cheflii, noctambuli ce-i adăugau adunării noastre o notă de clandestinitate. Am dansat cu fiecare dintre femeile prezente și, când i-a venit rândul lui Fanny, spre nefericirea mea pe un slow languros pe care tata

i-l impusese disc-jockey-ului, un alt șlagăr din anii '60, „A whiter shade of pale”, ea mi-a strecurat la ureche:

— Cum de mi-ai scăpat, nemernic mic? Când te văd azi atât de cuminte, atât de corect, mă dai gata.

Purta niște cercei lați, care mă gădilau pe obraz, și își lipea sânii tari de pieptul meu. Mirosea frumos, un amestec de alcool, sudoare și parfum care mă zăpăcea. A trebuit să mă stăpânesc ca să n-o sărut.

— Vino cu mine la subsol, nu-i prea târziu. Suzanne e de acord, în seara asta mi te împrumută, ăsta e cadoul ei.

— Aiurea, n-ai chef de-așa ceva mai mult decât am eu, e doar un joc.

— Ba deloc, am un chef nebun. Vino s-o constați chiar tu, m-am muiat toată.

Situația devenea stânjenitoare.

— Dacă ești drăguță, peste zece ani, vei putea să mi-o sugi, în picioare, pe o masă de față cu toată lumea.

— Peste zece ani, o să fim cu toții morți, Sébastien! Ce plicticoși sunt tipii ăștia fideli!

A ridicat din umeri, pe jumătate vexată, pe jumătate amuzată, și m-a părăsit surâzând. Fanny zâmbea mult, dar ca să-i țină pe oameni la distanță, nu ca să-i primească. Surâsul ei spunea: te-am remarcat, nu te-apropia de mine. Pe la două noaptea, transpirat, am ieșit în stradă ca să mă răcoresc. Mă învăluia întunericul gras al Parisului. Orașul se sufoca, îmi plăcea răsuflarea lui de cuptor, senzația că te scalzi într-o etuvă. Treceau perechi în cămașă sau cu torsul gol, excitate de căldură, ridicând deasupra capului sticle cu apă cu care se stropeau, căutând sub portaluri sau în curțile interioare locuri discrete ca să se strângă în brațe. De sub o mașină, s-a auzit mieunatul sinistru al unei pisici, al unui biet animal în rut, și aproape în aceeași clipă i-a răspuns țipătul vesel, agitat al unui pescăruș. Această intruziune a unei păsări marine atât de departe de mare m-a emoționat mai mult ca de obicei. Pescărușul este o prevestire de libertate, de mari plecări: faptul că el invadează Parisul de

ani de zile, momit de gropile de gunoi și de piața de la Rungis, mai pline de pește decât Canalul Mânecii, mi s-a părut un îndemn să desprind și eu parâmele. Îmi închipuiam deja o întreagă migrație de păsări, goelanzi, albatroși, cormorani venind să cuibărească în turnurile de la Notre-Dame, în încrengătura metalică a Turnului Eiffel, în vreme ce sardelele, codul, tonii urcau pe cursul Senei și se înmulțeau sub Pont des Arts. Lipit cu spatele de un zid, mimul, tot machiat, vorbea furios la un mobil și nici măcar n-am mai avut chef să-l felicit pentru prestația lui. În clipa când dădeam să mă întorc în restaurant, mi-am amintit de vorba lui Fanny. E adevărat, eram prea cuminte, prea neted: prototipul elevului bun. Nu reușeam nici măcar să-mi fac dușmani. Oricât de odios aș fi fost, eram iertat. Mă credeam adulat, eram inconsistent. Vorba aceea anodină mă izbise în inimă ca un cuvânt aruncat la întâmplare și care rezumă adevărul despre o ființă fără știrea celui care-l rostește.

Otrava îndoielii

Dintr-o dată, m-a cuprins o bănuială: și dacă tocmai o luam pe un drum greșit? Dacă nu eram decât prizonierul mediului meu mărunt? Ce greșală am putut oare să comit? Nici una, tocmai, asta era problema: nici un singur scandal în treizeci de ani, nici un derapaj. Prezintam netezimea unei plăci de sticlă. Mă credeam autorul propriei mele existențe: nici măcar nu era a mea, ci aceea dusă de toată lumea. Am făcut un scurt bilanț: era bun, chiar prea bun. Atât de pozitiv, încât devenea neliniștitor. Reușeam în meserie, în viața amoroasă, norocul îmi zâmbea, în fiecare dimineață. Iar faptul că locuiesc cu Suzanne pe strada L'Arivée¹⁰, o arteră mărginită de blocuri de beton aproape de gara Montparnasse, mi s-a părut de rău augur, ceva groaznic. Și noi, bănuiesc eu, sosiserăm, nu puteam merge mai departe. Adresa ni se potrivea cu starea. Un tânăr nu are nicio putere

¹⁰ Sosirea.

asupra bătrânului care va deveni în afară doar dacă-l anticipează: poate să tragă cortina încă de la sfârșitul adolescenței, să se transforme într-un cadavru cu tenul proaspăt. Aveam treizeci de ani, eram deja respectabil și pe deasupra și fericit. De când oare se înverșuna succesul asupra mea ca o calamitate?

Când am pătruns în sala plină de fum și toridă, a izbucnit o furtună de strigăte și râsete, mi s-a cerut un discurs. Era o seară perfectă care nu lăsa nimic de dorit: trebuia să o închei cu câteva formule strălucite și cu mulțumiri pentru toți. M-au cocoțat pe un scaun, au strigat:

— Sébastien la balcon, Sébastien la microfon...

Ar fi trebuit să fiu intimidat, mi s-a făcut greață. Cunoașteți senzația: să te afli într-o adunare, să simți tragica insuficiență a ființelor, inclusiv pe a ta, și să n-o poți exprima. Cuvintele nu veneau. Toate elogiile primite în seara aceea se răsfărâneau asupra mea ca tot atâtea insulte. Nu eram cel pe care-l credeau ei, nu-mi mai plăcea acela pe care-l îndrăgeau. Jean-Marc m-a apucat de mână ca să mă încurajeze, iar acest paternalism m-a consternat. Tot ce-aș fi putut spune ar fi sunat fals. Dintr-o dată, eu i-am văzut așa cum eram: niște fiare castrate, niște domni mărunți, curăței, resemnați cu gloria socială ce li se promitea. Ne crezuserăm niște ființe de excepție, eram doar niște produse conforme, îmbarcate în curentul dominant. Denunțaserăm trădarea celor mai în vârstă ca să mascăm faptul că noi n-aveam ce să trădăm, nicio valoare pe care s-o călcăm în picioare. Dintre toate animalele domesticite, eu eram cel mai anchilozat, cel mai sclerozat. Trebuia să se întâmple ceva teribil, dacă nu, aveam să mor pe loc.

În picioare pe scaun, am visat să-mi iau zborul, să fug de acel banchet funebru unde îngropam cu toții o tinerețe care nu avusese loc. Am căzut jos ca o cârpă, mi-am pierdut pentru scurtă vreme cunoștința. Țipetele s-au stins imediat. Ceilalți au sărit să mă ajute, m-au tamponat cu gheață pe frunte. Aceste semne de atenție m-au mâhnit. Și așa, mi s-a

făcut cu-adevărat rău și am mers să-mi vomit și mațele la toaletă ca să le dovedesc că nu joc teatru. Julien a dat ordin să fiu dus acasă, am avut dreptul la niște luări de rămas-bun interminabile, la îmbrățișări excesive care mi-au lăsat un gust amar. De îndată ce sunt prea mult îmbrățișat, mă tem de lovitura de pumnal. Există ceva mai rău decât răutatea oamenilor: bunătatea lor cleioasă, gentilețea lor împuțită. Mă slujisem de prieteni ca să scap de familie. Acum, nu știam cum să mă eliberez de prieteni. Mi-era ciudă pe ei că îndrăgesc o imagine dulceagă a mea, refuzam să fiu canonizat, îmbălsămat în stima lor. Și în vreme ce Suzanne, cu mama mea lângă ea, mă aducea acasă în mașină, cu întreaga autoritate și blândețe de care era capabilă, eu gemeam pe bancheta din spate, capul mi se învârtea și aceeași întrebare revenea tot timpul:

— De ce oare torturile de aniversare sunt așa de proaste?

CAPITOLUL II IMPROBABILUL

În viața unui om există mai multe vieți și nu seamănă toate între ele. Într-o zi, destinul îți bate la ușă și te ia de mână. Lasă-te condus: este ora unică în care se apleacă el asupra cazului tău. Ocazia nu se va mai repeta. Prea mulți oameni care au pierdut până și ideea de libertate se dau în lături. Sunt asemenea unor insecte închise într-un borcan: își blestemă condiția, se sfâșie între ele, dar nu fac nimic ca să iasă de-acolo. Oferă-le un alt borcan sau, și mai bine, cerul liber și-ai să vezi că-ți declină oferta. Încă din copilărie, obișnuința îi călăuzește pe același făgaș.

Un fulger în atmosfera posomorâtă

În perioada aceea, avea să mă reveleze mie însumi un incident, o improbabilă deraiere. Eram pe 21 iulie. Peste două săptămâni, plecam la socrii mei, la proprietatea lor din sud-vest, o ședere de sănătate și regenerare, lungi drumeții în perspectivă împreună cu socrul meu, Pierre-Yves, cercetător în agronomie, devenit celebru la douăzeci și cinci de ani pentru teza lui asupra bolii chiparosului și care o să mă îmbete, ca de obicei, cu biotehnologiile și noile himere animale. Dimineața, îl primisem la birou pe atașatul consular de la Chicago, un tânăr gomos proaspăt absolvent al ENA, un gurmand roșu la față care vorbea tare și nu-și ascundea relațiile cu palatul Elysée. Când să plece, m-a întrebat pe nepusă masă:

— Cunoașteți principala diferență dintre Franța și Statele Unite?

— Nu.

— Mărimea căcașilor făcuți în fiecare din aceste țări. Oricine apreciază bucătăria americană începe, după câteva zile, să cace adevărate măciuci de care nu se credea în stare.

Ăsta-i este miracolul yankeu: gigantismul până și în mațe. Șerpii lungi care-ți alunecă între fese și se prăvălesc în closet sunt, nici mai mult nici mai puțin, actul tău de naturalizare.

După care, interlocutorul meu s-a eclipsat fără să mai insiste. În aceeași zi, aveam întâlnire la Cafē de la Paix, în piața Operei, cu atașatul cultural de la Sankt Petersburg, un fel de bufon neastâmpărat care se căsătorise cu o artistă din partea locului căreia îi lăuda frumusețea de teamă ca nu cumva să uităm noi să o facem.

— Miracolul femeii ruse, mi-a explicat el, sunt tinerele de douăzeci de ani capabile să-l citească pe Chrétien de Troyes¹¹ și poezia medievală engleză în original, să-l explice pe Leibniz în germană, să ia cursuri de salsa și să-ți vorbească despre Dumnezeu sau coridă între două sărutări.

În mod evident, soția lui nu aparținea acestei categorii: de fapt, era o machioză de teatru care bântuia pe la recepțiile ambasadelor ca să-și găsească protectori. El spunea că e nestatornică, îi mânca din ochi pe toți masculii ce treceau pe lângă ea, dar repeta într-una că trebuie să se supună, altfel va fi înlocuită în aceeași seară de alta. Mă sunase disperat cu două zile înainte și ținea să mă vadă în particular, în afara biroului. O afacere sumbră, o escrocherie imobiliară: cumpăraseră o casă pe numele soției, iar acum, aceasta, înarmată cu actul de proprietate, începuse o procedură de divorț și-l aruncase afară din casa lui cu ajutorul unor oameni plătiți.

Or, domnul acesta, un anume Jean-Louis Mondetour, n-a mai ajuns niciodată la întâlnire pentru un motiv pe care aveam să-l aflu doar mai târziu: avionul lui, lovit de trăsnet, a aterizat de urgență la Helsinki.

Așezat pe terasă, nu mai aveam răbdare, mă tot uitam la ceas, îmi lungeam gâtul ba la dreapta, ba la stânga. Muream de căldură. Suspendată deasupra malului stâng al Senei, ne

¹¹ Chrétien de Troyes (c. 1135 - c. 1185), poet francez, autor de romane cavalești în versuri octosilabice. Limba sa nu mai este accesibilă decât medievistilor.

amenința o furtună, perdele întunecate de nori acopereau cerul și băteau tot mai mult în negru-plumburiu. Îmi desfăcusem cravata, cămașa și îmi făceam vânt cu lista de băuturi.

— Întârzie?

În spatele meu, o voce mieroasă îmi șoptise cuvântul la ureche. Am tresărit, m-am întors, ușor speriat: o doamnă impozantă, prea decoltată și al cărei machiaj se topea pe lângă nas mă privea cu lăcomie. Răspândea un parfum tare de trandafiri sau de violete. Fața ei refăcută corespundea punct cu punct pudingului în stil Napoleon III care era Café de la Paix cu plafoanele sale false, coloanele aurite și picturile de modă veche. Instantaneu, această doamnă mi le-a evocat pe văduvele cu obraji pudrați, cu dinți carnasieri care domnesc în saloanele de ceai peste un regat de ecleruri cu ciocolată și de savarine cu rom și se mândresc cu faptul că și-au îngropat mai mulți soți. Un firicel de sudoare aluneca de la baza gâtului până între sâni, croindu-și drum printre cutele pielii. Abuzul de soare o arsesse, iar epiderma arămie, asemănătoare unor filamente de zahăr ars, crăpa într-o mulțime de mozaicuri.

— Cu mine vorbiți?

— Bineînțeles. Vă întrebam dacă cea pe care o așteptați întârzie. Sunteți atât de agitat pe o așa căldură!

— Vă înșelați, aștept un coleg de serviciu.

Mi-am reluat poziția inițială, având grijă să retez orice destăinuire, îi simțeam însă privirea apăsându-mă pe ceafă, pătrunzându-mi în craniu ca un sfredel și încă o dată m-am răsucit pe scaun. Continua să suradă, cu buzele umede, împurpurate. A reușit să mă facă să mă simt prost.

— Și ce serviciu aveți, tinere?

Cu bustul pe jumătate întors spre ea, i-am explicat totul pe scurt. Era aproape ora patru. Mi-am plătit consumația, n-aveam chef să-i fac conversație unei burghezoaice pretențioasă și în vârstă care suferă de lipsa companiei. Fără rușine, mi-a pus și alte întrebări, silindu-mă să-i răspund

din profil, să mă contorsionez. În ciuda inconfortului poziției mele, intram în niște explicații pe care aș fi vrut să le evit, incapabil să-i potolesc curiozitatea. Într-un sfert de oră, îi spuseseam aproape totul și mi-a fost ciudă pe mine din cauza unei asemenea nerozii. Politețea mă ducea la pierzanie! Deslușeam pe fața acestei pisăloage o suprapunere de largi straturi de fard dens care rivalizau cu bronzarea. Văzută sub acest unghi, cu buzele umflate, cu pomeții reconstruiți, era destul de dizgrațioasă. Mă flata, mă găsea fermecător, timid. Afișa o pasiune neînfrânată pentru chestiunile internaționale și rolul Franței în lume. A împins familiaritatea până acolo, încât s-a invitat la masa mea și i-a făcut semn chelnerului să ne servească alte două băuturi. Eram mort de jenă. Mă rugam ca atașatul cultural să vină să mă elibereze din această îngrozitoare capcană. Eram gata să suport mai degrabă confidențele lui inepte decât cotropitoarea solitudine a acestei necunoscute: mi-a zburlit părul. Am sărit în sus, scârbit, am dat să plec, mi-am încurcat picioarele în cele ale mesei.

— Calmați-vă, domnule diplomat (îmi dădusem acest titlu pompos), păstrați-vă sângele rece!

Ca să scap de degetele ei indiscrete, mi-am tras capul înapoi.

— V-ar surâde să petreceți un scurt moment cu mine?

— Mulțumesc, nu, fără supărare.

— Haideți, gândiți-vă bine, nu fiți copil.

— Nu, categoric, nu e genul meu.

— Văd bine că nu sunt genul dumneavoastră: mă socotiți prea bătrână, nu-i așa?

M-am bâlbâit, am lăsat capul în jos.

— Dar îți poți schimba părerea, mai ales la treizeci de ani.

— Nu asta e problema.

— Nu sunt atât de sigură că nu. Cum vă cheamă?

— Sébastien.

— Ce nume frumos, atât de gotic! Vă și văd bine străpuns de săgeți de dragoste!

— Nu văd legătura.

— Sébastien, nu te mai împotrivi. Pe mine mă cheamă Florence și ador le Quai¹².

N-o descuraja nimic, dădea dovadă de un tupeu uimitor. Ne întreceam în banalități. La un concurs de platitudini, am fi câștigat detașat. Eram uluit. Și mai uluit am fost de ceea ce a urmat. Până atunci, am crezut că am de-a face cu o bătrână profesionistă în căutare de clienți. Există anumite meserii în care limita de vârstă nu te iartă, vecina mea părea să fi uitat această regulă de aur. Mă ridicasem deja pe jumătate de la masă, hotărât să-mi iau rămas-bun, să pun capăt acestui rizibil quiproquo, când Florence (trebuie să mă decid să-i spun pe nume de-acum încolo) a strecurat pe masă două hârtii de o sută de euro. Nu mi-a venit să-mi cred ochilor și, de stupefacție, m-am așezat la loc. Contemplam bancnotele de un verde crud cu motive nedeterminate de arcade și porți și care fășăiau cu noblețe în degetele intrusei.

— Pentru dumneata sunt. Ia-le!

Erau bancnote noi, care miroseau frumos a cerneală de tipografie. Nu-mi venea să cred că mi se întâmpla așa ceva tocmai mie! Am împins banii până la capătul mesei, m-am încruntat ca să par rău și am articulat:

— Eu nu accept așa ceva!

În realitate, nu mi-a ieșit din gură niciun sunet: această frază n-a depășit niciodată stadiul intențiilor. Ar fi trebuit să plec imediat. În schimb, Florence s-a aplecat spre mine și, într-un nor de parfumuri cu savoare de fruct, a șoptit:

— Te doresc!

Dintr-un singur gest, a luat banii și mi i-a strecurat în buzunarul hainei cu o îndemănare care m-a amuțit. Chelnerul mi-a făcut cu ochiul, zornăindu-și mărunțișul în buzunar. Încremenisem, m-am înroșit.

¹² Le Quai sau, mai frecvent, le Quai d'Orsay, metonimie pentru Ministerul Afacerilor Externe al Franței, ce-și are sediul la Paris pe malul stâng al Senei, la nr. 37 de pe Quai d'Orsay.

— Îmi pare foarte rău, dar nu-mi înșel nevasta. E o chestiune de principii.

Nici nu declamasem bine această frază, că, spre marea mea rușine, am fost obiectul unei violente excitații. Ca să fiu mai precis, începuse să mi se scoale: nu una dintre erjecțiile acelea vagi care sunt lungirea unui animal adormit, ci o măciucă dură, întreaga trompă desfășurată. Florence a băgat de seamă imediat, eram îmbrăcat cu un pantalon de pânză subțire bej, și și-a pus mâna caldă pe pulpa mea, transmițându-mi un lung fior până-n vintre.

— Înțeleg ce se petrece-n dumneata. E prima oară, nu-i așa? E foarte emoționant, nu te grăbi!

Degetele îi urcau de-a lungul picioarelor mele, străbătând pânza, exercitând niște apăsări caline. Eram îngrozit de propria-mi reacție, în mine se înfruntau două persoane și miera ciudă că sunt divizat astfel, că nu alcătuiesc un singur bloc de refuz intransigent. Nu mi se mai întâmplase niciodată așa ceva. Mi-aș fi dorit atât de mult să fiu atunci acasă, înconjurat de tripla centură protectoare a apartamentului, a soției și copiilor mei.

— Știi că ești drăguț foc? Hai, urmează-mă!

Acum îndrăznește să mă tutuiască! Femeia asta era pe cale să-mi vândă o marfă infamă. O să i-o spun verde în față.

— N-o să vă urmez.

— Nu mai vrei?

A mai pus o sută de euro pe masă cu brutalitatea unui negustor de vite. Drept cine mă lua? Verdele bancnotei îmi plutea sub ochi ca o preerie ce se mișcă în vânt. Am simțit cum îmi crește erjecția și am ascuns-o cu poalele hainei.

— Am poftă să te dezbrac, să te simt gol lângă minte.

Își descoperi până sus picioarele care străluceau de parcă fuseseră lustruite. Cum de se putea înșela atât de mult? N-aveam fizicul cerut de acest rol, nu eram una dintre pușlamalele cu părul pomădat care dau târcoale pe bulevarde în căutare de prospătură. Mă ofusca o lipsă atât de

flagrantă de discernământ. Trebuia să-i arăt clar cum stau lucrurile. Dar ea a împins scaunul și s-a sculat:

— Vino, am discutat destul.

M-am ridicat și eu în picioare, cu pantalonii întinși înainte ca un țaruș de cort, dar m-am așezat repede la loc. Fără nicio urmă de ironie Florence a luat un ziar care zăcea pe acolo, *Le Figaro*, cred, și mi l-a întins.

— Acoperă-te cu asta, trebuie să slujească și presa la ceva!

Ca un tâmpit, m-am executat și am părăsit cafeneaua împreună cu ea, fiind sigur că toți consumatorii asistaseră la dialogul nostru și făceau haz de lașitatea mea. Mi-am promis să-mi reiau pledoaria, să-mi apăr cazul departe de martori. Mergeam unul lângă celălalt, ea, scundă, înainta greoi și părea inofensivă. Cu o piedică aș fi putut s-o întind lată la pământ, să fac să-i cadă încercătura. Pentru mine, ea nu reprezenta nicio ispită aparte. Era ceva ridicol, trebuia s-o părăsesc pe loc. Eram priviți, bărbații se holbau la decolteul ei extravagant, asemănător unui balcon de carne calcinată. Toți bănuiau ce urma să se petreacă, se uitau la mine cu niște ochi lubrici. Cum de mă puteam afișa cu o asemenea creatură? Am început o lungă explicație, mi-am întărit argumentele. Era de-ajuns să mă arăt convingător, o să cedeze în fața bunei mele credințe, o să se scuze poate că m-a deranjat. O femeie bătrână, nu tocmai răsfățată de natură, nu poate să-i ceară acest gen de serviciu unui bărbat care i-ar putea fi fiu. Chiar și plătindu-l. Dar că nu spunea nimic, mergea fără să se grăbească, lăsând să-i plutească pe față un surâs enigmatic. Totuși, la un moment dat, plecându-și ochii spre partea de jos a corpului meu, a spus repede:

— Ai fi mai convingător dacă n-ai fi ridicat vela cea mare...

— E ceva automat, n-am ce să fac.

— Știu că n-ai ce să faci, nu te forța. Trupul tău vorbește pentru tine... și pentru mine.

Îmi închisese pliscul. Peste cinci minute, treceam pe sub porticul lui Grand Hôtel de pe strada Scribe. Portarii în redingotă au zâmbit la trecerea noastră, ridicându-și pălăria.

Fără îndoială, erau de conivență, slujeau drept furnizori, percepeau un comision. Ea m-a apucat de braț fără să spună nimic, m-a tras prin holul scaldat într-un flux de aer rece, a ocolit salonul plin de lume aflat sub o cupolă de sticlă și a ajuns până la cele patru ascensoare încastate într-un bloc de marmură falsă. M-am lăsat dus, prea năucit ca să mă mai împotrivesc. Din fericire, doamna avea la ea cheia magnetică, n-a trebuit să trecem pe la recepție și să riscăm astfel să fim priviți în față de chelnerii de la bar. Mă făceam mic de tot, înaintam cu ochii plecați, spunându-mi că dacă eu nu văd pe nimeni, nimeni n-o să mă vadă. Florence, zicându-mi când tu, când dumneata sau dumneavoastră, îmi șoptea din vârful buzelor muștrări sau încurajări pe care abia dacă le auzeam. Am împărțit cabina liftului cu o altă doamnă cu o pălărie pe cap și cu doi turiști în șort de plajă, roșii ca racii pe obraji și pe brațe. Mă temeam ca unul dintre ei să nu se uite țintă în ochii mei și să exclame cu voce tare: nu vă e rușine? Am străbătut niște culoare interminabile până la o ușă lăcuită pe care trei frumoase cifre aurite indicau: 480. Am făcut adunarea, sunt un maniac al socotelilor: $4 + 8 = 12$, $1 + 2 = 3$. Ce însemna oare 3? Trei zile de fericire, trei ani de calamități, un nou trio? Nici nu intraserăm bine, că doamna mi-a acoperit gura cu mâna și m-a lipit de perete.

— Taci o dată! Mă amețești.

Încăperea era înghețată din cauza unui puternic aparat de aer condiționat dat la maximum. Și-a pus poșeta jos, s-a așezat pe pat și a bătut cu un gest neglijent în perne.

— Vino lângă mine, nătăfleş mare ce ești! Arată-mi dacă ai ceva în rărunchi. Nu-ți fie teamă, pedeapsa o să fie neînsemnată. N-o să te mănânc. Sau ba da, am să te mănânc, dar o să scapi nevătămat.

În ce cloacă eram pe cale să mă cufund? Mai era vreme, puteam să fug, să trântesc ușa după mine.

— Dezbracă-mă, te rog, fii un pic galant. Pentru asta te plătesc.

Cu delicatețe, a trebuit să-i scot sacoul de in, de culoare bej, să-i deschii copcile de la fustă, să-i scot pantofii cu toc înalt care o făceau să sufere, picioarele i se umflaseră de căldură. A ținut să mai rămână în chilofi și sutien cel puțin câteva minute, cât să mă duc eu să fac un duș. Sub haine, Florence afișa o plastică mai degrabă arătoasă. Nuditatea o întinerea, trupul nu-i îmbătrânise cu aceeași viteză ca chipul. Trebuie să fi fost frumoasă, își mai amintea de omagiile primite. Era prima oară când urma să o înșel pe Suzanne și, pe deasupra, cu o femeie cu cel puțin douăzeci de ani mai mare decât mine. Lucrul acesta ar fi trebuit să mă copleșească. Nu m-a frânat nicio remușcare. Era ceva prea ireal ca să fie credibil. Mergeam într-un univers paralel în care actele nu contau. Între timp, izbucnise furtuna. Ploaia a căzut cu găleata, a zdruncinat pereții și ferestrele duble de la cameră, accentuându-ne intimitatea. N-o să mint, am fost excitat la nebunie, iar Florence, care îmi pusese un prezervativ, a trebuit să-mi calmeze impetuoșitatea. De cum am terminat, ea a dat drumul la televizor și a încetat să-mi mai dea vreo atenție.

— Poți să pleci acum, o să fac o baie. Deseară am întâlnire cu un prieten.

Întâlnirea asta cu un „prieten” m-a rănit de parcă aș fi dobândit vreun titlu de proprietate asupra ei. Într-o clipă, trecusem de la stadiul de obiect dorit la cel de obiect consumat. Se terminase cu rugămințile și curtoazia. M-am îmbrăcat în tăcere, mi-am căutat ciorapii pe sub pat, mi-am încheiat nasturii de la cămașă, dar am ezitat să plec. Companioana mea se uita la un flash de informații bursiere pe postul Bloomberg. Văzându-mă cum mă învărtesc pe loc, mi-a dat un ultim sărut bătându-mă peste fese și m-a împins spre ieșire. Eram atât de tulburat, încât am uitat să-i dau banii înapoi. Am scos un timid „La revedere, doamnă” și m-am pomenit pe vastele coridoare de la etajul patru, călcând pe o mochetă așa de groasă și de moale, că-mi venea să mă descalț și să merg pe ea cu picioarele goale. Nu eram nici

trist, nici mort de rușine, dimpotrivă. Am coborât cele patru etaje pe scară, întârziind cu privirile asupra tapiseriilor cu motive câmpenești, mobilelor în stil fals Empire, ilustrațiilor cu vechiul Paris, fiind sigur că n-o să mai pun niciodată piciorul pe-aici. Eram foarte diferit de bărbatul temător care pătrunsese în acel hotel cu o oră înainte. Afară, aversa încetase, iar temperatura scăzuse cu câteva grade. Asupra Parisului cădea o lumină afectuos cernută de poluare și de vaporii care se ridicau de pe trotuare. Orașul își secreta singur contra-otrăvurile, se proteja de zăpușelile estivale. Aceasta era ora tihnită la care grijile de peste zi se evaporază o dată cu canicula, la care oamenii de pe străzi, cu mânecile suflecate, se instalează la terasele cafenelelor. Am ochit un scaun liber într-o cafenea, am comandat o halbă de bere și, cu ochii pe jumătate închiși, fără să mă gândesc la nimic, am gustat din voluptățile amurgului.

Imposibila veche comedie

Cum era prea târziu ca să mă mai duc la birou, m-am întors acasă într-o stare de exaltare, uimit că simt atât de puțină căință. Pentru mine, era asigurarea că acest călcat pe de lături nu va mai fi urmat de nimic. Cele mai casnice ființe cunosc cel puțin o dată tipul acesta de schimbare bruscă de direcție. Pe Suzanne am găsit-o schimbând un bec în bucătărie, cocoțată pe un scăunel. Chiar și în poziția asta trivială, în chip de zeiță a artelor menajere, o socoteam frumoasă și distinsă. Dintre noi, ea era cea care meșterea prin casă, manifesta o inteligență practică de care eu eram lipsit: era capabilă să schimbe siguranțele electrice, să mânuiască un ciocan în vreme ce eu rămâneam aiurit în fața celei mai mici pane de curent, citind în dereglarea lucrurilor o condamnare fără apel. În seara aceea, soția mea era foarte excitată: unul dintre reportajele ei era dat la jurnalul de la ora opt. Un subiect atipic despre gripa estivală la sugari și la seniori, o formă de virus pernicios care lovește, încă din

iunie, categoriile cele mai tinere și cele mai în vârstă ale populației și în fața căreia medicina era neputincioasă. Într-un cămin însoțit din Seine-et-Marne, îl vedeai pe un bătrân cu chipul inexpresiv cum strănută tare pe un geam. Camera de luat vederi opera atunci un gros-plan pe mucusul împrăștiat care se scurgea în josul sticlei. Aici, și asta era găselnița lui Suzanne, obiectivul, ca într-un film SF, intra în mucii, îi decupa fibră cu fibră, disecându-le textura, asemănătoare cu transparența flu a unui vitraliu. Apoi, intrând în miezul lor printr-un proces de mărire a imaginii, izola virusul cu pricina, iar o voce gravă anunța: iată ce vă va strica concediul și vă va putea pune viața în pericol.

Precauțiile ce trebuiau luate constau pur și simplu în purtarea unui fular în toiul lui august, în evitarea oricărui fel de curent sau ventilație. Un cercetător de la Institutul Pasteur, doctorul Filanche, enumera după aceea niște statistici neliniștitoare privind inversarea sezonieră a principalelor boli. Pentru iarna următoare, prezicea apariția probabilă a insolăției sub ploaie datorată dispariției stratului de ozon și le recomanda tuturor să se ungă cu cremă protectoare cu coeficient înalt, chiar și în toiul lui decembrie, chiar și în interiorul unei încăperi închise. Invers, pe oamenii fragili îi sfătuia să se îmbrace bine și să dea drumul la radiatoare, începând de la 1 iulie! Lucrul acesta constituia o răsturnare majoră a modului nostru de viață. Suzanne era nebună de bucurie, cu atât mai mult cu cât redactorul-șef o felicitase pentru punerea în scenă și comentariu. Ca și mine, la laude soția mea se desfăcea ca o floare la lumină.

Încă de a doua zi, această informație avea să provoace o panică teribilă la persoanele în vârstă. Ordinul medicilor a protestat împotriva postului de televiziune pentru difuzarea de știri false și a cerut o dezmințire oficială sub amenințarea unor urmăriri judiciare. A publicat un comunicat acerb afirmând că riscurile de insolăție între octombrie și mai în țările din Europa de Nord erau cvasinule, mai ales sub ploaie. Dar controversa era lansată, Suzanne a fost eroina ei

timp de mai multe săptămâni. Drept recompensă, postul de televiziune a trimis-o în Egipt să facă o anchetă asupra unei fetițe dintr-o periferie a orașului Cairo care se născuse acoperită de păr, de un covor negru și des. Fetița le puna deja o gravă problemă doctorilor în teologie de la universitatea Al-Azhar: femeile bărboase trebuiau obligate să poarte văl? Pe Suzanne lucrul ăsta o pasiona. Cu totul cuprinși de euforie, am făcut dragoste în seara aceea așa cum se cuvine. Să mărturisesc oare că năzbătia mea de după-amiază făcuse să-mi fie și mai dragă soția? Aceasta se arăta foarte exigentă la capitolul sex: imposibil să-i scapi, el constituia barometrul cuplului. Prietenul meu Gérald susținea o teorie stranie despre sexualitatea feminină: că ea reprezenta o păcăleală, o momeală întinsă bărbaților ca să-i atragă și să-i lege de casă. Femeia se deghizează într-o furie a lui Venus ca să-și prindă mai bine prada și să perpetueze specia. Păreră aceasta mă tulbura fără să mă convingă: ar fi putut să fie aplicată și multor bărbați cu aceeași relevanță, iar propria-mi soție nu corespundea deloc acestei categorii. O dată înlănțuirea terminată, n-am fost în stare, nici Suzanne, nici eu, să ne hotărâm să dormim, avizi cum eram să prelungim acele frumoase emoții. Ea s-a apucat să mă maseze pe muzica unui disc New Age. Atunci, mi-a revenit în minte scena de la Grand Hôtel, suscitând o nouă excitație pe care tovarășa mea de viață a luat-o ca atare. Însă dorința mea se adresa unei străine decrepite care pusese mâna pe mine și ale cărei farmece ofilite mă ațâțau mai mult în clipa aceea decât plastica impecabilă a soției mele.

Trebuia totuși să fiu cu inima împăcată, să mă descarc de acest secret în urechile unui prieten! Marea plăcere a unei aventuri de dragoste este să o trăiești pentru a o povesti mai bine. Și tocmai a doua zi, Ta Zoa Trekei avea loc întâlnirea de sfârșit de an, un dineu lărgit la neinițiați, al cărui scop era să admită câteva figuri noi în cenaclul privilegiaților. Ședința avea loc la Cercul militar, din piața Saint-Augustin, pe care-l închiriaserăm pentru acea seară. Postulanții, în număr de

vreo zece, așteptau răbdători într-o mică încăpere unde li se serveau vin și băuturi alcoolice. Noi ne aflam într-un mare salon alăturat, cam auster, în jurul unei mese aranjate pentru noi. Mă mira întotdeauna că niște femei și bărbați, cu mintea sănătoasă, se bat ca să adere la un club ca al nostru și că respinșii de peste an își încearcă din nou norocul douăsprezece luni mai târziu. Cu atât mai mult, cu cât intrând în grupul nostru, nu accedeau niciodată la nucleul central, al celor șapte mușchetari fondatori, ci rămâneau membri de rangul doi, supuși la numeroase restricții și bucurându-se de puține drepturi în afara aceluia de a ne invidia și imita. Așa este făcut spiritul omenesc, încât orice asociație închisă suscită la cei care nu-i aparțin dorința de a accede la ea. Reușita financiară a lui Mario, reputația lui Julien, viața scandaloasă a lui Fanny stârneau jinduirea altora. Ne erau atribuite puteri nemăsurate, o întreagă rețea de influențe oculte. Aceste zvonuri fără temei ne flatau. Degeaba protestam noi, eram îmbătați de faptul că suntem dintr-o castă care credea că ține Franța în mână. Iar ura pe care o provocau la ceilalți ENA și marile școli întărea și mai mult acest sentiment de singularitate.

Ardeam de nerăbdare să mă destăinuiesc mai degrabă lui Jean-Marc decât lui Julien. Prietenul meu cel mai bun se voia a fi nașul nostru: celibatar convins, ne considera familia lui, uneori se invita dimineața la micul dejun, ne copleșea copiii cu daruri, ni se alătura în timpul concediilor. Chiar și părinții mei care nu-l prea plăceau din pricina conservatorismului său politic știau să-i recunoască devotamentul. Niciodată nu lăsa pe cineva la ananghie și visa să țină în mâna lui tot grupul ca pe un diamant a cărui transparență n-ar fi fost umbrită de nicio pată. De altfel, la intervale fixe, organiza ședințe de autocritică la care eram invitați să spunem public ce nu ne place la el sau la ceilalți. El numea acest obicei „Foc asupra Comitetului Central” în amintirea lozincii lui Mao Tze Dun din timpul Revoluției Culturale. Aceasta era ocazia unei mari psiho-drame în care

mica noastră societate își dădea frâu liber la pasiunea pentru bârfă și răfuieli. Totuși, mă temeam ca o mărturisire prea intimă să nu-l șocheze – era de un puritanism exigent – și să nu mă pună și mai mult sub dominația lui.

În seara aceea însă, nimic nu s-a desfășurat așa cum se prevăzuse. Examinarea candidaturilor durase cam trei ore: se prezentau doi dentiști, un gestionar de patrimoniu, un avocat, o judecătoare, o comisară de poliție și trei agenți de publicitate, într-o încăpere închisă, fiecare la rândul lui răspunsese focului întrebărilor noastre. Analizam gradul de motivare, de loialitate, de curaj al candidaților. Fără ca aceștia să știe, Mario și Théo făceau o anchetă paralelă asupra lor. Ca președinte, Julien dispunea de un vot dublu și putea face să basculeze votarea după cum voia el. Dar, spre miezul nopții, situația s-a încordat: Fanny o susținea pe polițistă, Julien pe avocatul de afaceri, un anumit Jean-Etienne Labbe, un bărbat scund și rotunjour cu o față ingrată, care se asculta vorbind și intercala la țanc cuvinte argotice în mijlocul celor mai elaborate fraze. Grupurile sunt niște animale ciudate care funcționează pe principiul supunerii: majoritatea a trecut de la bun început de partea lui Julien și a urmat ca de obicei căile puterii cu un panurgism¹³ scrupulos. Fanny n-a cedat deloc și a continuat să-și apere alegerea. Se putea arăta îngrozitor de superficială – să mai participe la vârsta ei la concursuri de *bubble-gum*¹⁴, să comercializeze pensula care alungă mirosul urât din gură periind în răspăr papilele de pe limbă – și incredibil de încăpățânată pe chestiuni de putere. Mâhnit de obstinația ei, Julien, pe care rareori îl lăsau nervii, a încercat să o convingă. A amintit de motivele preferinței lui: acest Jean-Etienne Labbé bătea la poarta noastră de trei ani și se va

¹³ Cuvânt derivat de autor de la Panurge, personaj din romanul *Gargantua și Pantagrucel* de Francois Rabelais (1483-1553). Amintind de episodul celebru al „oilor lui Panurge”, în care acesta aruncă în mare un berbec și toate celelalte oi de pe navă se aruncă și ele după el, acest cuvânt desemnează spiritul gregar al celor ce-i urmează orbește pe alții.

¹⁴ Baloane de gumă de mestecat (în engleză, în text).

arăta mai periculos în afară decât înăuntru. Integrat, va fi sub control, iar Julien își propunea să-l însărcineze cu o misiune de încredere: să-i spioneze pe membrii din al doilea cerc, intrați de cinci ani încoace și care alcătuiau o confrerie la fel de ermetică precum a noastră. Julien, fără să o spună, se temea de o lovitură de stat internă care l-ar fi destabilizat. Clubul nostru funcționa ca un serviciu de informații, fiecare îi spiona pe ceilalți și-i raporta lui Julien care ne spiona pe toți. Cu treizeci de ani înainte, el ar fi fost unul dintre acei mici șefi fanatici care-și trimiteau trupele la bătaie, propovăduiau moartea patronilor și a burghezilor înainte de a o sfârși bigoți ai pieței, ai ieșivei¹⁵ sau ai Vaticanului. Admitea discuția numai dacă-i confirma punctul de vedere. Dar Fanny nu renunța nici în ruptul capului, candidata ei prezenta toate calitățile cerute, era mai tânără, mai strălucită decât obscurul avocat de provincie. Julien își trecu mâna prin păr și o fulgeră din priviri pe disidentă. Se făcuse târziu, eram oboșiți, iar lui nu-i plăcea ca unul dintre noi să i se pună de-a curmezișul de față cu martori. A încercat să fie ironic.

— Ce se petrece, Fanny, în seara asta? Vorbește-n tine solidaritatea feminină? Te credeam deasupra acestor chestii!

— Și cu tine ce se-ntâmplă? Un bufeu de testosteron?

Julien a primit lovitura în plin. Nu se aștepta la o asemenea replică, chipul lui alungit și solemn a luat o expresie înțepată. A tușit de câteva ori convulsiv, s-a lăsat copleșit de rictusuri ca de fiecare dată când era nervos. Situația degenera. Am crezut că e nimerit să intervin și am propus să amânăm discuția pe a doua zi, când vom avea capul limpede. Aruncându-mi o privire încruntată, Julien a suierat printre dinți:

— Ce te-amesteci?

S-a ridicat și-a ieșit.

¹⁵ Ieșiva (la plural ieșivot, literal „adunare, întrunire”), termen al iudaismului desemnând diferite centre de studii talmudice.

— L-ați vexat, trebuie să ne ducem după el, a spus Jean-Marc care fremăta ca o logodnică abandonată.

— Calmează-te, i-a ordonat Fanny, s-a dus doar să se pișe, o să se-n toarcă.

Lividă la față, înfrunța reprobarea mută a celorlalți și trăgea de fustă ca să-și ascundă picioarele lungi dezgolite. Am apucat-o de mână în semn de sprijin; aproape că mi-a zdrobit degetele înainte de-a mă respinge. Lui Fanny îi era întotdeauna bine, manifesta o bună dispoziție fără milă. S-o bănuiești de slăbiciune era pentru ea o grosolanie. Fanny ura și cel mai mic semn de milă.

Despotul jupuit de viu

Julien nu se întorcea, vinul se încălzea în pahare, noi ne simțeam prost. Atunci, ca să încheiem cearta, am plecat în căutarea prietenului nostru. Am alergat la toaletă, dar nu era nimeni. Garderobiera ne-a confirmat că un tânăr înalt, foarte alb la față, ieșise cu puțin timp înainte. Telefonul lui mobil era închis.

— Ți-am spus eu, a țipat Jean-Marc la Fanny, s-a supărat. L-ai rănit cu firea ta împuțită.

Tuna și fulgera. L-am calmat eu, l-am implorat să-și vină în fire: chiar dacă era liderul nostru, Julien nu avea întotdeauna dreptate. După ce-am deliberat, ne-am împărțit în trei grupuri ca să-l căutăm pe cel fugit. În agitația noastră, păream ridicoli, semănăm cu o grupă de cercetași care și-a pierdut călăuza. Am făcut echipă cu Jean-Marc: avea nevoie de prezența mea. Am condus eu mașina în locul lui, era prea nervos, o Toyota Rav 4, un fel de vițel pe roți, înaltă, ceva între un jeep și un tractor a cărei menire, presupun, era să elimine complexele de inferioritate ale utilizatorilor ei. Ros de neliniște, o învinovăța pe Fanny pentru orgoliul ei deplasat. L-am potolit puțin câte puțin, i-am arătat că a-l contrazice pe Julien nu constituie o crimă. Speram în sfârșit să-i mărturisesc ce-aveam pe inimă, dar pe când cercetam

străzile din jur, înspre biserica Madeleine, într-o parte, și Faubourg-Saint-Honoré, în cealaltă parte, m-a luat el pe neașteptate.

— Sébastien, trebuie să-ți spun ceva.

— Și eu.

— Bine, spune tu!

— Nu, tu primul.

Politețea mi-a fost fatală. Oricum, eram deja la curent: într-un cerc ca al nostru, veștile aleargă mai iute ca vântul, bârfele, clevetirile făceau parte din viața noastră de toate zilele. Soția lui, Sabine, plecase la festivalul de la Avignon cu un tânăr actor, un sârb din Novi Sad, un june-prim magnific, vedeta la modă din țara lui. Nu era întâia oară că Sabine o ștergea astfel, însă de data asta era nebună după sârb. Jean-Marc închinase o casă pe timpul verii în bazinul Arcachon, nu departe de cea a socrilor mei, și nu se vedea bine, singur cu copiii, rumegându-și supărarea, constrâns să născocoască o gogoasă ca să le explice absența mamei lor.

— Știi că o agasez pe Sabine, că o exasperez. Când suntem față-n față, îi simt disprețul tangibil.

Mai avuseserăm discuția asta de zeci de ori. Jean-Marc avea obiceiul să ilustreze căsătoria printr-o metaforă animală: opunea iapa, iute, care te duce departe, dar te răstoarnă, cămilei, care-și vede de ritmul ei, dar nu te abandonează niciodată. Ce mult o înțelegeam pe Sabine că voia să scape de această comparație! Uneori, îmi spuneam că Jean-Marc este drăguț numai din neputința de-a fi rău. Asta îmi amintea că, altădată, Julien exercita un drept de *cuissage*¹⁶ asupra „logodnicelor” noastre pentru a ne testa și a ne pune în fața faptului împlinit. Cine protesta era batjocorit în public, acuzat că preferă micile lui iubiri meschine marilor vijelii ale prieteniei. Această practică odioasă încetase cam în jurul vârstei noastre de douăzeci de

¹⁶ În feudalism, drept pe care-l avea seniorul de a-și pune piciorul în patul soției unui șerb în noaptea nunții și, în unele localități, de a petrece această noapte cu ea.

ani. Eram totuși sigur că se culcase cu Sabine, fie și numai ca să-l țină mai bine-n mână pe Jean-Marc. Oricum, Julien era singurul amant pe care acesta l-ar fi acceptat pentru soția lui, socotindu-se chiar foarte mândru de o asemenea promovare. În vreme ce mergeam în ralanti, scrutând fiecare intrare de imobil, fiecare colț, m-am hotărât să-i vorbesc sincer.

— Profită și tu ca să te-ntâlnești cu cineva. Ești liber, dă-i bătaie!

— Dar o iubesc, Seb, nu m-atrage nicio altă femeie.

— Atunci suferă și taci, ți-o cauți cu lumânarea.

— Cum poți să-mi vorbești pe tonul ăsta? Ție ți-ar plăcea ca Suzanne să plece cu copiii?

Într-un acces de fanfaronadă, i-am replicat:

— Cred că e cel mai bun serviciu pe care mi l-ar face.

Vedeam deschizându-se o breșă care-mi va îngădui să-mi povestesc aventura, când Jean-Marc a scos un țipăt. Acolo, pe o alee a scuarului Henri-Bergson, doi tipi îl izbeau cu picioarele pe un al treilea căzut la pământ. Poate că era prietenul nostru. Am frânat brusc, iar Jean-Marc i-a sunat pe ceilalți de pe mobil. Perspectiva de a ne bate cu doi golani nu mă prea excita: nu coechipierul meu, moale și grăsuț, avea să mă apere. Văzându-ne că ne dăm jos din mașină, agresorii, cu treninguri și glugi ale Ku Klux Klan-ului pe ei, au ezitat o clipă înainte s-o ia la fugă. În lumina galbenă a unui felinar, am văzut că unul dintre ei șchiopăta, avea chipul plin de sânge și părea că se sufocă. La pământ era, într-adevăr, Julien: sosiserăm la vreme. L-am ridicat cu grijă ca să-l tragem pe o bancă. Norocul lui că nu era rănit la față, se apăraseră cu mâinile. Cum de s-a lăsat intimidat un bărbat ca el, foarte priceput la sporturile de luptă, de două haimanale? Dacă e să ne luăm după el, se năpustiseră asupra lui pe la spate ca să-l jefuiască. Surpriza îl derutase. De ce plecase de la masă? Prăbușit pe bancă, cu hainele sfâșiate, cu fața plină de noroi, cu degetele jupuite, Julien a dat din umeri:

— M-a ridiculizat Fanny, mi-a ținut piept prostește. Iar tu, Sébastien, te-ai dat de partea ei.

Am protestat: era vorba despre o deliberare, despre un schimb de puncte de vedere. Dar el n-a vrut să știe nimic, a rămas închis în supărarea lui plină de susceptibilități. Deși era înfrânt, am refuzat să mă scuz sau să o acuz pe Fanny. Strecurându-i trupul înalt pe bancheta din spate a mașinii 4x4, l-am dus acasă la el. Ne ceruse expres ca ceilalți să nu vină. Trăia singur în arondismentul IX, pe strada Fontaine, între un fast-food turcesc cu kebab și un bar cu prostituate, într-un mic apartament gol și rece unde-și primea metresele ocazionale. Julien nu era un afemeiat decât dacă era vorba despre femeia altuia. Socotea sexualitatea drept o muncă secundară, o igienă a instinctelor triviale. Alungit pe pat, asemenea unui gladiator învins, în acea încăpere austeră care-i slujea drept dormitor, respira deznădejdea de a fi în viață, poza în erou trădat. Jean-Marc îi aducea de băut, îl ștergea pe față cu niște șervețele, iar solitudinea lui îmi sublinia prin contrast purtarea. Am vrut să chemăm SOS Médecins, dar Julien s-a opus cu înverșunare și a sfârșit prin a adormi îmbrăcat. Se terminase cu veleitățile mele de a mă confesa. Dacă în seara aceea Jean-Marc m-ar fi ascultat, viața mea ar fi luat, poate, o altă întorsătură; iar întâmplarea mea de la Café de la Paix, banalizată prin acea mărturisire, n-ar fi rămas înfiptă în mine ca o așchie. Dădeam să plec, când Jean-Marc, care tocmai îi scosese lui Julien pantofii, haina și cămașa cu atenția unui servitor de pe vremuri, scoase un țipăt de groază.

— Vino să vezi și tu, mi-a șoptit el înclinând lampa de la capătul patului.

Pe lângă vânătăile făcute de agresori, torsul muscular al prietenului nostru era plin de răni ce supurau, de umflături ce sângerau, aproape violacee: ai fi zis că fusese brăzdat de o grapă. Mici coji și tot atâtea bășici erau presărate pe suprafața pielii. Astfel tumefiată, epiderma părea un palimpsest pe care cicatricile deja închise se învecinau cu

lăcerări mai proaspete care se infectau. Era un spectacol hidos care n-avea nimic de-a face cu recenta încăierare. Abia dacă am avut timp să-l examinăm, că Julien s-a ridicat în capul oaselor ca un muribund și ne-a insultat, întrebându-l pe Jean-Marc cu ce drept îndrăznise să-l dezbrace. Am crezut că avea să-l lovească. Jean-Marc era gata să plângă. Aproape instantaneu, Julien, cu aplombul lui obișnuit, l-a tras la pieptul lui și i-a dat dezlegarea:

— Ești iertat, știi că n-ai făcut-o dinadins.

Jean-Marc nu mai știa cum să se scuze, am crezut că avea să-i cadă în genunchi.

— Ascultați amândoi ce vă spun, a reluat Julien, știți că sunteți favoriții mei în această bandă. Ba da, știți!

A avut în clipa aceea un zâmbet fermecător, devastator. Așa ne ținea el pe noi: prin invective abjecte urmate de complimente hiperbolice care ne rămâneau întipărite pentru totdeauna în minte.

— Vreau să-mi jurați că n-o să spuneți la nimeni, dar la nimeni, mă auziți, ce-ați văzut în seara asta? Sunteți singurii la curent.

Am promis. Atunci Julien mai întâi reticent, ne-a dezvăluit adevărul. De la o vreme, se supunea unor torturi voluntare pentru a-și testa gradul de rezistență la durere. Își impunea zilnic niște suferințe ca să le stăpânească mai bine. Își freca pântecul și membrul cu ghimpi de trandafir, se culca pe sticlă pisată, își înfigea piuneze și bolduri în piept, își brăzda torsul cu un cutter, se delecta să vadă fără să leșine cum este scaldat în sânge. Ba chiar își arsese interiorul pulpelor și tălpile picioarelor cu flacăra unei lumânări și se însemnase pe șolduri cu un vătrai încins. Se martiriza cu mâinile înmănușate ca și când un alt bărbat l-ar fi supus la acele vătămări și apoi își dezinfecta rănile. Arsurile pe carnea vie, inciziile cu lama pe epidermă consacrau victoria voinței asupra fricii. Mi s-a întors stomacul pe dos din cauza lor. Julien i-a invocat pe stoici care preconizau acest gen de remedii împotriva morții și a nenorocirii: în fiecare zi, trebuie

să te pregătești pentru ce e mai rău ca să nu fi surprins atunci când ți se întâmplă așa ceva. Am crezut că Jean-Marc avea să leșine, cu atât mai mult cu cât Julien intra în amănuntele operațiilor ca un tehnician. Pe măsură ce vorbea, rușinea ceda locul mândriei: nu se expunea, ci perora. E adevărat că de ani de zile, vara, nu-l mai văzusem în maiou sau gol până la brâu. La treizeci de ani, continua, neputând să-i îmblânzească, să-și întoarcă demonii împotriva lui. Îl bănuiam acum că i-a provocat pe cei doi hoți ca să se lase stâlcit în bătaie și să pună asta pe seama noastră. M-am întors acasă sonat, tremurând de indignare. Julien, ca gisant cu stigmate, îmi spulberase pretențiile de vedetă. Pe lângă murdăriile lui, escapada mea de puștan nu atârna prea mult. Jean-Marc a rămas lângă bolnavul nostru și a dormit la picioarele patului pe o saltea improvizată. În orice împrejurare, rămânea lipit de el ca un leucoplast.

A doua zi, dis-de-diminează, Julien a telefonat ca să se scuze. Îi sărise țandăra prostește, se arătase susceptibil și grosolan. M-a implorat încă o dată să nu povestesc nimic din ceea ce văzusem. Se bâlbâia, își căuta cuvintele ca și cum ar fi vrut să-mi spună altceva. În cele din urmă, a închis telefonul după aceste vorbe enigmatice:

— Și pentru voi sufăr, pentru că vă iubesc atât de mult...

Patosul ăsta m-a exasperat. După aceea, mi-a telefonat toată banda. Fiecare în felul lui mi-a arătat o tandrețe extravagantă. Un soi de legendă, răspândită de Jean-Marc, voia ca eu să fi fost cel care îi pusese pe fugă pe cei doi derbedei. Am fost jenat de aceste felicitări care nu-și aveau rostul. Fanny mi-a povestit cu de-amănuntul împăcarea ei cu Julien: îi implorase iertarea cu un asemenea umor, încât ea cedase în favoarea avocatului și renunțase la comisara de poliție.

— Știi prea bine, nimeni nu-i rezistă lui Julien.

Se înșela. Julien mă decepționase. Ne păcălise multă vreme, simulând o frumoasă siguranță de sine: se terminase cu asta. Nu mai era demn de rolul pe care și-l atribuia. Ceea

ce aflasem avea să ne despartă mai mult decât o divergență politică. Dintr-o dată m-am simțit ușurat: puteam zbura cu propriile-mi aripi. Nu mai aveam nevoie să-i cer aprobarea acestui mic tiran rătăcit și nici pe cea a celorlalți. Noi toți alcătuiam o singură persoană făcută din calitățile fiecăruia. Dar acest corp unic îmi puneia piedici, nu mai regăseam elanul care ne sudase înainte, ambiția de a le impune vieților noastre un anumit stil, de a rămâne mistuiți de o flacără interioară. Orice prietenie este o limită, orice familie, o închisoare, orice căsătorie, o încarcerare. De-ar fi putut camarazii mei să mă uite o clipă ca pe o pălărie pe un scaun!

Propriul meu drum al Damascului

Minunat într-un cuplu este faptul că te protejează de orice, chiar și de iubire. Menajul meu cu Suzanne nu era scutit de rutină. Luasem din el zece ani de fericire conjugală; a mânca în fiecare zi din același fel de mâncare, fie el princiar, trezea în mine un vis de diversitate. Ca toți soții, aveam să devin eunuc din fidelitate mai curând decât prin chirurgie. N-aveam ce să-i reproșez lui Suzanne: era perfectă, atentă. Dacă m-aș fi îmbolnăvit, m-ar fi îngrijit cu un devotament admirabil, aveam o încredere absolută în ea. Chiar și când făceam dragoste, rămâneam caști: sexul nu mai era un eveniment, se integrase în cursul lucrurilor. Iar noi eram cumințiți, neutralizați: doi claponi satisfăcuți care au uitat până și amintirea primelor lor emoții. Starea aceasta mă aranja totuși: evoluam mai bine în căldurica unei iubiri convenționale decât în extremele pasiunii. Sunt un om al ordinii, nu un rebel. Îmi place, fără cumpătare, ordinea. Iar când mă dereglez, o fac metodic.

Cât despre copiii mei, nemernicii ăștia mici plesneau de sănătate, vitalitatea lor însemna degenerescența mea. Ne împingeau în mormânt, ne redusese ră deja la rangul de supraviețuitori, împreună cu prietenii lor, zgomotoși și căcăcioși ca și ei, țipau, se ciondăneau. Camerele lor

semănau cu niște caverne de pirați umplute cu o întreagă pradă făcută din animale de pluș, mașini, săbii, game-boys și smulsă bunătații noastre. Exercitau asupra portofelelor noastre un adevărat hold-up, ne jefuiau ca să-și îngrămădească și mai bine cadourile și să le uite de îndată. Cum să te superi pe ei? Își jucau rolul de mici regi ai creației. Fiica mea Zabo era favorita mea poate și pentru că, spre deosebire de frații săi mai mari cu opt și cu șapte ani, niște micuți duri care vorbeau peltic, ea încă rămânea cufundată în prima copilărie. Ridicată în picioare la frontiera camerei sale, cuceritoare în miniatură cu rochiță cu volane, pleca la asaltul vastei lumi. Totul mă încânta la această năpârstoacă, corpul fragil și rotund, fandoselile, părul, o flacăra blândă și nestăpânită, pe care maică-sa i-l lega într-un rulou gros și lănos atunci când făcea baie, firele fine ce-i umbreau ceafa, sfârcurile sânilor, doi vulcani ce-și așteptau cumiți erupția. Într-o zi când o dădeam în leagăn, mi-a spus:

— Știi, tăticele, azi te iubesc foarte mult.

Această mărturisire m-a mișcat, denota o mare maturitate afectivă. Da, îi iubim pe ceilalți, dar nu în fiecare zi și nu în același fel. Ar trebui să-i putem revoca și convoca după voia noastră. Zabo dispunea de o știință a sentimentelor pe care majoritatea oamenilor o dobândește doar în treizeci de ani.

Atunci, ca să mă facă să basculez, a intervenit din nou hazardul. La puțin timp după seara de la Cercul militar de pe Saint-Augustin, am dat din întâmplare, între filele unei cărți groase consacrate istoriei religioase a Franței, peste cele trei bancnote de o sută de euro pe care mi le dăduse Florence. Le pusesem acolo, grăbit să scap de ele. Văzându-le, am fost electrizat. Le-am mirosit, le-am pipăit. Modificarea anatomică pe care au provocat-o în mine era fără echivoc. Nu că aș fi fost cupid: dar îmi deschideau o putere necunoscută și care mă exalta. N-o să le cheltuiesc niciodată. Se întâmpla că peste două zile plecam în concediu. Trebuia neapărat să verific dacă aventura mea cu Florence constituia o simplă paranteză sau începutul unei înclinații pe care abia dacă o

întrezăream. Pretextând că am o întâlnire de lucru urgentă – administrația e fată bună și admite o sumedenie de absențe și concedii de boală – am șters-o de la minister pe la ora patru și am luat-o pe bulevardul Capucines, de la stația de metrou Madeleine. Parisul se scâldea în murdăria lui estivală. Asfaltul, aproape topit, clipea sub tălpi cu un zgomot de ventuză. Văzduhul era saturat de furtună, o coloană de nori se strângea ca o trupă belicoasă și bubuia. În dreptul sălii Olympia unde se producea un alt idol al lui tata, Van Morrison, s-a stârnit un vânt violent, măturând hârtiile și sticlele de plastic. Niște obloane au fost trântite de perete, dintr-un castan a căzut o cracă și asta i-a speriat pe trecători. Se țineau bine de șepci, de umbrele și mergeau aplecați. Toată lumea alerga să se pună la adăpost. Cerul era brăzdat de fulgere ca niște mari dăre oblice, urmate de tunete teribile. Era una dintre acele rare perioade ale anului în care Parisul devine african, în care te aștepti să vezi crocodili bălăcindu-se în bazinele de la Trocadero. Ajuns în dreptul străzii Scribe, în vreme ce zăream deja de departe cum băieții de la hotel se grăbeau să-i întâmpine pe clienți și cum drapelul izbeau frontonul clădirii, am avut o amețală, întru totul asemănătoare cu cea de la douăzeci de ani. I-am recunoscut simptomele: un spasm la nivelul plexului, o senzație de sufocare, inima cuprinsă de o galopadă nestăpânită, o constelație de pete luminoase care m-au obligat să-mi închid ochii. Aș fi vrut să mor acolo, fulgerat, în extaz. A trebuit să mă așez pe o bancă. Înțelegeam prea bine ce voia să însemne asta: la Paris, femeile nu sosesc, ci apar, instalează în jurul lor un cerc de groază și de magnetism. Sunt niște regine care atentează la ordinea lumii prin simpla lor irupție. Din nou, pântecul lor păreau tot atâtea guri care mă strigau, iar gurile lor tot atâtea uși al căror secret trebuia să-l forțez.

Dintr-o dată, plafonul de nori s-a spart, ploaia a căzut cu picături enorme, călduțe, ca niște săgeți care mă străpungeau, mă înviau. Strada era ca o plită care fumea și

pârâia. Peste oraș s-a abătut un zid lichid, împins de vijelie. În exaltarea mea, mă identificam cu această furie climatică. Curând, s-au format torente care au blocat circulația, au umplut rigolele, luând cu ele deșeurile. Singur pe banca nefericirii mele, sub rafalele de vânt, eram cuprins de un adevăr pe care nu mai aveam dreptul să-l escamotez.

Când avera a mai slăbit, iar marea simfonie a fulgerelor și tunetelor s-a îndepărtat, m-am dezbrăcat până la piele: îmi storceam haina, cămașa, pantalonii, gol și în picioare, în erecție ca un totem al fecundității. Șocul furtunii a fost atât de mare și dezorganizarea atât de generală, încât nimeni nu mi-a dat atenție: se ciocniseră mai multe mașini, se spârseseră geamuri, câtorva persoane li se făcuse rău și primeau primele îngrijiri. În catastrofa generală, indecența mea era cel mult o anecdotă. Aș fi putut să dansez, să urlu de bucurie, să mă masturbez, să mă tăvălesc pe jos printre gunoaie. Trebuia că aveam aerul unui dement, dar eu mă știam mai înțelept în nebunia mea decât cea mai rațională ființă. M-am îmbrăcat la loc și încă ud, hirsut, m-am îndreptat spre Cafê de la Paix transformat în spital de campanie unde supraviețuitorii potopului, cei răniți ușor se refugiaseră în așteptarea ambulanțelor. Mi-am croit drum prin mijlocul mulțimii de consumatori surescitați. Încă o dată, soarta mi-a venit în ajutor: Florence, clienta mea din zilele trecute, se afla acolo în compania unei alte femei mai slabe, o euroasiatică. O întreagă constelație de semne se arătau ca să mă călăuzească. Florence m-a recunoscut, mi-a întins o batistă, m-a invitat la masa lor.

— Știam eu că o să apari din nou într-o bună zi, canalie mică.

Era cât pe ce să-i spun că e o pură coincidență, dar m-am răzgândit.

— Ți-o prezint pe Anita, o veche prietenă. Cum spuneai că te cheamă?

Florence, așa cum am aflat, în cursul conversației, trăia la Bruxelles, căsătorită cu un industriaș specializat în

cauciucul sintetic, și venea la Paris ca să se distreze, „să se cultive”. Îi plăcea să dea ordine și, un sfert de oră mai târziu, mă expedia cu Anita într-o altă cameră a hotelului de pe strada Scribe, cea cu numărul 302, $3 + 2 = 5$, cinci ca ce? mă întrebam eu pe când mă dezbrăcăm. Pe Anita o liniștise spunându-i:

— Încearcă-l, o să mă pomenești.

Anita, mai slabă decât Florence, vorbea-n vietnameză în timp ce făcea dragoste, însă a refuzat să-mi traducă interjecțiile sale. De data asta onorariul a fost mai redus. Dar puțin îmi păsa.

Că această a doua iluminare a avut loc în haosul elementelor naturii nu era ceva fortuit; chiar cerul mă îndemna la voluptuoasa răsculare. Tornada care tocmai zdruncinase Parisul distrusese zidurile ce mă împiedicau să cresc. Era atâta vreme de când aspiram să mă eliberez!

Acum știam ce-mi rămânea de făcut!

CAPITOLUL III HORA ÎNGERILOR

Cum niciodată nu părăsești norma fără să-i lași o a doua șansă, încă de la sfârșitul verii am avut câteva aventuri. Până atunci, îi rămăsesem credincios lui Suzanne atât din respect, cât și din lene. Complicațiile adulterului mă făceau să renunț la el. Eram neîndemânatic, îmi lipsea experiența. Mi-ar fi plăcut ca, la fiecare persoană frumoasă întâlnită, o putere tiranică să-mi poruncească: seduo sau te dobor. Totuși, niciuna dintre aceste scurte aventuri amoroase nu m-a satisfăcut: înșelarea este întotdeauna doar sora geamănă a căsătoriei, supapa de siguranță care face ca viața unul lângă altul să fie suportabilă. Ea mimează despărțirea ca să întărească lanțurile. N-aveam niciun chef de o legătură care, după un an sau doi, mă va plictisi la fel ca soția actuală. Ori soț fad, ori fustangiu: nu voiam această alternativă. Cel mai rău ar fi fost ca femeile să accepte să se culce cu mine din plăcere!

Ce-i de făcut?

Viața tocmai îmi fusese tăiată în două de o linie de demarcație. Intrasem într-o lume nouă fără să o fi părăsit pe cea veche. Toată luna august, în timp ce jucam rolul de tată bun, de ginere bun pe coasta Aquitaniei, am tot rumegat această descoperire. Țineam să verific că nu mă înșelasem. Am mai spus-o: urăsc anarhia, improvizația. Mă simțeam sedus din pornire de ceremonialul prestației unui prostituat: fantezia mea nu era agățatul cu mașina, ci primirea într-un apartament cu salamalecurile, subînțeleșurile și ritualul ei codificat. Aveam, așadar, nevoie de un adăpost sigur și plăcut în care să primesc un mare număr de pretedente. Voiam să răspund faimoasei reguli a unității de timp, de loc și de acțiune, să condensez totul într-un spațiu redus. Or, eu

eram singur, fără experiență și fără mijloace. În viitorul imediat, aveam să pornesc în căutarea unui apartament într-un cartier bun și destul de îndepărtat de domiciliul conjugal. Parisul intra-muros este un oraș mic de o extraordinară densitate: aici nimic nu se află la o distanță mai mare de treizeci-patruzeci de minute cu metroul. Parisul juxtapune totuși o mulțime de universuri prinse între ele ca alveolele dintr-un stup. În fiecare dintre ele, încerci un sentiment de impunitate și de ciudățenie disproporționat față de dimensiunile acestor locuri. Fiecare bulevard este o planetă, fiecare stradă o națiune, fiecare imobil un microcosmos în care poți trăi douăzeci de ani fără să te întâlnești cu niciun vecin. O altă aglomerație se ascunde în interiorul celei dintâi pe care, cu timpul, trebuie să o îmblânzești. Secretul Parisului este că poți trăi în el în taină dar, la lumină, pentru că orașul te protejează, te face invizibil.

După lungi căutări, mobilizând două agenții imobiliare, am dibuit la un preț rezonabil o garsonieră mare în cartierul Marais, două foste camere de servitoare unite într-una singură, la limita cartierului gay și a celui evreiesc, pe strada Le-Bout-du-Monde¹⁷. Era o ulicioară strâmtă, ce părea ieșită dintr-un alt veac, o stradă în plus, făcută toată din ziduri înalte, de nepătruns, pe care voiam să ies așa cum ieși pe mare, lăsându-mă în voia vrăjilor ei. Locuința mea se afla la etajul cinci al unui frumos edificiu din secolul al XVIII-lea, închis cu niște porți grele de stejar, în susul unei scări și fără niciun alt locatar pe palier. Parcă era o scenă de teatru pripășită în pod, în vârful unor vaste culise. Oferea mai multe avantaje: nu exista portar, activitățile mele aveau să rămână deci fără un martor permanent, era luminoasă și dispunea, lux incredibil, de o mică terasă de unde zăream țevăraia Centrului Pompidou, fleșa de la Notre-Dame și fusul îndepărtat al Turnului Eiffel. N-aș fi visat niciodată să am o asemenea vedere. Contractul l-am semnat pe numele meu,

¹⁷ Capătul Lumii.

dar pe cutia de scrisori am pus pseudonimul Virgile Coutances.

Abia intrat în posesia garsonierei, am pus să se scoată mocheta, să se zugrăvească pereții, să se acopere podeaua cu un parchet ușor, ale cărui lamele suple se adaptau la talpa piciorului. Întâi și-ntâi înțelegeam să inspir încredere, să privilegiez nuanțele calde, materialele plăcute, lemnul, inul, lâna. După ce ieșeam de la birou, mi se întâmpla să traversez tot Parisul în căutarea unei noptiere și a unui abajur zărite într-o revistă de design. Bântuiam prin magazinele de obiecte vechi, umblam cu frenezie după lucruri de ocazie. Ce mult m-ar fi ajutat Suzanne în treaba asta, ea care avea un talent nebun să detecteze chilipirurile! Nu mă vedeam spunându-i:

— Draga mea, am hotărât să fac trotuarul la domiciliu. N-ai vrea să mă ajuți să-mi aranjez casa?

La sfârșit, am făcut niște nebunii și am cumpărat în Faubourg-Saint-Antoine un vast pat cu baldachin din acaju de un prost gust desăvârșit, cu vâluri din tul și montanți de alamă, precum și o sofa, vase de ars mirodenii, plante exotice și chiar două felinare roșii. Cu atât mai rău pentru discreție și trăiască tradiția! Chit că așa recream un bordel, dar măcar rămâneam fidel mitologiei. Eram trist doar că nu am un prieten cu care să împart această experiență. Însă cea mai mică vorbă ar fi fost colportată: congregația noastră era un castel din sticlă supravegheat de ochiul necruțător al lui Julien.

Amenajarea garsonierei mi-a luat șase luni, dar determinarea nu-mi slăbise. Când a fost totul gata, renovat, eram deja în februarie și le-am invitat pe cele două nașe ale mele, Anita și Florence, să vină să-mi inaugureze micul lupanar. Au sosit cu brațele încărcate de enorme buchete de trandafiri și cu o sticlă de șampanie. Dar le ieșise sufletul. La amănuntul acesta nu mă gândisem. Urcatul a cinci etaje, căci structura în elice a scării nu îngăduia niciun ascensor, risca să le descurajeze și pe cele mai binevoitoare femei. Eu eram tânăr, genul acesta de considerații îmi scăpase.

Văzându-le debarcând, un pic trecute, drese, a fost cât pe ce să izbucnesc în răs. Amândouă s-au extaziat asupra panoramei, mi-au sugerat unele îmbunătățiri, găsind că locul este încă oarecum spartan. Am petrecut o după-amiază desfătătoare în care mi-am jucat la perfecție rolul de slujitor al plăcerilor altuia. Mi-au lăsat recompensa sub perna brodată cu un TU și EU cu litere roșii, ca șoricelul pentru copiii cărora le-a căzut un dinte. Înainte de a pleca, Florence mi-a dat un sfat:

— Sébastien, să nu uiți niciodată că e mai ușor să ții gura deschisă decât brațul întins. Menajează-te!

Mi-am reorganizat programul: la minister, soseam dimineața devreme, pe la ora 8, iar asiduitatea îi stupefia pe colaboratorii mai la fel de mult ca pe Suzanne, care totuși o încuraja. Săream peste masa de prânz, înghițind un sandwich pe loc, și plecam la începutul după-amiezei, pretextând că iau niște cursuri intensive de arabă și hindi în vederea viitoarelor posturi. Mă prefăceam că am o pasiune fără margini pentru Orientul Mijlociu și Asia Centrală. Asiguram cele șapte sau opt ore de prezență regulamentară la birou. Eram iubit la serviciu, iar ideea că-mi ciupeam din somn și din prânzuri ca să învăț limbi exotice mi-a săltat cota cu o treaptă. Doar superiorul meu, Jean-Jacques Bremond, bombănea:

— Ce te-a apucat, Sébastien, îmi ascunzi ceva? Ca să lucrezi așa, așteaptă să faci patruzeci și cinci de ani, surmenajul este un semn de panică, de îmbătrânire prematură.

Soseam în Marais pe la ora trei și jumătate și plecam pe la șapte seara, ca să-mi rămână timp să beau un păhărel înainte de-a mă întoarce la obligațiile familiale. Insist asupra acestor ore, căci ele vor juca un rol esențial: pasiunea, ca să mi se exercite, trebuia limitată de niște borne stricte care-i ațâtau fiervoarea.

Cine mă vrea?

Rămânea o foarte mare problemă: n-aveam nicio clientă. Anita și Florence îmi promisese să-mi trimită niște prietene. Însă obișnuite cum erau cu marile hoteluri, probabil că-mi găseau garsoniera cocoțată sus prea acrobatică pentru ele. Majoritatea oamenilor încearcă să iasă din venalitate: grija mea era să intru în ea. Am început prin a-mi cumpăra presa specializată, am navigat pe Internet. Ideea de a mă afilia la o rețea îmi displăcea. Eram un mic producător independent care ținea mult la libertatea lui. Curând am strâns o adevărată bibliotecă de reviste ușoare, pline de creaturi dezbrăcate. Din ele am învățat sensul anumitor prescurtări: TBM nu însemna Très Bon Marché (foarte ieftin), ci Très Bien Monté (foarte bine dotat), TP nu voia să spună Travaux Publics (lucrări publice), ci Tour de Poitrine (circumferința bustului), TGB semnala nu la Très Grande Bibliothèque (foarte marea bibliotecă), ci o Très Grosse Bite (foarte mare pulă). Cât despre caviar și șampanie, acestea trimiteau la scatofilie și la urofilie. O săptămână întreagă am încercat să redactez un mic anunț bine adus din condei. Acest lucru s-a dovedit mai anevoios decât crezusem. Nu puteam expune lucrurile pe șleau cum făcea un graffiti scris cu carioca într-un vagon de metrou și pe care mi-l notasem:

— I am a french gay, 06 14 12 05, le sug bine (se zice).

Analizasem cu minuțiozitate acest comunicat. Mai întâi, începutul pedant în engleză ca să agațe eventuali străini. Apoi, afirmarea îndrăzneată a unei competențe, temperată de o paranteză de modestie, ba chiar de îndoială. Concluzia: cel ce redactase această depeșă nu era sigur nici de engleza, nici de talentele lui sexuale. O treabă proastă. Dar vai, dacă eram prompt în a-i critica pe ceilalți, nici eu nu făceam mai bine. Unei reviste, intitulată *La Vie Parisienne*¹⁸, i-am trimis următoarea misivă:

¹⁸ *Viața Pariziană.*

— Bărbat tânăr, înzestrat cu solide apetituri, aș primi într-un loc discret orice persoană de sex feminin fără discriminare de vârstă sau de culoare. Fanteziile acceptate.

Dădeam un număr de telefon și o adresă e-mail. Mă însuflețea o dublă grijă: să atrag atenția rămânând totuși politicos. Enunțurile prea explicite îmi repugnau, voi exercita această meserie cu armele delicateții. Am așteptat un răspuns timp de nesfârșite săptămâni. Venise deja primăvara, de nouă luni mă luminase providența și mă temeam că nu sunt la înălțimea acestei elecțiuni. Robotul meu telefonic era plin doar de semnale de închidere sau de insulte. Și atunci am înțeles: chiar caracterul complicat al mesajului meu îl făcea obscen, menționarea femeilor de culoare trebuie că le descuraja pe multe. Aproape că aveai nevoie de un dicționar ca să-l descifrezi, ceea ce sporea bănuiala de ceva patologic. Mi-am reluat lucrarea, m-am cufundat iarăși în universul anunțurilor publicitare libertine. Femeile spuneau de pildă: „amantă bună, foarte mămoasă, caută bărbat căruia să-i placă să sugă la sân căci am sânii foarte sensibili” sau „escort-girl diletantă, 31 ani, cu alură hitchcockiană, foc sub gheață, se deplasează numai pentru gentleman elitist”. Bărbații, în schimb, erau mai brutali: „tânăr, membru solid, 23 centimetri, activ/pasiv caută să întâlnească bărbați, femei sau cupluri”; sau „grăsan supus va sluji femeie sau cuplu în ținută de subretă”. Ori: „Vrei să ți-o tragi cu un gagiu frumos, să-ți bagi o pulă mare, discreția fiind asigurată? Sună-mă repede!” Eram invidios pe aptitudinile afișate de unii de parcă își adăugaseră încă o diplomă în cursa pentru un loc de muncă. Eram împărțit între diverse tentații: cea de a spune adevărul nemăsluit însoțindu-l la nevoie de o imagine (dar nu prea mă vedeam prinzându-mi apendicele într-o fotografie Polaroid) sau cea de a scrie un mic text elaborat care să-mi semnaleze și sălbăticia dorinței, și întinderea rafinementului. Era oare necesar să-mi menționez statutul de normalian și de enarh? Ce greu era să te vinzi! Trebuia să obțin maximum de impact

cu minimum de cuvinte. Am făcut mai multe încercări și m-am hotărât pentru următorul anunț:

— Tu care ești singură, care te plictisești, vino să mă vezi. Te voi primi într-un decor plin de căldură, făcut pentru mângâieri și masaj. Te aștept de la 18 la 60 de ani.

Ultima frază era o greșeală: în ecumenismul meu, uitam că o femeie tânără n-are niciun chef să se învecineze în patul unui bărbat cu o bunică. Am trimis anunțul pe web, îmi luasem drept pseudonim „Marsupilami”, dar l-am înregistrat și pentru unele radiouri din banda FM. Am refuzat să-i alătur însă un clișeu cu sexul meu în erecție. O urmă de pudoare sau teama de a nu dezamăgi? Nu știu. Degeaba-l măsurăm în toate sensurile, nu atingea niciodată dimensiunile exorbitante afișate de ceilalți postulanți. Am lipit și mici afișe pe ziduri, pe burlane, cu fâșiute ce puteau fi desprinse. Eram perplex: să seduci înseamnă să liniștești, să dai dovezi de bună-credință, după care te poți lăsa în voia seducătorului. Căutarea sexuală umblă mascată, altfel sperie. Dar nici noua tentativă n-a avut mai mult succes. Ca și înainte, tăcere generală. Atâția bărbați trebuie că încercau să facă același demers, împinși de foame, de nevoie, încât cererea mea părea bombastică, ridicolă: n-aveam foc în vine și asta se simțea. Eram un adevărat boboc, respins la porțile casei de toleranță al cărei fondator voiam să fiu.

Am sunat-o din nou pe Anita: constatându-mi descumpănirea, mi-a promis să mi-o trimită pe una dintre prietenele ei care venea la Paris, o farmacistă din Pau care se plictisea în căsnicie și voia să pună un pic de sare și piper în meniul obișnuit. Vestea m-a mai reconfortat, căci eram pe punctul de a renunța. Mi-am petrecut următoarele după-amieze într-o anumită apatie, uitându-mă la un mic televizor pe care-l închiriasem. Mi se mai întâmpla și să-mi arunc ochii peste metodele de învățat hindi și arabă pe care mi le procurasem de la Școala de Limbi Orientale, Inalco¹⁹, unde

¹⁹ Inalco, Institutul național de limbi și civilizații orientale, întemeiat în 1795.

mă înscrisesem. Încercam cu stângăcie să le reproduc splendidele caligrafii. Îmi pierdeam vremea cu fleacuri, făceam lungi sieste, dădeam cu aspiratorul, ștergeam praful prin cameră, udam florile de pe terasă. Înainte de-a pleca, mă masturbam pe reviste, așa, ca să întrețin ambianța, să nu mă simt cu totul inutil.

Prin urmare, debutul mi-a fost lamentabil. Se spune deseori că trupul este o marfă: pe-a mea n-o voia nimeni. Îmi lipsea un dar pe care nu mi-l dăduse nimeni. La Paris, în fiecare seară, spun statisticile, 50.000 de masculi sunt în căutarea unei fete. Dar câte fete sunt în căutarea unui mascul? Lor voiam eu să mă adresez. În societatea de servicii în care evoluăm cu toții, eu reprezentam cu siguranță o nișă de oportunități. Și atunci am hotărât să mă informez de la profesioniste. Mă duceam în locurile rău famate, acolo unde prosperă în capitală piața femeii, adică aproape peste tot din moment ce Parisul este dintotdeauna un bordel sub cerul liber. Am umblat peste tot, de la barurile din Pigalle până la Bulevardele Exterioare unde bântuie pipițele, fără să le uit pe elegantele de pe bulevardul Foch, pe leoaicele din strada Saint-Denis, pe bucolicele din Bois²⁰ sau pe ucenicele din saloanele de masaj. Mai întâi, ce-am văzut m-a înghețat: țărănoaice îmbrăcate în culori țipătoare și care-și băteau în palmă cu enorme dildo-uri acoperite cu un prezervativ, gagici cu fundul mare și cu un limbaj de precupețe, brute musculoase, cu picioare scurte, care mârâiau, santinele însărcinate cu paza micului comerț. Ca să nu mai vorbesc de bătrânele cocote mumificate pe bucățița lor de trotuar care tremurau pe picioarele lor subțiri și-și petreceau timpul mai mult la bar, tot sorbind dintr-un păhărel, decât la orizontală pe pat. Grupuri de bărbați, strânși ca niște vulturi, se uitau cu lăcomie la acele trupuri dezgolite din care se iveau mase de carne vânătă, vene albastrii. Era ceva sacru în această devorare din ochi. Atunci am înțeles atracția prostituatelor.

²⁰ Bois, reducere familiară pentru Bois de Boulogne, Pădurea Boulogne, din vestul Parisului.

Aceste femei zise publice sunt, de fapt, inaccesibile și n-apartțin nimănui. Sunt niște Eve îndepărtate care nu mai au nicio legătură cu omenirea obișnuită.

Puțin câte puțin, am ales grâul de neghină. Am devenit sensibil la poezia crapuloasă a cartierelor rău famate, la idolii împopoțonați, femei negre, arabe sau albe de pe străzile fierbinți, încadrate în porți ca niște tablouri vivante, la răceala lor de aristocrate, la disprețul lor afișat pentru toți coioșii ușor abțiguiți care le dădeau târcoale. A început să-mi placă luxura lor expeditivă, viciul lor interesat, maniera expertă în care executau dorința după ce o treziseră. Acești soldați de pază la intersecții și care te opresc pentru a-ți verifica starea libidoului mi se păreau a fi avangarda unei imense armate a binefacerii. Tandrelor lor capcane reprezentau după mine culmea altruismului. Mi-am împins zelul până acolo încât am urcat cu unele dintre ele în garsoniere sordide sau în încăperile dosnice ale unor ateliere de confecții. Mă duceam să mi-o dau la masturbat pe strada Fontaine, foarte aproape de locuința lui Julien, la niște bunicuțe în string care mă primeau într-o bucătărie reamenajată, mă lungeau pe scândura de călcat în vreme ce televizorul urla și un motan mare dormea pe un fotoliu. M-am dus și la o falsă țigancă, la poarta Asnières, care m-a întâmpinat pe jumătate goală, în fața unui gheridon ce avea pe el o bulă de cristal. Un spot roșu-sângeriu lumina masa. Nu era lipsită de umor și, cu o voce sepulcrală, îmi spunea invariabil:

— Văd că-n curând o să-ți dai jos pantalonii, văd o unire sexuală foarte apropiată. Pregătește-te!

Am aflat că clienților li se spune ouă fierte, fiindcă durata unui raport sexual nu trebuie, în mod ideal, să depășească timpul lor de fierbere. Am constatat cât de mult este felația sora geamănă a sculpturii: este vorba să edifice cu gura o statueta turgescentă și rigidă până ce faci să strălucească glandul ca un pantof de lac. Dar este o artă efemeră, iar organul astfel sculat este menit să se îndoie ca o lumânare

care arde. M-a zăpăcit varietatea tarifelor, după cum se referă la satisfacerea manuală sau bucală, la masajul anal sau la raportul complet. Îmi spuneam că trupul este un cadastru divizibil la infinit și din care fiecare milimetru, fiecare organ poate face obiectul unei negocieri la fel de aprigă ca cea a diplomaților pentru un acord de pace. Detașarea acestor femei mă tulbura: aceeași atenție îi era arătată fiecăruia cu aceeași lipsă de interes. Aceste bune lucrătoare îți cereau doar să nu le bruschezi prea tare și îndeosebi să-ți termini repede treaba. Îmi aveam eu locul în lumea aceasta? Eram oare destul de rece, de hotărât ca să o apuc pe această cale? Tuturor acestor Minotauri femele le puneam aceleași întrebări despre meseria lor, dar dădeam peste un zid de tăcere. O fată robustă de douăzeci și șapte de ani, din Toulouse, întâlnită pe strada Sainte-Apolline – îmi place că sfinții protejează cu moralitatea lor străzile rău famate – a fost cea care mi-a deschis ochii. Strigase după mine:

— Ei, tinere de familie bună, urcăm?

— Nu știu.

— Ce nu știi?

— Dacă sunt într-adevăr de familie bună.

— Și eu sunt de familie bună, dar am luat-o pe o pantă rea.

Câteva clipe mai târziu, pe cuvertura jechoasă a unui pat care se hâțâna din toate încheieturile, cu membrul înfășurat în latex până la rădăcină, o bombardam cu întrebări.

— Ești ziarist, faci o anchetă? Dacă da, mai bine ai pleca.

I-am plătit din nou prețul unei alte prestații și, prin cuvinte încâlcite, prin lungi perifrize, i-am dezvăluit ce proiect aveam. Spre marea mea dezamăgire, mi-a răs în nas.

— Tu să faci trotuarul? Dar, scumpete, uită-te la tine, n-o să reușești niciodată. Ești mult prea... cuviincios. Ca să faci meseria asta, trebuie să ai un viciu sau să crapi de foame, să n-ai de nici unele. Du-te acasă, altfel strada o să te distrugă.

Bunătatea farmaciei

Am mers până în Marais foarte abătut. Frazele acelea îmi răsunau în cap ca un verdict. Se terminase pentru mine cu luxura, pasiunea, viața intensă. Mă gândeam iar la micile mele texte deocheate și le vedeam acum ca pe niște SOS-uri patetice. Aveam să-mi rezilies contractul, să-mi reiau existența ternă dinainte. Mă săturasem să stau în cămăruța mea și să nu fac nimic. De cum am sosit, a sunat telefonul. Era Anita. Avea o veste foarte bună pentru mine: farmacista din Pau sosea a doua zi la ora 16, la gara Lyon. Se dădea-n vânt după trufele de ciocolată și ceaiul Earl Grey. Îi fusesem călduros recomandat. Era gata să urce cinci etaje pentru un moment de tandrețe. Avea nevoie să fiu atent și prevenitor cu ea.

— Și mai ales, de data asta, nu te căca pe tine, e marea ta șansă.

Imediat mi-a revenit speranța. Am petrecut o noapte febrilă ca un student în ajunul unui concurs. A doua zi a fost una dintre acele minunate zile de martie în care o primăvară caldă se invită cu o lună înainte și face să domnească promisiunea unei clime mediteraneene veșnice. La ora trei, ca să mă calmez, am mers pe jos de la minister până pe strada Vieille-du-Temple. Parisul deborda de optimism asemenea unei metropole care a supraviețuit istoriei și este gata să trăiască în afara timpului, atât de frumoasă că ți se tăia răsuflarea. În entuziasmul meu, îl vedeam ca pe orașul erotic prin excelență, în care te înflăcărezi dintr-o privire, în care termometrul arhaic al Turnului Eiffel arăta temperatura amoroasă a locului. În vreme ce asupra fiecărui oraș american planează un imperativ discret: fii cineva sau cară-te, Parisul șoptește până la sațietate un singur lucru: iubește, iubește cât poți. Îmi adoram orașul cu o pasiune fără rezerve și simțeam că și el avea să-mi întoarcă iubirea cu vârf și îndesat. Capitala era acoperită de un cer înalt ca un cort, aerul era călduț, o ușoară ceață estompa contururile

edificiilor, le atenua unghiurile. Nările-mi erau gădilte de un norișor de polen desprins din primele flori ale copacilor. M-am oprit într-o cafenea ca să beau o cafea neagră mică și să recapăt curaj. Chiar în dimineața aceea, ducându-mă la birou, pe linia de metrou 13, o văzusem pe-o studentă cum îi păștea bărbița amantului ei. Era subțirică, blondă, veselă, iar el, gras și fudul; parcă era o căpriță ce devorează iedera de pe un stejar. Văzusem în asta un semn bun: la urma urmei, iubirea este și un fel de pășunat.

Persoana a sosit pe la patru și jumătate, cu o poșetă de piele neagră în mână. O chema Anne Sophie, avea vârful nasului roz, purta pantofi fără toc, un mantou de lână bej peste un taior gri, în carouri. Ai fi zis că e o directoare de școală venită să le anunțe părinților exmatricularea odraslei. Nici n-a deschis bine ușa garsonierei, că a și dat înapoi:

— O, pardon, am greșit etajul. Mă duceam la sora mea care...

Anita mă prevenise de timiditatea ei bolnăvicioasă.

— Nu v-ați înșelat, aici este!

— Sunteți sigur?

— Absolut. Dacă doriți, las ușa întredeschisă. Puteți pleca în orice clipă.

— O, da, vă rog.

Avea un accent melodos. Un sfert de oră mai târziu, după ce o evocaserăm pe Anita în toate felurile, ea tot nu-și lăsase poșeta din mână și nu-și scosese mantoul. Examina încăperea cu o grijă maniacă și mi-a făcut impresia unui agent imobiliar confruntat cu o clientă chițibușară. Am servit-o cu un ceai și cu dulciurile recomandate. Abia de s-a atins de ele, a băut câteva înghițituri cu un aer dezgustat de parcă i-aș fi turnat în ceașcă amoniac. Drept încheiere, mi-a mărturisit:

— Știți, fac asta pentru prima oară (era o mare minciună). Ce vreți de la mine?

— Să vă beți ceaiul și să mâncați puțină ciocolată.

— E-adevărat, nimic mai mult?

Eram stăpânit de trac ca un debutant. Timpul trecea, iar noi nu prea făceam progrese. Ea însăși părea sub efectul unei panici incontrolabile care mi se transmitea și mie. Cu nasul ei cel lung și înroșit, cu trupul subțirel, semăna cu personajul cunoscut de copii: Mimi Șoricuța. Avea de altfel un firicel de glas ascuțit și aproape inaudibil. Eram doi virgini ai dragostei tarifate și ne îndreptam spre un fiasco. Trebuia să restabilesc situația. N-o puteam totuși întreba despre sistemul de îngrijiri medicale din Pirineii-Atlanticii! Frica ei, cvasipalpabilă, răspândea în încăpere un miros acru. M-am așezat la picioarele ei, i-am apucat strâns mâinile. Erau înghețate, iar ale mele la fel. A tresărit.

— Nu, încă nu, nu acum.

— Voiam doar să vă încălzesc.

— Lăsați-mă, așezați-vă la loc.

Mi-a adresat un zâmbet mâhnit. Brusc, s-a ridicat în picioare, și-a adunat lucrurile și închizând ochii a decretat că e mai bine să plece. În chip jalnic, i-am cerșit măcar un sărut. Am prins-o de umeri, ea și-a întors capul, cu bărbia tremurând, a izbucnit în plâns. Țsta era norocul meu. Și într-o cascadă de cuvinte confuze, întretăiate de smiorcăieli, mi-a trântit o poveste de necrezut cu un soț infidel, dar gelos care nu se mai atingea de ea. Se spărsese gheața, dar și farmecul. Mimi Șoricuța cu fața ei devastată, brăzdată de lacrimi, respingea orice idee de împreunare trupească. Îmi supraestimase poate capacitatea de a dori pe oricine. Am invitat-o să se șteargă la nas, să se așeze la loc.

— Cât vă datorez? a întrebat ea între două sughițuri.

Am refuzat, scârbit de ideea de a fi asimilat cu un medic. Ședința se transforma în vodevil. De data asta, aveam s-o șterg. Doamna trebuie că mi-a simțit exasperarea. Cu un apropo care m-a uimit la o făptură atât de abătută, a făcut o întorsătură de 180 de grade.

— Am fost ridicolă, iertați-mă. Mi-ați acorda o a doua șansă?

Am acceptat și am înțeles că, în lipsa unor nebunii comise cu trupul meu, aveam s-alin îndeosebi sufletele pierdute, să împlinesc lipsa de iubire. Mă visasem fornicator, voi sfârși prin a fi consolator.

Farmacista mea s-a întors a doua zi și mi-a spus încă din prag:

— Nu suntem obligați, să știți.

Cu perdelele trase, într-un întuneric aproape deplin (cumpărasem niște draperii groase ca să menajez pudoarea vizitatoarelor mele), mi-a acordat favorurile ei gingașe șoptind: încetișor, încetișor. Între noi s-a instalat o emoție de o calitate deosebită care ne-a copleșit. Mi-a promis să revină cu ocazia următoarei sale treceri prin Paris și m-a părăsit foarte veselă. Atunci, inaugurând o practică ce-avea să-mi devină familiară, mi-am deschis pe computer un folder cu numele Mimi Șoricuța și am transcris în amănunt cele două întrevederi, subliniind cele mai uimitoare momente ale înlănțuirii noastre. I-am protejat accesul cu codul COI. Nu era prea elegant, de acord, dar ușor de ținut minte.

Bărbatul facil

Îmi trebuise, așadar, aproape un an de zile ca să-mi realizez visul. După farmacistă, am șomtat săptămâni nesfârșite, am așteptat mult și bine în garsoniera-mi clandestină și solitară, sfâșiat între descurajare și încăpățănare. Dar încă din luna iunie, ca prin minune, situația s-a deblocat. Spițereasa, drăguța de ea, mă vorbise de bine în regiunea sa și mi-a trimis mai multe prietene de-ale ei: încă un pic și le voi avea pe toate reprezentantele profesiunilor liberale din sud-vestul Franței. Se declanșase mecanismul, câștigasem o foarte mică reputație în fundul provinciilor bască și bearneză. S-a instaurat o modestă rotație. Iar dacă nu primeam decât una sau două persoane pe săptămână, în schimb le tratam cu un lux de menajamente demn de un monarh. În sfârșit, experimentam

îmbătătoarea posibilitate de a fi râvnit pentru corpul meu și nu pentru altceva.

Dar s-a ivit un alt obstacol: mă rodea teama, înaintea fiecărei vizite eram cuprins de tot felul de deranjamente fiziologice, mâini reci ca gheața, crampe la stomac, dureri de cap. Trupurile nu-mi plăceau imediat, iar al meu nu era imediat bine dispus. Ceea ce m-a ajutat să depășesc această reticență au fost banii, ei au jucat rolul unui minunat eliberator. Faptul de a fi plătit mă arunca într-un univers în care criteriile obișnuite de permis și interzis, de neplăcut și apetisant nu mai aveau curs. Banii n-au fost niciodată drumul spre inima mea, nici nu-i iubesc, nici nu-i disprețuiesc: posedă însă o formidabilă putere de transformare și pe cea mai banală ființă o schimbă în divinitate dezirabilă. Teamă era reciprocă: în fiecare dintre „camaradele” mele constataam același amestec de frică și dorință în fața unui act ilicit și totuși delicios. Aceași femeie care-mi explica la telefon sila ei de întâlنirile noastre se afla o oră mai târziu la mine-n pat, cu picioarele larg desfăcute în compas, șoptindu-mi îndemnuri tandre. Nicio ipocrizie într-o asemenea purtare, ci dovada unui conflict interior care și pe mine mă măcina. Îmi amintesc de ziarista de la un cotidian de stânga de dimineață, mamă de treizeci și unu de ani care se plictisea acasă și căuta emoții mai condimentate decât fiertura conjugală. Înainte de-a consimți să-mi dea un sărut pe gură, trebuia să o servesc cu cel puțin trei pahare de vin. După aceea, se supăra pe ea, pe mine, mă blestema, pleda în favoarea monogamiei, a purității conjugale. După săptămâni întregi de îmbufnare, reapărea, înfometată, scârbită de soțul ei, îmi arunca cu bancnotele peste față, gata de cele mai mari rătăcirii înainte de-a fi din nou roasă de remușcări.

Capacitățile mele copulatorii erau cele ale unui mascul obișnuit care a decis numai să-și facă din ele centrul vieții. Eram un instrument docil în mâinile iubitelor mele, o ființă disponibilă pe care o iei și o lași după cum ai chef. Aș fi apreciat să se fluie după mine pe stradă ca după un câine.

Sunt un bărbat facil, când sunt bine dispus mă poate avea oricine, nu fac fașoane. Posedam sub pânțece un motorăș care se declanșă la cel mai mic contact, aveam aptitudini animale pentru meseria asta. Nu eram meschin: nu-mi măsuram durata prestațiilor și puteam rămâne ore întregi cu aceeași femeie, dacă aceasta era dorința ei. În vreme ce bietul Julien își creșta venele și se tăia fâșii ca să reziste nu știu cărui interogatoriu, eu împărțeam fericire. Într-o zi, mi-am înțeles sensul activității. Eram într-o cafenea din colțul străzii Ecouffes. Îmi plăcea Marais-ul, cartierul noii burghezii emancipate care juxtapune sacralul și profanul, ieșivoturile²¹ și backrooms-urile. Ca toți băieții regrupați în acest perimetru pentru a-și trăi înclinația, și eu îmi ceream dreptul la indiferență și ca nimeni să nu se ocupe de mine. În bistroul acela, pe o banchetă din fața mea, o brunetă drăguță într-un cardigan roșu îl săruta de mama focului pe un filfizon. În loc să aibă ochii închiși așa cum se cuvine, îi ținea deschiși și-mi surâdea. Pentru ea era un joc nevinovat, pentru mine a fost un declic. A onora pe cineva promițându-i în același timp altuia că-ți va obține favorurile dacă știe să aștepte, aceasta a devenit profesiunea mea de credință. Coiturile mele în vrac lăsau o dâră pasionată în care fiecare femeie prelua ștafeta de la precedentă și-i întindea mâna următoarei. Eu practicam iubirea față de aproapele, dar mai ales iubirea față de femeia apropiată adică cea care va veni după. Iar dacă unele radiau de fericire mai mult decât altele, erau totuși supuse aceleiași legi a alternanței. Nimic nu mă întrista mai mult la o femeie pe care o țineam în brațe decât gândul că va fi ultima: o doream proporțional cu aceea care avea să-i urmeze. Eram un adept fanatic al principiului circulației, îmi plăcea doar amorul în serie chiar dacă nu exclude nici afecțiunile, nici predilecțiile. Și storceam sexele ca pe niște bureți vii din care șiroia voluptatea.

Magia prostituției înseamnă disponibilitate fără nefericirea refuzurilor artăgoase, juisare minus povara consecințelor. O

²¹ Vezi nota 15 de la pagina 64.

dată îndeplinit contractul, nicio privire, niciun cuvânt. Foamea mi se hrănea din ea însăși, nu eram niciodată sătul și așteptam cu febrilitate noile obiecte pe care mi le trimitea hazardul. Când răsuna trompeta veselă a soneriei vestind delicioase bătălii, mi se aprindea inima. Puteam schița corpul celei care se apropia doar după zgomotul pașilor ce urcau scara: ciocănitul ușor al tocurilor cui înaintând cu prudență, lunecarea suplă a bascheților zburând din treaptă-n treaptă, tălpile grele răzuind gresia și oprindu-se la jumătatea drumului, cadența regulată a pantofilor cu tocul jos care știu unde merg. În general, ultimul etaj era urcat cu mai multă discreție, de parcă persoana respectivă voia să surprindă un zgomot insolit, să se refacă la față după oboseala ascensiunii. Când auzeam mici bătăi scurte la ușă, eram deja în erecție. Nu mai aveam clienți – cuvânt vulgar – aveam numai zâne, îngeri pe care-i primeam în modul cel mai curtenitor. Voiam să fiu o călăuză spre Eden, eram păstorul ce aduna mieii rătăciți de turmă și-i ducea la liman. Îmi alesesem pseudonimul Virgile prin analogie cu poetul care l-a condus pe Dante din Infern în Paradis. Pe o măsuță joasă, așezam în orice anotimp o cupă frumoasă plină de fructe proaspete, cireșe, mandarine, mango, lychee, dar și mere lustruite, șlefuite ca niște obraji de copil. Pe fiecare noptieră se aflau boluri din care se revărsau migdale trase în ciocolată, trufe cu praf de cacao, batoane de ghimbir, biscuiți fini. Din trei în trei zile, cumpăram un nou buchet de flori, evitându-le pe cele prea mirositoare sau îmbătătoare. Aprindeam lumânări, bețișoare aromate. Iarna, nasul îngerilor mei se înroșea ca un tăciune aprins. Pe geamuri se făceau flori de gheață. Le ofeream groguri. De fiecare dată când o necunoscută îmi intra în garsonieră, fie și numai pentru o oră, aveam un spasm în pânțele, orizontul se lărgea, mă împărtășeam din bunătatea unui izvor de lumină. Nu persoanele-mi plăceau, ci situația în care-mi apăreau. A existat un moment în care am înțeles că pe orice femeie o pot dori cu aceeași voracitate, fără să încerc sentimentul unei

repetări. Din clipa aceea, am fost fericit, întreaga viață mi se scurgea în cei câțiva centimetri care despart gura unei zâne de sexul ei. După plecarea lor, adulmecam pe cearsăfuri sau pe cuvertura patului reziduurile luptei senzuale ale căror tandre emanații mă îmbătau.

Fast regal

De-ndată ce-ajungeam în cămăruța mea, alunecam într-o altă dimensiune a timpului și-mi închideam ușa lumii. Îmi schimbam numele, hainele, îmi puneam costumul de scenă, pantofi de pânză, pantaloni ușori, cămașă largă. Toți îngerii mei erau minunați printr-o latură sau alta: cântărețele care-și intonau un *cantus planus*²² al lor încă de la primul sărut; reginele care se lăsau în voia mea cu indolența unui animal de lux; cele îmbrăcate ca de sărbătoare ce-și lustruiseră părțile intime ca pe o punte de navă, se puseseră la patru ace genitale; elegantele care-și păstrau pe nas ochelarii de soare ca să nu derogheze; mămoasele, care-mi aduceau borcane de dulceață; înflăcăratele care se duceau la fund în plăcere ca o piatră; monoteistele care nu juisau decât o dată, politeistele de mai multe ori, agnosticele niciodată. Sub fiecare pânțec se tot izbea o ușiță care dădea spre niște minunății.

Netezimea pielii, membrele moleșite, mirosul delicios al gurii, chiloțeeii de mărimea unui timbru poștal, toate erau pentru mine un prilej de uimire. Ce căutau la mine logodnicele mele? Nu numai iubirea interzisă, brutală, ci și bucuria copilăriei ce constă în a fi mângâiat, pupat, cuprins de mâini iubitoare. Așa îmi concepeam eu noua viață: să le

²² Muzică vocală rituală, monodică, a liturghiei catolice romane, datând din primele timpuri ale Bisericii, al cărei repertoriu (imnuri, psalmi...) a fost codificat de sfântul Ambrosie (cânt ambrozian, sec. IV), apoi de sfântul Grigore cel Mare (cânt roman, numit din sec. IX gregorian). Aluzie și la cel mai frumos volum de versuri de dragoste al poetului francez Jean Cocteau (1889-1963), intitulat *Cantus planus* (1923), în franceză *Plain-Chant*.

înapoiez însutit unor anonime afecțiunea pe care mi-o arătasera părinții. Știusese întotdeauna mai mult sau mai puțin că iubirea este pasiunea pentru numerele mari și voiam, ținând o prăvălie a sexului meu, să mă fac agentul acestei multitudini, propagandistul multiplului. Pentru prima oară mă simțeam bine și just, așa cum se spune despre o notă care sună bine că este justă.

Cred că telefonul arab îmi era favorabil: cererile curgeau. Eram cunoscut drept cineva politicoș, discret, muncitor, n-o lăsam niciodată baltă pe o femeie. Umila mea trudă atingea deseori sublimul. Îmi amintesc de-o zi de iarnă rece și ostilă în care la ora patru se înnoptase. De pe terasa mea, vedeam Parisul iluminat; acoperișurile de zinc, udate de lapoviță, aveau reflexe lichide. Descoperind-o în patul meu pe o anume Natacha, casieră la impozite în arondismentul X, o comoară de carne grasă care se lăfăia pe pernele mele, dolofană ca un bebeluș, catifelată ca o caisă, cu o vulvă minusculă ca o căsuță de păpuși, am găsit că e atât de grațioasă și apetisantă, încât, dându-mi seama de norocul ce dăduse peste mine, am izbucnit în plâns. Eram în situația unui adult căruia i se anunță că Moș Crăciun există într-adevăr și care trebuie dintr-o dată să-și revizuiască treizeci de ani de incredulitate. Cvtartirul meu era modest ca suprafață, dar luxos prin funcție: fastul acesta regal mă despăgubea pentru tot prestigiul social pe care-l neglijam, pentru cariera pe care mi-o torpilam. Cu zânele mele aveam niște conversații de coafor, le vorbeam despre vremea proastă, concedii, horoscop, amorurile starurilor, le făceam complimente pentru felul cum erau îmbrăcate, pentru forma lor fizică. Eram versiunea hard a instructorului de schi, a masorului. Trebuie să spun aici că prostituția nu încetează de a fi castă. Credeam că aveam să întâlnesc furie, luxură, bestialitate; mi se cerea îndeosebi afecțiune și mângâieri foarte apăsate, cu ochii închiși. Cine a spus că bunele maniere au dispărut? Noi făceam dovada unui tact pe care amantii obișnuiți nu-l mai cunosc, îmbinam nerușinarea cu

buna creștere. Și cât de cuviincioase erau ele după, repieptănate, remachiate, istovite poate, dar încântate, repetând: of, am o baby-sitter care n-o să fie mulțumită, mă așteaptă șeful, trebuie să trec să-l iau pe soțul meu. Grija domestică lua locul grijii erotice, mai puțin la acelea, puține, care după ce făceau dragoste, se prăvăleau, se dezumflau încet-încet și adormeau.

Funcția mea de curtezan amator nu se limita la actul fizic, ci aproape că semăna cu devotamentul. Mi se făceau confidențe, împăcam familii, refăceam cupluri destrămate. În fața mea, femeile își deschideau sufletele fără teamă, mă cufundam în intimitatea ființelor, eram nepericulos. Câți soți nu-mi datorau fără să știe o mai bună înțelegere, o sexualitate regenerată? Făceam oficiul de marabu, de terapeut, ascultam doleanțele unor tinere persoane care se plâneau că nu-și găsesc iubiți, le linișteam pe cele planturoase, cu mamele mari și grele, care visau să fie ușoare ca un fulg, le susțineam pe cele cu pieptul plat care se scuzau că nu au sâni. Și când una dintre ele, după multe exerciții de musculație în sală, se întorcea să mă vadă spunându-mi: „Acum cred că-mi plac fesele pe care le am. În vara asta, o să îndrăznesc să-mi pun un string”, eram fericit ca un învățător care l-a scos pe un copil din analfabetism. Vegheam asupra dulcineelor mele ca asupra unui pension. Nu mă deranja să fiu luat drept un gigolo: eu îmi alesesem acest fel de-a petrece timpul, ba chiar îl cucerisem prin luptă grea. Iar faptul că cele mai multe dintre zânele mele mă priveau ca pe un înapoiat mintal, ca pe un piston fără creier mi se părea ceva firesc. Mă feream să le arăt că se înșală, nelăsând să zacă pe mese decât reviste de dentist. Dacă m-aș fi apucat să o fac pe pontiful, să-mi etalez cunoștințele, ar fi părăsit imediat garsoniera. Setea de bunătate îmi era atât de mare, încât, la capătul unei zile foarte încărcate, mi se întâmpla să alerg la vreo profesionistă unde dădeam drumul la tot, bani și sămânță, într-o rapidă delapidare, avid să inversez rolurile, să închid cercul printr-o ultimă drăcovenie.

Iubirea fără preferințe

Îmi exercitam profesia într-un dispreț total față de criteriile estetice. Tulburarea senzuală nu este legată de frumusețe, ci de noutatea trupului a cărui explorare îți dă amețeli. Ca să ia naștere, dorința are nevoie de o anumită imperfecțiune, ea este sensibilă la micile defecte pe care le celebrează și le răscumpără în elanul ei, în vreme ce chipurile foarte frumoase, închise în mineralitatea lor, emană ceva care te îngheață. Îmi plăcea lucrarea timpului asupra ființelor, urmăream cu vârful degetelor ridurile din colțurile gurii, zbârciturile de pe gât, boțiturile de pe un pânțec puțin căzut, îmi plăcea catifelarea de hârtie de mătase a pielii lor, organele grele care cădeau cu grație de parcă ar fi fost zdrobite de propria lor inerție, semnele de bronzare care vesteau zonele fierbinți, întipăritul agrafelor și al centurilor pe șolduri desenând hieroglife. Trântor însărcinat cu gâdilatul reginelor mele, mergeam din surpriză în surpriză, nu-mi repugna nimic. Teribil ce mă excitau trupurile trecute, un pic îngrășate! Șoldurile groase, pulpele cu dungi vinete, sânii cu vinișoare pe ei, cu crăpături, îmi vorbeau de experiență, de aptitudinea de-a juca mai mult decât silueta zveltă a unei silfide. Femeile acestea coapte nu veneau la mine pentru că erau mai în vârstă, ci pentru că erau mai libere. Tinerețea este vremea absolutului, adică a prejudecăților. Iar atunci când mi se întâmpla să-mi sosească vreo fetișcană trimisă de maică-sa ca să-și piardă inocența înainte de a se căsători, o găseam pe cât de impecabilă pe atât de insipidă, îmi interziceam să emit și cea mai mică judecată chiar și atunci când femei bărbătoase cu sânii flasci, creaturi felliniene cu bazinul enorm veneau să-și suflece poalele la mine. Erau torțe vii ce-mi ardeau în brațe, fiecare aureolată de o strălucire feerică. Ce mi se întâmpla atunci nu era nimic altceva decât ce simțisem la vârsta de douăzeci de ani: o formidabilă pasiune pentru nediferențiere

în care conta numai cantitatea. Afundat în căldura unei guri, în caliciul unui pânțec, eram supus unei singure porunci: nu prefera pe nimeni, alege să nu alegi. Tuturor le șopteam aceleași dezmierdări ca să le mulțumesc că există și că sunt cu mine. Am apreciat întotdeauna afecțiunea anonimă cu care pisicile îi gratifică pe aceia care se apropie de ele și le hrănesc. Ele își vor rația de alintări și mângâieri și i-o cerșesc primului venit. Împărțășeam și eu această aviditate și porneam în căutarea aceleiași hrane zilnice de la oricine. Nu-mi declarasem niciodată atât de mult iubirea în general ca de când nu mai eram capabil să iubesc pe cineva în special. Nu-mi repugna niciun simulacru de adorație și înțelegeam să-i dau concupiscentei mele masca tandreței celei mai presante. Vorbele dulci creau o intimitate imediată care murea o oră după aceea, dar îți dădea iluzia că trăiești cu intensitate. Numai plăcerea îmi dicta mărturisirile înflăcărate în care, pe moment, credeam sincer. „Dacă n-ai fi tu, ar fi altul”, iată ce-ar trebui să-și spună amanții când se iau în brațe: se cred indispensabili, dar sunt interșanjabili.

Aventurier urban

Adoram aspectul mecanic al muncii mele. Mă simțeam ca un mic meseriaș, un ceasornicar efectuând o treabă de precizie cu piese infinit de sensibile și fine. La urma urmelor, sexul masculin nu este decât o unealtă pe care o cureți și o lubrifiezi, ceva între o șurubelniță și un tirbușon. Înotam în acele femei ca într-un acvariu în care eram un locatar provizoriu și niciodată uluirea prestației sexuale nu era urmată de dezamăgire. Nu simțeam oboseala. Mă bucuram de o natură bună, pula îmi creștea fără probleme la loc.

Viața îmi era decupată în trei părți: în prima, eram un bun tată de familie; în a doua, diplomat și zelos slujitor al statului; în ultima, call-boy tarifat. Dimineața, porneam cu inima ușoară, orice remușcare fiind abolită, să-mi întâlnesc promisiunile zilei, o dată ce-nchideam paranteza ministerului.

La prânz, mâncam ceva ușor, excesul de mâncare sau de alcool îmi tăia inspirația. Ca să officiez, aveam nevoie să-mi păstrez mintea limpede, pânțelele plat și stomacul gol. Între două vizite, urmam un protocol riguros: făceam un duș după fiecare ședință și rămâneam cu prosopul după gât ca un sportiv la antrenament. Zilele mele erau niște cutii cu fundul dublu sau triplu, asemănătoare cu cele ale contrabandiștilor, între care mențineam un perete etanș. Locuiam în arondismentul XV, lucram în VII, pe bulevardul Saint-Germain, și acționam spre fericirea omenirii aproape de strada Rosiers. Îmi plăcea această corupere a vieții obișnuite de către viața clandestină. Majoritatea oamenilor, când vor să trăiască în altă lume, sunt nevoiți să se exileze, să o rupă cu mediul lor. Eu trebuia doar să traversez Sena și nu râneam pe nimeni. Adormeam soț, mă trezeam funcționar, mă lungeam curvar. Eram aproape uimit să găsesc această din urmă carieră, despre care toți spun că e abominabilă, atât de ușoară: nici statuie a comandorului, nici moarte tragică. Seara, mă întorceam acasă fericit, golit, bucuros să-mi regăsesc soțioara și liota de copii. Să fut din greu trei sau patru femei după-amiaza și, câteva ore mai târziu, să mă găsesc cu copiii, așezați cuminți în jurul meu, citindu-le *Babar*²³ sau *Poveștile motanului cocoțat*²⁴, constituia tipul de contrast după care mă dădeam în vânt. Eram o trăsătură de unire între sfere neasemănătoare. La birou, în timp ce ministrul meu de tutelă ne vorbea cu emfază despre influența culturală internațională și măreția Franței, eu mă gândeam cu un zâmbet blajin la petrecărețele-mi vulcanice care mă așteptau acolo, la mine, la cucurigu, și-mi spuneam că lumea este bună, că mă gratifică cu favoruri. Aveam nevoie de alte trupuri, de alte

²³ *Babar elefantul*, serie de volume de benzi desenate pentru copii, create, din 1929, de francezul Jean de Brunhoff (1899-1937).

²⁴ *Poveștile motanului cocoțat* (1934, adăugite în 1950 și 1958), volum de povestiri fantastice pornind de la imaginarul personal al autorului, romancierul și dramaturgul francez Marcel Aymé (1902-1967).

piei ca de oxigen pentru a supraviețui. În fiecare zi, descopeream noi geografii care mă scuteau să fug în lumea largă. Mă găsisem pe mine după multă vreme. De-acum înainte, singura mea ambiție era să mă pierd. Sau mai degrabă să mă surprind. Povestea mea nu era aceea a unui băiat revoltat care, cu timpul, se cumintește, ci aceea a unui bărbat prea cuminte care-și găsește târziu calea și se desprinde de anturaj ca să cunoască un pic de nebunie.

Seara, în coconul apartamentului nostru, atât de frumos decorat, Suzanne îmi expunea câte-o problemă educativă de primă importanță. De pildă, de Crăciun trebuia oare să le cumpărăm copiilor jocuri de construcție din plastic sau să achiziționăm, la o vânzare consacrată dezvoltării durabile, un sat african de lemn demontabil? Dacă mi-ar fi putut citi în ochi adevărata părere, scrisă cu litere de aur: MĂ DOARE-N CUR!, ar fi fost foarte mâhnită. Or, nu voiam s-o necăjesc și discutam cu ea îndelung, cântărind argumentele pro și contra, într-o judecată demnă de regele Solomon sau mai degrabă de regele tromboniștilor. Doar în concediu, când redeveneam ostaticul alor mei, îmi era greu. Însă, dublându-mi sânguinta la birou, mă ofeream voluntar pentru ore suplimentare, stagii, misiuni de evaluare pe care nu le voia nimeni, în vreme ce progenitura mi se bălăcea pe malul oceanului, iar Suzanne era extaziată, în fața părinților săi, de îndârjirea mea.

— Dacă va continua în acest ritm, peste șapte sau opt ani, o să fie cel mai tânăr ambasador de la Quai d'Orsay.

— Măcar de-ar fi adevărat ce spui tu, îi replica soacră-meă, ce nu văzuse niciodată cu ochi buni căsătoria noastră pe care o considera o mezalianță.

Scorpia bătrână nu era ușor de păcălit. Cât despre colegii mei, mă luau drept un arivist înrăit și rânjeau văzându-mă că depun atâtea eforturi în amorțeala generală care domnea.

Eram îmbătat de un fel de orgoliu naiv, iar când îmi întâlneam prietenii, îi plângeam în mod sincer. Îi lăsasem atât de mult în urmă! Rana pricinuită de banalitate mi se

cicatriza puțin câte puțin. La ultimul etaj al imobilului meu, eram ca un călugăr în chilia lui. Uneori, la înălțimea aceea, se pornea un vânt puternic și mă credeam într-o cabană din Alaska sau din Vestul american, confruntat cu elementele naturii sălbatice. Călătoream doar prin mișcările mele din cur. Dar degeaba bătea vântul tare de făcea să geamă pereții, să se clatine hornurile, aici domnea, imuabil, imperiul voluptății. Pe patul meu, arenă de satin alb încoronată cu un baldachin extravagant, se desfășurau delicioase execuții. În el încercam un dublu sentiment de securitate și adevăr. Când, în zilele frumoase, îmi ciuleam urechea la terasă, auzeam un adevărat freamăt de preerie cu basul continuu al insectelor, zumzetul albinelor, cântatul păsărilor care plonjau ca niște săgeți în râpa străzilor. Pe terasă se scurgea un șiroi de lumină și căldură. Fluturi distrați intrau pe fereastră și se așezau pe buchetele din vase, porumbeii se umflau în penele lucioase și se dedau la iubirile lor cu uguiri. Aici domina o pace ciudată legată de o nebunie ciudată. Mă aflam în mica mea mănăstire din fața cerului, neavând de dat socoteală decât lui. Clopotul unei biserici din vecini bătea la fiecare ceas, anunțând plecarea unei zâne și sosirea alteia, ca și când chiar arhiepiscopia îmi dădea binecuvântarea. Trei ani a durat starea aceasta dionisiacă, trei ani de slavă irefutabilă.

CAPITOLUL IV PERTURBĂRILE ATAȘAMENTULUI

De cum au împlinit șaiszeci de ani, părinții mei s-au cufundat din nou în cel mai clasic stângism. Obosiți de sarcasme și îndoieli, și-au regăsit intactă credința în romantismul troțkist, acea poezie a învinsului care rămâne, în ciuda înfrângerii, singurul depozitar al adevărului. Defilau alături de altermondialiști, le luau apărarea palestinienilor, brigadiștilor italieni refugiați în Franța și își înfierau foștii camarazi, renegați trecuți de partea reacționarilor. Operau o revoltă de tip pubertar împotriva adulților în care se transformaseră și-i reascultau cu fervoare pe The Doors, Lou Reed și The Sex Pistols. Spre deosebire de majoritatea oamenilor care vor să pară mai mult decât sunt, tatăl meu cădea în snobismul invers al declasării: invoca într-una originile populare ale mediului său social ca să se apere că este un burghez. Acest burghez voia să treacă drept proletar: asta era șicul lui muncitoresc. Toate mesele în familie degenerau în imprecășii și dispute. Socrii mei, liberali de centru dreapta, se ofuscau din cauza acestor opinii radicale care le răneau simțul nuanțelor. Cât despre ecologismul mamei mele (tocmai aderase la organizația britanică Frontul de Eliberare a Animalelor), îl atribuiam ignoranței crase. Socrul meu lucrase la elaborarea unei himere animal, iepurșila, un amestec de iepure și de șinșila, foarte căutată pentru carnea și blana ei, iar acum, împreună cu o echipă australiană, încerca să-i redea struțului vocația de pasăre, pregătindu-i o suprafață portantă și un ampenaj capabile să facă să-i decoleze cele 150 de kilograme. Aceste manipulări o revoltau pe mama mea care credea în înțelepciunea superioară a Naturii. După părerea ei, exista o solidaritate funciară a ființelor vii: arborii erau prietenii ei, la fel și iarba, își închipuia durerea pătrunjelului smuls din pământ, a morcovului când este curățat. Ciondănelile nu erau numai

ideologice. Socrii mei, cum am mai spus, erau mai bogați și de familie mai bună decât noi: a ști că bunicii ginereului lor erau de origine muncitorească asta le tăia pofta de mâncare. În ce mă privește, eu eram din tabăra dorinței mele și n-aveam destule convingeri ca să ader la un partid sau altul. În împărăția luxurii, diviziunile politice nu au mai curs. Tatăl meu îi tot dădea înainte cu deosebirea dintre toropeala vremurilor actuale și agitația de când avea el douăzeci de ani:

— Noi am avut o tinerețe formidabilă, nu, mamă? Nici nu știți, copii, ce era atunci: Dylan, pilula, războiul din Vietnam și o generozitate, o deschidere a spiritului! Și când te gândești că poate am să mor fără să văd prăbușirea capitalismului!

— Dragă Marcel, ești atât de pitoresc, spunea atunci Irene, soacra mea, punându-și mâna pe cea a tatălui meu. Ești aproape la vârsta andropauzei și mai ai porniri de tânăr. Noroc că mai există oameni ca dumneata!

Îmi era ciudă pe tatăl meu că se lăsa umilit astfel.

O nouă trecere sub control

Cu atât mai mult cu cât bătea ceasul recuperării: la fel ca în fizică, după o mișcare de dilatare venea o mișcare inversă, de contracție. Toți cei apropiați mie păreau că se coalizează pentru a mă recupera. Mă bazasem pe o răcire progresivă a relațiilor cu prietenii mei, fără supărări sau rupturi. N-aveam dreptate. Ei nu știau nimic, dar intuiția nu-i înșela, îmi percepeau îndepărtarea și se mobilizau pentru a o contracara. Chiar Suzanne avea cu fiecare dintre ei lungi conversații la telefon. Eu visam la vieți compartimentate, relații etanșe, apartamente capitonate între care nu circula nimic. Simțind că mi se strânge lațul în jurul gâtului, îmi înmulțeam dovezile de bunăvoință, onoram toate invitațiile cu o voioșie prefăcută. Ba chiar, dovadă supremă de devotament, mergeam până acolo, încât luam prânzul o dată pe trimestru cu fratele meu Léon, năucit că acest butoi este

din familia mea. Să mănânc cu el era un supliciu pentru mine: la simplul pârâit al pâinii sub măselele lui mi se făcea pielea de găină. Fălcile stacojii îi atârnav ca două genți de bicicletă. Mesteca cu gura deschisă, cu plescăituri viguroase, punctând această operațiune cu pahare de vin pe care le îngurgita fără nicio măsură. Puteam auzi cum coboară lichidul de-a lungul tubului digestiv și se amestecă cu magma în punga gastrică. Cămașa, haina îi erau murdare de firimituri, de bucățele de mâncare. Nu mă lăsa să-i ignor nimic din corp, îmi impunea tirania esofagului său. Îmi venea să-l răstorn cu capul în jos, să-l golesc de tot ce avea în burdihan. Când plecam de la mesele astea, aproape că plângeam de furie, l-aș fi putut omori pe loc ca să-l pedepsesc că e atât de gras și că îndrăznește să se ghiftuiască în fața mea fără să roșească. Tatăl meu avea o teorie despre obezitate: aceasta era produsul hiperconsumerismului în stadiul său ultim care le ordonă oamenilor să acumuleze orice, inclusiv grăsimea. Fiul lui cel mare era victima sistemului. Léon suporta predica asta fără să spună nimic și, de îndată ce se termina, alerga la brutărie să-și cumpere rația de fursecuri și bomboane Haribo cu căpșuni din care-și îndesa în gură pumni întregi.

Și cu unii, și cu ceilalți, mă mărgineam la declarația mea inițială: după-amiaza învățam limbi orientale la școala cu același nume la care mă înscriisesem ca auditor liber. Era o născocire jalnică, dar nu găsisem altceva. Cei mai perspicaci nu se lăsau păcăliți de aferarea mea, începând cu mama care bănuia că am o amantă. Bucuria mea secretă o făcea să turbeze, căci însemna că nu mai aveam nevoie de ea. „Rămâi cu împutita ta de fericire”, mi-a spus ea într-o zi. Și Julien se arăta sceptic. Mă invita la masă, lua un aer de măță blândă, mă adormea cu un ton glumeț ca să mă toace mai ușor cu întrebările. Am dejucat una câte una capcanele pe care mi le întindea fără să reușesc să-i dezarmez neîncrederea. Julien îi ghicea pe oameni, de mai multe ori ne trăsese cacialmaua cu intuițiile lui. Discuția trenea, se instala o stânjeneală, iar el

depunea eforturi mișcătoare pentru a întreține conversația. De sub jovialitatea cuvintelor sale răzbăteau chinurile unui suflet rănit. Îi plăcea să se creadă indispensabil și trăia cu groaza de a fi ignorat. N-aveam ce să-i fac: după dezvăluirea practicilor lui dezgustătoare, nu-l mai admiram. Căzuse de pe pedestal. Toate stratagemile pe care le născocea pentru a mă seduce îi eșuau. Despărțiți de aspirații divergente, rămâneam izolați, fără să ne vedem și fără să ne auzim, fiecare în centrul unui univers diferit. Într-o zi, mi-a șoptit fără să se uite la mine:

— Sébastien, tu nu mai ești cu noi. Întoarce-te!

Nu mai duceam de nas pe nimeni. Am avut dovada acestui lucru în timpul unui alt prânz, de data asta cu Fanny. Urcase în grad în grupul nostru, era acum numărul doi, în locul meu. Mi-a povestit cu o bucurie rea o întâmplare recentă: într-un bar, un bădăran o agățase și apoi o insultase, numind-o „*niakoué*²⁵ împuțită”. Julien, cu care tocmai avea întâlnire, îi aplicase grosolanului personaj o corecție, într-o tăcere de moarte, cu o forță care ar fi zdrobit și o gorilă. Se pare că se auzea cum îi trosneau degetele pe craniul individului care, căzut jos, cu nasul spart, plângea, cerșea milă, își cerea iertare. Julien îl apucase de turul pantalonilor și-l aruncase într-o pubelă, cu capul înainte. După aceea, șeful nostru a trebuit să fie calmat, bătaia îl scosese din minți: începuse să insulte pe toată lumea, să profereze jосnicii împotriva lui Jean-Marc, bătaia lui de joc obișnuită, care între timp sosise și el, dar Fanny îl potolise. Relatându-mi acest episod greșos, Fanny, mai provocatoare, mai sigură de farmecele ei ca niciodată, exulta. Eu i-am obiectat:

— Nu găsești că astea sunt metode de mafirot?

Ea a surâs: mă avea la cheremul ei, lungile-i picioare dezgolite fremătau, avea niște dinți atât de frumoși, iar vocea

²⁵ *Niakoué*, cuvânt argotic, cu conotație rasistă, desemnând un vietnamez și, prin extensie, un asiatic. Intrat în franceză în perioada colonialistă, 1880-1890, provine din vietnamezul *niah-koué*, țăran.

ei joasă, puțin răgușită, de fumătoare, aproape că mă făcea să-mi pierd firea.

— Da, e o purtare de golan. Toate grupurile consideră că regulile lor sunt mai presus de lege. Dar al nostru nu-i o închisoare: noi rămânem împreună din prietenie. Dacă vrei să părăsești clanul golanilor și să li te alături oamenilor obișnuiți, ești liber.

Mă simțeam groaznic de jenat, mă tot foiam pe scaun. Dacă Fanny ar fi încercat atunci să mă sărute, i-aș fi mărturisit tot.

Situația se deteriora și cu Suzanne: plecase de la televiziune ca să-și deschidă propria firmă de producție specializată în documentare științifice. Se dovedea o femeie de afaceri redutabilă, câștiga deja la fel ca mine. O rănea indiferența erotică pe care-o arătam față de ea. Ca să mă atragă, se extazia asupra puterii mele sexuale, îmi amintea de zbenguielile noastre înfocate. Mă forțam să o onorez. Într-un cuplu, nu toate sărutările au aceeași valoare, sunt unele de revelație așa cum sunt altele de confirmare. Sărutul mașinal transformă gura într-o cameră de înregistrare. Este vorba doar de marcarea teritoriului, de verificarea apartenenței reciproce. După ce făceam dragoste, tot mai rar, Suzanne mă contempla cu niște ochi extatici de parcă tocmai urcaserăm pe scara Paradisului la patru mâini. Atâtea emoții și ochi umeziți pentru o prăpădită de tumbă! Devenea obsedată de ideea de a-mi plăcea, își schimba toaletele de două-trei ori pe zi. De îndată ce eu ezitam asupra unui cardigan sau a unei fuste, își puna altceva în speranța că-i voi elibera un certificat definitiv de seducție. Supărarea te prostește, mi-era ciudă pe mine că o depreciam, că o transformam într-o marionetă înnebunită. Cuplul nostru se menținea, târâș-grăpiș, într-o stare de permanentă invaliditate. Îi injectam destule concesii ca să-l mențin în viață, dar nu îndeajuns de multă pasiune ca să-l vindec. Se-adunau norii, începeam să învărtim la ciorba acrită a ranchiunelor domestice. Exasperarea este climatul

sentimental al celor căsătoriți de ceva vreme, ce-au împărțit prea mult același blid și nu-și mai suportă unul altuia nici răsufarea. Și ești un soț bătrân de îndată ce ai trei ani de viață în comun și te enervezi că-l găsești pe celălalt atât de previzibil, că te constăți chiar tu atât de conform cu ceea ce știe celălalt despre tine. Căsătoria este un război dus de două persoane pentru a se pedepsi că sunt împreună. Cea mai neînsemnată chichiță ne făcea să ne zbârlim. Ca să evite pericolele, Suzanne afișa un optimism exasperant: fanatică a happy-end-ului, era mereu în căutarea unor împăcări. Cearta trebuia rezolvată, pusă în cuvinte potrivit vechilor rețete verificate. Prin urmare, ce nu mergea? Refuzam să răspund, o martirizam cu tăcerea mea. Ea revenea la atac, se stăpânea ca să nu mă insulte. Mansuetudinea, simțeam eu, n-o să-i dureze mult. Mama ei o monta împotriva mea. În cele din urmă, a hotărât să mă ducă la un terapeut. Doisprezece ani, a decretat ea, este perioada critică. Ne-am pomenit în fața unor șarlatani amabili, cu tâmplele albite, cu fețe de intelectuali chinuți și care ne debitau păsăreasca lor freudiană fără convingere. Mă închipuiam spunându-le:

— Domnule, în fiecare după-amiază, îmi vând trupul unor necunoscut. Le dau din mine partea pe care-o preferă și o iau pe-aceea pe care ele mi-o acordă. Nevestei-mii nu-i convine: NU-I COOL DELOC!

Mă și vedeam împreună cu ea, ani întregi, dându-i detalii despre ciorovăielile noastre unui necunoscut care ar regiza în locul nostru masa, patul, menajul într-un fel de adulter cu plată. Suzanne nu știa cum să mă rețină. Îmi acorda seri libere, descria viața în doi ca pe mica poezie a serviciilor reciproce, tandra asistență pe care și-o datorează soții. Îmi zicea:

— A fi cu tine înseamnă a trăi într-un permanent entuziasm.

— Ce spui?

— Ești o enigmă pe care nu vreau s-o rezolv.

— Glumești!

Bunăvoința ei mă desființa. Suportam toate aceste lucruri penibile, nu voiam să pierd nimic, ci să păstrez un deget în toate prăjiturile. Cu cât mă rătăceam în iubirea mercenară, cu atât mai mult țineam la o viață normală de tată și soț. Mă atrăgea doar împletirea dintre normă și clandestinitate, întinse ca cele două capete ale aceleiași coarde.

Nonșalanța necunoscutei

Îmi amintesc foarte exact de ziua în care am întâlnit-o pe Dora. Petrecusem o magnifică după-amiază cu două amazoane a căror nerușinare mă subjugase atât de mult, încât uitasem să le cer plata. Acum eram departe de rigoarea începuturilor, devenisem un greiere ce-și acorda favorurile fără nimic în schimb. Fugacele mele soții îmi făceau un asemenea cadou, încât eu ar fi trebuit să le plătesc pe ele pentru a le mulțumi că urcă la mine. Am mai spus-o, înainte de orice îmi plăcea micul vibrato al prestației sexuale, un turnir ale cărui figuri, improvizate liber, se succedau, imuabile. Precum păianjenul, atrăgeam în închisoarea-mi călduroasă prăzile care acceptau. După această treabă dulce, eram întotdeauna înfometat. Mă scuturam, vesel, destins, și mă duceam, ca într-un sac de decompresiune, să ronțai un corn cu ciocolată sau să beau un pahar la bistrou înainte de a mă întoarce acasă. Îmi plăceau cafenelele din cartierul Marais, umplute de o faună heteroclită: în ele ești liniștit fără să fii niciodată singur, sunt niște sate provizorii în care-ți alegi vecinii fără să fii nevoit săi suporti. Tocmai îmi citeam ziarul, absorbind știrile terifiante ce nu-mi știrbeau cu nimic buna dispoziție, ridicând uneori capul ca să văd cum trec niște băieți înalți, cadaverici, îmbrăcați numai în piele, cu lanțuri și cătușe la ei, care-și beau ceaiul cu mama lor înainte de a se duce să se dezlănțuie într-o pivniță în compania altor soldătoi de-același soi. Curând, am remarcat-o pe una dintre chelnerițe, o făptură numai picioare și rotunjimi, cu fustă scurtă: îndărătul genunchiului avea o

mică pată de noroi. Peste zi plouase, o aversă caldă de primăvară care o împrôșcase. În joacă, mă închipuiam deja lăsat pe vine, mâncând acel pământ care-i macula pielea, dacă după aceea avea să-mi dea voie să urc mai sus. Când s-a întors, am văzut o gură mare, obraji catifelati, ochi verzi a căror intensitate te orbea ca niște faruri noaptea, ochi umbriți de gene lungi, întoarse. Fiecare clipire a lor va însemna mai târziu dizgrația sau mântuirea mea. Imediat, m-a apucat cheful să mă las în voia ei, să cadă asupra mea ca un trăsnet. În schimb, i-am surâs și mi-am reluat lectura tonifiantă a dezastrelor cotidiene. M-am uitat la ea cu o privire blajină: simțurile-mi calmate nu-mi recomandau proceduri ale agățatului. N-aș fi mișcat un deget ca să mă duc să-i vorbesc.

Am revăzut-o aproape în fiecare zi. Era nouă în localul acela, îi admiram nonșalanța în mijlocul grabei generale. De îndată ce avea un moment de răgaz, deschidea un volum gros, tipărit într-un alfabet străin și își lua notițe pe un caiet mușcându-și stiloul. Probabil o studentă care-și plătea taxele la universitate prin câteva ore de serviciu. Mesteca bomboane, iar mișcărilor regulate ale fălcilor îi însuflețeau chipul de tip îndepărtat african, încadrat de un păr creț în care fiecare buclă avea grosimea unui ghemuleț de lână. Ne zâbeam unul altuia fără să ne vorbim, iar acest surâs accentuat instaura o intimitate factice care mă deranja.

Tandra examinare a farmecelor noastre a durat luni întregi. Cred că decontractarea mea prefăcută a fost ceea ce a intrigat-o. În realitate, cu cât treceau zilele, cu atât o sorbeam din ochi în vreme ce ea trecea prin sală cu o tavă în mână, în mijlocul vacarmului. O contempnam cu atât mai mult cu cât mă credeam dezinteresat, imunizat împotriva otrăvirilor sentimentului. Într-o zi, când ajunsese ceva mai devreme, eram la jumătatea lui august, treburile mergeau potrivit, enoriașele mi se zbenguiau pe Coasta de Azur, familia mea așijderea, ea mi-a transmis printr-un chelner un plic conținând doar un enorm semn de întrebare trasat cu

cerneală groasă. I-am răspuns cu un PENTRU CĂ scris cu majuscule și subliniat de trei ori. Ea mi-a reexpediat sub răspunsul meu un A, BINE cu carioca roșie. Am invitat-o să se așeze lângă mine, nu schimbaserăm mai mult de câteva cuvinte de când ne văzuserăm prima oară. Fleacurile enunțate de noi atunci au fost spuse pe un ton atât de grav, încât asta ar fi trebuit să mă alerteze. O regăseam aproape la fiecare sfârșit de zi și, cum avea un moment liber, venea să bea un pahar cu mine. Imediat sau aproape imediat, a început să-mi vorbească despre Dumnezeu. Măcar aveam o religie? Eu, care fusesem crescut în aversiunea pentru preoți și rabini, am fost mai întâi amuzat de această îndopare cu agheasmă. Dora Anse-Colombe, acesta era numele ei, mi-a mărturisit că-i vorbea lui Dumnezeu de la vârsta de nouă ani. Ei bine, norocul meu! Cel Veșnic o alesese drept interlocutoare și i se manifesta sub un dublu aspect, masculin și feminin. În fiecare seară, Dora urma cursuri de Talmud-Tora în ebraică, în cartier, și deplângea anticlericalismul fanatic al francezilor. De îndată ce mi-a perceput ironia, s-a închis ca o stridie. Două săptămâni nu ne-am mai văzut.

Dubla crucificare

La insistențele mele, a ieșit din îmbufnare. Din nou am avut lungi convorbiri în care mai puțin contau cuvintele și mai mult intenția: doream să ne vorbim, nu contează despre ce. Marivodam²⁶, iar această relație fără scop nu ducea nicăieri, dar ne ducea repede. Dora era o „analfabetă luminată” care urmase numeroase cursuri fără să le termine. Autodidactă frenetică, devora tot ce-i pica în mână, de la științele pure la teologie. La vârsta la care alții se bălăcesc în

²⁶ Verb derivat, ca și substantivul marivodaj, de la numele dramaturgului și romancierului francez Pierre Carlet de Chamblain de Marivaux (1688-1763), pentru a desemna, ca la personajele sale, un schimb de vorbe de o galanterie delicată, rafinată și spirituală.

pubertate, ea îi citea fără să-i înțeleagă pe Aristotel și Platon. Din tată antilez și din mamă așchenază din Franche-Compté²⁷, Dora avea pielea mată, de un frumos cafeniu diluat cu mult lapte, cu nuanțe mai mult sau mai puțin ocru când era obosită și o culoare de coniac învechit când se bronza. Dintru început am botezat-o „Miss Caramel”. Își adora bunica paternă, Naomie Anse-Colombe, o femeie foarte frumoasă, se pare, care locuia în nordul insulei Martinica, în plin munte, și care constata cu tristețe pe chipul copiilor și nepoților diluarea propriului său ten. Bunica denunța impuritatea fatală a încrucișărilor și uneori își imagina sfârșitul rasei negre printr-un metisaj generalizat care va consacra triumful unui brun spălăcit, adică a ceva fad. Lui Dora nu-i plăcea să simtă asupra ei această reprobare și niciodată nu se ducea s-o vadă pe bătrâna doamnă fără să se fi prăjit la soare. Atunci însă, părul de-un șaten deschis i se schimba în blond venețian. Bunica ei îi spunea: da, ești foarte drăguță, dar totdeauna o să fiu supărată pe taică-tău că s-a însurat cu o metropolitană. Nu dizolvi un frumos espresso într-un bol de smântână proaspătă.

Era evident că Dora nu știa cum să-și împace cele două origini, evreiască și antileză. Uneori poza în mare blestemată, moștenitoarea unei duble nenorociri, sclavia și exterminarea care o instalau în aristocrația celor respinși de societate. Ori se voia a fi o punte între culturi care nu-și vorbesc, incapabilă să tranșeze între aceste apartenențe, să aleagă între creștinism și iudaism, întrebându-se dacă acest amestec este un izvor de bogăție sau de blestem. Avea o soră geamănă foarte pioasă pe care nu prea o vedea și care trăia într-un cartier ultraortodox din Ierusalim. Toată lumea o lua drept o falașă²⁸: făcuse cinci copii și nu i se dăruia soțului

²⁷ Regiune administrativă din estul Franței, cu capitala la Besançon.

²⁸ Falașă, evreică animistă din Etiopia, cu pielea neagră și trăsături semite. Populația falașă ar descinde din Dan, unul dintre cele 12 triburi ale Israelului, exilat la Cuș în Etiopia în 722 î.e.n., sau din notabilii din Ierusalim care, în sec. X î.e.n., l-ar fi însoțit pe Menelick, fiul regelui

decât acoperită de un cearșaf alb. Dora era conștiința sfâșiată prin excelență: pentru ea, a exista însemna a ispăși păcatul de a fi vie când atâția alții muriseră înaintea ei. Toată copilăria, visase să se sacrifice. În Martinica își punea pe cap coroane din sârmă ghimpată ca să semene cu Iisus Hristos și se ducea să mediteze pe vârful Muntelui Pleșuv²⁹, căruia îi vorbea, îl implora să o înghită pentru a răscumpăra suferințele oamenilor. În fiecare an, în anotimpul ploilor, pământul împrășca mii de crabi, ziși diavolii roșii, care coborau spre ocean, nepăsându-le de restul lumii, ascultând doar de instinct și acopereau terenurile cu un covor purpuriu de cuirase și clești. Când a văzut prima oară crustaceele îndreptându-se spre casa ei, Dora s-a întins pe drum, pregătită să fie sfârtecată: dar aceste animale cu alură de tancuri s-au speriat de ea și au ocolit-o. Câteva, panicate, i s-au încurcat în păr. A păstrat din asta o amintire de coșmar și multă vreme a visat că un șuvoi de crabi îi curgea noaptea din ceafă. Dora nu poza niciodată în victimă, în afară de cazurile în care unii martinichezi, plini de prejudecăți rasiale, îi spuneau că-i o „jidoafcă împuțită” sau „mulatră împuțită” ori unii evrei din Franța o tratau de „negresă cu fața nespălată”. Atunci se întreba: de ce-i lăsaseră părinții o asemenea moștenire, de ce trebuia să cumuleze două handicapuri când viața este deja atât de grea?

— Când partea caraibiană din mine vorbește cu partea evreiască, amândouă se invectivează sau se ignoră, coabitează ca două străine căzute în același trup. Fiecare revendică suferința maximă și o acuză pe cealaltă de uzurpare.

Dora se prezenta drept copilul teribil al familiei sale: acumularea diplomelor, îmbrățișarea unei cariere i se păreau ceva prea convențional. Tatăl și mama ei duceau o existență

Solomon și al reginei din Saba. Între 1980 și 1992, toți falașa, îi jur de 30.000, au emigrat în Israel.

²⁹ Muntele Pleșuv (1397 m), în franceză Montague Pelée, masiv vulcanic în nordul insulei Martinica.

ștearsă în sudul Franței, frații și surorile erau toți căsătoriți. Plecase de-acasă foarte devreme, trăise în Israel, în Egipt, în Statele Unite, petrecuse șase luni în Sierra Leone pentru o misiune umanitară și fusese cât pe ce să-i rămână oasele pe acolo, făcuse o lungă ședere în Afganistan. Combatantă cu intermitențe, avea nevoie de marile încăierări, de locurile fierbinți ale planetei, de războaiele insolubile. Cu totul opusul meu. Îmi spunea, nu fără lăudăroșenie: visez în creolă, gândesc în arabă, mă rog în ebraică, iar restul timpului vorbesc franțuzește. Am băgat de seamă repede un lucru: pruritul ei religios nu era o simplă afectare. Evoca, inflăcărată, Palestina de pe vremea lui Iisus, plină de mulți mesia autoprocamați, de zeloți, de făcători de minuni. Talmudul devenise patria ei portativă, căminul ei. Cu bunica ei avea adevărate discuții filosofice în care o presa să se convertească la credința mozaică pentru a apropia cele două ramuri ale familiei. Bătrâna, animistă și catolică, se lua tare la ceartă cu ea fără să cedeze nimic.

Când a ținut postul de Iom Kipur, încă nu ne cunoșteam bine, a refuzat să mă sune la telefon, spunându-mi:

— Trebuie să postesc chiar și de tine, să-ți vorbesc ar însemna să te mănânc un pic.

Ideea ca ea să mă mănânce, fie și numai un pic, îmi devenea tot mai puțin dezagreabilă. Mă întrebam peste ce fel de iluminată dădusem, căci Dora, foarte ecumenică în gusturi, amesteca cu plăcere credințele. Din fericire, într-o zi când se dusesse la toaletă, poșeta, lăsată pe o banchetă, i s-a deschis sub presiunea voluminosului conținut. Și aici, în spatele unui exemplar legat în piele al *Zoharului*³⁰, Cartea splendorilor, între o pudrieră, un plan al Parisului, o sticlă de apă, o agendă umflată ca un balon, am zărit, țuguindu-și

³⁰ Lucrare majoră a misticii evreiești, text fundamental al Cabalei, *Zoharul* (sec. XIII) a fost socotit vreme de mai multe veacuri o carte canonică și pusă pe același plan cu Biblia și cu Talmudul. A fost scris de Moise ben Șem Tov din Leon (Spania) ca un comentariu hermeneutic al Pentateuhului.

boticul roz ca un animal indiscret, un vibrator cu proeminențe, un fel de hibrid pe jumătate cactus, pe jumătate melc. L-am apucat cu delicatețe, l-am adulmecat, sunt un olfactiv compulsiv: nu mirosea, vai, a nimic, decât a cauciuc. Descoperirea m-a liniștit: habotnica mea era, așadar, întrupată, aveam amândoi și un alt viitor decât în teologie. Continuam s-o văd la cafenea, rumegând în minte tot felul de idei deocheate legate de ea, gândindu-mă la prețioasa-i ușă și la modul de a i-o crăpa în timp ce vorbește despre Facere și Psalmi. Am rămas astfel luni întregi într-un platonism integral. Eram ghiftuit de altele: de ce să manifest un apetit deplasat? Îmi era de-ajuns s-o ascult cum vorbește. Uneori îmi spunea în glumă că ar fi fost bună de rabin. Călătoream alături de ea, sorbindu-i cuvintele, captivat de elocința sa. O lăsam să crească în mine, să-și lase amprenta pe teritoriul meu. Ar fi trebuit să mă alarmeze această castitate consimțită, atât de potrivnică principiilor mele. Eram pur și simplu pe cale de-a mă îndrăgosti de această fată zdravănă și spectaculoasă în ciuda tuturor partenerelor care-mi treceau prin brațe. Inima îmi era în șomaj de prea multă vreme. Un fir de nisip strica frumosul program pe care mi-l fixasem cu trei ani înainte. Am început să o iubesc pentru că era diferită de soția mea, de mediul meu, contrasta cu simplismul familial, îmi deschidea o lume nouă care o contrabalansa pe-a mea. M-am atașat de ea pentru că nu o așteptam și pentru că întâlnirea noastră a căpătat imediat aspectul unei catastrofe fericite. Am încercat să o anexez, însă ea a fost cea care m-a răpit. Foarte repede am fost atât posedat cât și revoltat de această dambă intempestivă.

Incendii frumoase

Puțin câte puțin, am descoperit o altă Dora, mai mondenă decât aș fi crezut, o cochetă care stătea ore întregi la coafor, nu putea intra undeva fără să se privească într-o oglindă și urca din nou în apartament ca să se schimbe, dimineața,

dacă nu-și primise porția de ocheade. Uneori, se simțea neterminată, lăsată în stare de eboșă, ca și cum Creatorul, în cazul ei, nu socotise util să-și termine lucrarea. Curând, aveam să cunosc adevărul despre această tânără femeie de douăzeci și patru de ani, care pretindea că face comentarii asupra Bibliei devorând în același timp horoscoapele și serialele de televiziune. Îmi dădea impresia că citește Marile Texte de parcă ar fi citit un manual de psihologie, ca să ia de-acolo noutăți despre ea însăși. Mă întrebam dacă religia nu era, pentru ea, o altă formă a căutării de sine, iar Dumnezeu, un fel de antrenor superior care o călăuzea pe calea înfloririi personale. Într-o seară, când mă tăiasem strângând cioburile unei vase de flori ce-mi scăpase din mână, am ajuns la cafenea cu degetul mare și arătătorul înfășurate într-o batistă mânjită de sânge. De îndată ce m-a văzut în starea aceea, Dora a scos niște comprese și apă oxigenată și mi-a pansat rana cu gesturi precise. Sângele vărsat ne-a apropiat mai mult decât orice controversă de idei. Compașiunea și râvna sa mi-au dovedit că nu-i eram cu totul indiferent. Prefăcându-mă că leșin, m-am aplecat asupra ei și am sărutat-o. Puțin după aceea, în ciuda rezervelor de cuviință, ne aflam în garsoniera mea, „un loc de meditație departe de hărmălaia de acasă”, îi spusese eu ca să-i explic existența. Dora știa totul despre statutul meu de bărbat căsătorit, funcționar conștiincios lansat în învățarea arabei. Asta n-o prea impresionase, deși găsea că ce știam eu din limba Profetului era aproape egal cu zero. Cu discreție, mi-am anulat singura clientă de la sfârșitul după-amiezei și am avertizat-o pe Suzanne că în seara aceea mă voi întoarce târziu acasă, din pricina unei reuniuni privind Orientul Mijlociu de la care nu mă puteam sustrage.

Era o zi blândă de octombrie, scăldată într-o lumină de vară indiană și care purta în ea o ultimă adiere de plăcere înainte de doliul iernii. Un soare de culoarea muștarului îngălbenea orașul și se cufunda la orizont ca o monedă de aur într-o pușculiță. Deasupra acoperișurilor dădeau

rotocoale rândunelele și lăstunii, capitala era cuprinsă de un fel de pace senină. Întotdeauna am adorat momentul în care o femeie distantă, închisă ca un mormânt, ți se dăruiește, când pământul făgăduinței devine pământul îngăduinței. La puțin timp după sosirea noastră, rochia lui Dora îi forma o mică băltoacă neagră la picioare. Noua mea prietenă m-a subjugat imediat printr-un fel de frumusețe demodată. Dacă chipul era de astăzi, trupul le aparținea pictorilor din trecut, Rubens, Boucher, o natură generoasă, sâni voluminoși, un bust zvelt, un pântece frumos rotunjit, iar fesele ca două tandre prietene coabitând în bună înțelegere, două baloane de montgolfier pe care m-am grăbit să-mi pun mâinile de teamă să nu-și ia zborul. M-a surprins decalajul dintre fizicul de dansatoare cu avantaje proeminente și grija spirituală afișată. Aparențele nu erau înșelătoare. Dora aduna în ea mai multe clișee care se subliniau unele pe altele: mistică și lascivă, bigotă și babină.

Întotdeauna te aștepți să găsești ceva sub fustele unei femei, dar aici am fost uluit. De îndată, prietena mi s-a depliat, și-a desfăcut picioarele așa cum o carte se deschide la pagina cea bună. Culcată pe pat, s-a lăsat să alunece pe jos într-o manieră teatrală, cu capul pe spate, cu pieptul palpitând, cu părul des revărsat pe parchet, alcătuind o masă întunecată și amenințătoare. Iar eu, care mă credeam ghiftuit cu îngerii mei, am fost cucerit. Socotești că ai trăit totul când, deodată, vine o ființă care te aduce într-o stare de contopire, te ridică pe culmi. Dora a devenit puțin câte puțin ceea ce eu nu mai credeam că este posibil: o femeie cât toate femeile. Mi se păruse că era un amor trecător de toamnă: am intrat fără să știu într-o perioadă de dezordine nebună. Dora avea darul rar al romanțiozității în dragostea fizică și știa să transforme un simplu sărut într-un eveniment răscolitor. Era ca un castel ale cărui încăperi se deschid unele după altele, la nesfârșit: plăcerea simțită întrecea infinit de mult plăcerea așteptată.

Am devenit niște amanți care se întâlnesc cu regularitate. A trebuit să-mi dau peste cap programul zilnic deja fragil, să-mi mut întâlnirile, să-mi compartimentez și mai mult existența. Dora era foarte departe de a bănuși adevărul, se mira doar că decorația supraîncărcată a garsonierei semăna mai mult cu cabina unei cocote decât cu un cabinet de studii. Ne deplângea situația adulterină, voia să mă aibă numai pentru ea – chiar dacă mai ieșise cu un bărbat însurat. În ziua când a sosit pe neașteptate și când aveam pe mine ținuta de lucru, un tricou inspirat de gogo-girls din Pattaya în Thailanda, cu inscripția: „Poate că nu ești prima, dar vei fi următoarea”, a izbucnit în râs și nu mi-a cerut nicio explicație.

Se supunea dictatelor unui corp extravagant care o chinuse din totdeauna. Încă de la vârsta de opt ani, când se afla în mașină, mai ales la virajele strânse, era ținută de spaimă care-i urcau din pânțele și-i blocau vorbirea. Își implora tatăl să accelereze, asimilând viteza cu năvălirea acelor delicii. De atunci, orice urgență, orice întârziere la o întâlnire declanșau în ea o rafală de convulsii care o frângeau în două, îi tăiau răsuflarea, o obligau să se așeze. Lumea credea că i s-a făcut rău, o înconjura, dar ea era doar udă. Se temea atunci ca gândurile intime să nu i se înscrie deasupra capului ca bulele dintr-o bandă desenată. Putea să o apuce în metrou, la lucru, pe stradă: trupul o sfida în momentul în care ea avea mai mult ca niciodată nevoie să-și păstreze mintea limpede. Era una dintre acele ființe pentru care erotismul nu este primul act al vârstei adulte, ci ultimul episod al copilăriei, prelungirea tetinei și a biberonului. De îndată ce simțea că o cuprinde plăcerea, își sugea degetul; iar când își băga degetul în gură, asta însemna că avea chef să fie posedată.

Amanții își inventează întotdeauna o gramatică inedită a dorinței, chiar și când repetă niște gesturi imemorabile. Cu prietena mea practicam un obicei nevinovat care a dobândit o splendoare neuzitată: îi sărutam sexul. Pentru mine, el

constituia un fel de mâncare princiară pe care-l gustam sub toate formele, îmi izbucnea în nas cu parfumurile lui grele și-i admiram broderia complexă, labiile întredeschise care întreabă fără să răspundă, consolează fără să sature. Ființele pe care le iubești nu au un organ genital ca celelalte, ci unul cu un desen special, cizelat numai pentru ele, la fel de unic ca o amprentă digitală. Pe-al lui Dora aș fi vrut să i-l desprind din trup și să-l iau cu mine. Mă cufundam, așadar, în vizuina ei, cu vârful nasului îndepărtam obstacolele, exploram un întreg peisaj acvatic. Mă făceam albină ce-și culege mierea, câine trufier, porc în troaca lui, dar troaca aceasta era mai de preț decât o grămadă de aur, conținea elementele fundamentale ale vieții. Devoram dulcea crevasă, mă adăpam din acel ulei hrănitor. Dacă, din zăpăceală, uitam de ochiul întunecat de-alături, micul vulcan cu parfumuri piperate, acesta se supăra, dădea drumul la un protest viguros. Când deții acea gingașă arhitectură între buze, când învârți cu limba bibeloul veninos al clitorisului, poți muri împăcat, te afli chiar în inima frumuseții.

Îmi alesesem domiciliul între picioarele amantei mele, unde supraviețuiam între asfixie și înviere. Sexul ei secreta o cremă grasă care, amestecată cu saliva mea, alcătuia o hrană intimă pe care ne-o împărțeam ca pe o ostie. Îi scormoneam pânțele ca s-o duc la cel mai înalt nivel de incandescență. Atunci, se lichefia. Cu ochii pe jumătate închiși, arătând fața oarbă a unei statui, scotea un zumzăit continuu, își începea recitalul, urca și cobora gamele, zgâlțâia îndelung aceeași notă, asemenea cântărețelor orientale. Ai fi zis că un fulger o ridica de la pământ, părea saturată de electricitate. Psalmodia, plângea, implora și uneori mă arunca departe de ea, mă lovea ca să mă pedepsească pentru binele pe care i-l făceam. Apoi se întorcea din morți, cu tenul ca de cretă, de paloarea unui fildeș vechi. Cearcâne negre îi devorau ochii. La rândul meu, ieșeam și eu la suprafață, cu gura umflată de sucuri, cu sentimentul că sunt un botezat ieșind din apele Iordanului.

Și atunci îmi spuneam: în viitoarea mea existență, vreau să re nasc femeie.

Gheața și jarul

Miss Caramel o făcea pe îngerul, dar carnea îi izbucnea peste tot, o târa într-o risipire de care-i era rușine după aceea: rugul său aprins putea a lubricitate și indecență. Mi-am mărturisit că, din fragedă copilărie, nu stătuse nicio zi fără să juisseze, fie și numai ca să adoarmă. Învățase să deosebească orgasmul cafea, beție strașnică ce mistuie și calcinează, de orgasmul ceai, o ușoară și delicată chercheleală; dar simțea și orgasmul pumnal care sfâșie pânțele, orgasmul val seismic care devastează până-n creștetul capului, orgasmul foc de artificii ce-și trimite strălucirile în cele patru colțuri ale trupului. După uitarea de sine amoroasă, deseori a fișa o rezervă pe care nu îndrăzneau să o contrariez. În toiul unei copulații, mă putea implora să mă opresc și putea trece de la posedarea erotică la dezgust. Se oferea, se lua înapoi. Ca să-și șteargă rătăcirile, invoca măreția religiei, biciuirea gheții, dar gheața reîncepea să ardă, iar religia să cadă la învoială cu slăbiciunea omenească. Capitulara era ceva tulburător. Plăcerea fizică trebuia să fie o trambulină spre sublim, dar trambulina era în sine atât de sublimă, încât se-ntorcea fără încetare la ea. Îndată după aceea, se retracta, furioasă pe propria-i fragilitate, îmi interzicea să mă apropiu de ea. Trebuia să mă scuz și, pentru a-mi atinge scopul, să înfășor totul într-un jargon de bigoterie. Doar invocarea Scripturilor făcea acceptabilă jinduirea. Voia să se lase pradă lui Venus, dar nu fără Domnul, fără îngerii lui și tot calabalâcul. Amin. Ce îi dă importanță unei ființe, nu sunt convingerile ci inconsecvențele sale. Poate că Dora avea dreptate să divinizeze erotismul, să-l convertească în gest sacru. La ce bun actul amoros dacă nu pentru a căuta în el adevăruri esențiale? îmi spunea ea. Uneori își închipuia că, în

momentul culminant al extazului, din pânțele îi țâșnea floarea fabuloasă ca o dovadă a calității pietății sale. Își tatuase o mezuză³¹ pe partea dinăuntru a coapsei drepte pentru ca toți cei care acced la această regiune să fie binecuvântați, să cunoască bucuria și gratitudinea. Iar înainte de a o onora trebuia să sărut cu respect tatuajul.

Maimuțărilele astea mă amuzau și nelinișteau totodată. Uneori, Dora mă speria: înțeleaptă și bestială, adăpostea în ea două persoane care nu se potriveau una cu alta. Cu timpul, îmi devenea mai intimă, dar și mai tenebroasă, cu atât mai mult cu cât credeam că o circumscriu mai bine. Îmi povestea de-a fir-a-păr aventurile precedente, fără să mă scutească nici de cel mai mărunț detaliu, înspăimântându-mă, dar și înfierbântându-mă prin obscenitatea limbajului. Când o întâlnisem, ieșea dintr-o legătură de doi ani cu un intelectual din generația tatălui meu, un fel de maniac al petițiilor. Dora se declara foarte atrasă de bărbații maturi și susținea că, așa cum există femei pentru soldați, există și femei pentru bătrâni.

— Lumea greșește când crede că erotismul este ceva subtil: erotismul merge pentru că este ceva primar și ascultă de instincte simple. Tu ești bărbat și știi cum raționezi. Pentru voi, există femei trăsnet, femei bune, femei ce pot fi futute, femei la care te poți gândi când n-ai altceva și femei sperietoare, impracticabile orice s-ar întâmpla. Mai există o categorie pe care ar trebui s-o iei în considerare și la care noi, femeile, suntem sensibile: BÎB-urile, bătrânii, bătrânele încă bune. Începând de pe la patruzeci, cincizeci de ani. Noi le oferim tinerețea noastră în schimbul înțelepciunii lor.

Cum să-i explic, fără să mă dau de gol, că pentru mine vârsta n-avea nicio importanță, că-mi petreceam zilele onorând bătrâne încă bune, ba chiar foarte bune? Dar gândul că un bărbat trecut, un veteran din '68, a putut să-și

³¹ Mezuză (în ebraica „tocul ușii”), sul mic de pergament cuprinzând anumite pasaje din Biblie, fixat în mod tradițional pe tocul ușilor în locuințele evreiești.

pună labelle împruțite pe ea mă scârbea. Tipul cu pricina, din genul lunganilor cu plete așa cum i-au produs în serie anii '70, tuna și fulgera în fiecare săptămână la televizor. Era, se pare, o autoritate în domeniul lui și ținea cursuri de filosofie la universitatea Paris VIII. Lucrul cel mai rău pentru mine a fost să aflu că abia dacă se atingea de Dora și că se mulțumea să-i vorbească. Această parcimonie sexuală făcea ca isprăvile mele să fie derizorii. Dora spunea că era înzestrat cu un glas melodios, admirabil timbrat care-i vrăjea auditorii. M-am strâmbat: să te-ndrăgostești de un glas? Asta înseamnă că tipul era impotent?

— Nu, deloc. Ba chiar era foarte bun amant, dar nu asta era esențial pentru el. Să-l aud vorbind aproape că mă băga în transă, mă făcea mai inteligentă.

— Dar dacă nu ți-o trăgea, ce făceați?

— Discutam de unele și de altele, îmi explica idealismul german, budismul, sufismul, problema israeliano-palestiniană. Era foarte angajat.

— Ce interes are să vorbești de un conflict între triburi care se decimează pentru câțiva kilometri pătrați de teritoriu?

— Vorbești prostii, Sébastien. N-ai învăța araba dacă nu te-ar interesa regiunea asta.

Dora îmi dezaproba viziunea negativă asupra diplomației. De îndată ce aduceam în discuție saltimbancii de la Quai d'Orsay, funcționarul căruia îi e frică de șeful de serviciu care se teme de directorul de cabinet care tremură în fața ministrului, mă oprea.

— Termină cu văzutul lucrurilor doar prin partea lor mărunță. E o meserie pasionantă în care ai posibilitatea să schimbi lucrurile. O să ți-o ratezi din lene sau meschinărie.

Mă vexa să fiu pus la punct de o puștoaică mai tânără cu zece ani. Mai tot timpul povestea anecdote despre bătrânul ei autor: după toate aparențele, acest prieten al oprimaților declarase un război personal răului și se năpustea asupra masacrelor și gopilor comune cu o indignare care friza

lăcomia. Pe acest fond de atrocități, cânta marea arie a denunțării, biciuia nepăsarea, indiferența celor sătui. Acum înțelegeam de unde-și luase ea proastele obiceiuri, începând cu acela de a tăia firul în patru. Dintr-o dată, mă simțeam incult lângă acest personaj public: aș fi preferat un obsedat unui spirit pur cu care nu puteam rivaliza. Insistam pe părțile scabroase.

— Și te mulțumeai cu un bărbat care nu te futea decât o dată la două săptămâni?

— De-asta-l aveam pe Raoul!

Raoul era numele vibratorului pe care i-l zărisem în poșetă la începutul legăturii noastre, cu nasul lui ascuțit și mirosul sintetic insipid. Îl foloseam uneori în jocurile noastre amoroase drept demaror.

În chip stupid, incongruența acestor confidențe care ar fi trebuit să mă lase rece făcea să mi se ridice părul pe cap. Continența voluntară la care mi se supusese metresa cu acel bărbat mi se părea o altă formă de desfrâu. De îndată ce se confesă, întrezăream niște abisuri în comparație cu care eu îmi păream un novice. Dora, ale cărei sonorități le combinam în Odorat, Ador, Ardoare, Aura, își picura savant mărturisirile, alegând în general un moment de destindere ca să-mi povestească vreo anecdotă lugubră. Într-o zi, pe când vizitam o biserică luterană în fundul unei grădini, pe strada Grenelle – se dădea în vânt după locurile de cult, mă lua cu ea la slujbe, o treceau fiorii în momentul Euharistiei – mi-a spus că o prietenă de-a ei câștiga ceva bani duminica plimbând bătrâni academicieni și membri ai Institutului³². Îi lua la braț, le făcea conversație. Îi plăcea compania bătrânilor al căror corp devine discret, diafan, urmărea cu pasiune rețeaua de vene albastre de pe mâinile lor, degetele slabe și fine ca niște elitre de insecte. Povestea asta m-a alarmat când Dora a adăugat:

³² Institutul Franței, fondat în 1795 și alcătuit din cele cinci Academii: franceză (1635), de inscripții și litere (1664), de științe (1666), de arte frumoase (1816), de științe morale și politice (1832).

— Când unii dintre ei insistă, îi mângâie. Prietena mea este o brunetă frumoasă de origine egipteană. Se ascund după un copac sau intră sub un portal. Îi masturbează cu multă blândețe, ca o mamă, ca o infirmieră. Se teme întotdeauna ca șocul să nu le declanșeze în organismul fragil un început de atac. Se pare că sperma unui bătrân seamănă cu niște picături de ploaie caldă cu un pic de săpun în ele. E ceva aproape translucid. Se pare și că majoritatea juizează fără erecție, ca și când ar face pipi.

Dora dispunea de o erudiție uimitoare la vârsta ei.

— Sperma ta, pe care mi-o dai atât de rar, îmi spusese ea cu tonul de cunoscător al unui pivnicer, degajă un gust tare de lapte de oaie cu o urmă de ciuperci. Când ești stresat, i se adaugă o nuanță mai acidă.

Se înflăcăra pentru niște povești tâmpite și deloc apetisante care mă făceau să mă simt prost: o suspectam ori că le-a născocit, ceea ce denota o minte bolnavă, ori că le-a trăit, ceea ce era și mai rău. Trăncănea la nesfârșit atunci când urcam la ea, un mic apartament cam dărăpănat: două odăițe mansardate, cu pereții acoperiți de cărți până-n tavan. Ajungeam acolo pe scara de serviciu, cu treptele de lemn tocite, a unui magnific imobil de pe bulevardul Saint-Germain, doar la câteva sute de metri de ministerul meu, cu o curte grandioasă și o grădină privată. Aici, în acest fermecător depozit de vechituri al cărui talmeș-balmeș o incita la confidențe drăgălașe, i se exalta inspirația de palavragioaică. Își trosnea degetele ca de fiecare dată când era nervoasă, își răsucea cu degetul șuvițe întregi de păr, transformându-și capul în arici de homar. O altă prietenă a ei, de pildă – eu nu cunoscusem niciuna – a doua zi după prima ei noapte de dragoste cu un băiat, lăsase toaleta plină de materii fecale fără să tragă apa. Ce voise să spună prin asta? Și eu cum aș reacționa în fața unei asemenea eventualități? Aș vedea-o ca pe o punere la încercare? Așa era Dora: până și în scatologie, inseparabilă la ea de o

anumită agresivitate, trebuia să desfășoare o subtilitate de talmudist, să interpreteze la nesfârșit.

Marea ei preocupare era curățenia. După ce făcea duș, își studia progresiva degradare a corpului. În fiecare ceas, se ducea să se adulmece pentru a identifica momentul în care impecabilul lăsa locul echivocului, în care cadavrul o lua înaintea viului. Aceasta era o frontieră imperceptibilă, dar capitală: putreziciunea purta împotriva omenirii un război fără sfârșit. A te spăla însemna să întârzi cu câțiva ani rezultatul fatal, triumful stărvului. Dora cita mereu o frază a sfântului Augustin, care o tulbura și contraria totuși principiile iudaismului:

— *Inter faeces et urinam nascimur*: ne naștem printre urină și excremente.

Repetă că sexul este înrudit cu murdăria, de vreme ce aceleași organe sunt bune și pentru plăcere, și pentru evacuare. Iar cum mie îmi plăcea, după dragoste, să-mi adulmec degetele impregnate de intimitatea ei, îmi replica strângându-mă de nas:

— Nu mă mai miroși ca un câine, ești rizibil. Dacă mi-ai vedea mâțele, sub pielea mea satinată, ți-ar veni să verși.

Dragostea este, în principiu, un proces de domesticire a noutății: ea transformă necunoscutul în familiar, îl integrează în cursul normal al lucrurilor. Cu Dora era invers: o vedeam disperat de flu. La douăzeci și patru de ani, i se întâmplaseră atâtea lucruri pe care le enunța ronțâind un baton de ciocolată, ca un copil neastâmpărat ce-și enumera prostiile făcute la școală! Avea limbajul neutru al adolescenților: un orgasm era calificat drept „genial”, un act sexual reușit era un „moment plăcut, foarte simpatic”, relația noastră era „cool”. Ținea un jurnal intim pe care-l ascundea, deși îmi citea unele pasaje. În el vorbea despre mine, bineînțeles, dar în parte îl scria în ebraică, în parte în creolă cu unele cuvinte arabe, ceea ce mi-ar fi făcut imposibilă citirea lui dacă i l-aș fi furat. Oamenii nu sunt niciodată nici atât de nevinovați, nici atât de perversi pe cât se crede. O

bănuiam pe Dora de cele mai rele rătăcirii, iar în clipa următoare mă uimea cu naivitățile ei. Dar această găsculiță mă învăța sau mai degrabă îmi sugera că știa mai multe decât credeam eu. Prea cuminte sau prea nerușinată, pentru mine rămânea o enigmă. Sub un aer indolent, își înmulțise deja nebuniile și imprudențele. Tinerețea nu calculează și asta fiindcă pentru ea miza este nesfârșită, ocaziile nelimitate. Dora se bucura de o formidabilă disponibilitate: se scula la prânz, lucra câteva ceasuri, își termina noaptea prin baruri, pleca după bunul ei plac la capătul lumii, în vreme ce eu eram prins într-o rețea de obligații absurde, alergând de la o treabă la alta. La orice oră din zi și din noapte, mă întrebam: ce-o fi făcând acum și cu cine?

Mi-am dat seama de servitutea mea în ziua în care, cu totul întâmplător, fostul ei amant, intelectualul vorbăreț, ale cărui cărți părinții mei le citiseră pe toate chiar dacă astăzi îl socoteau reacționar, a venit să țină o comunicare la Quai d'Orsay pe tema: „Franța în fața imperiului american”. Ce-l apucase pe directorul nostru de resurse umane să-l invite pe clovnul ăsta de care se zicea că este influent pe lângă ministru? Repulsia pe care mi-a provocat-o a fost imediată. Îl găseam moale, lipsit de vlagă cu pletele lui a la Beatles, buzele obscene care-mi atinseseră metresa preaiubită, limba grasă ce-i sălta în gură de îndată ce-și trăgea răsufierea. Glasul nu-i era „splendid”, mă zgâria la urechi, era prea grav, insinuant, ademenitor. Nu demonstra, ci profetiza, își debita sofismele cu o solemnitate ridicolă, iar în momentul când lumea l-a aplaudat, eu l-am fluierat. Colegii nu mi-au înțeles înverșunarea, au crezut că e vorba de un diferend politic. Eram oare încă atlantist? Atunci mi-am măsurat, prin ciuda arătată, profunzimea atașamentului față de Dora. Să fiu gelos pe un bărbat trecut bine de cincizeci de ani și aproape impotent, asta însemna că-mi pierdusem capul! Eram îndrăgostit, greșeală majoră în meseria mea. Preferam pe cineva în detrimentul celorlalte. Cădeam pradă principiului de exclusivitate. M-am supărat pe Dora, fiindcă mi-a

- IUBIREAFAȚĂ DE APROAPELE -

deranjat existența, fiindcă a iscat o dezordine inutilă în scurgerea ei pasionantă.

CAPITOLUL V CU MÂȚA-N SAC

De cinci ani, viața mi se sprijinea pe un eșafodaj de minciuni: un etaj pentru soție, altul pentru colegi, un al treilea pentru Dora, un al patrulea pentru prieteni. Le înmulțeam cu o prodigialitate ce-avea să mă ruineze. Această fragilă acrobație risca să se prăbușească. Eram atât de îmbibat de înșelătorii, încât mă îndoiam și de adevăr atunci când îl enunțam. Când afirmam un fapt, nu mai știam dacă-l născocisem sau trăisem. Orice mistificator riscă într-o bună zi să fie propriul său păcălit, să creadă în propriile-i fabulații. Creierul meu era un labirint compartimentat care-i oferea fiecăruia o parte de ficțiune. Mă temeam mereu de un scurtcircuit și că n-o să-mi mai amintesc ce le spusese unora și altora. Mă rătăceam în dedalul creat de mine, mă pierdeam în propriile-mi mașinații. Era timpul să pun din nou în ordine aceste ițe încurcate.

Amanții dezmeticiți

Acum Suzanne îmi declara un război deschis, trecuse vremea dialogului. Aspră, înțepată, mă inveciva din orice: copiii, concediul, casa, lipsa de dorință, cariera ce bătea pasul pe loc. Acesta era principalul ei reproș: putea ierta orice, însă nu și eșecul profesional.

— Când plecăm în străinătate, Seb? În Franța, mă înăbuș. Ce-ai făcut cu ambițiile tale? Vrei să rămâi un veșnic funcționăraș la minister ca toți prăpădiții din jurul tău? Sperasem că te vei ridica un pic deasupra lui taică-tău...

Vocea ei de gaiță devenea acră, rea. Era Datoria lătrând la Nepăsare: în clipele acelea, nasul i se ascuțea ca o lamă de

cuțit flancată de două nări, un oribil apendice a la Cyrano³³. Ca să se pedepsească pentru dezinteresul meu față de ea, își pusese în cap să țină regim când, de fapt, era numai piele și os. Ingera fierturi de slăbit din pricina cărora răsufierea îi era fetidă, își atrăgea sarcasmele copiilor uimiți că mama lor, deja famelică, se pusese pe dietă.

— Ca să-i plac lui tata, spunea ea, implorându-mi discret ajutorul.

— Cu cinci kilograme în plus sau în minus n-o să fie nicio diferență, iubito!

Degeaba mă stăpâneam, nerăbdarea mă copleșea prea des. De îndată ce-și scuipa veninul, mi-o închipuiam cu plăcere urâțită, umflată la față, cu pleoapele căzute ca un vechi oblon, iar această degradare anticipată mă bucura. Iubirea, frumoasa iubire cântată de poeți este o mașină de capitalizat reproșurile, o bancă ce contabilizează timpul petrecut împreună în debite și credite. Dar Suzanne nu-și putea înăbuși prea multă vreme mânia. Supărarea o doboră. Se prăbușea plângând, spărgea două-trei obiecte, trântea ușile, îi ațâța din nou pe cei mici contra mea. Aceștia erau împărțiți: cel mare îmi lua apărarea, mezinii, mai ales fata, se coalizau împotriva mea. Toată lumea țipa, plângea, eu o ștergeam în vârful picioarelor în mijlocul harababurii. Câteva minute mai târziu, în apartament răsunau lovituri de ciocan: ca să se calmeze, Suzanne meșterea prin casă. Stăpânirea lucrurilor mici o consola pentru pierderea celor mari. Apoi, jalnică și smiorcăită – smiorcăitul este decăderea hohotelor de plâns, erai emoționant, nu mai ești decât mucos – venea la mine să se scuize pentru vorbele jignitoare și mă asigura că, pentru a ne salva căsnicia, trebuia să plecăm cât mai repede din Paris. Putea să-și exercite meseria în orice punct

³³ Savinien de Cyrano de Bergerac (1619-1655), scriitor baroc francez care i-a inspirat poetului și dramaturgului Edmond Rostand (1868-1918) comedia eroică în versuri *Cyrano de Bergerac* (1897), cu efecte comice bazate îndeosebi pe imensitatea nasului eroului său principal.

de pe glob. O aprobam, voiam să câștig timp și mai ales să nu deschid un al treilea front.

Înebunit, am căutat un țap ispășitor. De furia lui Suzanne o consideram răspunzătoare pe Dora. Cea pe care o idolatrizam mi-a părut dintr-o dată principalul obstacol în calea libertății mele. Și fiindcă mă îndrăgostisem de ea, mă sileam să n-o mai iubesc printr-o mișcare pendulară nemiloasă, fiind sigur că sentimentele vor da ascultare voinței mele ca o trupă disciplinată superiorului ei. A fost o dezangajare progresivă, dar continuă, sfârșitul unei țâșniri inepuizabile. Dincolo de anumite praguri de intimitate, fenomenele amoroase se pot inversa și-i pot despărți pe amanții pe care totul îi apropia. Crezi că iubești pe cineva; dar nu pe acea persoană o iubești, ci starea în care te pune și căreia i-a fost doar pretext. Mă forțam să n-o mai îndrăgesc și am crezut cătăva vreme c-o să reușesc, îmi inventam tot felul de motive bune sau rele ca să scutur jugul ce mă tiraniza. Ca întotdeauna, de cum descrește încântarea, se înmulțesc argumentele acuzatoare pentru a dovedi că celălalt a greșit. Au venit astfel să se interpună între noi detalii neremarcate până atunci: se pusese în mișcare o subtilă mașină de dezintegrare. Mereu o considerasem pe Dora o frumusețe cu eclipse, acum nu mai vedeam decât eclipsa și căutam în zadar fazele de lumină. Din când în când, se lăsa în voia unui prost gust țipător: buze sângerii, ochi tuciurii, blugi cu multe tigheluri și prea strâmți, tricou ultrascort, burta ieșindu-i din pantaloni ca o hernie dintr-o piele crăpată. La cea mai mică remarcă, se împopoțona dinadins și mai rău. Nu mă mai uitam la ea cu privirea admirativă din prima perioadă când totul te încântă la celălalt, până și stângăciile. Vine un moment când o ființă nu mai este decât ceea ce este, totodată deosebită și limitată, și încetează să ne mai dea gata cu noutatea sa. Am fost exasperat în ziua în care, ducându-ne împreună să cumpărăm un medicament, farmacistul, admirându-i pe

deasupra tejghelei buricul evazat pe care-l afixa cu mândrie, a exclamat:

— O, văd că doamna așteaptă un eveniment fericit!

— Nu, doamna este doar ușor balonată, i-am răspuns eu prompt.

Ieșind din farmacie, am implorat-o să asculte de glasul rațiunii, să înceapă să facă sport, să-și lucreze abdominalii, altfel în curând o să-i plesnească burta. Avertismentele mele au rănit-o. N-aveam decât s-o iau așa cum era.

Într-o altă zi, eram la o masă într-o cafenea cu un prieten, un vag cineast în șomaj, așa cum întâlnești o grămadă în aceste cartiere unde fiecare locuitor, sau aproape fiecare, este bântuit de răul secolului, dorința de a fi artist. Dora a trecut prin fața noastră fără să ne vadă, cu fața tracasată, târându-și picioarele, adusă de spate datorită oboselii. L-am întrebat pe amic cum o găsește pe această fată, fără să-i spun nimic despre relația noastră. Mi-a răspuns cu indolență:

— Nu-i grozavă, pare urâtă.

După o clipă, a adăugat:

— Mai ales pare pierdută.

Această frază m-a copleșit: de parcă își dăduse verdictul tribunalul opiniei publice. Moștenisem o rătăcită! Imediat mi-a venit în minte imaginea unei valize părăsite pe peronul unei gări și gata să se agațe de prima mână care va trece.

Și atunci, tot ce venea de la ea a sfârșit prin a mă crispa. Cu atât mai mult cu cât acum avea ambiția să mă „smulgă din întunericul ignoranței” și să mă inițieze în Cabală. Zelul ei prozelit se traducea în lungi expuneri care mă extenuau. Rămâneam impermeabil la balivernele ei biblice. Era dezolată din cauza asta și rămânea sfâșiată între diversele ei apartenențe; Sionul și negritudinea, Roma și Ierusalimul, Vechiul și Noul Testament. Garsoniera ei mă mârșea: nu vedeai decât becuri goale atârând de niște fire pline de musculițe, mochetă pătată, pereți mânjiți, discuri și cărți zăcând peste tot, pat niciodată făcut. Zgomotul de castaniete

al degetelor pe care și le trosnea unul după altul mă oripila. Nu-mi plăcea felul ei de-a mânca fără să-și închidă gura, ca un copil prost crescut, și fără să vreau o comparam cu distincția cam rece a lui Suzanne. Se ținea de mine scai până devenea un coșmar, se plângea că o neglijez și că povestea noastră nu ducea nicăieri. Cu ea, toate trebuiau să aibă un sens, după două săptămâni făcea deja bilanțuri. Lângă ea, mă simțeam din nou urmărit de poncifurile conjugalității.

Tot din cauza ei, îmi delăsam îngerii. Îmi lipsea luxura de mare clasă. Vocația mea nu era iubirea pasiune, ci devotamentul erotic de mase. Întotdeauna urcam la cel de-al doilea birou cu șlițul umflat, avid să-mi uzinez Perfectele. Carnetul meu de bal era bine umplut, iar faptul de a nu putea răspunde la toate cererile mă supăra. La fiecare erecție parcă răsărea un soare în mine. Mă arătam odios cu Dora, îi răceam tot mai multe scene sub pretexte rizibile, ca să plătească însutit ce sufeream eu de la propria-mi soție. În loc să o ajut, îi adânceam faliile, îi accentuam nefericirea. Infailibil, sfârșeam unul în brațele celuilalt, Dora redevenea frumosul animal fremătător care galopa cu mine pe drumurile fericirii. Înșira o serie întreagă de orgasme precum Tom Degețelul firimiturile de pâine; în bucuria simțurilor, chipul i se însuflețea, traducea prin contracții încântătoare extazele care o străbăteau. Ne rodea însă veninul discordiei. Cu atât mai mult cu cât îmi înghițea, fără să spună nimic, otrăvurile. Lipsa ei de reacție îmi întărea părerea proastă despre ea. În dragoste există o lege imuabilă, ca slăbiciunea celuilalt să nu stârnească indulgență, ci dispreț. Și încă nu știa nimic despre industria mea galantă!

Adevărul organelor

Aici intervine un element pe care aș îndrăzni să-l calific drept anatomic. După-amiezele mele din strada Le-Bout-du-Monde mă obligau la anumite precauții: ca orice bărbat, trebuia să mă economisesc, nedispunând de o capacitate de

reînnoire nelimitată. Ca s-o spun pe șleau, nu puteam ejacula cu fiecare clientă, căci riscam să devin indisponibil pentru următoarea. Trebuia să simulez. Puseseam la punct câteva stratageme: zbieam ca un măgar ca să las să se creadă că e o înfocare torențială. Pretindeam că învățasem de la un maestru zen să juissez fără emisie, prin simplă concentrare internă. Îmi era admirată stăpânirea acestei tehnici și-mi crispam cu atât mai mult fața cu cât nu simțeam nimic mai jos. Reușeam chiar să mi se culce fapt care-i dădea procesului o amprență de autenticitate. Citisem undeva că unii prostituți masculi se stropesc pe pulpe cu albuș de ou pentru a mima juisarea, strecurând un mic bol sub pat. Dificultatea acestei jonglerii m-a descurajat și în plus mirosul de ou destrăma orice iluzie. O făceam deci dându-mi aere, copulam fără a spermata. Îmi însoțeam prietenele în plăcere așa cum fac alții cu muribunzii: unul se duce, dar celălalt rămâne, îmi vindeam scump adevăratele orgasme, căci mă priveam de unealta mea de lucru. Sămânța trebuia să rămână rară și prețioasă. Agonia membrului care se retractează, ca un acordeon lipsit de aer, era pentru mine un spectacol dureros.

Cu Dora mă feream de orice libație seminală, nu-mi dădeam drumul decât o dată din trei sau patru. Ea s-a mirat de așa ceva, m-a întrebat dacă nu mă excita destul: mereu obsesia dovezii, ca și cum erecția nu era de-ajuns. I-am servit gogoșa cu maestrul zen: ea m-a oprit imediat. Citise cărțile de referință asupra subiectului, citise tot. În ele se spunea că retenția masculină era motivată de grija de a aspira energia femeii pentru a dobândi nemurirea. Dora îmi obiecta:

— Dacă nu vezi dragostea ca pe un schimb asta înseamnă că o vezi ca pe o captare, un zăcământ de forțe pe care cauți să le acaparezi.

Această remarcă m-a atins din plin și n-am știut ce să răspund, însă într-o zi, împins de împrejurări și gândindu-mă că nu mai aveam ce pierde, m-am hotărât să trec la

mărturisiri. Pe atunci, aveam o clientă care venea regulat, directoarea unui mare magazin, a cărei fantezie consta în a mă supune unor examene de masturbare. Sosea îmbrăcată foarte strict, cu ochelari groși de soare, taior cenușiu cu fusta lungă până la pulpe, coc strâns ca un pumn, vestă strâmtă strivindu-i sânii pe care-i ghiceai a fi copioși. Oficia cu o biciușcă de trestie împletită. Se presupunea că sunt un elev prost, loaza pusă în fundul clasei, îmi comanda cu o voce puternică:

— Virgile, recitarea!

Mă ridicam, mergeam până la ea cu capul plecat. Cu un gest brusc, îmi desfăcea cureaua, îmi dădea jos pantalonii până la călcâie, îmi trăgea slipul (un slip de modă veche, unul dintre acele oribile accesorii care-ți urcă până la buric și-i dau pachetului genital aspectul unui nas lung), îmi examina cu un aer sever penisul, îl zgândărea cu biciușca.

— Să vedem ce are de spus leneșul ăsta. Te ascult, Virgile. Te previn că sunt foarte supărată pe dumneata. Ultimele dumitale rezultate au fost sub orice critică.

În poziția aceea inconfortabilă și ridicolă, cu picioarele împiedicate de pantaloni, începeam să mă manuelizez. Ea mă observa, aplecată, cu nasul deasupra obiectului delictului. Se înroșea foarte tare, nărilor îi fremătau, îmi administra lovituri peste feșe țipând:

— Mai repede și mai bine, puturosule.

Trebuia să mă agit cel puțin zece minute și să accelerez mișcarea când ordona ea. Atunci mă trimitea la locul meu, aștepta să mi se înmoaie tija, mă convoca din nou urlând. Simțea o plăcere deosebită să urle la ea, în stilul unei gardiene de lagăr. Scenariul se reproducea absolut identic de trei-patru ori. Până în clipa în care, după 30 sau 45 de minute, îmi înțepenea antebrațul. Atunci, tuna și fulgera pocnind din biciușca:

— Și concluzia, Virgile, uiți mereu concluzia. Nu ți-e rușine?

În general, mă trăgea de ureche, îmi răsucea lobul, îmi ciupea până la sânge și din dezgust îmi scuipa pe pula care începea să lucească. Asemenea împăratului roman arătând cu degetul mare în jos ca să i se dea lovitura de grație învinsului, își puneă după aceea mâna rece ca gheața pe membrul meu: acest contact unic avea darul de a mă cufunda într-o beatitudine de nestăpănit. Eram, în sfârșit, autorizat să eliberez valul, scoțând niște horcăieli de dincolo de mormânt. Trebuia să împrășc peste tot. Examina produsele acestei averse cu un aer scârbit, își înmuia un deget în ea, puneă o notă ce depindea de volumul emisiei, de vigoarea jetului, de consistența acestuia. Pentru două sute de euro în plus, trebuia s-o iau de la capăt. Severa mea profesoară nu se dezbrăca niciodată și pleca așa cum venise, cu bagheta ei strecurată cu grijă la loc în geantă. Dungile roșii pe care mi le făcuse pe brațe, spate și fese dispăreau repede.

Or, într-o zi, la o oră după una dintre aceste vizite, o vedeam pe Dora. De câțva timp, obosită de viața de camuflaj impusă de mine, își pusese în gând să mă împace cu Suzanne, încercând față de familia mea un sentiment de vinovăție până acolo încât, noaptea, visa cum copiii o acuză că mă despărțea de ei.

— Minciuna este o formă de furt, spunea ea, citând din Talmud.

— Nu, este o formă de compasiune, înseamnă să-l scutești pe celălalt de chinurile francheței.

— Termină cu sofismele tale, Sébastien. Spune-i adevărul soției tale, este o persoană generoasă, o să te ierte. Sunt gata să mă retrag ca să vă împăcați.

Abia luată această hotărâre, venea, în general, să se cațere pe mine și mă împingea într-o încăierare sălbatică, mă zgăria, mă insulta, se golea pe mine de apele ei și intra într-un lung extaz, după ce înjura și blasfemia ca un birjar. În seara aceea însă, epuizat de recentele mele prestații, i-am refuzat avansurile. Acest refuz brutal, excepțional totuși, a

ofensat-o. Pentru prima oară după multă vreme, s-a înfuriat. Înghițise săptămâni de ultragii. Dintr-o dată, nu mai suporta nimic și a țâșnit ca din pușcă. Au ieșit la suprafață toate doleanțele. M-a hărțuit:

— Nu ești decât un mic jucător care ziua se înhăitează cu mine și seara se întoarce să se culce la mamița.

În chip prostesc, asta m-a rănit în amorul propriu. În loc să tac, mi-a venit deodată chef să-mi termin demolarea și să dau cărțile pe față.

— A, sunt un laș deci? Ei bine, o să-ți spun adevărul și n-ai să fii decepționată, crede-mă...

Atunci, fără să mă gândesc la consecințe, i-am povestit cu de-amănuntul peripețiile întreprinderii mele venale. Caracterul neașteptat al mărturisirii i-a retezat brusc mânia.

— De-asta te reții?

Era totuși neîncrezătoare. Revelația era enormă. Mă bucuram de dubla plăcere de a spune adevărul și de a nu fi verosimil. Portretul pe care mi-l zugrăvisem ca gigolo îi depășea înțelegerea, ea nu-l cunoștea decât pe funcționarul gentil și pe amantul capricios.

— Ai nevoie de bani, ai făcut datorii?

— Nu, primesc banii din plăcere, pentru că-mi place ce fac.

— Îndrăznești să-mi spui că-ți place ce faci?

— Da, iubirea mea, simt o nevoie de nestăvilire de a face binele în jurul meu. Am pasiunea mulțimilor, am nevoie ca o mulțime de femei să vină să se despoaie la mine în fiecare săptămână.

— Mi-o tragi mie și apoi o fuți pe alta?

— Poate fi și invers. Toate celelalte mă duc la tine așa cum tu mă trimiți la ele.

— Nu se poate!

— Ba da! De mult voiam să-ți spun. Dar ești așa de constipată. Încearcă să te ridici deasupra prejudecăților tale, să înțelegi frumusețea a ceea ce înfăptuiesc eu.

Și, cu calm, profitând de descumpănirea ei, i-am povestit aventura zilei, arătându-i urmele ușoare lăsate de biciușca, glandul meu flacid de tot.

— Acum, precum vezi, sunt scos din uz, îmi vor trebui câteva ore ca să recuperez.

A fost nevoită să se așeze, să bea un pahar de ceva tare.

— Spune-mi, cel puțin te protejezi, ești atent?

— În principiu, da. Dar știi cum e, în focul acțiunii, se mai întâmplă să uiți.

Dora s-a cutremurat și și-a sfârșit paharul dintr-o înghițitură.

— Te-ai gândit la soție, la familie? Știi câți germeni riști să iei dintr-un singur sărut?

Sânii grei i s-au ridicat ca un talaz, însă de indignare. S-a apucat să sugă vârful unui creion negru care zăcea pe masă și l-a sfărâmat cu dinții ei ascuțiți în mici bucățele. Cu greu mi-am înfrânat pofta de a-i înfige creionul în ochi atunci când a anunțat, liniștită, cu colțurile gurii mânjite de cărbune:

— Nu ține, vrei să-mi tragi o cacialma.

Și, ușurată, a zâmbit frumos ca cineva care scapă dintr-o falsă spaimă.

— Și când mă gândesc că a fost cât pe ce să mă prinzi!

Excedat de scepticismul ei, m-am hotărât să-i dezvălui dovezile. Avea să înțeleagă cu ce șmecher și-o trăgea ea de un an de zile.

— Fiindcă te-ndoiești, uită-te aici!

Am culisat un panou de lemn care adăpostea, în spatele unor haine puse pe umerase, un dulap mare și o comodă de nuc. Oricine lucrează în domeniul sexului trebuie, la un moment dat, să se înconjoare cu o trusă analogă cu ciocanul zidarului, cu echerul arhitectului, cu stetoscopul medicului. Îmi puneam materialul în cutii de acaju, îl curățăm în fiecare seară, înlocuiam piesele stricate. Eram excesiv de meticulos. Dora a fost stupefiată să descopere o întreagă adunătură de minijupe de piele, rochii patrafir, bodies, corsete, pantaloni

scurți, ciorapi plasă, bustiere ce-ți fac sânii rotunzi, muselină transparentă pe care anumite clientele obișnuite le lăseau la mine, în sertare clasate alfabetic așa cum într-o pensiune de familie sunt așezate inelele pentru șervețele de masă. Devenisem tainuitor de comori feminine, paznicul unui harem de satin, latex și brățări. Alte compartimente erau pline de cadouri făcute de păpușile mele, brichete de unică folosință, portchei, statuete oribile, mângălituri în ulei, pe care nu îndrăzneam să le arunc din superstiție, dar și cătușe, inele peniene, bice cu multe curele, clistire, dildouri aliniate ca legăturile de sparanghel la piață, o întregă marchitanie care evoca în același timp o băcănie, o sală de tortură și un spital. Apartamentul îmi era împânzit de ascunzători secrete, pereți amovibili, găuri săpate în zid, toate realizate de un meseriaș. Dora a răs nervos și, cu tonul cuiva care nu se lasă dus de nas, a exclamat:

— Frumoasă punere în scenă!

Supărat, aproape că am apucat-o de guler.

— Vino mâine la ora trei și un sfert. La trei jumătate, o primesc pe Marie-Jeanne, laborantă. Te ascunzi după draperia asta și-o să vezi dacă mint sau nu.

— Ce, ți-e teamă că nu te cred?

— Dacă vrei, poți să și participi. Laboranta adoră femeile.

Însă a doua zi, după ce mi-a bătut la ușă și s-a strecurat într-o minusculă debara plină cu pungi și cutii de carton, Dora a ieșit repede de-acolo, invocând un acces de claustrofobie. A fugit ca o hoată fără să mai aștepte sosirea lui Marie-Jeanne. Aproape că m-am simțit frustrat.

Alunecări de teren

Ne-am revăzut. Am mai avut și alte căderi în extaz. Dar, când îmi cădea în brațe, Dora tremura, iar eu nu știam dacă tremura de excitație sau de repulsie. Fiecare împerechere era mai descurajantă decât precedentă. Pe pat, trupurile noastre făceau dragoste însă umbrele noastre conturau o altă scenă,

cea a unei femei gigantice sugrumându-l pe un omuleț care se zbătea în zadar sub ea. Era mișcarea cu scârțâieli a două mecanisme ce se ajustează, se îndepărtează, se apropie fără a reuși să găsească distanța potrivită. Dora nu mi-a mai vorbit despre ce îi mărturisisem. Nu știam cum să-i interpretez tăcerea: prevestire rea sau ultimă dovadă a părții ei de moluscă? M-am lămurit repede. Puțin câte puțin, s-a răcit de mine, înlănțuirile noastre au devenit mai rare. Îmi ceda, dar întreba: ai terminat? și se îmbrăca la loc. O dată, dezlănțuită ca o bacantă, altă dată, insensibilă ca un metal; excesivă atât în juisare, cât și în abțință. A început să mă domine prin puterea unei frustrări deliberate.

Până în ziua în care m-a respins complet. Din senin, m-a anunțat că face un jurământ de castitate ca să-mi răscumpere purtarea. Crezând că e vorba despre o nouă divagație, am insistat, am luat-o la pipăit fără rușine. M-a dat deoparte. Înfuriat de acest interdict, mi-am scos pantalonii și am început să-mi fac laba, plimbându-mi pula pe sub nasul ei ca o sfidare. Voiam să o necăjesc cu poftele mele, să o umplu de spermă, să-i pățez hainele.

— Vrei să mă fuți? Foarte bine. Uită-te bine la mine.

Cu sânge rece, cu un calm care nu prevestea nimic bun, cu ochii bătându-i într-un cenușiu de piatră ponce, și-a scos fusta și chiloții. Apoi, fără să bănuiesc nicio clipă ce avea să se întâmple, și-a scos din poșetă un ac și ață și, liniștită, cu picioarele desfăcute, potrivindu-și locul cu degetele, a început să-și coasă sexul ca o croitoreasă care ar fi vrut să-și închidă toate orificiile. Tija fină de oțel s-a înfipt într-o labie, a curs un fir de sânge, iar eu am scos un țipăt. Admirabilul organ era pe cale să devină o bucată de carne de măcelărie, o rană purulentă. Îmi etala sub ochi spectacolul acela părănd că spune: iată ce-ai făcut din mine, o să merg până la capăt!

Nu plângea, era concentrată asupra operației. Viziunea aceea grețosă mă împietrise. Ca să reacționez, a trebuit ca acul să intre în cealaltă labie.

— Ești bolnavă la cap. Ce faci?

— Vezi bine ce fac. Mă baricadez ca să nu mai ai niciodată acces la mine.

— Oprește-te, te implor!

— Și n-ai să mă mai atingi? Jură!

— Îți jur. Oprește grozăvia asta, te rog.

S-a ridicat cu pulpele mânjite de picături roșii și s-a închis în baie. A ieșit de-acolo foarte palidă. I-am propus să chem un medic, să o duc la spital.

— Îmi pare rău, Seb, dar am eșuat.

— Ce tot spui acolo?

Îmi tremura glasul, mi-am pierdut răbdarea.

— Am eșuat să te scot din greșeală, să te aduc înapoi la Dumnezeu.

— Termină cu Dumnezeu, futu-i mama mă-sii! Să nu mai aud niciodată cuvântul ăsta obscen la mine-n casă.

Exasperat, i-am smuls poșeta din mână, am golit-o de toate stupidele lucrări religioase și le-am aruncat pe terasă unde au ajuns pe ghivecele mari de flori. Cu calm, le-a recuperat una câte una, le-a șters. Am încercat s-o strâng în brațe.

— Te duc imediat la spital. Genul ăsta de rană se poate infecta.

M-a împins cu violență, ținându-și brațul întins. A șoptit câteva cuvinte greu de auzit:

— Am încercat totul, totul...

A ieșit de-a-ndărătelea și a trântit ușa după ea. N-am încercat s-o prind. Prea mă zdruncinase violența acestei scene. La urma urmei, ducă-se-nvârtindu-se! Tâmpită! Oricum, o să mă sune! Timp de câteva zile, mi-am savurat libertatea regăsită, m-am întors la rutina mea iubită: muncă, familie, futai.

Până ce, într-o bună dimineață, m-am trezit și am realizat cam târziu că Dora nu dădea niciun semn de viață. Crezusem că n-o mai iubesc pe mica mea talmudistă cu

fizicul lui Betty Boop³⁴; în realitate, ea era cea care se detașa. Confundasem oboseala trecătoare cu pierderea afecțiunii. I-am trimis pe loc un buchet imens de flori însoțit de o frumoasă ilustrată în care-i ceream iertare, luam toată vina asupra mea. Apoi, am bombardat-o cu telefoane, cu scrisori de implorare, i-am promis chiar să mă convertesc și să învăț ebraica. Își părăsise de luni de zile locul de muncă de la cafenea și acum făcea, cred, articole pentru presa străină. De cum suna telefonul, tresăream, mă năpusteam spre el: dar niciodată nu era ea. Tonul meu plin de speranță când ridicam receptorul, dezamăgit când auzeam glasul interlocutorului, le-a supărat pe multe. Îmi expediam îngerii fără pasiune, iar la birou, treaba făcută de mine deja fără tragere de inimă a avut și ea de suferit. Profitasem până la indecență de „contul de timp economisit” deschis de minister pentru funcționarii săi, în cadrul legii privind cele treizeci și cinci de ore³⁵. Conform prevederilor acesteia, aveam dreptul la concedii de prezență parentală, de pregătire profesională, sindicală, la concedii de asistență acordată celor grav bolnavi, de însoțire a persoanelor aflate la sfârșitul vieții. Îmi înmormântasem deja două mătuși, două bunici și ezitam, dintr-un rest de superstiție, să fac la fel și cu propriii mei părinți. Nu mai pun la socoteală zilele de odihnă compensatorie și cele de sărbători religioase neînregistrate în calendarul oficial, dar care trebuiau respectate în numele diversității culturale. Devenisem atât de expert în această echilibristică aritmetică, încât protectorul meu, Jean-Jacques Bremond, care până atunci mă acoperise, s-a neliniștit și m-a invitat la un prânz ca să facem un bilanț. Tocmai fusese numit ambasadorul Franței la Madrid. Intrigasem mult pentru ca amanta lui, care lucra la același

³⁴ Personaj erotic de desene animate creat în 1930 de americanul Max Fleischer (1883-1972) care, din 1934, l-a reluat și în albume de benzi desenate.

³⁵ 35 de ore de lucru pe săptămână: lege votată de Parlamentul Franței în 2001, la propunerea deputatei socialiste Martine Aubry. Foarte contestată, legea este în curs de reamendare.

etaj, să obțină postul de directoare a Institutului francez de la Barcelona. Ne susținuserăm reciproc ani de zile, iar schimbul de servicii tăcute unul altuia ne sudase ca pe doi complici. Dar situația se schimbase.

— Ce se petrece cu dumneata, Sébastien? Nu te mai recunosc. Te previn, de săptămâna viitoare, nu te voi mai putea ajuta. În principiu, ești de neatins, dar pe culoare umblă zvonuri urâte. Înlocuitorul meu nu va mai avea aceeași indulgență față de dumneata. Vino-ți în fire, bătrâne, și găsește, te rog, un alt pretext pentru escapadele dumitale: cursurile de arabă și de hindi sunt o chestie ridicolă.

Succesorul, Jean-Ignace de Guiolet, în ciuda numelui său cu particulă, era un filfizon de douăzeci și șapte de ani, doar aparent decontractat, și despre care am înțeles de la prima strângere de mână că nu-mi va fi un aliat. Culmea ghinionului: mi s-a oferit încă o dată să plec în străinătate. Lesotho, Nicaragua, Birmania, Bangladesh. De ce nu Groenlanda, de vreme ce tot vorbiți de-așa ceva, sau insulele Kerguelen? N-a trebuit să cheltuiesc prea multă energie ca să declin o asemenea propunere: în niciuna dintre aceste țări nu exista un liceu francez convenabil pentru copiii mei. Fără tragere de inimă, Suzanne a trebuit să o admită ca să mă facă și mai răspunzător de situație și să mă copleșească cu reproșuri. Directorul resurselor umane m-a avertizat că, refuzând expatrierea, îmi compromiteam cariera. Dar nu-mi păsa, așa cum nu-mi păsa că colegii începeau să bombănească împotriva mea și să devină bănuitori în privința intrigilor mele.

Singurul lucru de care-mi păsa era ca vocea lui Dora să se depună pe robotul meu telefonic ca o rouă și să mă anunțe că am reintrat în grațiile ei. Voind s-o sancționez pe ea, mă pedepsisem pe mine. Am înțeles atunci densitatea pe care o capătă o ființă atunci când ne părăsește. Ni se părea stânjenitoare când ne era alături, dar devine esențială de îndată ce-și ia tălpășița. Iubirea ne răscumpără păcatul de a exista, însă, de îndată ce eșuează, ne copleșește cu

gratuitatea acestei vieți. Degeaba puneam eu între ea și mine un zid de trupuri, Dora mă obseda, ca o idee fixă. Contrar principiilor mele, eram pe cale să descopăr că nu toate ființele sunt echivalente, că unele sunt chiar de neînlocuit. Dora mi-a telefonat o singură dată ca să-mi ceară să n-o mai hărțuiesc. Și a închis pe fraza aceasta:

— N-o s-o mai atingi pe mica ta negresă cașer...

Eram atât de fericit că o aud, încât mi-a trebuit ceva timp ca să-mi dau seama de conținutul mesajului. Am sunat-o imediat: linia suna în gol. Probabil că-mi telefonase dintr-o cabină publică. Am alergat la ea acasă, am urcat gâfâind cele șase etaje până la cocina ei. O tânără studentă africană cu umeri frumoși, descoperiți, m-a informat că Dora Anse-Colombe plecase fără să lase nicio adresă. M-a invitat să verific interiorul apartamentului: nu mai era simpatica harababură pe care o cunoscusem, acum totul era curat, dichisit, în întregime zugrăvit în galben, cu gravuri naive reprezentând străzi din Saint-Louis, în Senegal. În ciuda descumpănirii mele, o clipă mi-a venit să-i mușc umerii noii locatere, să-mi afund nasul în subsuorile ei. După aceea, am întrebat-o pe portăreasă care mi-a confirmat acea „plecare pe șest”. „Domnișoara de la șase” nu dorise să i se trimită corespondența. „Al naibii fenomen, fata asta, nimeni din imobil n-o s-o regrete.”

Necunoscuta de la ora 17 și 15

Într-o după-amiază, stăteam tolănit pe sofaua din garsonieră, nu mă trăgea inima să fac nimic. Tatăl meu îmi împărtășea la telefon ultima lui dambla: să urineze așezat pe closet, ceea ce, după el, avea un dublu avantaj, puneă capăt orgoliului masculului care, ca să se pișe, se ridică în picioare și proteja prostata, evita tensiunile asupra acestei glande. Morala politică se alătura astfel igienei. Deodată, am auzit soneria. Mi-a sărit inima din piept. Nu așteptam pe nimeni: nu putea fi decât Dora, mă iertase. Providența mă salva încă

o dată. Am închis telefonul și am alergat să caut, ca să le pun la vedere pe masă, câteva cărți de religie, una despre Cabală, alta despre mistica evreiască, pe care le cumpărasem după ce plecaseră pentru a mă apropia de ea. Ca să respect adevărul, trebuie să spun că, în ciuda eforturilor mele, când am vrut să le citesc, amândouă îmi picaseră din mână. Soneria a început iar să z bârnâie, în același timp văicăreață și peremptorie. A trebuit să mă rețin ca să nu alerg pe scară și s-o îmbrățışez cât mai repede. Am apăsat pe butonul de la interfon ce dă drumul la intrare fără să mai întreb cine sună. Am așteptat, sprijinit de tocul ușii, cu inima bătându-mi nebunește. Într-adevăr, urca cineva care nu socotise util să-și spună numele la interfon. Ce surpriză minunată! Pașii regulați s-au oprit la ultimul etaj de parcă persoana își căuta drumul, ezita în loc să o apuce pe scărița laterală ce ducea până la mine! Un foșnet de hârtie a tulburat liniștea, urmat de două bătăi timide în ușă: numai o obișnuită a casei putea bate așa. Am tras tare aer în piept și am deschis cu un surâs până la urechi. Nu mă puteam abține, întotdeauna surâdeam cu această ocazie, rânjetul de îndemn al vânzătorului. Dar acum mi s-au blocat încheieturile fălcilor. Pe fondul luminos al culoarului, se înălța o siluetă: Suzanne, din profil.

M-am albit la față. Am crezut că o să cad din picioare, trăsnet de surpriză. Suzanne se afla înaintea mea, înfăolită într-un mantou negru de lână cu cusături duble. Avea nasul înfundat și chipul înroșit de febră. Era perioada anului în care femeile răcesc, miros a eucalipt, a bomboane cu mentă. Părea groaznic de jenată.

— Nu pe mine mă așteptai?

Îi tremura glasul, în ciuda cordialității prefăcute a întrebării. Creierul îmi era agitat de o revoluție mentală: trebuia să găsesc ceva cu care săarez, repede, să nu dau impresia că sunt luat pe neașteptate. Știam că un om pradă unei bănuieli preferă mai degrabă să se agațe de o ficțiune decât să înfrunte adevărul. Suzanne a intrat singură înainte ca eu să o invit.

— Ia te uită, e foarte cochet la tine, și în plus decorat cu gust! Așadar, aici vii tu în fiecare după-amiază. Nu te întrebi cum de știi?

— M-ai urmărit?

— Absolut deloc!

Își recăpăta siguranța de sine. A scos din poșetă un plic violet dintr-o hârtie frumoasă, velină, groasă și suplă, cum își trimit îndrăgostiții.

— Nu ghicești?

— Nu.

Din plic, a scos o foaie de aceeași culoare, scrisă de mână pe o singură parte.

— Citește. E o scrisoare anonimă. Cineva care-ți vrea binele. Fără îndoială, una din prietenele pe care le primești aici în vreme ce înveți araba.

La această simplă precizare, mi s-a întunecat privirea. Mai că nu m-am prăbușit: nu-mi venea să cred. Cine-mi jucase festa asta urâtă? În momentul acela, ar fi trebuit s-o răstorn pe Suzanne pe pat și să fac dragoste cu ea. Ar fi fost o diversiune formidabilă. Dar aveam chef de sex ca de spânzurătoare. Mi-am recompus expresia feței.

— E-adevărat, ar fi trebuit să ți-o spun mai demult. Mi-am luat garsoniera asta ca să fiu liniștit și să pot tocii după-amiaza la limbile mele străine.

— Sunt sigură că tocești la tot felul de limbi aici!

— Uită-te înainte să faci bancuri tâmpite!

Norocul meu că pe un mic gheridon, lângă volumul despre Cabală, erau un caiet, un dicționar francez-hindi precum și un volum gros, îmbrăcat, de fapt anuarul *Parisul Deșucheat*. Puteau păcăli și dovedi că bordelul meu este o bibliotecă unde se aprind lumânări.

— Suzanne, trebuie să mă înțelegi, am treizeci și cinci de ani, trei copii acasă, un serviciu cu normă întreagă. Am nevoie de o cameră a mea, de o grădină secretă unde să mă regăsesc. Am greșit, știi, dar mai devreme sau mai târziu ți-aș fi spus totul.

Îmi simțeam soția gata să muște din momeală, să înlătore îndoiala care o chinuia.

— Nimeni nu e la curent, nici măcar Julien sau Jean-Marc...

— În sfârșit, ceva adevărat. Îți pot confirma asta, ei nu sunt la curent cu nimic.

O speranță nebună încolțea în mine. Era ora cinci și douăzeci. Viitorul înger, de fapt un mastodont, nu sosea înainte de ora șase. Cu puțin noroc și multă îndemânare, aș fi putut până atunci s-o liniștesc pe Suzanne, ba chiar, poate, să o conduc la mașină.

— Hai, vino să bem ceva la bistroul din colț.

— Nu, prefer grădina ta secretă. Ador grădinile, să văd plantele care cresc în ele, legumele cultivate aici.

Își recăpătase causticitatea. Era evident că patul cu baldachin, cearșafurile de satin alb și inimile brodate pe perne cu inscripția ce spunea „SĂ NE IUBIM UNII PESTE ALȚII” (de un gust foarte îndoielnic, sunt de-acord) nu puteau fi trecute cu vederea. Suzanne le contempla stupefiată. S-a așezat pe pat, a încercat elasticitatea saltelei.

— Trebuie că te simți bine pe patul ăsta ca să studiezi limbile orientale. Simt că dacă m-aș lungi pe el, aș vorbi curent araba.

S-a răsturnat pe spate, și-a desfăcut picioarele și a început să onduleze din bazin, să geamă răsucindu-și capul la stânga și la dreapta.

— Ce zici de accentul meu?

Uitasem că soția mea poate avea umor. Se-ngroșa gluma. Trebuia să o scot afară fără întârziere. Să cobor scările, să mă îndepărtez de locul ăsta fierbinte.

— Știu că-ți poate părea bizar. Dar treceam amândoi printr-o criză. Mă temeam să nu mă înțelegi greșit. Hai să bem o bere, amândoi avem nevoie de-o bere.

Suzanne a arătat atunci cu degetul o etajeră plină de sticle de vodcă, coniac, lichioruri de fructe, toate începute.

— Văd că limbile străine îți fac sete. Sper măcar că n-ai devenit alcoolic.

— Sunt niște sticle vechi, alese pentru estetica lor.

— Ce plăcut e cuibușorul tău de dragoste! Ar fi trebuit să mă inviți mai demult. Aș fi venit, să știi.

— Aveam de gând s-o fac, crede-mă, voiam să-ți fac o surpriză.

Minciunile îmi curgeau din gură ca un sirop scârbos. Suzanne s-a încordat.

— Sébastien, ești patetic. Mai bine spune-mi cine e această femeie.

Mi-a întins sau mai degrabă mi-a aruncat peste față foaia de hârtie violetă. Am apucat-o cu groază. Imediat, i-am recunoscut scrisul. Nu-și dăduse osteneala să și-l prefacă. Nu era o scrisoare scrisă în grabă cu rânduri care să se încălece, ci un proiect îndelung gândit. Pe o singură parte, erau trasate, cu o frumoasă caligrafie, cu cerneală albastră, următoarele cuvinte:

„Tipul tău e o curvă. Are clientele după-amiaza, pe strada Le-Bout-du-Monde, nr. 19, 75004 Paris, etajul V spre fațadă, la capătul scării. Cod 07852. Interfon pe numele Virgile Coutances”.

Între paranteze erau indicate stațiile de metrou Saint-Paul sau Hôtel-de-Ville, obicei de studentă care folosește transportul în comun. Trebuie că mă făcusem alb ca varul, căci Suzanne m-a întrebat dacă mă simt bine. Mi se înmuiaseră picioarele, reflexele cerebrale îmi erau blocate. Cuvintele nu-mi ieșeau din gură, mă chinuiam să găsesc unul singur care să mă dezlege de vrăjitorie. N-am avut nici măcar puterea să pretind că scrisoarea constituia o pură calomnie. Nu știam ce este mai rău: să fiu descoperit de Suzanne sau trădat de Dora. Combinația dintre ele, poate. Nu puteam crede că metresa mea a acționat în acest fel, ea care nu vorbea decât de milostivire.

— Cine este persoana asta, Sébastien? Vorbește-mi un pic despre ea. Și de ce pseudonimul ăsta Virgile? Satisfă-mi curiozitatea! Măcar asta să faci, nu?

O înlănțuire nemiloasă a evenimentelor

Nu mai eram în stare să gândesc. Pe frunte, sudoarea mi se strângea în picături reci. M-a apucat un chef nebun s-o lovesc pe Suzanne, să-i zdrobesc capul de pereți ca să o pedepsesc pentru că mă dibuise. Atâta animozitate se acumulase de ambele părți, transformându-ne viața comună într-un mare lac de amărăciune.

— Julien te găsește bizar de câtăva vreme. Se întreba chiar dacă nu ești sub puterea vreunei secte. O să-l liniștesc numaidecât: grădinărești.

Amușisem, stăteam cu capul plecat, în poziția unui bandit prins asupra faptului.

— Sébastien, vreau să-mi spui adevărul gol-goluț.

Brusc, a sunat interfonul. Asta a fost o altă lovitură de pumnal în pieptul meu, mi-a sărit inima în chip anarhic. Era ora șase fix. Timpul se scursese atât de repede! Totul era pierdut. Clienta nu mă sunase pe mobil așa cum era regula. În munca mea, impusesem o lege intangibilă: să nu las să urce o femeie înainte ca precedentă să nu fi dispărut după colțul străzii. O chestiune de bună-cuviință: în prostituție, ca și la closet, nu vrei să știi cine-ți este predecesorul.

— Răspunde! a spus Suzanne cu un ton mios. Poate că este un pachet de la poștă. Nu mi-ai spus că aștepți factorul.

În rătăcirea mea, aproape că mi-a venit să izbucnesc în râs. Spaima îmi lua mințile, îmi paraliza facultățile mintale. Am căzut cu amândouă picioarele în capcana grosolană pe care mi-o întinsese Suzanne.

— Da, asta trebuie să fie, o carte trimisă de cineva.

— O carte! E adevărat că adori cărțile! Le cumperi cu pachetul!

Soneria a zbârnâit încă o dată, nerăbdătoare: recunoșteam foarte bine stilul autoritar al următoarei mele cliente. Suzanne a mers să apese chiar ea pe butonul care deschide ușa de la intrare. Pași greoi au început să urce scara. În liniștea din imobil, îi auzeam de parcă urcau în propriul nostru cap. Era clienta mea de joi, ora șase (vorbea ca un șef de gară), o femeie voinică între două vârste, îmbrăcată ca un pastor protestant, cu o haină neagră cu revere, cu pantalon de culoare închisă, cu antebrațele umflate, tatuată cu o cruce celtică. Fantezia ei era să pună pe ea o tunică de bronz, de culoarea șofranului, să se așeze în poziția lotusului, în vreme ce de pe o casetă se auzea o melodie cântată la sitar, iar câteva bețișoare aromate ardeau în jur. În această atitudine, îmi era de-ajuns să o surprind pe la spate, să o răstorn și să-i suflec tunică, punere în scenă destul de sumară. Încă de la etajul doi, i s-au încetinit pașii. Mi-o închipuiam gata să facă apoplexie, blestemându-și corpolența și caracterul vetust al clădirii care nu permitea instalarea unui lift. Își continua ascensiunea himalaiană, punctată de accese de tuse de țigăruță și se rupea inima. N-ar mai fi lipsit decât să înceapă să scuie, așa cum i se întâmpla uneori. Suzanne îi asculta speriată expectorațiile demne de un camionagiu. Când s-a deschis ușa, zdrăhoanca roșie la față și-a tras sufletul, și-a dres glasul și a făcut un pas înainte. De cum ne-a zărit, a rostit cu un ton șmecher, fals parizian:

— Deranjez cumva, nu-i ora mea?

Suzanne s-a albit, iar fața i s-a mototolit ca un cocoloș de hârtie. A început să bată dezordonat din pleoape, iar tensiunea i-a explodat în contracții ale mușchilor.

— Po' s-aștept câteva clipe pe scară, nicio problemă.

Acum, Suzanne avea aerul unei nevăstuici încolțite, hăituită de câinii care o vor omorî. Mutrișoara ei ridată, starea ei de dereglare m-au încântat. Cincisprezece ani de corvoadă conjugală erau astfel răzbunați în clipa aceea. Ai fi zis că de pe față îi cădeau una câte una fâșii de piele ca să o reducă la dimensiunile unui cotor de varză. Dacă ar fi putut

muri de spaimă acolo, sub ochii noștri, am fi aruncat-o pe fereastră, grasa și cu mine, ca pe un deșeu. A încercat să deschidă gura, a scos niște bâlbâieli, s-a înecat și a fugit, strângând din buze ca să nu urle. Aerul se rarefiase, măștile căzuseră cu un zgomot înspăimântător. Clienta mea, insensibilă la această minidramă, se schimba în baie, ca un luptător de sumo, chemându-mă la umila mea îndatorire.

Chiar în seara aceea, valizele mele mă așteptau pe palierul apartamentului nostru din strada L'Arrivée. Suzanne, în capot, cu cearcănele umflate, mi-a ordonat să părăsesc casa.

— Pe copii i-am culcat. Dacă ți-au mai rămas alte lucruri, o să ți le trimit în... grădina ta secretă.

Aerul ei de soție ofensată m-a scos din sărite. Un ultim acces de vindictă mi-a dictat aceste cuvinte:

— Bine, sunt un gigolo cu jumătate de normă, n-o să faci din asta o întreagă poveste. Am totuși dreptul la timpul meu liber!

Suzanne și-a ridicat capul.

— Vai de tine, Sébastien, n-ai să ții la drum, nu ești decât o mârtoagă!

În zilele care au urmat, prietenii mi-au telefonat cu o compasiune exasperantă. Am aflat de la Jean-Marc că Suzanne era ultragiată de urâtenia creaturii care urcase la mine. Ar fi înțeles un elan spre o persoană splendidă, ieșită din comun, dar oroarea aceea o sufocase de indignare. Asta denota o perversiune abominabilă. Julien m-a conjurat să mă gândesc la copii, să nu distrug o familie unită pentru niște capricii erotice. Dar simțeam în tonul lui o repulsie pe care cu greu și-o ascundea, îmi era atât de rușine că grupul știa adevărul, încât am preferat să tai toate punțile. S-au ținut scai de mine cu telefoanele și atunci n-am mai ridicat receptorul. Mă simțeam ca o muscă prinsă pe hârtie adezivă: de cum își eliberează o labă, i se lipește alta. Într-o bună zi, au încetat cu toții să-mi mai telefoneze. Cu o surprinzătoare unanimitate. Doar Fanny mi-a trimis un bilețel:

— Scumpul meu ticălos, dacă ce-am aflat este adevărat, ești un afurisit de ipocrit! Asta îți seamănă atât de puțin! Nu te judec, vom fi mereu aici dacă ai nevoie de noi.

Două săptămâni mai târziu, compăream într-o procedură de conciliere cu Suzanne și avocatul său. Își umpluse dosarul, mulți din familia ei depuseseră mărturie împotriva mea. Mi-am asumat toată vina, am acceptat divorțul în condițiile puse de partea adversă. Eram gata să vărs o sumă compensatorie, să renunț la drepturile paterne. Deceționată de capitularea mea imediată, avidă, cred, să mă vadă mușcând țărâna, magistrata m-a întrebat ce socoteam să le transmit copiilor printr-un asemenea comportament. Am răspuns fără să mă gândesc:

— Gustul pentru ciocolată!

Pe culoarele tribunalului de primă instanță, lugubre ca un ospiciu unde se târăsc niște bieți amărâți pe care justiția avea să-i zdrobească, așteptau cuminți cei trei copii ai mei. Au alergat la mama lor fără să-mi vorbească. Zabo, fetița, s-a ascuns în brațele mezinului și amândoi în spatele băiatului cel mare, Adrien, care împlinise de curând paisprezece ani, s-a așezat în fața lui Suzanne ca pentru a o apăra. M-am aplecat ca să-l sărut. M-a respins, cu ochii strălucindu-i de indignare.

— Tată, ce-ai făcut tu este dezgustător.

I-am răspuns cu calm, plecându-mi capul ca să fiu la înălțimea lui.

— Adrien, va veni o zi când ai să-nțelegi că am încercat doar să aduc fericire în jurul meu.

S-a întors pe călcâie spre fratele și sora lui care, într-un frumos elan, și-au băgat capul în burta mamei lor, iar ea, cu un aer cumplit, i-a acoperit cu brațele. Suzanne redevenise frumoasă, mândră. Își proteja puii de turpitudinile părintelui lor.

CAPITOLUL VI MIERCUREA CENUȘII³⁶

Dintotdeauna am visat să devin mai ușor, atât de mult îmi este frică să nu mă înăbuș sub greutatea ființelor, lucrurilor. Imaginea părinților mei acumulând mobile și fleacuri an de an, a soției și copiilor plecând în vacanță cu șapte-opt valize una lângă alta m-a copleșit mereu. Există un singur argument valabil împotriva principiului proprietății: ești posedat de ceea ce posezi. Foarte devreme, n-am mai vrut să fiu încărcat, m-am visat mercurial, argint-viu. Să nu apăs, să nu mă îngreunez, să nu mă angajez: acest triplu program îl dusesem la bun sfârșit. Dezlegasem legăturile care mă atașau de familie, prieteni, amantă pentru a mă consacra singurei mele pasiuni. Dar despovărându-mă de toate lanțurile, nu sacrificasem oare și esențialul?

Mijloace de existență reduse

După divorț, pierdusem nenumăratele privilegii ale unei existențe înstărite ce-mi deveniseră indispensabile. Cu vârsta, mă transformasem într-o cocotă de lux care se prăpădește de îndată ce-i lipsește confortul. Eram un bărbat trecut bine de treizeci de ani căruia nu-i lipsise niciodată nimic. Superfluul îmi fusese acordat chiar mai mult decât necesarul³⁷: mâncăruri alese, mobile vechi, case mari cu parchete lustruite, cu grădini elegante, cu servitori discreți, călătorii la clasa întâi, hoteluri de lux și toate celelalte. Nimic nu-mi aparținea, trăiam peste posibilitățile mele, parazit

³⁶ *Cenușa*, în liturghia catolică, simbol al descompunerii trupurilor, cu care preotul face o cruce pe fruntea credincioșilor în prima zi din Postul Paștelui, Miercurea Cenușii.

³⁷ Aluzie la versul paradoxal „*Superfluul, lucru foarte necesar*” din poemul lui Voltaire, *Mondenul* (1736), o apologie morală și politică a luxului ca expresie a progresului civilizației.

autorizat care avea norocul să evolueze într-un mediu înstărit. Irosisem avantajul de a avea niște socri generoși care ne ajutau să ne ajungem cu banii la sfârșit de lună, ne invitau în țara bascilor, în Bretania, în Maroc sau în Caraibe. Aceste profituri i-ar fi corupt și pe cei mai înrăiți. M-am pomenit azvârlit în strâmțorare, supus obligației de a socoti fiecare bănuț. Nu-mi scăzuse salariul, dar cheltuielile îmi crescuseră. Îi plăteam lui Suzanne o pensie alimentară substanțială și abia dacă-mi mai rămânea cu ce trăi. Vegetam în groaza mijloacelor de existență reduse, a hainelor prăpădite, a cafenelelor împutite, a birturilor duhnind a untură încinsă, a speranțelor înșelate. Îmi imaginam un viitor de indigență, primele atacuri ale bolii. Eram mai ales limitat la garsoniera mea din strada Le-Bout-du-Monde, altădată o oază de libertate, iar acum o închisoare în curs de dărăpănare. Până și baldachinul căzuse peste mine în timp ce trudeam la o femeie cât o prăjină căreia întâmplarea i se păruse comică. Bucăți întregi din dușumea crăpau, țevăraia curgea și șuiera, ferestrele prost rostuite lăsau să intre curenți de aer rece care-mi înghețau picioarele. Bordelul meu semăna tot mai mult cu odaia degradată în care trăia odinioară Dora. În dulapurile mele pline ochi, contempnam frumoasele rămășițe ale unei garderobe elegante: costumele de in și de cașmir se toceau, gulerele cămășilor luceau de atâta purtat, coatele puloverelor erau găurite, tălpile pantofilor se subțiau.

Îmi aminteam cu emoție de zilele fericite lângă Suzanne: masa acoperită mereu de culori vii, frumoasa veselă de tip provensal, gustul ei fin pentru decorarea și aranjarea camerelor, mâncărurile gătite la foc mic, planul nostru de a cumpăra un apartament cu cinci camere într-un cartier mai bun, copiii cu țipetele lor pline de bucurie. Și acum îmi mai răsunau în urechi zgomotul creioanelor din trusele lor, alergăturile prin casă însoțite de urlete și mai ales răsetele lui Zabo, mezina, acel zbârnâit în cascadă care mă încânta. Deocamdată, nu aveam dreptul să-i vizitez: mă resemnam

fără să mă înfurii. Dar mai mult decât orice, Dora nu mai era cu mine: cum să fac o figură frumoasă, să imit până și cel mai mic interes pentru celelalte?

Credeam că o văd peste tot, fiecare siluetă feminină mi-o sugera printr-un detaliu pentru a mi-o ascunde și mai bine, precum un halo persistent care-i sublinia îndepărtarea. Fantoma ei se strecura, rânjind, printre trupurile care mi se întindeau pe pat și îmi strica treaba. Se întâmpla ca vreunul dintre îngerii mei să-și fi dat cu același parfum ca al ei, iar această coincidență mă revolta: aș fi pălmuit-o cu plăcere pe uzurpatoare. Mă simțeam mic de tot cu supărarea mea din dragoste purtat în bandulieră, redus la o dimensiune foarte meschină a existenței. Dora mă obseda: între ea și mine se produsese ceva admirabil, ceva ce nu mai cunoscusem niciodată. Aproape că o binecuvântam că mă părăsise, trădarea ei îi dădea o statură formidabilă. O femeie capabilă de o asemenea ticăloșie merita întreaga mea venerație. Nu-mi rămăsese de la ea decât o fotografie de identitate făcută într-un culoar de metrou. Mă consolam de urâtenia lumii contemplând acest clișeu prost, decolorat, pe care-l ridicam ca pe o icoană deasupra micimilor vremii.

Cal de circ

Îmi scădea și apetitul sexual, ca și cum faptul de a nu mai transgresa ordinea matrimonială îmi tocise libidoul. Era deja o minune că putusem rezista cinci ani fără să fi suferit vreo decepție. Acum înghițeam vitamine pentru a-mi reînsufleți ardoarea, mă duceam să trag de fiare într-o sală, practicam bicicleta staționară. Slujitor dezabuzat al unui cult falie, aveam greutăți să-mi vând farmecele. Gîngașa ceată numai parfumuri și surâsuri a zânelor mele se transformase într-o turmă de țate care se perindau, trîncănitore și țipătoare, cu degetele lor indiscrete, cu gurile lucitoare. Erau niște hoarde care dădeau năvală la mine pentru a mă pune să le mîngâi pe burtă. Să le întîmpin la venire, să le însoțesc la plecare cu

vorbe dulcele, cu zâmbete pline de subînțelesuri îmi era peste puteri. Pe fiecare trebuia să o las să creadă că este unică și că mă excitase mai mult decât oricare alta. Nici n-apucam bine să fac patul la loc că soneria de la ușă trâmbița din nou la atac. Pe fiecare vizitatoare o tratam cu afecțiunea anonimă a unei infirmiere care verifică sub cearșaf scurgerea vezicii. Mă străduiam să le termin cât mai repede, să le debitez pe bandă rulantă, îmi scoteam mica piesă anatomică și o plasam în receptacolul prevăzut în acest scop. Futător mecanic, manevram, răsuceam buloane, acționam manete. Mă simțeam ca actorii ce au câte un mic contract prin provincie și trebuie să le suradă unor doamne bătrâne care le spun: m-ați făcut să petrec momente plăcute. Unele miroseau a gel de păr, a fixativ sau a parfumuri iuți care mă înțepau la ochi, mă sufocau.

Nu mă mai duceam la garsonieră, mă duceam la „uzină”, îmi rebotezasem îngerii „pușculițele”. Devenisem ahtiat după câștig, îmi ceream cu insistență obolul și suprafacturam fiecare variație, fiecare depășire, îndeosebi când dădeam peste vreuna stăruitoare al cărei tratament era un calvar. Acum le interziceam să mă sărute: buzele mele îmi aparțineau numai mie. Mai presus de orice, mă temeam de zdrahoancele răzbunătoare care mă cântăreau cu mâna ca pe o halcă de carne, îmi spuneau „scumpițel”, „băiețică”, „pulă de negrotei”, strigau la mine „fute-mă până mor”, îmi aruncau niște „te iubesc” ca pe niște mănuși uzate, fără să le mai socotesc pe acelea care mă plăteau ca să-și ia revanșa de la „nenorociții ăștia de bărbați”. Pusă în poziția de clientă, femeia nu este mai puțin vulgară decât bărbatul. Matroane truculente, bondoace îmbrăcate în treninguri mov deschis cu un string băgat între fesele lor plate credeau că mă ademenesc șoptindu-mi la ureche bancuri porcoase și se jucau cu „cocoșelul” meu de parcă eram un bebeluș de celuloid. Toate aceste doamne aparțineau vremii lor și recitau catehismul sexual contemporan, ziceau pulă, pizdă, coaie, a fute-n cur așa cum se spune bună ziua, bună seara. Să le

spui târâturi, cățele constituia cel mai frumos compliment pe care li-l puteai adresa. Odinioară, curvele de înaltă clasă voiau să treacă drept femei cinstite, astăzi burghezele sunt cele care vor să treacă drept târfe. Dar obscenitatea este o artă delicată pe care o nimica toată o desparte de bodogăneala senilă. Cuvintele murdare, vai, nu rămân astfel multă vreme și, ca vinul dintr-o sticlă destupată, se trezesc cu o viteză stupefiantă. Uneori, una dintre trecătoarele mele rupea această schemă, exhuma o metaforă marină sau minieră care mă lăsa cu gura căscată, precum acea onorabilă gospodină care într-o zi, închizându-și ochii, mi-a spus:

— Lucrează-mi străfundurile!

Drace, străfundurile telurice, oceanice sau de mină? Deveneam speolog, mă afundam în măruntaiele unei ființe pentru a extrage din ele aur, foc, minereuri rare.

Mai grav: urâtenia încetase să mai fie o anecdotă, o mărturie a diversității, era o agresiune. Nu le mai așteptam cu aceeași febrilitate pe bondoacele grase, pe gloabele bătrâne, pe cele descărnate ale căror unghiuri mă răneau, la care șira spinării avea duritatea unui băț. Bărbiile strâmbe, fesele căzute, sânii reconstituiți în mijlocul unei întinderi de oase și clavicule nu-mi mai spuneau nimic. Mă temeam, mai mult decât de orice, de munții lui Venus rași, de micile fante golașe care evocau obscenitatea unei scoici și le reduceau proprietățile la statutul ambiguu de fetiță mică. Depilarea integrală este un vis de pedofil. Mai rămânea oare în Franța vreo femeie care să-și mai lase un mic smoc de păr sub braț, un pufuleț pe picioare, ba chiar blănița de sub buric? Până și nerușinatele, fetele cu pieptul hipertrofiat la care odinioară era așa de bine să te cuibărești, mă lăsau rece. Îmi trăgeam sufletul și mă lansam cu ochii închiși, amintindu-mi că în fiecare creatură, așa cum îmi explicase Dora, sălășluiește un pic din sufletul divin. Ca să-mi relativizez disconfortul, mă gândeam la frumoasele închise în case de toleranță, la cele care bat bulevardele constrânse să vidanjeze porci, bătrâni, debili mintali care le bagă organul în gură de parcă ar fi ceva

ce li se datorează. Înțelegeam acum ura prostituatelor pentru client, concepția lor despre actul venal ca o răzbunare. Nu există misiune care să nu cunoască sincope, chiar și martirii au momentele lor de îndoială. Un subțire, foarte subțire perete desparte vocația de constrângere, paradisul de corvoadă. Meseria noastră este înrudită, prin anumite aspecte, cu traiectoria unui sfânt care trebuie să spele picioarele leprosului, să lingă rănile ciumatului. Eu însă eram departe de sfințenie și o mutrișoară frumoasă din când în când nu mi-ar fi displăcut. Până acum, bătusem la fund bunici, scurmasem la hoaste bătrâne cu seriozitatea unui meșteșugar ce are grijă de lucrul bine făcut. Dintr-o dată, m-am blocat, am strigat stop!

Trecutul care nu trece

Avusese dreptate Suzanne: nu eram la înălțime. Evenimentele îmi puseseră stăpânire pe viață. Ar fi trebuit să opresc tot. Persistam din nevoia de bani. Această a doua sursă de venituri nedeclarate nu era neglijabilă. Și pe urmă nu doream să mă dezic, să dezavuez o alegere care mă costase deja atât de mult. Îmi continuam rutina ca un cal de circ. Mi se întâmpla, nu numai o dată, să declar forfet. La cea mai mică contrarietate, instrumentul meu își lăsa nasul în jos, se topea ca o lumânare și nu mai era cu puțință să ridic iar ștacheta. Când motorul avea rateuri, aveam parte de vorbe de compătimire urmate de o discretă cerere de rambursare. M-am dus să consult un medic care mi-a prescris o doză de comprimate înaintea fiecărui raport, „pentru a face să repornească mașina”.

Singura consolare în mijlocul acestor neplăceri și dezamăgiri: neutralizasem ostilitatea noului meu șef de birou, Jean-Ignace de Guiolet. Puțin după numirea sa, mă convocase ca să-mi tragă o săpuneală.

— Dragă Sébastien, am înțeles că predecesorul meu te avea la inimă. Sunt încântat de lucrul acesta. Dar eu n-am

obiceiul să duc o politică de privilegii. Cunoști indicațiile primite de sus: opinia publică ne cere acum rezultate. Poate părea exorbitant, dar asta e. Or, asiduitatea dumentală profesională lasă de dorit. Ai o reputație de diletant. Nu voi avea nedelicatețea de a te întreba cum îți petreci după-amiezele, eu nu dau ascultare bârfelor chiar dacă sunt adevărate...

Și-a reprimat un zâmbet, iar degetele lungi i s-au încrucișat într-un mod complicat. Chipul juvenil i se străduia să fie dezagreabil, în vreme ce evocarea zbenzguielilor mele părea că-l amuză în cel mai înalt grad. Mai târziu, aveam să constat la el același amestec de ștregărie și măgărie. Căcăciosul ăsta avea să-mi scoată peri albi.

— ...te previn: n-o să-ți mai tolerez absențele zilnice. Măcar dacă ai exercita o activitate sindicală, dacă ai milita împotriva mondializării, atunci am putea să ne arătăm înțelegători. Știi cât de mult îi plac Castelului (și a arătat cu degetul în sus) asemenea subiecte. Vino-ți în fire! Începuseși bine după câte văd în dosarul dumentală, și la aceeași vârstă ca mine. Sper să nu sfârșesc și eu ca dumneata! Deci e clar? Nicio absență după prânz!

Mi-am modificat programul în consecință: acum primeam în apartamentul meu de la orele șapte până la zece și jumătate seara. Totuși, dintr-un fel de vanitate puerilă, mi-am făcut un punct de onoare din a-l câștiga pe dl de Guiolet de partea mea. Încercam să-mi regăsesc pentru meserie interesul și credința din primii ani, când oboseala și descurajarea încă nu-mi măcinau convingerile. Ratasem o șansă extraordinară. O mărturisire făcută în fugă m-a pus pe drumul cel bun. Tânărul meu superior, încurajat de mama sa, scria o carte, ca toată lumea. Suferea de faimosul complex al lui Saint-John Perse³⁸ care-i chinuiește pe

³⁸ Saint-John Perse, pseudonimul literar sub care s-a consacrat drept unul dintre marii poeți francezi ai secolului al XX-lea (Premiul Nobel, 1960) Alexis Leger (1887-1975), diplomat din 1914, secretar general al Ministerului de Externe (1933-1940).

consulii și diplomații Franței. Ocazia era prea frumoasă: i-am propus să-i citesc textul, la urma urmelor eram normalian, păstrasem câteva noțiuni de literatură. A fost derutat și încântat de propunerea mea. Așa cum mă așteptam, intriga romanului său era jalnic de convențională, o mai întâlnisem sub numeroase forme în benzile desenate: un bătrân înghite din neatenție o pilulă de întinerire care-l aduce la starea de sugar, provocând tulburare printre apropiații săi. I-am sugerat să inverseze termenii procedului: un bebeluș din aceeași familie să înceapă să îmbătrânească în mare viteză, atins de degenerescență precoce, în vreme ce bunicul lui întinerește. Cele două persoane, fiecare pe o scară a timpului paralelă, dar inversată, se întâlnesc la aceeași vârstă, treizeci și cinci de ani, își povestesc amintirile respective, știind că rolurile vor fi răsturnate, că bebelușul va deveni bunicul bunicului, iar acesta din urmă nepotul nepotului său. Dl de Guiolet s-a pus iar pe scris, mi-a dat să-i citesc și să-i analizez fiecare pagină a noului text, și-a găsit un editor. Îmi garantam astfel liniștea, de-acum șeful îmi mânca din palmă. Mama sa, o femeie înaltă și autoritară de o redutabilă distincție, a venit la birou să mă felicite.

Abia dacă-mi mai vedeam părinții și numai prin cafenele, cât mâneam un sandviș. Nu mai eram invitat acasă. Mama semăna cu o bătrână sqaw cu fața suptă, părul grizonat; îmi enumera activitățile ei militante ca pe un de catalog de acțiuni bune pe care-l opunea infamiei mele. Acum punea totul la inimă, cel mai mic eșec al unei greve, răpirea unei specii o aduceau la disperare; decizia președintelui brazilian Lula de a autoriza trecerea unui gazoduct prin pădurea amazoniană îi pricinuisse o febră puternică și o slăbire brutală. Era mândră că a inventat un nou slogan pentru Frontul de Eliberare a Animalelor: „Cât timp vor exista abatoare, vor exista și câmpuri de bătălie”. Ne despărțea o jenă durabilă, fiul ei fetiș o batjocorise. După câteva minute, pleca, demnă și tristă, cu corbul negru al durerii cățărât pe umeri. Tatăl meu, care se îngrășase și mai tare, se întrecea

în diversiuni, văicăreli. Divorțul meu îl distrusese, nu-și mai putea vedea nepoții decât între două uși sub supravegherea Cerberului, cum îi spunea el fostei mele soacre, care-și petrecea timpul vorbindu-mă de rău („Sunt sigur că asta votează cu Frontul Național”). Fratele meu Léon o ducea mai bine, mult mai bine, slăbise douăzeci de kilograme, găsisse un post la o firmă agro-alimentară și chiar întâlnise o fată pe care urma să le-o prezinte. Tatăl meu o lua pe ocolite ca acei oameni cărora nu le place autoritatea și vor să o exercite în stilul prieteniei la cataramă. La sfârșit, împingându-și farfuria, bând o altă înghițitură de bere ca să-și dea curaj, s-a declarat îngrijorat de evoluția mea, acesta era eufemismul folosit de el ca să spună pierzania mea. Refuza să-mi facă morală, acest oribil concept burghez, însă mama și el se temeau să nu o apuc pe un drum greșit. L-am rugat să precizeze ce anume înțelegea prin asta. S-a sufocat, a cerut ajutor. L-am obligat să rostească limpede groaznicul cuvânt care începe cu C și care-l încremenea, cuvântul curvă. I-am confirmat că era una dintre distracțiile mele favorite, că aflam în ea mari bucurii. A lăsat capul în jos, învins. Cât aș fi preferat să am un tată ca pe vremuri, capabil să mă palmuiască, să-mi ardă câteva la cur, în loc de cârpa asta stângistă, năclăită în propriile-i contorsiuni.

O dată cu starea socială, mi se schimbase și percepția asupra lumii. Nu-mi mai plăcea Parisul, atmosfera lui posomorâtă care-i învăluie pe trecători într-un giulgiu, cloșarzii lui trântiți grămadă, iarna, pe gurile de căldură de la metrou ca niște gunoaie peste care pășesc femei tinere foarte șic. Aura cam putredă a Marais-ului, această falsă vitrină a marginalității consacrată Țoalelor și restaurantelor, încetase să mă mai atragă. Eram obosit de folclorul care aduna toate stereotipurile boemei oficiale, de la băiatul de familie bună fugit de-acasă la artistul blestemat înscris la Assedic³⁹ fără a o uita pe chelnerița de bar ce-și așteaptă

³⁹ Assedic, *Association pour l'emploi dans l'industrie et le commerce* (Asociația pentru locurile de muncă din industrie și comerț), este un

marele rol într-un film. Când aveam timp, mă refugiam într-o cafenea fără pretenții de pe strada Le-Roi-de-Sicile, *La Motanul fumător*, o bombă ca pe vremuri, cu oglinzi aproape opace tot reflectând mutrele împutite ale clienților, banchete de moleschin peticit și o tejghea de zinc tocit, plăcut la pipăit ca marmura, pe care dormea un cotoi mare, cu cap de corsar, pe jumătate chior, mascota locului. Cine intra fără să-i aducă un discret omagiu, fără să-l scarpine pe cap și sub gât era rugat să se care. Între acești pereți se întâlneau meșteșugari, bețivani, studenți, imigranți supraviețuitori ai speculației imobiliare, plus câțiva homo ieșiți din circuit, ispășind crima de a fi bătrâni și săraci. În fiecare dintre satele ce alcătuiesc Parisul, între prăpădiții de toate originile se țes niște legături secrete care le îngăduie să fraternizeze în jurul pâinii amare a singurătății și mizeriei.

Aici, într-o dimineață, am dat din întâmplare peste prietenul meu Gérald, care sorbea o cafeluță. Lucrul acesta m-a tulburat și nu mi-am pus nicio întrebare asupra unei asemenea coincidențe extraordinare. De cum l-am văzut din spate, cu părul lui negru cărlionțat, haina de catifea uzată, pantalonii boțiți, a fost cât pe ce să fug de el. Am raționat ca hoțul așteptat la intrarea imobilului de doi jandarmi ca să-i pună cătușele. Din toată banda, Gerald era cel de care, spiritual, mă simțeam cel mai aproape: ca și mine, o luase pe drumuri lăaturalnice, ca și mine, se împotmolise, reputația lui literară sau muzicală rămânând aproape de zero. De fapt, și el a părut uimit să mă întâlnească. Venise să repete, într-un studio din cartier, un nou cântec compus de el, poate șansa vieții lui. Nu știa că locuiesc pe aici, m-a întrebat de sănătate. Totul a fost foarte simplu între noi, așa cum sunt lucrurile autentice. Imediat, mi-a mărturisit că le lipseam la toți: nimeni nu înțelegea de ce mă supărasem pe grup în momentul în care aveam cel mai mult nevoie de ajutor. De altfel, încetasem să-mi mai plătesc cotizația la Ta Zoa Trekei.

regim de asigurare de șomaj instituit la 31 decembrie 1958 între patronat și confederațiile sindicale.

Julien era deosebit de afectat de tăcerea mea, se întreba dacă nu cumva spusese sau făcuse ceva care să mă fi rănit. Frazele acestea mi-au mers drept la inimă. Îmi coplesisem prietenii cu dispreț, când singura lor crimă era că mă iubeau. Am hotărât să ne revedem. M-a sunat și m-a invitat la o cină, săptămâna următoare, la Mario. Am acceptat bucuros, mai ales că am aflat că Julien, reținut de un proces în Danemarca, n-avea să vină. Era singurul a cărui prezență m-ar fi jenat după toate peripețiile mele.

Conspirațiile bunăvoinței

Într-o seară cețoasă în care iarna își impusese tristul camuflaj încă de la ora patru, am sunat la o poartă din susul străzii Les Martyrs. Mario locuia într-un apartament de o sută cincizeci de metri pătrați, la ultimul etaj al unui imobil haussmannian⁴⁰ cu o vedere formidabilă asupra capitalei. Totul respira bogăția și bunul-gust, imense buchete de flori rare îmbălsămau aerul, aranjate în niște vase răsucite ca niște lumânări. Mario cunoscuse un serios eșec financiar cu crahul Internetului, apoi se refăcuse lansând un nou produs fabricat în Italia, în regiunea Valle d'Aosta, un săpun gras, parfumat cu mosc, având proprietăți regeneratoare. Companionul lui, Prakash, urma niște cursuri la Școala florală franceză și avea să plece peste un an la Lahore, ca să întemeieze o instituție de același fel. Trei ecrane, trei posturi de televiziune financiare, unul în franceză și două în engleză, erau aprinse în permanență în birou, baie și toaletă: cuplul juca la bursă. Mâncărurile, indo-pakistaneze, au fost delicioase, iar *nan*-ii, mari cât niște urechi de elefant, mi-au adus aminte de cataplasmele cu muștar pe care mi le puneam mama când eram copil și aveam vreo anghina. Prakash se

⁴⁰ De pe vremea baronului Georges Eugene Haussmann (1809-1891) care, ca prefect al departamentului Sena (1853-1869) și cu sprijinul împăratului Napoleon al III-lea, a realizat marile lucrări edilitare de modernizare și înfrumusețare ale Parisului.

întrecuse pe sine cu talentele lui culinare, purta o tunică albă cu grația unui prinț. M-am lăsat cuprins de atmosfera călduroasă a întâlnirii, deplângând doar lipsa lui Fanny, reținută de o deplasare în străinătate. Toate acestea aproape că mă făceau să uit ceea ce devenisem, un mărunț manipulant într-ale amorului, telegrafistul sexului. Eram în comitet restrâns, fără soții. Prietenii mei nu se schimbaseră și măsurăm extraordinara rezistență masculină la uzura timpului, capacitatea proprie băieților de a-și prelungi adolescența mult după vârsta limită. Ce bine era să-i regăsesc cu maniile, cu aspirațiile lor mărețe. Gérald scria acum cântece pentru scena alternativă franceză și avea mari speranțe ca Manu Chao să-i aleagă unul sau două. Mi-l închipuisem suferind, zdrobit de eșecuri. Îl descopeream cu invidie efervescent, sigur de el, câștigându-și viața ca pianist într-un mare hotel de pe Malul Drept și lucrând tot restul timpului la muzica lui. Fanny a făcut obiectul unor elogii ce nu mai conteneau: toți îi enumerau cu admirație inițiativele. Inventase pentru un mare lanț de supermarketuri produsele vorbitoare zise „necesare”, care îi puneau oricărui cumpărător întrebarea prealabilă: Ai într-adevăr nevoie de mine? Gândește-te bine! Asta ar permite, după ea, moralizarea consumerismului și frânarea cumpărătorului compulsiv. De curând, îi propusese unui foarte bogat afro-american, B. Jay John al III-lea, să instaleze lângă Moustique, insula de nababi albi din Grenadine care nu folosesc decât personal de serviciu negru, o altă insulă populată de milionari negri care nu vor folosi decât servitori albi. Omul de afaceri respectiv, specializat în componente electronice, căuta o bucată de stâncă pentru a concretiza această reparație istorică.

Diversitatea acestor cariere sublinia, prin contrast, caracterul sărăcăcios al propriei mele cariere. Prietenii mei au avut tactul de a nu pomeni nici de căsătoria distrusă, nici de muncile mele anexe. Mi-au vorbit de parcă ne despărțiserăm cu o scară înainte. Această fraternitate

călduroasă mi-a făcut foarte mult bine: mă purtasem ca un mizerabil, mă puteam socoti fericit că mă mai primeau printre ei. Pe nesimțite, mi se strecura în minte o idee nebunească: și dacă placam totul? Acum era momentul! Aveam să-i anunț că doresc să intru într-o cură de dezintoxicare. Perspectiva aceasta mi-a dat atâta febrilitate, încât n-am mai băgat de seamă nimic, pierdut cum eram în gândurile mele. Mario ne-a invitat să trecem în salonul oriental, o încăpere alăturată decorată cu lămpi de harem, covoare de mătase, pufuri aurite. În aer plutea un miros puternic de arome orientale pe un fond de alcool. Numai decît, Jean-Marc, care vorbise puțin, m-a strâns în brațe într-un mod excesiv de sentimental, ca acei mafioți care se sărută înainte de a se durui cu gloanțe. I-am răspuns cu dragă inimă la îmbrățișare, emoționat de spontaneitatea ei. Orice tandrețe trebuie acceptată, la urma urmelor ne sărbătoream reîntîlnirea. Era deja târziu, nici nu văzusem când au trecut orele, mă simțeam atît de bine! În salonul abia luminat de un glob de opal verzui, eu m-am așezat ultimul. Am repetat în minte discursul pe care urma să-l țin, șlefuiindu-mi frazele, sperând să nu cad victimă tracului. În momentul acela, s-a aprins un proiector, violent ca o lampă de comisariat, luminând un colț al salonului, lăsat până atunci în întuneric, și descoperindu-mi-l pe Julien, așezat într-un fotoliu de piele pe o mică estradă. Stupefiat, nu mi-am putut înăbuși un strigăt și am alergat spre el cu brațele întinse, fericit de plăcuta surpriză. El a făcut o strâmbătură care i-a ridicat în sus obrazul drept și i l-a lăsat în jos pe cel stîng ca într-un tablou cubist. L-am prins de umeri și l-am sărutat pe amândoi obraji. S-a tras înapoi ca un șarpe peste care verși catran încins.

Procesul de la Moscova

Începuse, fără să bag de seamă, o bătălie. Suavitatea lor mă înșelase. Foarte repede, scena a devenit nebunească. Eu repetam ca un cuc:

— Julien, de ce nu mi-ai spus că ești aici? Ai auzit conversația fără să reacționezi?

Mă așteptam la o veselă harababură, la tot felul de clamări care să confirme micul mister. Dar acum, peste ceilalți domnea o tăcere de moarte. Am întreat în jurul meu:

— Ce se-ntâmplă, am spus o prostie?

M-am așezat, mașinal, pe o pernă, aruncând priviri neîncrezătoare. Atmosfera se răcise brusc, zâmbetele dispăruseră de pe fețe, parcă șterse cu o cârpă. Nimeni nu mi se mai uita în ochi. În cele din urmă, Julien s-a ridicat, cu trăsăturile chipului crispate, o rafală de ticuri îl desfigura, în vreme ce din gură i-a ieșit un zgomot de apă trasă la closet. Perturbările fiziologice anunțau întotdeauna la el un disconfort moral. Măinile îi tremurau atât de tare, încât a trebuit să și le bage în buzunare. Mi-am zis că i se întâmplase o nenorocire și că dorea să ne-o anunțe. A deschis gura și, cu un glas șovăitor, a spus:

— Sébastien, te-am convocat astăzi în ședință plenară pentru a-ți face o propunere.

La această frază, am simțit o mâncărime pe piele.

— N-am fost convocat, am fost invitat...

Încercam să-l iau cu o glumă. S-a uitat țintă la mine cu severitate.

— ...n-o s-o iau pe ocolite. Multă vreme ai fost copilul minune al grupului, îți iertam supărările, tăcerile, dar de data asta s-a umplut paharul. Îți iubeam soția, copiii și, potrivit statutului nostru, eram gata să-i ajutăm dacă se întâmpla o nenorocire. S-a întâmplat o nenorocire, dar nu cea la care ne gândeam noi. Motivele divorțului tău ne-au mâhnit și mai ales scandalizat.

— Dar despre ce tot vorbești tu acolo, Julien?

— O știi prea bine: acum ar fi trebuit să fii consilier de ambasadă, în schimb, ești doar un băcan al sexului.

— Ei și?

Printre prietenii mei a trecut un freamăt. Julien se făcuse alb aproape ca fildeșul și lângă ureche îi strălucea o dâră de sudoare. Replica mea îi retezase discursul marțial. A reluat, clocotind de mânie:

— Sébastien, practici o meserie scârboasă care ne murdărește pe toți. Aleseseși cel mai onorabil corp profesional, diplomația, și te-ai cufundat în cea mai dezonorantă activitate. În cazul în care ai uitat, îți amintesc că grupul nostru urmează niște reguli pe care nu ai dreptul să le calci în picioare.

Nu-mi venea să cred, cu greu îmi recăpătam răsuflarea. Aveau să izbucnească în răs, desigur, dintr-un moment într-altul, și să urle cu toții că e vorba de o mistificare.

— Îți mai dăm totuși o șansă.

— O șansă? Ce-i cu limbajul ăsta?

I-am luat pe ceilalți drept martori.

— Gérald, Mario, Théo, Jean-Marc, reacționați, spuneți ceva, ce mama mă-sii! Spuneți-mi că-i o farsă. Gérald, n-ai venit la cafeneaua din cartier ca să mă atragi într-o capcană? Asta nu, nu de la tine!

Stăteau toți țepeni ca niște statui, ațintindu-și asupra mea ochii larg deschiși. Niciunul n-a catadicsit să-mi răspundă, îl auzeam pe Prakash cum îi dă ordine bucătăresei care aranja salonul, făcea să se ciocnească farfuriile și paharele. Aceste zgomote familiare m-au liniștit: nu basculaserăm într-o altă lume, nu eram într-unul dintre acele baruri de noapte ținute de gangsteri unde la parter se dansează, în vreme ce la etaj oameni plătiți îi cotonogesc sau îi storc de bani pe unii. Julien se lăsa când pe un picior, când pe altul, ca un urs gata să atace. Nu încăpea nicio îndoială, se uita la mine cu oroare. I s-au micșorat pupilele. Navigația mâinilor, din nou în aer liber, i s-a accelerat ca și cum se desprinseseră de trup. Turbulența lor contrazicea impresia de control de sine pe care voia el să o degajeze. Ale mele erau înghețate, iar sub brațe îmi curgea sudoarea.

— Iată oferta noastră, Sébastien: încetezi totul imediat, iar noi ștergem cu buretele. Ești reintegrat ca membru cu drepturi depline în Ta Zoa Trekei.

M-am îndreptat de spate ca să nu par copleșit de acuzațiile lor.

— Ce, vechitura asta mai există?

Din nou, i-am apostrofat pe ceilalți.

— Faceți ceva, băieți! Lui Julien îi filează o lampă!

Jean-Marc s-a aplecat spre mine, și-a pus o mână lipicioasă pe-a mea. Uitasem că el era ștergătoarea de picioare a șefului și turnătorul lui.

— Nu-l insulta pe Julien, nu-ți agrava cazul.

— Să-mi agravez cazul? Dar unde ne aflăm noi aici? La Palatul de Justiție? La Marele Inchizitor? N-am nimic ce să-mi reproșez, mă auziți, absolut nimic...

Mi se tăia respirația.

— ...și vă interzic să mă judecați. Mă convocați în fața unui tribunal popular sub pretextul unei cine între prieteni. Asta-i ceva scârbos, de o josnicie nemaipomenită.

I-am examinat unul câte unul: fețele lor exprimau ceva șiret, o ură crispată. Aș fi vrut să încerc să fac o piruetă, să le descrețesc frunțile. Julien a reluat, glacial:

— Îți așteptăm răspunsul, Sébastien.

— Răspunsul meu? E cuprins într-o singură frază: cu viața mea fac ce vreau.

Am mai adăugat aproape șuierând:

— Nici taică-meu n-ar îndrăzni să-mi vorbească așa.

— Taică-tău nu este un model, asta e problema.

Mă înăbușeam, îmi căutam cuvintele. Mă cuprindea panica în fața tuturor acestor chipuri reprobatoare. Am simțit că mă înțepă ceva în fundul ochilor, nasul a început să-mi curgă. Eram ca un băiețel prins cu o greșeală sau, și mai rău, ca un golan lipit de-un zid și care urma să primească o mamă de bătaie. Printr-o străfulgerare, mi-a revenit în minte o scenă din tinerețe. Julien avea douăzeci de ani, se posta într-un vagon de metrou și striga:

„Iertați-mă că vă deranjez, doamnelor și domnilor, că vă tulbur digestia. Mă cheamă Anatole Barbachouk, trăiesc într-un frumos apartament de pe bulevardul Lannes, mănânc pe săturate, dispun de o femeie de serviciu și de mulți bani de buzunar, n-am nevoie de nimic. Dacă totuși îmi puteți da ceva, cât de puțin, dar numai bancnote mari, vă rog, monedele îmi rup buzunarele, înseamnă că sunteți într-adevăr niște tâmpiți și meritați să fiți jumuliți”.

Mergea însă cu mult dincolo de acest tip de provocare. Unui cerșetor care întindea mâna i-o strângea și-i spunea: tu măcar n-ai probleme cu chiria. Dacă acesta bombănea ceva, Julien îl apuca de guler și-i ardea două palme. Îi striga pe băieții din suburbii, cam zgomotoși în transportul public, își bătea joc de felul lor de-a vorbi, jargonul lor 93⁴¹, cum îi spunea el, și sărea la ei la cea mai mică insultă, indiferent la pumnii, picioarele ce plouau peste el, îl umpleau de sânge, așteptând ca vreunul să scoată un briceag pentru a-i rupe încheietura mâinii. Sălbăticia lui, amestecul acela de bravură și ignominie ne fascinau în vremea aceea. Avea un suflet de justițiar american care-i sfidează pe golani ca să-i doboare și mai bine.

Am luat un șervețel din buzunar și mi-am suflat nasul cu zgomot. Fanfara asta nazală m-a mai potolit. Am recăpătat puțin aplomb. Tot mai speram ca prietenii mei să vină să mă bată pe umăr izbucnind în râs. M-am întrebat cu durere dacă și Fanny intrase în joc, dacă-și dăduse acordul și ea la conjurația lor. Era de neconceput ca asociația noastră de foști elevi să se transforme în Comitetul Salvării Publice⁴².

— Te mai poți retracta, Sébastien, te vom reprimi printre noi.

⁴¹ 93 este numărul departamentului Sena-Saint-Denis care cuprinde suburbiile din nord-estul Parisului, locuite de foarte mulți imigranți de origine africană și magrebină.

⁴² Comitetul Salvării Publice, organism al Revoluției franceze, creat la 6 aprilie 1793, care a exercitat o putere dictatorială, Teroarea, până la sfârșitul lui iulie 1794.

În acea clipă, îmi reveniră în minte imagini cu oameni cu glugi pe cap arzându-le tălpile ereticilor și invocând iubirea lui Dumnezeu.

— N-am făcut nimic ca să trebuiască să fiu iertat, mă auziți, nimic!

O furtună de murmure ostile a trecut prin cercul nostru. A trebuit să mă opresc ca să-mi recapăt răsuflarea. Inima îmi galopa în gură, am crezut că aveam s-o scuipe ca pe un sâmbure indigest. Nu voiam ca ei să știe cât de răscolit eram.

— De ani de zile nu mai fac parte din banda voastră. Ar trebui să vă fie rușine de înscenarea asta.

De fapt, nu vorbeam, ci lătram furios. Îmi ridicam capul sus ca să-i sfidez pe toți. După aceea, nu știu de unde mi-au venit cuvintele acestea și cum am avut curajul să le rostesc.

— Cât despre a doua mea meserie, aflați că sunt mândru că o fac. Nu-i o băcănie, cum spuneți voi, ci un serviciu public. Țsta e cuvântul potrivit. Mă pun în slujba publicului feminin din țara asta. ENA ar trebui să prevadă o secție specială pentru acest fel de carieră.

Jean-Marc, apoplectic, cu pete roșii urcându-i pe gât, s-a agățat de brațul meu, prinzându-l ca niște clești de crab.

— Termină, Sébastien, mergi prea departe.

Mi-am smuls brațul fără să mă uit la el.

— Dă-mi drumul, lacheule!

Am reluat cu glasul prea ridicat.

— Într-un anumit sens, vă înțeleg reacția: pătez tabloul de onoare al promoției noastre. Voi toți, deja notabili, iar eu, curviștina cu coaie. Și totuși n-aveți dreptate: segmentul de piață pe care-l reprezintă se va lărgi o dată cu emanciparea femeilor. Multe vor îndrăzni să facă ceea ce le era interzis până acum: să-și ofere niște bărbați plătiți. Poftim, vă sugerez o idee de cadou de Crăciun: dacă soțiile, surorile, fiicele vi se plictisesc, trimiteți-le la mine. O să mă pricep să le fac să strălucească. Am tarife rezonabile.

Am crezut că Julien avea să facă un atac. Nu voi uita niciodată fulgerul de panică ce i s-a aprins în priviri după

propunerea mea. Îi torpilasem predica, îi sabotasem cariera de procuror.

— Sébastien, ești un pervers, un cârpaci nenorocit.

O transpirație abundentă făcea să-i strălucească fața. Dacă ar fi comandat un pluton de execuție, ar fi dat ordin să se tragă. Simțeam în jurul meu ferocitatea unei haite gata să se dezlănțuie. Acum o jumătate de oră încă ciocneam un pahar împreună și-mi juram să încetez cu prostituția. În vreme ce luam cina, ei pronunțau în tăcere pedeapsa de surghiunire, ridicau o spânzurătoare. În ochii lor, eram ceva mai rău ca o dejecție, trebuia să plătesc pentru ca cercul să se sudeze la loc.

Julien a ordonat:

— Te rog să ieși afară...

Însă vocea i-a murit într-un spasm. Indignarea îi retezase corzile vocale. Se voise formidabil, era doar fără răsufare și s-a așezat pe fotoliu, tremurând, naș bătrân înconjurat de spionii lui. Ceilalți s-au ridicat în picioare, Gérald s-a postat lângă ușă cu picioarele crăcănate, cu aerul unui pârlit body-guard. Soarta îmi era pecetluită, tabăra mea mă respingea. În gură mi se înghesuiau insulte, întrebări pe care le-am înghițit la loc. Aș fi vrut să gădesc niște replici usturătoare, niște argumente irefutabile ca să-i îmfund pe ceilalți. Era mai bine s-o șterg fără scandal. Înainte de a degaja terenul, am schițat o reverență grotescă. Trebuie că eram roșu ca racul, îmi ardeau urechile. Cel puțin nu-mi obținuseră pocăința, nu ispășisem în public. În vreme ce ieșeam, a venit după mine Jean-Marc, ținând ca o bătrânică.

— Îmi pare rău, Sébastien, dar e spre binele tău.

Revoltat de remarcă, m-am întors spre el. O clipă am ezitat între a-l pălmui sau a-i trage un pumn. În loc să fac asta, l-am apucat de ceafă și l-am sărutat pe gură, în văzul tuturor, în ciuda răsufării lui puțin a acetonă.

Întreaga lume era comprimată în acea încăpere, iar lumea îmi spunea: pleacă. Furiile complotaseră ca să-mi asigure căderea, plecam scuipat de mulțime. Am trecut prin

sufrageria pustie, auzind de departe o voce enumerând mecanic în engleză procente și cifre și am coborât scara imobilului sărind peste trepte ca un copil căruia i s-a dat voie să se joace afară. Pe strada Les Martyrs, îmi repetam cu glas tare: sunt liber, mi-au dat drumul. Ah, tâmpiții, tâmpiții! Din cer cădea o lumină glacială, caldarâmul plin de gunoaie, lucea. Nu foarte departe, a demarat o mașină cu farurile stinse. Am crezut că recunosc profilul lui Fanny. Dar nu, Fanny era la mii de kilometri de aici. Am izbucnit în râs, sărind într-un picior, până ce, cu respirația tăiată, m-am așezat pe marginea trotuarului. Și acolo am izbucnit în plâns.

CAPITOLUL VII

MISIONARII IUBIRII

În viața majorității oamenilor, sexul este un scurt anotimp care nu se mai întoarce și pe care apoi nu încetează să-l regrete. Inapetența din lunile precedente dispăruse lăsând locul unui fel de detașare datorită căreia nu-mi mai repugna nimic. Bestia cu două spinări funcționa cu găfâielile, rânjetele și scenografia sa. Poate că nu mai aveam focul sacru, dar aveam o mică flacără asemănătoare cu arzătorul unui boiler ce era de-ajuns pentru combustia mea. Dobândeam moravuri de fată de stradă, mă cuprindeau o sentimentalitate debordantă, niște înduioșări prostești: plângeam la telenovele, mă extaziam asupra hamsterilor, îmi gratificam fiecare clientă cu câte un „bombonica mea, căprioara mea”, intram în lungi dialoguri cu bătrânicile cu căței întâlnite pe stradă. Îmi cumpărasem chiar un urs uriaș din pluș pe care-l strângeam în brațe când dormeam. În rest, mă îngrășam, urmam curba de dilatare a masculilor din familie: ronțăiam câte ceva la orice oră din zi și din noapte, devoram chipsuri și alune cu pumnul. Seara, ca să lupt împotriva insomniei – îmi era frică să mă lungesc singur în patul pe care se așezaseră atâtea trupuri – vizionam comedii muzicale din anii '50.

De când mă prostituam, nu mă mai trăgea inima să fac dragoste.

Rugăciuni împlinite

Peste câteva săptămâni, aveam să împlinesc treizeci și opt de ani. Primăvara a explodat cu o profuziune care ne-a surprins pe toți. Limpezimea aerului, spălat de lunile de ploaie, era atât de pură, încât îmi petreceam ședințele venale cu capul întors spre lumină. Terasa pe care creșteau lalele, garoafă, trandafiri mi-o transformasem într-o vastă grădină

căreia îi călcam orice colțișor. Albinele veneau să-mi sugă florile, le potoleam setea cu o picătură de apă, eram prințul unei împărății de buzunar unde coexistau toate națiile. Într-o minunată zi de sfârșit de mai, o sâmbătă, pe la ora cinci, a sunat interfonul. Tocmai ieșisem din brațele unei mame de familie, grafolog la un tribunal de primă instanță, venită de la Vélizy cu RER-ul⁴³ și care-mi lăsase pungile ei cu cumpărături ca să le recupereze mai târziu. Așteptam o libaneză, o oarecare Myriam, care mă contactase cu o zi înainte la recomandarea unei prietene. Vorbea cu un puternic accent, rostogolind r-u-rile ca pe niște pietricele pe limbă. Am văzut debarcând la mine o plantă înaltă, cățărată pe niște tocuri imense și a cărei față era ascunsă de o cască de păr negru dat cu lac. Purta pe față un strat de fard atât de gros, încât am bănuț-o că-și ascunde o erupție de coșuri. Fardul se coagula între falcă și ureche în grămăjoare. M-am dezbrăcat eu primul, potrivit ritualului, așa ca să „arăt marfa”, să-mi „scot chestia”. M-a rugat să trag perdelele, avea pudorile ei. A rămas în chiloți și sutien, acoperindu-și cu mâinile pieptul și pânțele, neîndrăznind să arunce vreo privire spre sexul meu pe jumătate ridicat. În depărtare, se auzea un radio. Am rugat-o să se lungească pe pat, dar m-a oprit.

— Prefer să vorbim mai întâi.

— Nicio problemă, am tot timpul.

Am notat că accentul libanez îi devenise într-un minut aproape rusesc, dar o rusă parodiată. Mă pregăteam pentru o conversație palpitantă despre schimbările climatice sau dificultatea de a găsi un taxi la Paris. Am regretat că perdelele trase mă împiedicau să admir nuanțele apusului de soare. Drept conversație, clienta mea s-a chircit în poziție fetală. Am masat-o pe ceafa, pe umeri, i-am încălzit mâinile și picioarele înghețate suflând peste ele. Nu era prea multă lumină, era mai bine așa. Când s-a destins, mi-am dus, la

⁴³ RER (pronunțat eroer), tren din Rețeaua Expres Regională, care leagă, ca un metrou, suburbiile de centrul Parisului.

noroc, un deget sub buricul ei, încercând să trezesc câteva senzații. Am găsit zona uscată ca niște frunze veștejite după caniculă.

— Sărutați-mă, a spus ea brusc, într-un mod teatral.

— Îmi pare rău, nu sărut...

— Vă rog, voi plăti mai mult.

— Nu, gura nu-mi este... de vânzare.

Rostind-o, mi-am dat seama de enormitatea frazei. Ea s-a repezit la poșetă, a scotocit în ea, a scos două bancnote de o sută de euro.

— La prețul ăsta, săruți?

Dintr-o dată, nu mai avea accent. Ar fi trebuit s-o arunc afară pentru a o pedepsi că mă tratează astfel, că, pe deasupra, mă mai și tutuiește. Dar, dimpotrivă, asta m-a amuzat. Creștea licitația, începea jocul.

— Cred că n-ați înțeles. Nu sărut decât în afara prestației.

La cuvintele acestea, s-a aruncat asupra buzelor mele și cu limba, a încercat să le desfacă. Spre marea mea surpriză, a fost cât pe ce să mă las în voia ei, atât de mult duceam lipsa tandreței pe vremea aceea. Am respins-o.

— Opriți-vă, vă rog.

Se încăpățâna, nările îi fremătau, totul devenea penibil. Cu limba tot scoasă îmi lingeă vârful nasului. Răsuflarea îi era plăcută. I-am îndepărtat bărbia. Aveam să-i dau banii înapoi și să o azvârl afară. Nu-mi plăceau fetele care fac mofturi. Pe nesimțite, ajunseserăm la o adevărată luptă: cu mâinile îi strângeam tâmplele, brațele îmi tremurau din cauza efortului, în vreme ce întregul ei corp încordat bascula spre mine. Pe când mă gândeam deja să-i accept banii ca preț al complezenței mele, ceva mi-a cedat sub mână stângă la înălțimea pomeților, ca un vâl care se sfășie. O parte din obrazul femeii mi-a rămas în mână sub forma unei măști, a unui compus de sinteză. Ea a scos un țipăt, și-a ascuns capul în perne. M-am sculat, mi-am pus chiloții galbeni cu albine, cei pe care-i port în zilele cu vreme frumoasă, și am tras perdelele. Un val de lumină a șters scena aceea grotescă.

— Prefer să ne oprim aici. Luați-vă banii înapoi.

Ea plângea ca un copil copleșit de necaz.

— De acord, dar vă rog să vă întoarceți cu spatele.

Câte mofturi! Mi-am închipuit că are de ascuns vreo boală rușinoasă, un lupus, de exemplu, o acnee recidivantă sau o groaznică deformație. Grăbit s-o văd ușchindu-se, m-am așezat în fața unei litografii de Titus-Carmel⁴⁴ salvată de la divorț. Reprezenta un paralelipiped alterat pe una dintre muchii care se șifona asemenea unei hârtii. Piatra făcea cute ca o coală sau ca o stofă, contaminarea unei materii de către o alta, ideea aceasta mă sedusese mereu. Sticla sub care era înrămată litografia reflecta restul camerei ca o oglindă și, fără să vreau, am observat ce se întâmplă. Necunoscuta se îmbrăcase și acum încerca să smulgă restul măștii care era încă lipită de celălalt obraz și atârna ca o bucată de zid desprinsă de pe o fațadă: a dezlipit plasturele cu un zgomot șuierător, scoțându-și și părul care s-a dovedit a fi o perucă. Eram intrigat: gestul se situa între acela al unui actor care se demachiază și al unui operat căruia chirurgul îi dezvăluie noul lui chip. A aruncat peruca și faciesul artificial într-o geantă, a răsucit clanța ușii. Dar înainte de-a trece pragul, a avut o ezitare fatală, s-a mai întors o dată. Și acolo, în reflexia imperfectă a sticlei tabloului, amestecat cu liniile desenului, cu perfecțiunea geometrică a solidului, mi-a apărut o persoană pe care am recunoscut-o pe loc.

În loc să fiu flatat, m-am strâmbat de durere. O, sclipirea din acea privire, ar fi trebuit s-o identific imediat!

— De ce te-ai întors, ce faci aici?

Dora se uita țintă la mine cu îndrăzneală, roșie la față de rușine. Slăbise, ochii îi exprimau tristețea, neliniștea. De-

⁴⁴ Gerard Titus-Carmel (n. 1942), artist francez, foarte bine cotate, care și-a aplicat talentul de desenator și pictor la realizarea unor lungi serii de opere (*Alterările unei sfere*, 1971; *Trei concepte de solide deteriorate*, 1971; *The Pocket Size Tlingit Coffin*, 1975-1976) în care oboseala, hărțuirea artistului, crearea unei impresii mintale accentuează epuizarea obiectului scos din real.

ndată, aripa neagră a trădării a venit să se interpună între noi.

Mișcat, i-am scuipat:

— De ce deghizarea asta ridicolă?

— Mi-era atât de frică să nu mă alungi.

Surpriza se lupta în mine cu ranchiuna. Rănile vindecate de timp s-au redeschis dintr-o dată. Nu este adevărat că rugăciunile nu ne sunt niciodată împlinite. Sunt împlinite, dar prea târziu, în momentul în care evenimentul așteptat nu mai are nicio importanță. Așteptasem atât de mult un semn de la Dora, încât reîntoarcerea ei inopinată mă lăsa rece.

— Ce vrei?

— Pe tine pur și simplu.

— Nu-ți lipsește umorul.

— De ce?

— Ai ieșit din viața mea.

— Minți.

— Iubesc pe altcineva.

— Nu te cred.

Dintr-o dată, am înghețat. N-ar fi trebuit să se arate atât de sigură pe ea. S-a așezat pe pat. Și lumina care cădea oblic a iluminat-o, i-a întinerit fața comprimată de mască. Un chip este o ființă vie, cunoaște tot atâtea variații ca spectrul culorilor, se prăbușește și renaște în câteva minute. Epiderma întunecată îi era pusă în valoare de părul decolorat de soare care cădea în cascadă. Avea aerul unei fete radioase cerându-mi clemență. A avut o privire dezarmantă, plină de certitudinea de a fi din nou binevenită. Ne emoționează la un om nu ceea ce a conceput el pentru a ne seduce, ci ceea ce mărturisește el despre sine, fără să vrea, când proiectează lumina peste niște abisuri încântătoare. Imediat, am știut că nu voi avea puterea să o alung pe Dora și încă și mai puțin să o pedepsesc, că va face din mine ce va vrea. Când a început să vorbească, mi s-a pus un nod în gât, mi s-a făcut pielea de găină. Faptul că refuzasem adineaori să o sărut pe gură o emoționase până la lacrimi, mi-a

mărturisit ea. Prin urmare, nu eram în întregime corupt. Eram împărțit între dorința de a o arunca afară și de a mă arunca la picioarele ei. Simțeam dubla nevoie de-a o primi și de-a o pedepsi.

Bumerang

Speram o rugămintă de iertare spectaculoasă, râuri de lacrimi care să-mi justifice capitularea. O visam ca pe o flagelantă, copleșită de fărâdelegile ei, implorându-mi clemența. N-a fost deloc așa.

— E adevărat, te-am denunțat la nevastă-ta, e-un lucru dezgustător. Dar pe vremea aia, în loc să-mi întinzi o mână, tu mă băgai la fund. Te-ai purtat ca un ticălos: nu erai amantul meu, erai dușmanul meu. Iar minciunile tale m-au terminat. Poți să înțelegi așa ceva?

Nu i-am răspuns nimic. Îi ghiceam sub bluză sânii cu rețeaua lor de vinișoare mov, carnea rotundă, plină, pe care o ținusem în brațe adineauri fără să o recunosc. Lucrul acesta mi-a făcut un gol în stomac și mi-a dat furnicăături în pânțele. Îmi imaginam pielea ei ca pe o mare întindere arămie pe care niște pete din naștere presărau petale lăptoase. O doream ca în prima zi, dar dorința îmi era măcinată de resentiment. Aș fi vrut s-o posed lovind-o, pălmuind-o, izbind-o cu capul de pereți.

— Te-am iubit mereu, Sébastien, dar mi-au trebuit doi ani ca să-mi potolesc mânia.

În momentul acela, mi-a încolțit în minte o idee funestă, unul dintre acele impulsuri urzite de creier când vrea să satisfacă și spiritul de răzbunare, și voința de împăcare.

— Cum îndrăznești să mi te-arăți după ce mi-ai făcut? Nu te-ai gândit deloc că pedeapsa era disproporționată față de greșeală, dacă a existat vreo greșeală, și că aveai să-mi provoci un rău imens? Știi tu ce-am îndurat din cauza scrisorii tale?

Și atunci, mi-a revenit totul în minte, ca un bufeu de fiere, angrenajul fatal declanșat de ea, prietenii pierduți, reputația distrusă. Știind că ar putea face din mine ce vrea, m-am hotărât să o îngrozesc, să recurg la extreme.

— Ascultă, Dora, nu sunt sigur că te mai vreau.

S-a bosumflat, și-a aplecat capul într-o parte ca și când aștepta sfârșitul predicii. Această falsă smerenie m-a exasperat și mai mult. Furia mi-a crescut, aveam s-o acopăr cu tone de dejecții, să pun ștacheta atât de sus, încât n-o să aibă altceva de făcut decât să se care. Am tras aer în piept, uluit de ce aveam să-i spun, și, fără să mă opresc, i-am trântit următoarea frază:

— Sunt o curvă, Dora, și doar cu o altă curvă pot trăi.

A lăsat să treacă câteva clipe, și-a îndreptat capul, a scos un țipăt de animal rănit.

— Ticălosule! Nu-mi poți cere una ca asta. E tot o glumă de-a ta?

— Sunt foarte serios. Dacă vrei să te-ntorci, trebuie să faci aceeași meserie ca mine.

Îi dispăruse toată siguranța de sine. Părea groggy, de parcă îi dădusem un pumn zdravăn în plină figură. Eu jubilam. Am căutat cuvinte și mai tăioase, pumnale și mai ascuțite ca s-o străpung. Dar nu mi-a ieșit pe gură decât un jalnic:

— Ori accepti, ori nu.

Spatele i s-a gârbovit, bărbia a început să-i tremure.

— Strici tot, mă bucuram atât de mult că...

— Nu mai e nimic de stricat.

Și, însoțind vorbele cu fapta, am rugat-o să plece, am deschis ușa și am trântit-o cu violență în urma ei.

Îmi luasem un risc: să nu se mai întoarcă. Totuși, mi-a telefonat, m-a implorat să o văd, măcar o dată, la un pahar. Mărinimos, am acceptat. Intram cu delicii în pielea personajului intransigent; aceasta era răzbunarea mea meschină pentru doi ani de suferință. A plâns, mi-a cerut în numele lui Dumnezeu să renunț la șantaj. Nu cedam. Îmi era

atât de plăcut s-o rănesc și eu, s-o fac să plătească pentru felonia ei, încât nu mă gândeam la eventualele contralovituri. Mi-a povestit lunile petrecute departe de Paris: câteva săptămâni cu sora ei la evreii habotnici din Ierusalim, a căror rigiditate doctrinară o îngrozise, o călătorie la maica Tereza, la Calcutta, unde se angajase ca voluntară pe lângă copiii străzii, un alt an în Israel într-o școală talmudică liberală unde-și aprofundase cunoștințele despre iudaism. Și, în fiecare zi, certitudinea că, în ciuda defectelor mele, eram singurul bărbat al vieții ei, că-i fusesem trimis de Dumnezeu. Vorbele acestea cădeau asupra mea ca niște picături de nectar. În forul meu interior, îi dădusem deja dezlegarea. Tunam și fulgeram în continuare, dar numai de formă, aveam o nevoie nebună de ea: va fi colacul meu de salvare, mă va smulge din mlaștina în care putrezeam. Reechilibram vina unuia și-a altuia, mă acuzam că o iubisem rău, iar actul abominabil comis împotriva mea se atenua, de venea o simplă plată a unei polițe. Totuși, drăcoaica mi-a jucat o festă de-ale ei și, ca prima oară, pedeapsa pe care am vrut să i-o dau s-a întors împotriva mea. După întrevederea noastră, nu mi-a mai telefonat timp de o lună, sub pretextul că trebuie să plece în sud, la părinții ei. Deja mă nelinișteam, crezând că am fost prea neînduplecat. Și totuși, într-o zi, mi-a dat întâlnire la cină. Ne așezasem la o masă într-un restaurant, ospătându-ne cu o pulpă de berbec, când, pe neașteptate, a dat drumul unui:

— Sunt de-acord.

— Cu ce?

— Cu ce mi-ai cerut tu.

Nu eram sigur că înțeleg bine.

— Și ce ți-am cerut eu?

— Să exercităm aceeași profesie.

Am rămas cu gura căscată. Îmi închipuisem orice, dar nu ca ea să accepte.

A tăcut, uitându-se fix la un punct în depărtare cu o gravitate stranie. Eram atât de sigur de refuzul ei, încât n-am

știut cum să reacționez la aprobare. Ce a urmat a fost și mai rău. A băut un pahar mare de vin și, trosnindu-și unul câte unul degetele ca pe o plesnitoare, a adăugat:

— De altfel, am început deja...

— ...

— ...o știi pe prietena la care stau în arondismentul XVI? Îmi împrumută apartamentul și în cursul zilei. Și ea a practicat treaba asta câtva timp ca să-și rotunjească veniturile. M-a pus în contact cu niște oameni, o agenție foarte discretă.

Rânjeam prosteste.

— Nu te cred, îmi tragi o cacialma.

— Vino și convinge-te. Primesc mâine la două și jumătate. O să te ascunzi în bucătărie.

Mi-am pierdut cumpătul. De data acesta bumerangul mă izbea chiar în cap. Răsturnase situația de acum doi ani, eram prins în propria-mi capcană.

— Voiam să-ți fac o surpriză. Am început acum cincisprezece zile: e groaznic, dar mă țin bine. Pentru tine, sunt gata de orice.

O cunoșteam prea bine ca să știu că nu glumea. Trebuie că eram livid, fiindcă mi-a spus:

— Ce ai? Nu asta voiai? O dovadă de iubire irefutabilă?

Am reușit să șoptesc un ipocrit „Să fie într-un ceas bun!”, gândindu-mă că de data aceasta eram pierduți, și eu, și ea. A venit să mi se așeze pe genunchi.

— Și acum, mă pot întoarce la tine?

A arătat cu degetul, la picioarele ei, o geantă de călătorie plină.

În tandem

Și atunci, între noi s-a instaurat un climat mistico-crapulos. Din întâmplare, era de închiriat o garsonieră la etajul patru din imobilul meu, deci nu departe de mine. Dora a luat-o cu promisiunea de-a nu o folosi niciodată pentru

altceva decât pentru locuit. Cu energia ei, a chemat o echipă de lucrători care ne-au renovat locuințele, mai ales apartamentul meu devastat de neglijență. Am recreat un decor de boemă moderată pe care nimic nu-l deosebea de altele: interior cuminte cu mici îndrăzneli. Pentru prima oară, am trăit ca un cuplu: ne făceam cumpărăturile împreună, porneam în expediție prin marile magazine, ne pregăteam mesele în comun. Duminica, ne duceam să mâncăm *fallafel* pe strada Les Rosiers. Păream doi logodnici care-și aranjează gospodăria înainte de nuntă. Doar că nunta va fi cu multă lume, iar căsătoria colectivă. Am cunoscut astfel câteva luni de amnistie, o nouă vreme de har și fericire, aproape la fel de intensă ca înainte. Seara, pe terasă, strigam: Ura! Miss Caramel și sâniile săi formidabili au revenit în oraș! Au reînceput marile spasme, cânturile nebune de dragoste, extazele în serie. Dora îmi scuipa în urechi cuvinte oribile, apoi îmi adormea în brațe după lungi mângâieri. Mereu același amestec de orgie și dulcegărie. Venea acasă în fiecare seară ca și cum nu se întâmplase nimic. Placiditatea ei mă uimea. O întrebam despre munca ei: se descurca sau nu?

— Uite ce e, Sébastien, cunoști placa, e inutil să mai spun ceva-n plus.

Mă răsfăța, mă alinta, sultană slujindu-și pașa. De cum apărea, ațintindu-mă cu ochii ei mari, verzi, mi se trezea focul din rărunchi. Micul ei pântec rotund avea moliciunea unei perne cu puf. Noaptea, dormeam unul în spatele celuilalt, strâns îmbrățișați, fără să ne mișcăm până ce ne deșteptam dimineața, voind parcă să-i ștergem pe cei care se interpuneau între noi.

În fiecare dimineață, o imploram pe Dora să revină asupra deciziei sale, îi arătam capcanele prostituției. Nu-i puteam înțelege incredibilul reviriment și încă și mai puțin să admit că acesta se datora doar ultimatumului meu. Mi se părea neverosimil că acționase din afecțiune, chiar dacă aveam la îndemână exemplul multor fete care se vindeau pentru ochii

frumoși ai unui tip. Îi povesteam cu de-amănuntul deziluziile mele, oboseala mea pentru acest comerț fizic. Mă puneă la punct cu gentilețe: un pact este un pact. Voisem să împărțim aceeași soartă, îmi dădea ascultare. O dezlegam imediat de jurământul făcut. Prea târziu, mecanismul era declanșat. Atunci mă enervam, puneam mii de întrebări indiscrete despre primii ei clienți, o bănuiam că-i place treaba asta. Și dacă avea viciul în sânge, iar eu nu slujisem decât drept catalizator? Nu, dacă voiam să știu, găsea treaba asta respingătoare, dar o făcea pentru mine. Cum puteam fi atât de inconsecvent, mai întâi o sileam, iar acum mă retractam? Supralicitam:

— Să părăsim Franța, voi demisiona din funcția publică. Nimic nu mă reține aici, nu mai am prieteni, nici familie, copiii m-au renegat.

Dulcele laț al privirii ei mă supunea.

— M-am întors ca să-ți vin în ajutor, Sébastien, să-ți redau încrederea în tine.

Frazele acestea mă înspăimântau prin ceea ce implicau ele. Și ca să pună capac la toate, a apucat-o iar religia chiar din clipa în care și-a vândut trupul, la un nivel nemaiatins înainte. Nici nu trecuse bine o lună, că și intra într-o fază de entuziasm incontrollabil. În conversația ei revenea în mod regulat un cuvânt: iubire. Șederea la maica Tereza o întorsese pe dos. Constatase acolo un devotament, o abnegație fără egal. Din nou, nu mai reușea să aleagă între creștinism și iudaism pe care le găsea la fel de admirabile. De data asta n-am mai luptat, dar toată poliloghia asta clericală mă preocupa. Îmi era frică, frumoasa mea metresă îmi aluneca din mâini, cădea într-un hău unde avea să mă târască și pe mine dacă n-o opream.

Toate până-n ziua în care Dora a lăsat deoparte orice reținere și a devenit o militantă a sacrificiului carnal. Pentru ea, succesul comercial a fost imediat, n-a trebuit să frece morcovul, pretențiilor dădeau năvală. Primea însingurați, bărbați însurați puși pe petrecere, celibatari rânceziți în

onanism, iar această activitate, cum aveam să înțeleg în curând, era departe de a o scârbi. Seara, îmi aducea salariul, teancuri groase de euro, cu un zâmbet de încântare. Cum spunea ea, „ne împărțeam plăcinta”. Ea ținea socotelile, își exercita regența asupra casei. O bănuiam că simte plăcere cu clienții ei. Nu mai nega:

— Dacă tot e să faci meseria asta, de ce să excluzi plăcerea? Ce dau și primesc. Puțin îmi pasă de la cine.

Protestam, mă apuca o furie rece. Ea dădea din umeri, îi părea rău pentru spiritul meu îngust.

— Ești prost plasat ca să faci morală... Te rog, nu mă confisca în mod egoist. N-avem dreptul să ne păstrăm atâta timp cât va rămâne un singur bărbat sau o singură femeie abandonată.

Pleca la treabă, serioasă ca o școlăriță, micuța mea metisă, iar lucrul acesta mă revolta până în străfunduri. Deveneam groaznic de gelos! I se întâmpla să o șteargă de-acasă în plină noapte, după ce primise un telefon, și să se întoarcă în zori, epuizată, cherchelită, cu cornuri calde și răsuflarea alcoolizată în chip de consolare. Îmi pierdeam somnul, nu-mi puteam stăpâni supărarea. În mintea mea, excitată de trecutul de gigolo, se desfășurau scene oribile în care Dora se desfăta fără știrea mea, îi lăsa pe niște necunoscuți să-i mănânce pântecele, îmi imaginam tot felul de grozăvenii, îmi ardea capul din cauza lor. Eram ca hoții deveniți proprietari și care sunt indignați că li se fură bunurile. Aș fi preferat să nu se fi întors niciodată. Îmi spuneam, chinuit până în rărunchi, că temperamentul ei sălbatic găsisese un cadru pe măsură și că, în culmea extazului, pentru ea nu mai existau indivizi preciși, ci numai niște atomi în combustie. În momentul în care eu mă apropiam de iubirea sentimentală, ea se cufunda în cel mai neînfrânat libertinaj, ca mine acum patru ani. Mă gândeam la toate intimitățile cu care mă răsplătise și de care acum beneficiau alții. Izbucneam în scene teribile, ea începea să plângă, mă acuza că sunt nedemn de ambițiile mele.

— Să știi că în doi ani m-am schimbat. Multă vreme ți-am tot analizat argumentele, mă îngroziseră atunci, le formulai prosteste, provocator, dar asupra unui punct aveai dreptate: prostituția nu este o meserie ca celelalte. Este o vocație, cea mai înaltă și cea mai abjectă în același timp.

Remarcile acestea nu mă consolau deloc. Mă rodea ciuda. O urmăream pe stradă ca să știu dacă nu se întâlnea cu vreun galant cunoscut. Îmi amintesc cu tristețe de ziua în care, intrând în imobilul în care oficia ea, pe strada Albert-de-Mun, din arondismentul XVI, și lipindu-mi urechea de ușă, am auzit niște accente animalice care m-au tulburat profund. Mi se umeziseră mâinile. M-am ascuns în fundul culoarului ca să-l pândesc pe acela ce-i smulsese asemenea suspine. Am văzut ieșind un tip scund, oarecare, în costum, cu umbrelă și ochelari mari. Dacă juisează cu un oarecare, mi-am spus eu, atunci ce-o să fie cu un bărbat frumos, înalt și voinic?

Sătulă de văicărelile mele, Dora s-a hotărât să recurgă la procedee radicale. Mi-a propus să instalăm în apartamentele noastre un circuit video, un mic ochi spion care ne va înregistra zbânțuielile. În fiecare seară, vom viziona filmele, voi ști și voi vedea totul despre felul ei de a se comporta, asta mi-ar dezamorsa posesivitatea. Am refuzat pe loc, nu țineam câtuși de puțin să știu ce mișcula cu ceilalți. Dar ea, cel puțin, putea veni să mă filmeze, ascunsă într-un dulap? Am acceptat fără tragere de inimă. S-a instalat în spatele unei perdele opace, câteva ore pe zi, fără să scoată un sunet. Prezența sa mă reconforta, mă împingea uneori să mai pun de la mine în demonstrație ca s-o fac să-i fie ciudă. Dar, după toate aparențele, n-o impresiona nimic, căci această înscenare avea doar un scop pedagogic. După cină, ca niște cadre făcând bilanțul, mă obliga să vizionez acele ședințe, îmi adresa „critici constructive”. Pe un ton profesoral, îmi comenta prestațiile, îmi sublinia neglijențele, îmi reproșa, de pildă, că la cutare clientă dădusem rasol, că pe alta o ultragiasem...

— Consideră, îmi spunea ea, că te-ai călugărit. Trebuie să sustragi relațiile amoroase chinurilor mitocăniei. Cere-le iertare acelor pe care le-ai respins, disprețuit din cauza aspectului lor. Nu mai folosi cuvinte jignitoare precum vacă, pocitanie, beșniță. Fă-ți un punct de onoare din a le servi pe cele diforme, respingătoare. Urâțenia este în ochii tăi, nu pe ele. Și, mai ales, învață-te din nou să le săruți pe gură: s-o lipsești pe o ființă în stare de emoție fizică de un sărut pe buze înseamnă s-o torturezi.

Studentul Sébastien trebuia să promită că data viitoare o să facă mai bine. Mă ciupeară ca să pot crede că totul se-ntâmpla aieva.

A sluji, a îmbrățișa, a studia

O mică întâmplare avea să accelereze excesele lui Dora și toată acea perioadă n-a fost decât o serie de transgresiuni care ne-au dus de-a dreptul în prăpastie. Într-o seară, pe când treceam pe strada Le-Grenier-sur-l'Eau, la jumătatea drumului dintre Le Marais și insula Saint-Louis, o ulicioară în pantă cu fațade medievale, am zărit porțile deschise ale unei biserici. Vreo zece cloșarzi dormeau pe jos, chirciți într-o masă de zdrențe din care ieșea o duhoare groaznică. Se aciuseră acolo pe timpul nopții, fugind de mizerie și frig, profitând de bunătatea preotului. Atmosfera de reculegere, mirosul îndepărtat de tămâie, mulțimea primitoare a statuilor ne-au împins repede unul în brațele celuilalt. Am început să facem dragoste într-una din stranele din absidă, Dora călare pe mine, gâfâielile noastre fiind ritmate de sforăiturile celor fără adăpost, ca două instrumente care execută în paralel partituri diferite. Cum o călugăriță trecea nu departe, cu gluga trasă până la ochi, fantomă printre alte fantome, prietena mea a strigat-o fără echivoc, a poftit-o să ni se alătore.

— Vino cu noi, maică, vino să ne unim întru Domnul.

Muream de rușine. Călugărița a fugit, îngrozită, într-un foșnet pudibond. Încinsă, brusc, Dora s-a îndreptat spre grupul celor care dormeau, l-a trezit pe unul dintre ei și i-a făcut în șoaptă câteva propuneri, cu fusta suflecată pe pulpele dezgolite. Un cap ciufulit s-a ridicat, a tras câteva înjurături, mi-a apucat amanta de braț cu violență. Noi gisanți au ieșit din coma lor etilică și, excitați de viziunea acelei creaturi, s-au aruncat peste ea, scoțând niște oribile eructații. N-am avut vreme decât s-o smulg din brațele lor. Nu încape îndoială că ar fi bătut-o și violat-o dacă n-aș fi intervenit la timp. Dora, cuprinsă cu totul de paroxismul acelor clipe, n-a fost nicidecum traumatizată. Dimpotrivă.

— E vina mea, i-am trezit din somn, s-au speriat. Să știi, Sébastien, că la început vom cădea pradă sarcasmelor, batjocoririlor.

— La ce început?

— Știi tu.

Toată noaptea, cu calm și cumpătare, mi-a expus ideea măreață care încolțise și se împlinise în ea. Aveam o misiune pe pământ: să-i unim pe oamenii despărțiți unii de alții prin legăturile unei căsătorii mistice. Eram ca un Tată și o Mamă meniți să creeze o nouă familie întemeiată pe iubire și compasiune.

— Și, concret, ce-nseamnă asta, am întrebat eu ușor zăpăcit.

Mulatra mea studioasă și-a netezit părul cu mâna, semn de mare concentrare, și, ca să se destindă, și-a trosnit arătătorul și degetul mijlociu.

— Asta-nseamnă, Seb, să ne oferim fără grija reciprocității, să dezvoltăm o evanghelie a iubirii integrale.

— Dar nu asta și facem?

— Da, dar pentru bani și în mod artizanal. Trebuie procedat la o scară mai largă, să-i mângâiem pe cei întristați, pe cei părăsiți.

Mi-a citat cazul femeilor scandinave care se duc să-i ajute pe handicapați și le slujesc drept asistente tehnice în înlănțuirea amoroasă.

— Dumnezeu este iubire, Sébastien. Dar Iisus s-a înșelat: în loc să urce pe cruce, însângerat, ar fi trebuit să se întindă pe un pat și să devină fată publică, să-și împartă tuturor iubirea fără de margini cu mâinile, cu pielea, cu gura lui.

Ce-i puteam eu obiecta? De multă vreme nu mai aveam stăpânire pe nimic. Mă domina și pe plan intelectual, și pe plan emoțional. Nu tâmpeniile învățate la Școala Normală Superioară sau la ENA mă puteau ajuta.

— Ai fost precursorul meu în acest domeniu, a continuat Dora, dar n-ai mers până la capătul intuiției tale. Lasă-mă să te călăuzesc, fii lângă mine ca un orb lângă un văzător. Îți voi reda vederea.

Nu eram sigur că înțeleg bine, mă lăsam pe seama ei. De îndată ce aveam un moment liber, îmi citea poeme de Senghor⁴⁵, de Césaire⁴⁶, diserta despre organele genitale ca dovezi ale existenței lui Dumnezeu, părți nemuritoare ale unui trup hărăzit dispariției. Deschidea, de asemenea, cărți groase, comenta, înghițeam tot, libidoul ei sentențios mă îmbăta și mă fermeca. Seara, pe masa noastră, Sfintele Scripturi se învecinau cu tuburi de vaselină și prezervative. Mai mult ca niciodată, metresa mea pendula între Sinagogă și Bordel, reducea religia la o criză de epilepsie erotică. Era la ea un haos al spiritului și al simțurilor, un vârtej nedeslușit de trivialitate și elevație, de teologie și pornografie. Mai des ca înainte totuși, se împotmolea în exegeza unui paragraf, era

⁴⁵ Léopold Sédar Senghor (1906-2001), om de stat și poet senegalez a cărui operă exprimă dragostea pentru pământul natal și se ridică uneori până la tonul de epopee pentru a celebra „negritudinea” și speranța unei reconcilieri universale a raselor.

⁴⁶ Aimé Césaire (n. 1913), poet francez, originar din Martinica, descendent din foștii sclavi africani, a lansat și cântat conceptul de „negritudine” aprofundat de prietenul său Senghor și a manifestat o aspirație universalistă la dreptate și fericire.

lipsită de cultură filosofică pentru a înțelege cutare sau cutare pasaj. Profitam de lucrul acesta ca să obiectez:

— Crezi că Maimonide⁴⁷, Avicena⁴⁸, sfântul Toma d'Aquino⁴⁹ recomandau luxura colectivă, capra sau sodomia?

Dora avea destul umor ca să izbucnească în râs, mă acoperea de sărutări, își înmulțea pisicelile, farsele. Ce importanță aveau, de altfel, tratatele, hermeneutica complexă? Iubirea salva totul, ne alina rănilor, ne umplea lacunele. Sub strălucirea ei, vechile ceasloave păreau atât de palide!

La fel de pioasă pe cât de porcoasă, metisa mea dădea dovadă de un tupeu halucinant. Înnebunita asta după Cabală căuta acum garanția oamenilor lui Dumnezeu, dând târcoale prin jurul templelor, moscheilor, catedralelor. La câteva săptămâni după episodul nocturn din biserica Saint-Gervais, m-a dus cu ea la preotul de la Saint-Antoine de la care obținuse o întâlnire, sub pretextul unei căsătorii. Acesta ne-a primit în bascheți, pulover gros și hanorac; eliminase toate semnele funcției lui și putea fi șofer de taxi, tâmplar, zugrav. Rareori un om al bisericii desfășurase atâtea eforturi pentru a semăna cu toată lumea, simbol al unui creștinism care se scuză că există. Ne-a ascultat cu un aer grav, ne-a expus cu onctuozitate măreția și povara căsătoriei a cărei finalitate se situează în procreație și asistența reciprocă pe care și-o datorează soții. Când Dora i-a explicat marota ei, dăruirea propriului trup ca activitate sacră, toată lumea a

⁴⁷ Moise Maimonide (1135-1204), teolog, filosof, medic și astronom evreu, cel mai important gânditor al iudaismului medieval: *Comentariu la Mișna, Mișne Tora*. Lucrarea sa *Călăuza rătăciților* încearcă să stabilească un acord între filosofie și iudaism.

⁴⁸ Abu'Ali ibn'Abd Allah ibn Sinā, cunoscut sub numele Avicena (980-1037), medic, filosof și mistic arabo-islamic, de origine iraniană, a operat o fuziune a aristotelismului, platonismului și gândirii islamice în *Cartea vindecării*.

⁴⁹ Sfântul Toma d'Aquino (1228-1274), teolog și filosof italian, supranumit „Doctorul angelic” pentru sfințenia vieții sale, autor a două „sume” scrise în latină: *Summa contra Gentiles* și *Summa Theologiae* pentru care a fost proclamat doctor al Bisericii catolice în 1923.

ridicat din sprâncene, domnul a avut un răs nervos. Ea a precizat că se visa ca un Hristos femelă, ținută pe pat, scormonită, pipăită de nenumăratele mâini. Omul Bisericii și-a dres glasul, era răgușit, s-a ridicat în picioare.

— Copii, cred că e o mică neînțelegere la mijloc. Credeam că am întâlnire cu doi logodnici, dar m-am înșelat. Vreau să cred că e vorba doar de-o glumă.

— Iertați-mă, părinte, că insist, dar noi, Sébastien și cu mine, am vrea să promovăm un fel de comunism voluptuos: toți pentru toate și invers.

Preotul a părut stupefiat.

— Nu sunt sigur că Roma sau prietenii noștri protestanți v-ar aproba intențiile. Nicăieri nu stă scris că viața întru Domnul poruncește asemenea... combinații.

— Dar Cântarea Cântărilor, dar Maria Magdalena?

— Aceasta este cel mult un mit nu un personaj central al Evangheliilor. A fost iertată de Iisus cel Milostiv și nu încurajată în meseria ei.

Dora a încercat o ultimă carte.

— Părinte, gândiți-vă la toate acele pânțece călduțe, orfane care așteaptă să fie atinse...

I-a apucat mâna ecleziastului și și-a pus-o pe sân. Luat prin surprindere, mai întâi preotul a lăsat-o. În dimineața aceea, Dora era strălucitoare, îmbrăcată cu eleganță și simplitate.

— Părinte, să recităm împreună Evangheliile, acest mesaj de iubire integrală...

S-a lăsat o lungă tăcere. Atunci, ea a făcut ceva incredibil: i-a suflat peste nas, cu blândețe, ca unui animal.

— Iubirea, părinte, iubirea nelimitată, fără opreliști, mai tare ca moartea...

Vorbea cu voce înceată, cu buzele întredeschise, umede. Omul s-a clătinat ca un rănit care-o să cadă. Brusc, și-a retras mâna, și-a șters-o de hanorac de parcă și-o spurcase, mai ofensat ca niciodată.

— Domnișoară, eu n-am confundat niciodată cateheza cu obsesia. În cazul în care nu știai acest lucru, îți pot spune că am rostit jurământul de castitate și nu am de gând să-l încalc cu dumneata. În schimb, îți pot recomanda niște oameni foarte competenți care să te îngrijească.

Acest refuz n-a știrbit cu nimic prozelitismul lui Dora. Cu un aplomb siderant, s-a dus fără mine să viziteze doi rabini, unul ortodox și unul liberal, care au poftit-o afară cu fermitate, dar și un călugăr budist dintr-o suburbie din sudul Parisului care a izbucnit în râs și, drept răspuns, i-a oferit un bol de ceai verde. Niciun eșec nu o descuraja.

— Peste tot, casta sacerdotală usucă litera, impune o ortodoxie sterilă. Aștia nu sunt gata, noi le-am luat-o prea înainte.

Evangheliile luxurii

Toate acestea erau lipsite de bun-simț, dar nu și de măreție. Dora mă ridica mai sus decât orice. Acesta a fost începutul naufragiului, dar ce minunat naufragiu! Niciodată n-am admirat-o atâta ca în perioada aceea când trăia ca o mistică, ca o punte între tradiție și inovație. Pe de o parte, o vedeam aplecată peste literele pătrate ale Torei, luptându-se cu niște texte absconse, umilă verigă a unei tradiții imemoriale; pe de alta, activistă libidinală, dedată exceselor veneriene, având grijă să le dea tuturor acces la banchetul trupurilor. Sexul nu înseamnă nimic dacă nu este trăit în exces; și nu faci dragoste dacă nu faci prea multă dragoste. Era obsedată de o istorie pe care o citise la Ierusalim în biblioteca unei biserici armenesti: *Evangelicum Maleficum*, tradusă din latină în engleză și scris în 1590 de un cleric francez, un anume Jehan de Borgne. Acest opuscul relata istoria unui ordin monastic, Companiilei lui Cristos cel Negru, instalat în regiunea Dauphine, la mijlocul secolului al XVI-lea. În vreme ce schisma Reformei amenința și ereticii din cantonul elvețian Vaud ocupau deja văile alpine înalte,

un bărbat din mica nobilime provensală, originar din Lourmarin, Gaspard de Perrine, abate de La Grave, un sat de munte situat la poalele masivului La Meige, pretindea că primise vizita unui serafim cuirasat cu chip dublu, diabolic într-o parte, angelic în cealaltă parte. De la acesta concepușe el doctrina infernului ce dă socoteală. Considerând că Dumnezeu, demiurg incompetent, nu-și terminase lucrarea, Gaspard de Perrine apăra o concepție cantitativă a răului, reziduu limitat al creației pe care-l poți face să dispară prin răbdare și tenacitate. Era de-ajuns să înfăptuiești un anumit număr de omoruri, furturi, violuri care erau scăzute din Ignominia Globală. Păcatul slujea astfel binelui, greșeala lucra pentru mântuire. Luminat de această revelație, Gaspard de Perrine, adept al predicării itinerante, a coborât în văi și a început să propovăduiască. Cuvântul lui de ordine, contrar catehismului oficial, era limpede: a minți, a jefui, a ucide, a viola este îndatorirea oricărui creștin autentic. Chiar el, înarmat cu un pumnal și o sabie, a pus în aplicare acest nou Decalog și s-a întovărășit cu unii tâlhari locali, prea bucuroși să-l vadă pe un om al Bisericii acoperindu-le fărădelegile, pe deasupra și într-o latină aproximativă. Trecerea lui prin sate și cătune semăna groaza: oricine nu i se alătura era omorât, în numele lui Cristos cel întunecat, femeile erau siluite, copiii ciopârțiți sau răpiți, preoții arși de vii, bunurile confiscate. Totul devenea permis de vreme ce Satana nu exista, iar păcatul era doar o rămășiță: un uriaș abac cosmic defalca crimele deja comise de crimele viitoare, scurtând intervalul ce desparte omenirea de mântuire. Agenți ai Paradisului, hoțul, ucigașul, sodomitul rămâneau, orice ar fi făcut, nevinovați. O lungă perioadă de haos trebuia să precedă întoarcerea lui Mesia, venirea Parusiei așa cum este scris în Apocalipsa după sfântul Ioan. Au fost jefuite capele și sanctuare, rupte cărți sfinte, celebrate mese negre cu copulații pe altar și ucideri de prunci în bisericile recucerite. Gaspard de Perrine și trupa lui au fost excomunicați de Roma, hăituiți de soldații regelui în masivul Les Écrins.

Denunțat de un cărbunar, supus la tortură, sfârtecat în piața publică din Grenoble, el a fost după aceea ars pe rug împreună cu companionii săi, cenușa i-a fost dată la porci care, la rândul lor, au fost arși, iar propria lor cenușă aruncată într-o groapă căreia i s-a dat foc. Biserica a denunțat influența ocultă a evreilor și a ordonat omorârea drept pildă a câtorva rabini, vrăjitoare și alchimiști.

Întotdeauna m-am întrebat ce anume o seducea pe Dora în această nebunie milenaristă: demența proiectului propriu-zis sau sfârșitul tragic al autorului său, vinovat că a vrut să convertească imunditatea în frumusețe. Și ea voia să atingă puritatea prin desfrâu și să scoată din întunecimea pulsionilor un izvor de lumină. Se botezase logodnica lui Hristos, iar pântecul și-l numea casa Bunului Dumnezeu. Credea sincer că în momentul culminant al voluptății dobânda o putere de clarviziune asemănătoare cu viziunile profetilor, că numai juisarea era fuziune cu Prea Înaltul.

— În ebraică, sfântă și curvă sunt practic același cuvânt: cadoș și cadeș. Vin dintr-o rădăcină identică ce înseamnă separare. Sfântul și curva se separă de comunitatea oamenilor ca să-i mântuiască, fiecare în felul său.

Lingvistica îi venea în ajutor, ne obliga să fim serviabili și cu atât mai rău dacă iubirea semăna cu desfrânarea. Fără s-o pot opri, Dora se lansase într-un eroism al populației. Amândoi deveneam misionari pe pământ păgân. Ea era cea care practica acum iubirea față de aproapele, fără limite. Altădată, îmi obiectase, că iubind totul, pierzi gustul de a iubi bine. Acum îmi spunea: nevrând să iubești totul, nu iubești nimic. Îmi redase gustul pentru plăcere: sexul meu, mic dragon dansator, își ridica iarăși capul la cea mai mică solicitare și-mi onora cu ardoare îngerii robuști sau costelivi. Până și gloabele bătrâne recondiționate mă exaltau. Îmi pusesem gelozia între paranteze, fiind sigur că, la final, rămâneam preferatul lui Dora, că le aparțineam tuturor fără să încetez de a fi împreună cu ea. Alcătuiam, ea și cu mine, unul și același trup androgen, eram cele două buze ale

aceleiași guri și tot ce-l încânta pe unul, îl delecta pe celălalt. Lucram în tandem: o chemam ca să le termine pe „unele zâne” care apreciau femeile, iar eu o asistam pe lângă „logodnicii” săi pe care anatomia masculină nu-i descuraja deloc. Unele cupluri ne invitau la seri intime, mici supeuri, partide în patru unde ne pomeneam că suntem zece sau cincisprezece. În clasa mijlocie franceză era la modă eșanjismul⁵⁰, ridicat la rangul de terapie conjugală și în care găsea un derivativ la plictisul ei. Un fel de snobism obliga pe toată lumea să treacă, ca printr-un stagiu, prin aceste reuniuni în care se schimba mai ales frustrare pe mișcare, solitudine pe zgomot. În această harababură genitală, Dora, cu un coc înfipt ca o banderilla pe ceafă, îmi evoca divinitățile hinduse înzestrate cu mai multe brațe și mai multe picioare. Se lăsa abordată, crucificată de cei care o voiau cu o abnegație apropiată de detașare. În indecență degaja o anumită maiestate, plutea deasupra participanților, era de neatins în ciuda asalturilor, martiră medievală înșurubată în toate organele, având grijă să nu uite pe nimeni, îndreptându-se spontan spre cei uitați, spre cei grași, mângâindu-i pe acești viței ca pe niște crini. Transforma acea mediocră amestecătură în ceremonie nupțială. Da, cred că pot spune că peste aceste mascarade romane sufla atunci duhul și că o nouă Biserică se edifica pe comuniunea sufletelor și trupurilor. O contemplam sugrumat de emoție. O atinsese harul, depravarea ei se transforma în inocență.

Fapte pioase

Într-o zi, am plecat amândoi cu RER-ul spre suburbia de vest, la o comandă. Ne convocase o mamă la Versailles Rive Gauche pentru un serviciu mai special. Dora a fost aceea

⁵⁰ Eșanjism (substantiv derivat din *échange*, „schimb între”, atestat în franceză după 1960) desemnează practica în cursul căreia două sau mai multe cupluri își schimbă între ele partenerii sexuali.

care a negociat acest contract și o făcuse cu tactul unui ministru plenipotențiar. Doamna Lesueur avea doi gemeni, un băiat și o fată, atinși de obezitate în urma unei dereglări genetice. Incapabili să se miște, parcați la etaj, trăiau culcați, iar când se îmbolnăvea vreunul, ca să fie coborât și dus la spital era nevoie de scara cea mare a pompierilor. Familia Lesueur locuia în fundul unei alei private, într-o cochetă vilă din cărămidă albă și roșie, cu obloane vopsite în verde, cu trandafiri cățărători pe ziduri și un clopot cu sunet grav deasupra timpanului porții. Grădina, în care creșteau meri și peri, era desfigurată de o uriașă antenă parabolică, semănând cu un capac de pubelă curbat înăuntru, ce le transmitea copiilor sute de canale, în toate limbile. În salon, lămpile cu abajururile lor festonate și becurile anemice păreau niște flori ofilite. Mama, o femeie mărunțică între două vârste, văduva unui arhitect, afișa un aer de melancolie ofensată. Nu înțelegea de ce natura îi jucase această oribilă festă: cum de putuse ea, atât de fină, să dea naștere acestor pahiderme de 220 de kilograme fiecare? Incrimina un carambol hormonal de care s-ar fi făcut vinovat răposatul, ce nu mai era prezent ca să se apere, și ne arăta, drept dovezi, fotografia îngălbenită a soacrei, cam voluminoasă sub rochia ei. Ereditatea îi împăca într-un fel conștiința și-i atenua repulsia pentru propriile-i progenituri. Ne-a mulțumit pentru diligență exprimându-și speranța că n-o să fim dezgustați de „cei mici”, cum îi numea ea. Avea să plece, să ne lase singuri în casă pentru a nu deranja. Banii erau într-un plic pe masa din bucătărie. Dacă, oripilați de cei mici, vom renunța, n-o să se supere pe noi. Ezitase înainte de a ne chema, era prima oară că recurgea la asemenea servicii. Îi fusesem călduros recomandați și, ca să se hotărască, fusesse nevoie de toată insistența gemenilor, aveau totuși douăzeci și cinci de ani. Căci monștrii mai erau, pe deasupra, și lubrici.

Paul și Lorraine zăceau în două camere zugrăvite în albastru pastel care comunicau între ele, închise printr-o ușă dublă, pe niște imense paturi foarte joase, aproape la nivelul

podelei, și întărite cu armături de beton. În fiecare dimineată, venea o îngrijitoare să le facă toaleta și să-i îmbrace, însă gesturile lor deplasate, insinuările lor pe multe le descurajase. Mama nu-și putea asuma singură această sarcină ingrată. Când i-am văzut, mi s-a făcut greață. Nu erau pur și simplu grași ca fratele meu Léon și nici măcar enormi: se revărsau ca două grămezi de untură, două băltoace de carne de om de mărimea unei piscine. Natura renunțase aici la orice noțiune de frontieră. Nu știu ce cataclism endocrin produsese aceste menhire moi. Proliferarea adipoasă le deformată trăsăturile fețelor care se prăbușiseră în același fel și se asemănau prin umflături și prăvăliri identice. Numai cele două cozi ale surorii, obrajii machiați, pudrați cu roz îți îngăduiau să o deosebești de fratele său care avea, ca și ea, sânii mari. În rest, arborau aceeași îmbrăcăminte, o cămașă de noapte de bumbac alb de dimensiunile unui cearșaf ce-ar fi putut acoperi un întreg pensionat. Gemenii ce zăceau în pat alcătuiau un al treilea sex sau, mai bine spus, un fragment de omenire asexuată, apropiată de copilărie. Îmi evocau niște sugari umflați cu heliu: nu crescuseră, se umflaseră într-o proporție de nedescris. Am înțeles atunci spaima care trebuie că i-a cuprins pe locuitorii Pompeiului când își împrășcase Vezuviul măruntaiele de foc; acești doi mastodonți lascivi aveau ceva dintr-o erupție vulcanică, dintr-o revărsare de ape în cascadă. Aproape că-mi venea să-i leg cu sfoară ca pe doi uriași caltaboși albi și apoi să-i tai felii ca să le vin de hac. Cuvântul bunătate își căpăta aici întregul sens. N-aș fi putut niciodată să-i excit pe acești mamuți prăbușiți, însă Dora îmi promisese să-și asume ea partea cea mai grea a sarcinii. Am început cu băiatul care vorbea cu un glas ascuțit de falset de parcă nu i se schimbă niciodată vocea. A preferat ca eu să ies din cameră, prezența mea îl jena. Ochii lui mici înfundați în mijlocul umflăturilor pielii îmi surâdeau și mă implorau; totuși, aș fi fost util ca să-i extrag membrul dintr-o grămadă de cute, de grăsime în care era ascuns, căci singur ajungea

cu greu la el. M-am dus să-i văd sora care luase cu stângăcie o poză de odaliscă. Privirea îi ardea ca aceea unui suflet stânjenit și exprima dorința, teama, rușinea. Am însăilat cu ea o conversație până ce mi-a întins o mână congestionată și mi-a cerut să o sărut. Am ezitat asupra felului în care s-o satisfac, mă temeam de momentul când se va dezbrăca. Aveam de-a face cu o cataractă de pernuțe, de movițe care ascundeau forme și orificii. Lorraine trebuia în permanență să se adune, să lupte împotriva împrăstierii, să tragă înapoi o parte din ea care atârna, asemenea unei mirese ce-și strânge trena rochiei. Și-a suflecat încet cămașa de noapte și m-a lăsat să o contemplan până mă satur ca să mă scutească de o comoție prea brutală. Minute întregi, m-am putut obișnui cu acea geografie haotică: sânii aproape că-i dispăruseră, atât de mult se înmulțiseră protuberanțele anexe, însă areolele se puteau recunoaște datorită mărimii lor, cât o farfurioară, aproape cât o farfurie. Am detectat astfel sfârcurile, două alune pe care le-am luat în gură, atât din conștiință profesională, cât și pentru a-mi fixa niște repere. Aș fi vrut, ca la școală, să înfig în ele niște stegulețe. În locul câmpiilor, ridicăturilor, râpelor obișnuite, erau doar niște glande hipertrofiate, mamele anarhic distribuite, rulouri de piele, pânze de grăsime stătătoare. Un peisaj de după un viscol, un mare cataclism flasc. Și fesele își pierduseră din rotunjime, presărate de zeci de gălme căci pielea, incapabilă să mai oprească împingerea internă, își dăduse drumul în fiecare punct al circumferinței, săpând falii și crevase. Sexul rămânea invizibil, inaccesibil pe căile obișnuite. Lorraine a ținut să-și scoată cămașa de noapte, fapt care a provocat un mare deranj, dar nu prea a adus vreo diferență. Întreg acest volum îmi sfida cunoștințele, îmi încurca măsurătorile: am procedat la scurte relevee topografice, am explorat cu mâinile, încercând să deosebesc părțile, articulațiile, regiunile principale. Îmi puteam considera partenera din două unghiuri: ca o magmă care m-ar terciui dacă m-aș strecura vreodată sub ea sau ca un continent cu provincii

diverse în care aş putea să pribegesc în voie, cu condiția să dobândesc un alt simț al spațiului. Lorraine îmi amintea de mamiferele marine, foci sau lamantini, eșuate cu stângăcie pe mal și care, când sunt urmărite, fac salturi neîndemânatică până la mare. Ea aparținea unui alt ordin al creației, eram două specii care încearcă să intre în contact făurind un limbaj comun.

Această dispoziție de spirit m-a salvat. Curând, am împlânzit masa aceea debordantă, am gustat din suavitatea grămezii de gelatină. Îmi imaginam acolo, în spatele colinelor, fanta rozeolată și am hotărât să pornesc în căutarea ei. Pielea lui Lorraine, catifelată pe bust, avea în rest o consistență de papier mâché și era cam aspră peste tot unde se freca de o altă suprafață. Pe noptieră și pe niște etajere erau îngrămădite niște enorme cutii de talc și tuburi de cremă pentru eritemul fesier al sugarului. Balonul uman coopera cum putea mai bine și-mi arăta calea de urmat, îmi călăuzea degetele pe epiderma ei întinsă. Gâfâia ca niște foale pe măsură ce mă apropiam de Sfântul-Graal⁵¹, îi desfăceam enormii stâlpi, dezlipeam cu greutate o pulpă de alta. În sfârșit, am zărit blănița, strat vegetal subțire pe acea tundră adipoasă. Dar n-am reușit s-o ating nici măcar o clipă. Peste tot, carnea curgea în torente amenințând să mă înghită, înotam în această femeie ca într-un ocean, urcam curenți contrari, mă apăram de marea prea puternică, de hule sufocante. Mă înecam, ieșeam din nou la suprafață, iarăși plonjam. Eram beat, bălăcindu-mă în acea imensitate din care se scurgeau, copioase, niște ape despre care nu știam dacă erau de plăcere sau rezultatul ruperii unui dig. Ca și cum, sub presiune, ar fi sărit un cep, transformând-o pe Lorraine în femeie fântână. Aveam impresia că sunt o

⁵¹ Graal sau Sfântul Graal, vas sacru în care, după ce i-a servit lui Iisus Hristos pentru Cina cea de taină, s-ar fi scurs sângele țâșnit din rănilor sale la Răstignire. În secolele al XII-lea și al XIII-lea, romanele lui Robert de Boron și Chrétien de Troyes povestesc „căutarea” alegorică a Graalului de către cavalerii Mesei rotunde, Perceval, Lancelot și Galaad.

insectă cățărată pe spatele unei balene și că-i primesc delicioasa transpirație. Mă vedeam somat să-i creez o bună dispoziție acestei femei voluminoase.

Cum să spun: a fost straniu și frumos. Fără să vreau, eram cumplit de excitat, dar era numai o excitație mintală. M-am dezbrăcat la rândul meu, lăsând-o pe Lorraine să mă atingă, să-și plimbe degetele pe pielea mea, să mă ia în gura ei. Stângăcia sa de novice era mai emoționantă decât abilitatea unei soții experte. Venită și ea între timp, Dora a exclamat:

— Sébastien, Lorraine, sunteți minunați, sunteți niște zei.

La rândul ei, s-a apucat să o sărute pe fată, să-i frământe sfârcurile, să i le ciupească, să i le palpeze. Lorraine se încălzea, o străbăteau niște zguduiri ca pe un bol cu peltea pe care-o scuturi. Acest Bibendum⁵² sufla, gemea, chicotea, vocea sa, dulce, era cea a sirenelor care-i cheamă pe marinari, noaptea, în apropierea recifelor. Îmi veneau în minte imagini acvatice, monștri oceanici, caractițe uriașe împerechindu-se, încălcându-se la adâncimi vertiginoase. Lorraine manifesta o gracilitate în greutatea ei care ne-a uimit. Lui Dora i-a revenit onoarea de a ajunge prima la sexul ei, minuscul coral carmin ce-ar fi putut să-i aparțină unei fetițe și pe care l-am întrezărit câteva clipe înainte de a fi acoperit din nou de niște grele draperii. Nimic mai cast decât cei foarte corpolenți, fiindcă grosimea le ascunde nuditatea. Înfundată până la gât, cu prețul unui efort susținut, metresa mea o lungea pe Lorraine căreia eu îi țineam picioarele desfăcute, ca un atlet care ține coloanele unui templu. Gazda noastră ar fi dorit o penetrare în toată regula, însă unghiul de deschidere al pulpelor și enormitatea acestora făcea imposibil acest lucru, doar dacă nu era ajutat

⁵² Bibendum, personaj creat de desenatorul francez O'Galop, pseudonimul lui Marius Rossillon (1867-1946), într-un afiș pentru berea Gambrinus, inspirat de formula lui Horațiu „nune est bibendum” (*Ode*, I, 37, 1), acum trebuie să bem, și transformat pentru firma Michelin în celebrul obez alcătuit din anvelope suprapuse: „Pneul Michelin bea obstacolul!”

de o echipă de bărbați care cară mobile. În schimb, a trebuit să folosim un vibrator de talie mare cu un zgomot plăcut, ca un tors de pisică. Aseziul a durat mai multe ore, căci Lorraine dăduse de gustul plăcerii și nu era niciodată sătulă. Lui Dora și mie ne lucea pielea ca la gladiatori, iar eu m-am prăbușit epuizat, cu sexul odihnindu-se, ca o insectă mare, umedă, pe obrazul fetei monumentale. Aceasta plângea în hohote de fericire. Iar lacrimile, țâșnindu-i de sub pleoape, sfârșeau apoi ca un val, undeva între șolduri și genunchi, un râuleț plin de sare și de bucurie. În acea încăpere se jucase metamorfoza meduzei în amantă. Paul, din camera alăturată cu ușile larg deschise, nu pierdea niciun amănunt din scenă și se uita cu aviditate la noi cum îi facem monta surorii lui. Dora a trebuit să se mai ducă o dată să-i potolească pofta reizbucnită. Ca să-l izoleze bine de restul burții, îi legase de falus o panglicuță aurie. Când a juisat, scoțând un urlat sfâșietor, casa a început să se zguduie, iar eu am crezut că întregul Versailles avea să se ridice de la pământ. Aici se jucase un mister și toți patru am fost transformați.

Când ne-am luat rămas-bun, prin ferestre se vedea un apus de soare alb. Lorraine și cu fratele ei tot mai plângeau în mijlocul cearșafurilor ude, al pernelor sparte și din trupurile lor în vrac se ridica un puternic miros marin. La parter, doamna Lesueur, întoarsă între timp de la cinema – se dusese să revadă *Douăzeci de mii de leghe sub mări* – ne aștepta, resemnată, pe un scaun în bucătărie, gata să îndure impudoarea odraslelor ei. Mă întrebam dacă auzise urletul zdrobitor al fiului. Ne pregătise o ciocolată fierbinte și chec cu lămâie, era ora opt seara. Dora, lirică, nu mai sfârșea cu elogiile la adresa „copiilor”, ne invoca încă o dată apostolatul. Cu ea trebuia în permanență să te menții în sublim: noi nu eram niște vulgari salahori ai sexului, ci niște coloși de dragoste asociați spre fericirea omenirii aservite. Doamna Lesueur, demnă și înțepată, a spus doar: m-am rugat pentru dumneavoastră. Fără să se știe dacă o făcuse pentru a ne fi iertată purtarea imorală sau a ne ușura succesul.

— Și noi, a replicat prompt Dora. Să știți, doamnă, că juisând, noi îl întărim pe Domnul în slava lui, aducem laude creației sale.

La această afirmație, stăpâna casei a șovăit și n-a mai continuat discuția. La onorariul promis a consimțit să ne dea un mic supliment. Gemenii, entuziasmați, scânceau la etaj și ne implorau să mai rămânem. De la Versailles ne-am întors cu taxiul. Rareori ca în seara aceea am înțeles sensul cuvântului sacerdoțiu: deveniserăm niște sfinți profani, vom merita într-o bună zi să fim canonizați.

— Scopul suprem al oricărei existențe, spunea Dora, este împerecherea adevărului cu frumusețea. Ce contează că lumea ne denunță drept nebuni și bolnavi. Ce este nebunie potrivit minții omenești este rațiune potrivit lui Dumnezeu.

— Dora, repetam eu exaltat, tu m-ai adus iarăși pe lume, mi-ai redat credința în ființa umană. Cum mă voi putea întoarce, după toate acestea, în țara mediocrității?

Mai târziu, am ieșit să sărbătorim într-un mare restaurant, apoi să dansăm într-un club de pe malul drept al Senei. Ne-am întors în zori, beți de fericire. Globurile lăptoase ale felinarelor păleau. Străzile ieșeau din noapte, drapate într-o lumină violetă. În vreme ce pașii ne răsunau pe asfalt și prin răsufălătorile brutăriilor ieșea o mireasmă de cornuri și baghete calde, Dora visa cu voce tare: aveam să creăm niște falanstere ale iubirii, să recrutăm fetele și băieții cei mai frumoși, cei mai elocvenți, pentru a-i consola pe cei nefericiți, să înmulțim faptele pioase. Se va duce să-i vadă pe Monseniorul Lustiger⁵³, pe marele rabin Sitruk⁵⁴, pe rectorul Moscheii din Paris și-i va convinge să deschidă case de iubire pe lângă locurile de cult. Aprinzând lumina de la intrarea

⁵³ Jean-Marie Lustiger (n. 1928), prelat francez, născut într-o familie de evrei, s-a convertit la catolicism (1940), a devenit arhiepiscopul Parisului (1981-2005), cardinal (1983) și membru al Academiei franceze (1995).

⁵⁴ Joseph Sitruk (n. 1944, la Tunis), după ce a fost marele rabin al Marsiliei, este ales mare rabin al Franței în 1988 și reales în 1995.

imobilului nostru, am descoperit pe pereții scării, scris gros, cu spray:

„Virgile Coutances și Dora Anse-Colombe sunt două curve”.

Pe ușile garsonierelor noastre, o altă inscripție zicea: „Curvă pe bani de la 100 euro în sus!”

CAPITOLUL VIII MARELE DEZASTRU

După escapada noastră de la Versailles, frica mă strângea de ceafă ca ghearele unei păsări de pradă. Peste tot, plutea o amenințare, fiecare pieton ascundea un potențial agresor, fiecare intrare de imobil tănuia o capcană. Întreg orașul mă pândea, șoptea la trecerea mea. Se înmulțeau telefoanele anonime. Dora și cu mine ne schimbam numărul, îl treceam la secret, dar noul număr era imediat detectat. Noaptea cineva venea să ne scrie pe ușă, cu cretă sau vopsea, vorbe insultătoare; pe ștergătoare ni se puneau șoareci și șobolani morți, în cutia de scrisori mi se strecurau bilețele cu capete de mort sau ferpăre de condoleanțe pe numele meu. Citeam această proză înspăimântat. Nu mai puteam ridica receptorul sau coborî în stradă fără să mă tem de tot ce e mai rău.

Război civil

Ezitam să facem plângere, conștienți fiind că ne aflăm la limita legalității. Degeaba ștergeam eu grafitiurile cu o cârpă cu spirt, lumea începea să vorbească în imobil. Vecina de dedesubt, o doamnă în vârstă, afabilă, mirosind cam fad a trecut și căreia îi făceam amândoi mici servicii, urcase să mă vadă de mai multe ori: auzea pe seama noastră lucruri oribile. Calomnii, nu-i așa? Un funcționar asiduu ca mine nu putea îmbrățișa niște moravuri atât de depravate? Administratorul pregătea o adunare specială a coproprietarilor ca să ne ceară expulzarea. Am liniștit-o pe bătrâna noastră prietenă, i-am oferit un ceai și prăjituri. Dar pericolele sporeau. Lui Dora nu-i păsa de nimic. Îmi răspundea cu vocea dulceagă a fanaticului:

— Nu trebuie să ne supărăm pe cei care ne urăsc. Țsta este prețul fervorii noastre. Să le primim scuipăturile ca pe o ploaie de petale de trandafir...

Brusc, tensiunile dintre noi s-au reaprins. Pentru ea, legile ospitalității nu suportau nicio excepție. Orice bărbat care o dorea, oricât de vlăguit ar fi fost, îi suceea capul. Mergea în întâmpinarea unor ruine, le provoca cu un zel care se apropia de jertfire. Trupul ei nu era decât instrumentul lui Dumnezeu; îl oferea pe credit, ba chiar gratis. Dorea să fie ostatica tuturor solicitatorilor ei, inclusiv a celor mai mizerabili, prețioși tocmai datorită mizeriei lor. Acum intra în spitale, îi vizita pe bolnavii în stadiu terminal, pe bătrânii în tratament de lungă durată și-i mângâia, îi excita încetșor. Aceste organisme emaciate, famelice o răscoleau, le făcea un maslu în felul ei. Mi-i închipuiam pe acești agonizanți luând cu sine drept ultimă viziune a vieții imaginea unei tinere femei goale, mângâindu-se lângă ei, între aparatele de respirație artificială și cele de perfuzie, oferindu-le o prefigurare a Paradisului. Lucrul acesta făcea foarte bine tot atât cât predica de consolare a unui oarecare purtător de sutană. Era alungată, amenințată cu poliția și atunci încerca să le facă același lucru infirmierelor, medicilor. O așteptam afară, la o cafenea, înnebunit de îngrijorare, temându-mă să nu i se întâmple ceva rău. Întotdeauna se descurca, mai mult sau mai puțin. Însă, prinsă într-o spirală de degringoladă, nesăbuita mea profetesă era mereu la un pas de-o dramă. În metrou, încă o dată, fusese cât pe ce să fie sugrumată de un cloșard, unul cât un dulap, puțind a putred și a puroi, și căruia, într-o seară de iarnă, în stația Crimée⁵⁵, când pe peron se formase un bivuac de persoane fără adăpost, îi propovăduise iubirea prin dăruire, neîncetând să-și desfacă picioarele în fața lui ca să-l înnebunească. Nu scăpase cu viață decât datorită sosirii inopinate a doi controlori care l-au împiedicat pe cloșard s-o arunce pe șine. Cu un zâmbet de dementă, îi primea pe smintiți, pe împuțiți, atingea culmile ofrandei, nu mai deosebea beatitudinea de durere. După asemenea maratoane

⁵⁵ Stația de metrou Crimée se află spre capătul liniei 7, în nord-estul Parisului, în cartierul rău famat La Vilette.

ale populației, putea să doarmă o săptămână întreagă, după care, întinerită, își relua povara filantropică, se întorcea acolo unde era ruptă în bucăți. Ar fi putut muri asaltată din simplu spirit de sacrificiu. Dacă aș fi fost mai puțin laș, aș fi smuls-o din hipnoza ei. Nu mă asculta, îmi răspundea cu un zâmbet. Cu ea, aveai întotdeauna răsturnarea perpetuă a nebuniei în rațiune, a urâteniei în frumusețe, a scuipatului în mângâiere. Dar de la scuipat nu mai urca spre poezie, mecanismul se stricase. Degeaba afișa niște aere de superioritate, nu ne mai putea înșela: nu era decât o nimfomană atinsă de logoree, o târâtură flecară. Nu voi descrie situațiile dubioase în care m-a pus Dora, tripotajele sordide de unde ieșeam cu mare greutate. Se înhăitase cu niște actrițe porno scoase din circuit, cu mari burghezoaice declasate, cu tineri homosexuali famelici, cu prostituți toxicomani, cu mici pramatii cupide. Meseria noastră pusese mâna pe noi. Deveneam niște proletari ai sexului.

Vine o clipă când evenimentele se precipită spre o concluzie care capătă aspectul unui dezastru. Încarcerati în mania noastră, nu mai înțelegeam mersul obișnuit al lumii. Din nou, Dora mă dezgusta, era însă un dezgust amestecat cu tristețe care nu știrbea cu nimic iubirea pe care i-o purtam: își recăpătase aerul acela de femeie pierdută, cu umerii căzuți doborâtă de propria-i vacuitate. Trupul i se destrăma, pe pulpe îi apăruse o rețea de varice de parcă fusese scurmată cu o săpăligă. Își bomba crupa ca o găscă și sfârșise prin a arbora uniforma profesiei sale: genul rău, pațachina militantă. Blugi prea strâmți ce i s-ar fi potrivit unei adolescente anorexice, decolteuri extravagante, gură mare vopsită țipător, ochi lăcrimoși înecați în rimel, îmi venea să o zgâlțâi, să o bag sub duș, să o spăl pe față. Îi spuneam:

— Există fete prea curate pe care-ți vine să le murdărești și fete murdare ca tine pe care-ți vine să le bagi în mașina de spălat.

Atunci începea să urle:

— Sunt încă prea frumoasă pentru tine! Te-ai uitat la tine cum arăți?

Epuizarea o îmbătrânea: orice lumină era prea crudă pentru ea, îi făcea un zâmbet dur, iar răsufierea îi mirosea a ceva amar. Trecea de la volubilitate la prostrație, râdea în hohote, apoi plângea în hohote. Acum citea vieți de sfinți, îi invidia pe unii dintre ei pentru lacrimile coagulate de sânge pe care le vărsau și pe care le numeau „trandafirii ochilor”, susținea că Dumnezeu o supunea la cazne ca s-o încerce. Uneori, când era prea trudită, făcea relaș, se prăbușea, îmi povestea despre înapoiții mintali cărora le curg balele, bețivanii cu duhori fetide, erecțiile triste ca un apus de soare iarna, pulele enorme, dureroase, care nu se culcă niciodată. Fără să-i uite pe scârboșii, mârlandii, țicniții pe care-i atrăgea ca un magnet. Mă enervam, o sfătuiam să se oprească, iar ea mi-l cita pe-un mistic creștin:

— Trebuie să iubim cu ardoare lucrurile de care lumii îi este silă și să ne fie silă de cele pe care lumea le iubește cu patimă.

— Mă doare-n cur de misticii ăștia, nu ești obligată să ți-o tragi cu drojdia omenirii.

— Îți spun eu, Seb, pe păduchioșii ăștia nici măcar nu-i merit! Ei sunt atât de deasupra noastră! Și pe urmă sunt copiii mei. Am impresia că-i nasc de fiecare dată când ei ies din mine.

La asemenea vorbe, îmi pieria glasul. Dora, înger și martir, bătea câmpii, încântată că mă prăbușește cu ea în prăpastie. Nu era rea, era numai într-o doagă. Încâlceala aceasta de vitalitate și insanitate mă făcea să mă tem pentru ea de tot ce e mai rău.

Nu ne mai atingeam unul de altul. Și atunci când, din întâmplare, dorința ne mai reunea, metresa mea dădea dovadă de o laborioasă vulgaritate, își spărgea pieptul urlând, scutura din mâini și din picioare, ca rațele cu capul retezat care continuă să alerge.

— Ce-nseamnă toate zguduielele-astea? Parcă ți-ar tăia cineva beregata!

Rânjea, cu nervii bolnavi, mă respingea:

— Să nu te mai apropii de mine! Dacă vrei să fuți, plătești. Ca toată lumea, m-ai auzit?

Zbiera ca o precupeață, izbucnea într-o ploaie de injurii.

— Uită-te la tine, nenorocitul! Și când fuți, ești doar un funcționaraș care face unde i se spune să facă. N-ai nici patruzeci de ani și puți deja a formol.

Îi plăcea la nebunie o replică dintr-un film american de serie B:

— Poate că ai o pulă mare, dar n-ai coaie!

Se enerva, sfâșia perdelele, șervețelele, spărgea paharele, arunca în oglinzi cu pantofii.

— Îți spun eu, Seb, până și un impotent mă face să juissez mai mult ca tine.

Mă cuprindea și pe mine animozitatea. I-aș fi zdrobit bucuros capul de chiuvetă. Îi arătam cu de-amănuntul toate defectele, reproducere exactă a nulității ei spirituale. Îi luam afurisitele de cărți și i le rupeam în bucăți, le aruncam pe fereastră. Lupta dintre noi degenera, ea încerca să mă zgârie cu unghiile, eu o apucam de gât, o pălmuiam cu furie, ea cădea pe jos în hohote de plâns. O terminam prin câteva vorbe veninoase, îi ruinam în două cuvinte mesianismul de mocirlă.

— Nu ești decât o curvă respingătoare. O s-ajungi o babă sifilitică ce ți-o ia la cioc pe un euro.

O apuca din nou furia. Ca să mă apăr, îmi cumpărasem o bătă de base-ball pe care-o ascundeam sub pat. Dora o înhăța și, războinică exasperată, mă lovea tare la mâini și la picioare. Și ea avea chef să mă omoare, să mă șteargă din viața sa. Dacă mi-ar fi poruncit așa ceva, m-aș fi lăsat masacrat pe loc: să mor de mâna ei era ultima mea ambiție. Eram plini de sânge, cu părul smuls. Exploda toată urâtenia strânsă în noi. Apoi, îngroziți de spectacolul dragostelor noastre jalnice, ne opream de comun acord. Ne ceream

iertare și făceam pace printr-un coit rasolit. Ne întorceam atunci la viața lumii pentru a căuta în ea un răgaz. Dora visa să fie mamă, să aibă copii de culoare brun închis, ocră, ciocolatiu deschis. Cât despre mine, efectuând un reviriment complet, mi-am implorat superiorul, Jean-Ignace de Guiolet, să mă expedieze oriunde, în Bielorusia, în Tasmania sau la Ulan-Bator. Voiam să lucrez pentru răspândirea culturii franceze. Mi-a răs în nas: îi pierdusem favorurile. Cartea îi fusese dată la topit la șase luni după apariție, iar al doilea manuscris îi fusese refuzat. Voi fi bătut în cuie la Paris pentru totdeauna. Și cel mai prăpădit post din Europa sau Asia era prea frumos pentru mine!

Indezirabili

În momentul acela, ar fi trebuit să-mi întrerup viața paralelă, să cer ajutorul unei asociații. Mă încăpățânam în situația aceasta ca într-o sinucidere lentă. De câteva săptămâni, primeam o clientă ciudată. O chema Cindy, deși nu era mai americană decât mine, consecință a serialelor de televiziune în alegerea prenumelor. Era o femeie de tip nord-american, fără vârstă, cu obrajii supti din care ieșea un nas lung, gura groasă, pomeții înalți și o duritate de piatră în privire. Această păpușă nesănătoasă, cu aspect de junkie, vorbea cu o voce spartă și o intonație de suburbie la fel de snoabă ca accentul ascuțit al anumitor oameni bogați din arondismentul VII. De fiecare dată când rămânea goală, mi se făcea greață: fanta ei rasă, străpunsă de un inel de argint, părea o plantă carnivoră gata să mă devoreze. Era așa de slabă, că ar fi putut zgâria căzile de baie, îi ieșeau prin piele femururile și coastele, avea vergeturi pe pulpe și șolduri. Nu răspândea niciun miros, fenomen și mai neliniștitor decât o persoană fără umbră. Încă de la prima ei vizită, mi-a evaluat cu răceală erecția, m-a vârât în ea cu prezervativ. Am avut impresia că-mi pun sexul într-un cuib de vipere. În trei minute am trecut prin trei poziții diferite. După care, m-a

scos din ea și a avut o vorbă teribilă pe care n-o voi uita atât de ușor:

— Când vrei să guști supa, o lingură e de-ajuns.

— Și ce gust are supa asta?

— Se poate mânca.

În dreptul stomacului, gălgâia ca o sticlă de apă minerală, așa că, credincios obiceiului meu, am botezat-o imediat: Marea Gazoasă, nume sub care mi-am introdus-o în calculator. În gură, îi strălucea slab un dinte de aur pe un fond de colți îngălbeniți sau negri. Era un aur mat, un aur sărac, de proastă calitate. Când o sărutam (cum am mai spus, Dora mă constrânsese să practic din nou sărutul pe gură), îi căutam cu limba această pepită, singura netedă dintr-o dentiție neregulată care zgâria, îmi agăța papilele. Desfăcându-și picioarele pe patul meu, Cindy îmi ordona întotdeauna cu același ton tăios:

— Hai, domnule de consumație, dovedește-mi că ești bun la treabă!

Această calificare mă rănise și tot nu înțelegeam de ce creatura aceasta frigidă venea la mine. Într-o zi, pe când Marea Gazoasă se îmbrăca la loc, ciudat de nervoasă și agresivă, s-a auzit soneria. Suna încontinuu cu niște stridente de sirenă de război. Și, într-adevăr, se profila un război. Sunetul, produs de apăsarea continuă a unui deget, urca prin casa scării, se repercuta pe etaje până la craniul meu în care izbucnea precum clopotul cel mare al unei catedrale. Fără să-mi ceară părerea, Cindy, care n-aștepta decât acest semnal, a alergat să răspundă la interfon. Înainte ca eu să bănuiesc că e o capcană, cineva bătea insistent la ușă, niște bătăi de brută. Am fost cuprins de un acces de panică și mi-a venit parcă să vârs. Aș fi vrut să dispar sub pat, să sar pe fereastră. Cindy a deschis ușa, și-a luat lucrurile sub braț și a dispărut. Au intrat doi indivizi, prost îmbrăcați, prost rași și mi-a fost greu să-mi dau seama dacă sunt cloșarzi, vagabonzi sau derbedei. Au făcut, fără convingere, câțiva pași prin cameră: nu erau nici măcar

voinici, aveau un gabarit cu puțin mai mare decât al meu. Mi-am luat curaj:

— Ce căutați în casa mea, ce vreți?

Fără să-mi dea nici cea mai mică atenție, au început să vorbească între ei într-o limbă străină, rusa poate, ca doi actori care-și repetă textul înaintea intrării pe scenă. Ridicau din umeri, reluau de mai multe ori aceeași frază, se certau pe un cuvânt. În sfârșit, cel mai scund s-a așezat pe pat, m-a chemat lângă el așa cum flueri după un câine. Și-a trecut brațul după gâtul meu și prezentându-se cu numele de „Ralph”, a rostit cu un accent slav foarte puternic:

— Bravo! Fuți femeia mea, Cindy, fără plătit la mine?

— Soția dumitale? Păi... ea mă plătește pe mine, îmi este clientă.

Ralph, cu niște ochi mai mult neîncredători decât sadici, s-a uitat atent la mine de jos în sus, m-a sculat în picioare și mi-a desfăcut gura ca un geambaș care verifică animalele la târg.

— Tu? La tine plătește? Râzi de mine?

Eram atât de paralizat, încât mult mai târziu îmi voi da seama că aceste fraze păreau învățate pe de rost și prost reproduse.

— Tu futut la Cindy cinci ori. Ea este la noi care fute cel mai bun. Tu datorie la noi 1500 euro.

— Îți repet, eu sunt gigoloul.

Atunci, numitul Ralph a afișat un rânjet, un amestec de blândețe și de amenințare, iar cu o mișcare a brațului m-a răsturnat pe pat. Mi s-au ridicat picioarele în sus și m-am dat pe spate ca o păpușă. Înnebunit, m-am sculat iar în picioare. Tovarășul lui, pe cât de înalt, pe atât de uscățiv – el era „Brandon” – și-a întins palma spre mine și a spus, laconic:

— 1500 euro.

— Dar nu-i am și, dacă i-aș avea, ar fi ai mei. Întrebați-o pe Cindy.

Am primit un prim pumn sub nas. Urechile au început să-mi țiuie, buza să-mi sângereze. Am dat să fug, am încercat să mă strecor sub pat, am schelălăit ca un cățel. Nu mai înfruntasem niciodată o asemenea situație. M-au tras de sub pat apucându-mă de picioare. Faptul că aveam de-a face cu doi nenorociți, niște Picioare-Nichelate⁵⁶ din Balcani sau din Carpați, mă neliniștea și mai mult. M-au ridicat iar cu forța, m-au țintuit cu niște priviri care nu prevesteau nimic bun. Între două bătăi repezi de inimă, am observat cât de jalnic arătau: fețe zbârcite, obraji palizi ca ai unora care nu mănâncă pe săturate, îi simțeam în stare să mă facă chiseliță pentru o bucată de pâine. În ochii lor, probabil că întruchipam culmea abjecției: un bărbat curvă care le dă limbi femeilor, oarecum un concentrat de muiere. Dacă încercam și cea mai mică rezistență, mă snopeau în bătaie. Aveam eu bâta de base-ball, dar mă temeam ca arma aceasta, ajunsă în mâinile lor, să nu se întoarcă împotriva mea.

— OK, luați toți banii!

Am avut chiar reflexul lașului: să-l îmbunezi pe agresor pentru a-i suscita clemența. Mă contemplant cu mutrele lor de epave epuizate. Mi-am golit buzunarele, le-am întins câteva bancnote.

— Vă dau tot.

— Gura, târătură! a spus Ralph, folosind o grosolanie apăsată care părea și ea învățată de curând. Rezistența mea trebuie că-i exasperase. Aș exagera spunând că am fost bătut măr. Brandon mi-a ars vreo zece scatoalce peste față, cu

⁵⁶ Picioare-Nichelate (în franceză *Les Pieds-Nickelés*); Filochard (chior), Ribouldingue (bărbos), Croquignol (năsos), celebri eroi anarhiști ai unei lungi serii de benzi desenate, creați în 1908, în revista pentru copii *L'Épatant*, de desenatorul francez Louis Forton (1879-1934). La moartea acestuia, subiectul este reluat de Aristide Perré (1888-1958), A.G. Bardet (1914-1994) și mai ales, între 1948-1981, de René Pellos (n. 1900) care i-a dat o notă mai modernă și dinamică. Acest trio de canalii simpatice ridiculizează poliția, pun la cale lovituri îndoielnice și călătoresc în întreaga lume.

mâna strânsă în formă de cârlig ca să simt nodurile tari ale articulațiilor. Am mai avut parte, de formă, și de o ploaie de lovituri în burtă și spate. Dar, cum să spun?, niște lovituri amortizate, reținute, ca și cum agresorii mei își cruțau forțele, le era silă să se obosească pentru suma mediocră ce le fusese plătită. În vreme ce le încasam pumnii, aveam o singură obsesie: să nu-mi vărs mațele în fața lor, să nu le dau plăcerea aceasta suplimentară. Să mă cac pe mine de frică ar fi constituit rușinea supremă. Îmi petrecusem treizeci și opt de ani de viață fără să mă bat cu nimeni, în afara încăierărilor din liceu din care mă scosese întotdeauna Julien. În cele din urmă, cei doi tipi s-au oprit, s-au uitat la mine așa cum se uită pictorul la pânza lui, masându-și falangele. Ralph a scos un ruj din buzunar și, hohotind de râs, m-a mănjit cu el pe față.

— Ce frumos logodnica, bine machiată...

Pe bărbie mi se scurgea sânge amestecat cu mucii. M-a apucat de păr, răsuflarea lui caldă mirosea a usturoi. Am crezut că avea să mă termine printr-o directă în plex, dar mi-a dat drumul și m-am prăbușit ca o păpușă din cârpe. Brandon a dat din cap arătând spre ușă, cele două lepădături au ieșit aranjându-și cu ostentație comoara dintre picioare. Am alergat la toaletă să-mi evacuez groaza și m-am privit în oglindă: nu eram desfigurată, în afară de un hematom la ochiul drept, obrajii de un roșu aprins spre violet și gura roșie umflată ca un organ genital. M-am dus imediat la Dora ca să-i povestesc nenorocirea. Lipsa ei de reacție m-a zdrobit. M-a îngrijit sânguincioasă și nimic mai mult.

— Dumnezeu ne pune la-ncercare, nu-ți fă griji. Cu cât lumea ne înjosește mai mult, cu atât ne apropiem de lumină.

Degeaba îi tot repetam că ne aflăm la cheremul unei bande, poate din lumea interlopă a Europei de Est, Dora nu voia să audă nimic.

— Dacă vor să stoarcă bani de la mine, o să plătesc. Dacă mă bat, o s-o iau ca pe-o suferință necesară.

N-o impresiona niciunul dintre argumentele mele. Nu mai aveam ce s-aștept de la ea. Am încercat să-mi pun ordine în gânduri. Îmi repetam expresia „mare banditism” și mă treceau fiorii. Cine erau? Fuseserăm denunțați? Înțelegeam că Cindy, femeia cu gura de aur, slujise drept momeală, că cei doi pungași voiau să mă înnebunească, dar cu ce scop? Ca să ne înroleze în organizația lor? Toată noaptea, ghemuit sub cuverturi, singur (Dora și cu mine dormeam de-acum separat), cu ușa baricadată de o mobilă, am elaborat cele mai întunecate scenarii. Uitasem că prostituția este mai întâi un business. Mă credeam liber, eram ipotecat. Frica îmi dicta istorii terifiante: contactul unui „om de lume” cu lumea interlopă are întotdeauna ceva exploziv. Societatea îmi prezenta nota de plată, prietenii mei mă preveniseră. Numai amorul-propriu mă mai oprea să-l chem în ajutor pe Julien.

Degringolada

O săptămână mai târziu, într-o miercuri, mă întorceam de la birou fiind cu ochii-n patru, când am văzut o mașină a poliției în fața imobilului meu. Am înțeles că se petrecuse ceva urât. Dora tocmai fusese agresată și dusă la spital. Viața nu-i era în pericol. Nemulțumindu-se să-i distrugă apartamentul, agresorii îi spărseseră nasul, îi rupseseră câteva coaste și îi provocaseră un traumatism cranian. Aparent fără niciun motiv, din pură violență. Mi-am găsit metresa într-o cameră de la urgențe, la Hôtel-Dieu⁵⁷, bandajată și perfuzionată, și am simțit că mă îngheață tristețea. Pseudo-înțelepciunea ei de inițiată nu o protejase. Pe chip îi era zugrăvită o expresie de groază, de neîncredere. Cu buzele decolorate, cu ochii dilatați de spaimă, oferea privirii o mască de gisant. Plângând, mi-a confirmat că era

⁵⁷ Hôtel-Dieu (Casa Domnului), spital parizian fondat în 650, construit în secolul al XII-lea lângă catedrala Notre-Dame, la sud, demolat și reconstruit, mult mărit și modernizat, la nord de catedrală, între 1868 și 1878.

vorba probabil despre cei doi tâlhari care îmi intraseră deja în casă. Descrierea se potrivea. Cu o sălbăticie de fanfaroni, îi înfipseseră în gât vârful cruciform al unei șurubelnițe. Apoi, o bătuseră măr fără nicio explicație, fără să-i ceară nimic, ca și când executau un contract. Încercase să-i potolească, să-i seducă. De data aceasta, propovăduitoarea nu-i putuse converti pe barbari în mielusei. Banchetul delicat degenerase într-o înfulecare de fiare sălbatice. Îngerul căzuse în noroi.

— Seb, totul e numai din vina mea, îți cer iertare, părăsește-mă. Te-am târât într-un ocean de murdării.

I-am șters lacrimile, am asigurat-o că toate aveau să se aranjeze, că aveam s-o protejez. Dar nici eu nu credeam în ceea ce-i spuneam. Eliberaserăm prea multe forțe care aveau să se întoarcă împotriva noastră.

Întors acasă, mi-am umplut în mare viteză o valiză, grăbit să părăsesc locul acela blestemat. Administratorul imobilului îmi lăsase un mesaj pe automat, rugându-mă să-mi reziliesc cât mai repede contractul. Coproprietarii nu mai puteau tolera scandalul pe care-l reprezentam. Un alt mesaj de la comisariatul arondismentului IV îmi cerea să mă duc să le semnez în registrul de procese verbale. M-am refugiat pe strada Pavée, la câteva imobile mai încolo, într-un mic hotel lipit de o sinagogă apărută zi și noapte de poliție. Am stat aici zece zile, urcând la mine doar în fugă ca să-mi schimb hainele, să-mi iau corespondența, îmi suspendasem provizoriu prestațiile mercenare, cu excepția clientelor care mă primeau la ele. De cum ieșeam de la birou, mă duceam s-o văd pe Dora care era mai bine, dar încă îngrozită și se gândea să se exileze departe de Paris. Mi-a sugerat câteva destinații de care-mi voi aminti mai târziu.

Într-o dimineață, după o noapte îngrozitoare cu coșmaruri care-mi tăiaseră respirația și-mi lăsaseră gura uscată, m-am dus, ca de obicei, la *Motanul fumător*, să-mi beau cafeaua cu corn. Patronul, un fost alcoolic cu vorba cleioasă, m-a avertizat că, în ajun, un puști lăsase o scrisoare pentru mine.

Era de la Dora: cu un scris stângaci, mă anunța că părăsește Franța. Prefera să se retragă, îmi purta ghinion. Mă va iubi mereu. M-am năpustit, ca un nebun, afară din cafenea și am alergat spre Hotel-Dieu; nu puteam să cred ceea ce citisem. N-avea să mă placheze a doua oară! La colțul străzii Les Franes-Bourgeois, aproape pustie la ora aceea, un Mercedes vechi, de culoarea ruginii, cu calandrul cromat, s-a oprit fix în fața mea când am coborât de pe trotuar. Aproape că m-am culcat lat pe capotă. Nu era vorba despre un accident. Cel care conducea, cu cotul scos neglijent pe geamul deschis, cu ochii ascunși de o pereche de ochelari Ray Ban albastrii, mi-a ordonat să urc în mașină. L-am recunoscut după accent, era Ralph. Înainte de a-mi putea reveni din surpriză, un avorton cu părul ciufulit și slinos, a coborât din spate, m-a apucat de gulerul hainei și m-a împins fără duritate înăuntru, după care a luat loc în stânga mea. Pe asta, cu ochi pământii și dinți stricați, nu-l mai văzusem niciodată. Din motive pe care nici acum nu mi le pot explica, m-am lăsat răpit. Ralph, cu ceafa groasă și rasă – mi se părea că primise niște bani, acum purta un costum aproape corect – a demarat imediat într-un zgomot de fiare vechi, a derapat pe asfalt și a cotit-o pe o arteră mai largă. Efluvii de apă de colonie ieftină umpleau mașina. De formă, am întrebat totuși tipând:

— Unde mă duceți?

Răpitorul meu hirsut arbora un cap cadaveric, care părea mereu gata să se desprindă de gât și care se tot răsucea cu o rapiditate stupefiantă. I se adresa celuilalt cu monosilabe într-o limbă ce putea fi rusa, albaneza sau turca.

— Vă previn, dacă nu opriți, o să sar, o să alertez poliția.

Vecinul meu mi-a tăcut „șt” răsfrângându-și buzele, ceea ce i-a dat un aer și mai patibular. Puțin îi păsa lui de avertismentele mele. Dinții din față, stricați, erau înfipti strâmb ca niște stâlpi răsturnați dintr-un gard.

— Noi prieteni la Cindy. Nu neliniști la tine, a spus Ralph ca să mă calmeze.

Evocarea acelei mummii sexuate n-a avut darul să mă bucure. Am ieșit din Marais, am luat-o pe strada Rivoli, apoi pe bulevardul Sebastopol în direcția gării de Est. De zece ori, în ambuteiaje, aș fi putut să deschid portiera și să mă topesc în mulțime. Privirea dură a bărbatului de-alături m-a descurajat să o fac; mi-l închipuiam fugărindu-mă și dându-mi o mamă de bătaie în mijlocul trecătorilor care și-ar fi întors privirile. Îți venea să crezi că mă lăsam răpit de bună-voie pentru a găsi o ieșire din această criză. La Barbès, am luat-o pe bulevardul Rochechouart și am încetinit cu puțin după magazinele Tati. Ralph și-a desfăcut centura de siguranță și a venit târșindu-și picioarele să-mi deschidă portiera așa cum ar fi făcut un șofer stilat. Părea un păduchios care parodia lumea bogătaşilor. Acolitul lui și-a scos repede un batic din buzunar și m-a legat la ochi. Numai niște golani cu sânge rece puteau răpi astfel un bărbat, în plină zi, fără să se teamă de intervenția poliției. Îngerul meu păzitor, strângându-mă de braț ca într-o menghină, m-a băgat în holul unui imobil: m-am împiedicat de un prag de piatră, am urcat câteva trepte, am intrat pe o ușă. După aceea, am coborât pe o scară lungă în ceea ce mi se părea a fi un spațiu destul de îngust. Nasul meu înregistra efluvii de putreziciune, de apă stătută. Mergeam prin niște subsoluri, m-a izbit un miros iute de dezinfectant de latrine. A fost descuiată o altă ușă, mi s-a scos legătura de la ochi: eram într-o încăpere cu tavanul jos, mobilată cu o masă de camping zgâriată și un fotoliu de piele jerpelită din care se desprindeau fâșii întregi. Țigările și berea impregnaseră atât de tare pereții, încât ai fi putut bea și fuma doar adulmecându-i. Tavanul tremura într-un ritm surd, neregulat. Trebuie că mă aflam undeva în cabina unei săli de spectacole sau a unui club, poate Elysée-Montmartre care se află prin apropiere. Niște matahale îmi aduceau de mâncare la ore fixe, mă însoțeau la toaletă. La toate întrebările mele opuneau un mutism absolut. Ciclul pierzaniei fusese declanșat.

Banda gorgonelor

Două zile mai târziu, am fost transferat, noaptea, la o oră de Paris, din nou legat la ochi. Ne-am zdruncinat multă vreme pe un drum accidentat. Acum m-am pomenit într-o pivniță de ciment, foarte joasă, glacială, fără fereastră. Un tub de neon clipea în permanență fără să se aprindă de-a binelea. Emitea o lumină crudă, verzuie, care făcea ca toate lucrurile să pară lugubre. În interiorul tubului ce era mereu pe punctul de a exploda sfârâia un filament negru. Înțelegeam prea bine ce mi se întâmpla. Mă gândeam la terifiantele case de dresaj în care proxenetii își închid șeptelul și-l educă prin violuri și bătaii. Avusese dreptate Dora să-și ia tâlpășița. Ar fi trebuit să fug cu ea. Mi-au fost luate toate efectele personale, portofelul, cartea de identitate, cheile, banii, dosarele de la minister, până și tichetele de metrou. Celula mea cuprindea o saltea pătată pusă chiar pe jos, un scaun din stînghii cu spetează lipsă și mai ales un mare banc de tâmplărie perforat de găuri făcute cu cuțitul care sugerau niște sacrificii abominabile. Într-un colț, într-o chiuvetă de faianță albă, cu smalțul spart, constelată de crăpături, curgea încontinuu un fir de apă. De o grindă atârnav niște cârlige de măcelărie și un scripete fără funie. Din zid se scurgeau dăre de salpetru printre graffiti-uri scrijelite cu un vârf de briceag, inițiale, inimi grosolan schițate, chemări în ajutor. Un rând de trepte ducea la o ușă de metal înnegrită de fum, linsă parcă de o limbă de foc. Câte persoane fuseseră oare martirizate aici?

M-am lămurit repede ce soartă mă așteaptă. Abia instalat, am văzut intrând o făptură de talie mijlocie, cu o tavă în mână pe care ieșeau aburi dintr-un bol cu cafea lângă o tartină cu unt și niște bucăți de zahăr îngălbenite. Înfometat cum eram, m-am năpustit asupra acestui festin sărăcăcios. Între timp, persoana îmi adusese o oală de noapte, hârtie igienică și o sticlă cu apă. În lumina proastă din încăpere,

am zărit o față umflată ca o prăjitură necoaptă, într-o parte rotundă, în cealaltă scobită, așezată pe un trup mic și îndesat. Craniul arbora o perie blondă, torsul și picioarele erau îmbrăcate numai în piele, ca un motociclist la pensie care și-ar fi păstrat uniforma și băgat vehiculul în garaj. Două proeminențe sub bluzon m-au făcut să cred că am de-a face cu un individ de sex feminin. Cu o voce de bețivă, mi-a lansat:

— Mănâncă, băiețuș, c-o să ai nevoie.

Dacă aș fi bănuit ce mă aștepta, cred că imediat aș fi vărsat totul!

Peste puțin timp, cea care mă hrănise s-a întors escortată de două bondoace de teapa ei: o bătrână cu mutră de țigancă și un neg cât o prună pe buza de jos, din care creștea un smoc de peri tari, și o altă sperietoare, cu un fizic de salahor și fața tăbăcită de corsar. Aceasta din urmă purta un tricou de-un roșu aprins pe care stătea scris cu litere gotice negre: „Nu-s rea, dar nu trebuie să mă întărâți”.

Toate trei m-au lungit pe masa de lemn și, cu gesturi precise, prevenind o eventuală împotrivire din partea mea, mi-au tras pantalonii până la genunchi fără să-mi scoată pantofii. M-am gândit imediat la o întorsătură fără să-i văd bine realizarea practică: cum poate o femeie să violeze un bărbat? Țigancă și pirata mi-au blocat umerii, șoldurile și picioarele, prinzându-mă într-o menghină imposibil de desfăcut. Motociclista și-a uns mâinile cu un lichid gras, și-a mlădiat încheieturile trosnindu-le articulațiile și-apoi mi-a apucat sexul. Dintr-o răsucire, mi-ar fi putut smulge aparatul genital în întregime. În schimb, mi-a luat-o la frecat după toate regulile, cu o vivacitate deloc neplăcută. Cunoașteți anatomia masculină: suntem de-o mecanicitate dezolantă. Orice penis agitat de jos în sus cu vigoare sfârșește prin a-și scuipa sămânța, oricare ar fi modul folosit. Așadar, am ejaculat, fără să mă abandonez cu adevărat, sub ochii amenințatori ai celor trei femei bărbătoase. Am fost

mirat de blândețea pedepsei, de acest bilet, numai dus nu și întors, spre paradis, pe deasupra și gratis.

Peste o oră, când îmi pusesem o pijama de serj albastru ce-avea să-mi devină uniformă, gardienii mei s-au întors. De data aceasta, motociclista și țiganca m-au țintuit pe masă și cea care m-a masturbat a fost pirata. Datorită efortului i se închideau pleoapele grele și-i curgeau balele. Până seara, s-au întors în fiecare oră, agățându-se, pe rând de rădăcina mea. A doua zi, au luat-o de la capăt încă de cum s-a luminat. Acesta îmi va fi, așadar, calvarul: aveam să plătesc cu vârf și îndesat plăcerile vieții mele de curtezan. Pedepsit prin organul plăcerii care aceea să devină cel al nenorocirii. Voi fi vidanțat fără întrerupere, maltratat, malaxat, frăgezit ca o halcă de carne de trei măcelărite nebune.

Am intrat atunci în cea mai întunecată noapte. Fofa, Natache și Jaja, căci acestea erau diminutivele torționarelor mele, nu scăpau nicio ocazie ca să-mi înșface instrumentul și să mi-l zgâlțâie. Se iveau pe tăcute din umbră, cu mâinile desfăcute ca niște labe de cauciuc uriașe, cu buza lăsată a dispreț. Uneori, veneau să mă ușureze în toiul nopții, ațintind asupra mea lumina unei lanterne, în vreme ce eu abia dacă recuperam. Mă trezeau cu un ghiont, iar răsufierea lor împuțită, amestec de dinți cariați, alcool și tutun prost, fața lor hidoasă mă izbeau ca o halucinație. După câteva zile, mă botezaseră „varză umplută”, pentru că glandul îmi căpătase o culoare stacojie, aproape violetă. Când aveau chef de răs, îmi lipeau de gură sânii lor mari:

— Ospătează-te, varză umplută, excită-te!

Ghearele lor lungi și murdare mă manipulau fără menajamente. Nimic echivoc în intervenția lor: aș fi putut fi un termometru, un bec. Nu-mi dădeau drumul până nu-și terminau treaba și după aceea își ștergeau mâinile de pantaloni. În timp ce mă „tratau”, fumau, eram mereu cufundat într-un fum gros de țigară și mă uitam fascinat la încheieturile lor umflate, la părul negru de pe brațele groase ca niște ferigi tropicale. Cățarate pe mine ca niște vampiri, ai

fi zis că vor să-mi scoată toate toxinele. Sexul îmi era umflat și simplul fapt de a-l atinge îmi smulgea niște țipete de parcă ar fi fost băgat într-un fascicul de lame de ras. Noaptea, de partea cealaltă a ușii, printre zgomote de tigăi și cratițe, le auzeam glasurile de precupețe întretăiate de accese de tuse, râsete groase, interjecții găfâite, scuipături. Urlau cântece porcoase. Toate acestea se terminau într-un crescendo de invective, țipete, horcăieli de muribunzi. Auzeam zgomote de încăierare, de scaune răsturnate, de farfurii grele sparte de exasperare. A doua zi, cea care fusese luată la scărmănat, mereu aceeași, Fofa motociclista, sosea cu obraji roșii, urechile rupte, un ochi învinețit și pomeții lucind de cuperoză ca un semnal luminos.

După o săptămână, mă arătasem atât de docil, încât gardienele mele de lagăr nu mai veneau decât una câte una, la orice oră, cu câte o țigară în gură, un walkman în urechi, ca să mă mulgă. Cu un semn din cap, mi se arăta să mă sui pe masă, să-mi las jos nădragii. Nu mai ejaculam decât un lichid translucid amestecat cu sânge și dacă mă rețineam, primeam o palmă. Un început de infecție urinară îmi dădea dureri până la rinichi. Cu timpul, înțelesesem structura subtilă a acestui trio: Jaja pirata era șefa, Natache țiganca, adjuncta ei, iar Fofa, bătaia lor de joc, pusă să facă treburile servile. Cum am mai spus, jumătate din fața acesteia era zbârcită, probabil, suferise un atac, și cu greu își deschidea ochiul stâng. O dată, am încercat cu ea o complicitate și i-am propus să-i fac și eu la fel cu degetele acolo unde pielea de proastă calitate a pantalonilor făcea cute mari între picioare.

— Nu te obosi, băiete, nu-mi plac gagiii.

Deși încercam de bine, de rău să rămân curat, să mă spăl în minuscula chiuvetă, simțeam că mă acoperea jegul, că paraziții mă aleg ca domiciliu, împărțindu-și pe bucăți carcasa mea. Ghemuit în acea cocină a mea, răspândeam o duhoare îngrozitoare.

Represiune

Într-o dimineată în care suferisem ca un martir, iar penisul mi se umflase cât un cartof și supura în permanență, m-am revoltat. Jaja, îmbrăcată într-un combinezon militar și cu o centură cu cap de mort, tocmai sosise, târșându-și picioarele până la mine, anevoios și dubios. Trebuie că era beată sau epuizată. Înainte chiar de a-mi adresa semnul obișnuit, i-am făcut din cap un nu hotărât și m-am chircit pe saltea. A avut nevoie de câteva momente ca să-și dea seama, a trântit o ploaie de injurături și și-a scos mobilul:

— Varză umplută se înconțrează.

Celelalte două s-au și înființat. Natache, într-o cămașă de noapte largă, murdărită de niște pete dubioase, ținea în mână un clistir și un lighean. M-au încolțit așa cum face un ucigaș cu victima lui într-o fundătură, m-au apucat de mâini și de picioare, m-au dus pe altarul de sacrificiu. Degeaba m-am zbatut. Natache mi-a smuls pantalonii, i-a aruncat departe în vreme ce Jaja, bombănind, mi-a băgat clistirul în rect. Simțind cum mi se umflă intestinele și cum se întărește membrana, mi-am contractat mușchii. Dar, atacat din toate părțile, solicitat și pe celălalt front, am dat drumul la tot și am crezut că mor într-o hemoragie de căcat și pișat. M-au lăsat să zac în propriile-mi dejecții și mi-au aruncat o cârpă veche ca să mă șterg cu ea.

Corecția nu se terminase. Puțin după aceea, s-au întors cu o mulgătoare electrică ruginită pe care au băgat-o în priză. Citisem undeva niște întâmplări groaznice pe tema aceasta și știam că dacă mașina va începe să meargă, îmi va aspira tot din interior și-mi va provoca o hemoragie. Tot ciocnind niște obiecte metalice, Fofa a pus lângă masă un recipient de metal din care ieșea un cablu terminat cu o ventuză asemănătoare cu aceea de desfumat chiuvete. Mi-a lipit capătul de cauciuc pe membru, a verificat fiecare element, tub, valvă, canulă și a dat drumul aparatului. Mașina a fost cuprinsă de un tremurat, în mine a explodat panica și am început să urlu, să implor, să cer iertare. Jaja mi-a trântit un

pumn în plină față, ordonându-mi să tac din gură. Avea nevoie să se concentreze. Manșonul mi se lipea tot mai mult de gland printr-o sugere ușoară și progresivă, am simțit cum mi se deschide meatul ca o gură. Jaja a trecut la viteza superioară, presiunea a crescut, trăgând din tot pântecul. Pompa zumzăia și mă așteptam ca-n fiecare clipă găleata să fie împrășcată de valuri roșii. Aveam să fiu pus în sticle ca vinul nou, iar tocitoarea se va umple cu sângele meu. Totuși, am rezistat din toate puterile. Dar în același moment, intestinele mi-au fost inundate de o injecție de apă cu săpun, făcută de Fofó, pusă la treburile abjecte. Un fior mi-a îndoit șira spinării, prin convulsii am încercat să cad de pe masă, dar gorgonele m-au ținut tare așa cum se liniștește un epileptic. Prin coloana vertebrală mi-a trecut o descărcare electrică groaznică și am leșinat.

După acest supliciu care mi-a frânt orice veleitate de rebeliune, harpiile și-au reluat rutina. De-acum înainte, pocnetul comutatorului, la fel de regulat ca un orologiu, indica ora medicației. Fiecare cobora când îi venea rândul, cu etichetele ei enorme care miroseau a bere, nicotină și zoaie, și se uita indiferentă la tuberoza stacojie în care mi se transformase bărbăția. Uneori, le vedeam fețele de gargui deasupra mea, zguduite de accese de jovialitate nepotrivită cu situația. Îmi trebuia din ce în ce mai mult timp ca să mă slobod și masturbatoarele se enervau din pricina încetineli mele, le apucau crampele, deveneau apoplectice, cu pieptul și roind de sudoare ca alergătoarele de fond. În lumea crimei, cred că aparțineau unei caste inferioare. Fofó, cu fața ei strâmbă și bărbia ascuțită, lăsa uneori să transpară o melancolie care mă mișca. Încercam întotdeauna să intru în dialog cu ea, dar dădea din cap în semn de refuz, rămânea mută. Jaja, căreia îi cădea părul de pe cap în smocuri, ca unui câine râios, scrâșnea din dinți. Parcă era o râșniță de cafea. Suferea de artroză și a doua falangă de la arătător i se strâmba ca un curmei de viță bătrân. Manipularea mea îi cauza asemenea dureri, încât, tot mai des, le „subcontracta”

pe celelalte două. Cât despre Natache, se căznea să-și stăvilească o salivație prea abundentă care i se scurgea șiroaie pe bărbie.

Constatându-mi slăbiciunea, vrăjitoarele nu mai închideau ușa: ascultau radioul, se jucau cu săgețelele și chicoteau la fiecare aruncare reușită, însă râsetele lor ruginite sfârșeau în zgomotoase expectorații de flegmă. Zbierau unele cântece, poate că se și înlănțuiau judecând după unele scâncete ce-ajungeau până la mine. Mi le imaginam pe aceste creaturi strâmbe, păroase ca niște maimuțe, pe cale să-și lingă boturile sau restul și rămâneam perplex. Uneori, deranjate de duhoarea mea, mă spălau cu furtunul ca pe vite, iar apa murdară era evacuată printr-o rigolă. Oricât de umilitor era, dușul acesta mă potolea. Clocind în mizeria din celula mea subterană, mă descompuneam, zgâlțâit de febră, cu gingiile sângerânde, cu părul ce-mi cădea în smocuri.

Dispar răufăcătoarele

Și atunci, a venit să mă examineze un străin, un medic de origine magrebină, iar regimul mi s-a mai îmbunătățit un pic. Am avut voie, o dată pe zi, să mănânc o supă chioară, o farfurie cu fidea, cartofi fierți. Iar Fofó motociclista, căreia i se făcuse milă de mine, se prefăcea că mi-o ia la labă agitându-și vag mâna în dreptul sexului meu. Captivitatea mă înnebunea. Tot întorcând pe toate fețele aceleași întrebări, ajunseseam la o singură concluzie: Dora era aceea care mă trădase din nou și planificase totul, lăsându-se snopită în bătaie ca să mă înfunde mai bine. Iar delirul meu luând aspectul unei evidențe, mă pomeneam închipuindu-mi cele mai groaznice răzbunări. În același timp, noaptea, când întunericul mă apăsa ca o mână uriașă pe piept și spaima îmi tăia răsufarea, tot pe ea o invocam.

Într-o zi, schingiuitoarele mele au lipsit la apel. Ușa a rămas deschisă. Prostește, mă atașasem de prezența lor. Cel puțin se ocupau de mine. Când le auzeam cum își târșăie

încălțările, cum râgâie, eram parcă ușurat. Le luam maltratările drept îngrijiri. Le-am așteptat ore în șir ca pe niște doici, auzind doar croncănitul îndepărtat al unei ciori și picuratul robinetului prost închis. După o vreme, m-am târât până la scară: balamalele ușii erau ruginite, iar broasca smulsă, acoperită de niște pete verzui ca o lepră în jurul unei guri. Cu un glas imperceptibil, am cerut ajutor. Îmi era foame. Am urcat treptele în genunchi, nu mă mai țineau picioarele, și am ajuns într-o încăpere îngustă ocupată de o masă de bucătărie și un reșou cu gaz. Aerul de aici era aproape irespirabil din cauza unui miros de untură rancedă. Peste tot, farfurii pline de sos de roșii uscat și de mucuri, pungi de gunoi umflate de-atâtea mizerii erau luate cu asalt de gândaci. Pe un cuptor trona o cratiță enormă cu paste în care mucegaiul țesuse o pânză albăstrie, un vâl translucid. Pe jos, sticle de bere răsturnate răspândiseră arhipelaguri de spumă populate de legiuni de furnici. Am explorat împrejurimile, ținându-mă de ziduri ca să nu cad. Pe un scaun desfundat dintr-un culoar alăturat, mi-am găsit toate lucrurile spălate, călcate și împăturite cu grijă. Nu lipsea nici un tichet de metrou, nici o centimă de euro. Le fuseseră adăugate două bancnote de o sută de un verde strălucitor care-mi răscoleau amintiri ciudate. Eram prea slab ca să-mi pun întrebări asupra acestor semne de considerație și nu le-am priceput sensul decât mai târziu. La stânga unui coridor, o încăpere mare, dărâpănată, adăpostea trei saltele infecte puse pe jos. Temnicierile mele nu trăiseră decât un pic mai bine decât mine. Ridicaseră tabăra, așadar, și nu vor mai veni să mă mulgă. Un spasm mi-a străpuns pânțele și n-am știut dacă era de spaimă sau de regret. M-am simțit aproape trădat: mamele mele vitrege mă lăsau orfan. Am coborât din nou în pivniță ca să mă culc.

Nu știu câte zile în șir am dormit acolo. Nu mai voiam să plec, ca acei deținuți care și-au pierdut gustul libertății. Închisoarea îmi devenise adăpost, eram sigur că scârboasele aveau să se ivească dintr-o clipă în alta. Numai frigul umed

m-a scos din acel așternut de paie în care mă descompuneam. M-am târât încă o dată până la bucătărie, am deschis un dulap care era plin. Ca și cum o mână grijulie pusese în el brânză, mere, iaurt, șuncă și alte lucruri de-ale gurii. Am înfulecat prea repede orice și am vărsat tot. După aceea, m-am străduit să mestec încet.

Am recăpătat un pic de putere. M-am îmbrăcat cu hainele curate, am ars la flacăra reșoului pijamaua infectă și m-am hotărât să părăsesc acea cloacă. Un fâlfâit de aripi, un pițigoi sau un sturz sărind pe marginea unei ferestruici, m-a făcut să tresar. Am împins o ușă care nu mai avea nici zăvor, nici broască. Lumina zilei, striată de o ploaie mărunță, m-a spălat pe față ca un duș rece. Am fost orbit și aproape că m-am prăbușit: se iveau zorii, cenușii, ferfenițiți. Am făcut câțiva pași afară, mi-am întors capul: fusesem încarcerat mai multe săptămâni într-o casă de paznic de barieră lângă o cale ferată dezafectată. Urmele șinelor se vedeau încă prin iarbă încrucișându-se perpendicular cu un drum desfundat, săpat de cauciucuri. Drumul și trenul dispăruseră în același timp. Rareori văzusem o cocioabă atât de anodină în dezolarea ei. În depărtare, am zărit pilonii unei linii de înaltă tensiune și niște blocuri multicolore. Eram deci în regiunea pariziană, în acel cancer de beton și oțel pe care capitala l-a ridicat în juru-i pentru a respinge natura. Am ieșit cu pași prudenți, aproape speriat la auzul scrâșnetului pantofilor pe pământ. M-am uitat pentru ultima oară la casă, la ferestrele astupate cu bucăți de placaj, orbite fără ochi, la tencuiala distrusă de un fel de erupție cutanată, la încheieturile căscate ale acoperișului. Buruienile și câteva plante pipernicite îi luau cu asalt fațada. Mi-am pierdut capul, m-am apucat să vociferez, să înjur. Am luat niște pietre dintr-un rambleu alăturat și am aruncat cu ele în clădire. M-am calmat zgomotul înfundat pe care-l făceau izbindu-se de ziduri. Cu răsufierea tăiată, am căzut în genunchi. I-am mulțumit lui Dumnezeu că sunt în viață.

CAPITOLUL IX LABIRINTURILE CĂINȚEI

Mano solo: aceasta este porecla ce mi-a fost dată la spitalul cel mai apropiat de locul meu de detenție, la est de Paris, unde m-am dus să fiu îngrijit. La serviciul de urologie, unde am stat sub observație zece zile, am fost suspectat de onanism frenetic. Nimeni n-a crezut în infecția prost îngrijită. Sufeream, de asemenea, de anemie, de topire a mușchilor, de diverse boli de piele, iar noaptea îmi sunau neîncetat în urechi mari clopote. Am fost ras pe cap, pe picioare și în regiunea pubisului. Totuși, statutul de diplomat pe care-l atestau actele mele mi-a atras o anumită considerație. Nu eram numai un coate-goale, una dintre epavele care umplu sălile de așteptare și grevează bugetul Securității sociale. A trebuit să suport interogatoriile unei psihiatre încă tânără, Mathilde Ayachi: ea a fost cea care a emis ipoteza unei masturbări compulsive și morbide, apropiată de automutilare. Era destul de frumoasă, o brunetă înaltă cu ochii verzi, cu fața prelungă, cu un wolkman mereu într-una din urechi. De-acum înainte însă, gloriile fizice mă lăsau rece. Agasat de insistența ei inchizitorială, într-o dimineață am fugit, luând cu mine o doză masivă de antibiotice furate de la infirmerie.

Predare în plin câmp

O singură ființă, numai una, mă putea ajuta acum: Julien. De luni de zile nu mai aveam vești de la familia mea, iar sclifoselile stângiste ale părinților nu mi-ar fi fost de niciun ajutor. Ce sentiment straniu, ignobil într-un anumit sens, să mă duc să caut sprijin la acela pe care, numai cu puțin timp în urmă, îl execram! Pentru orice eventualitate, am sunat-o pe Dora de mai multe ori: linia îi era deconectată. Am contactat, de asemenea, cafeneaua *La Motanul fumător* ca să

întreb dacă nu cumva lăsase vreun mesaj. Am încercat să intru în legătură cu câteva dintre fostele mele cliente cărora le păstrasem numărul. M-au repezit toate, prefăcându-se că nu mai știau cine sunt. Cea mai dezagreabilă a fost Florence, inițiatoarea mea de acum nouă ani, devenită între timp bunică și care pur și simplu mi-a trântit telefonul în nas. Eram în decembrie, în frig totul devenea tăios, până și actul de a respira. Așa că m-am dus, emaciat, cu capul tuns zero, cu fața pământie, să sun la adresa lui Julien, pe strada Fontaine, în arondismentul IX. Nemaivăzându-i numele, am bătut la portăreasă. O femeie fără vârstă, cu șorț pe ea, a tras perdeaua de la o ușă de sticlă.

— Domnul Drancourt nu mai locuiește aici, s-a căsătorit.

— Nu știți unde s-a mutat?

— Nu, domnule.

— Nu v-a lăsat o adresă unde să-i trimiteți corespondența?

— Nu, domnule, pentru reexpedieri s-a adresat Poștei. Am treabă, îmi pare rău.

În locul ei, s-a ridicat în două labe un enorm rottweiler care zgâria sticla cu ghearele și a lătrat arătându-și colții imaculați și mucoasele obscene ale botului. M-am dus atunci pe strada Rennes, la biroul lui Julien. Nu mai lucra acolo. O tânără secretară cu vocea blândă mi-a spus că-și deschisese propriul cabinet pe strada La Paix, în arondismentul I. Cuprinsă de o compasiune neașteptată – tremuram în hainele mele uzate – mi-a dat 20 de euro ca să mănânc ceva, iar eu aproape că i-am sărutat mâinile ca să-i mulțumesc. Nu mai aveam tăria să refuz nicio pomană. Pe la începutul după-amiezei, am sosit pe strada La Paix, la numărul 10. O placă frumoasă de aramă lângă o poartă din lemn masiv sculptat arăta Drancourt și Asociații. Am ezitat, mi-am amintit de anecdota cu André Breton rătăcind prin fața casei lui Tristan Tzara, în vreme ce acesta agoniza, incapabil să intre, fiind certați de șaisprezece ani. Nu uitasem că Julien îmi organizase judecarea și mă temeam să nu profite de sărăcia mea ca să mă umilească și mai mult. M-am folosit de

faptul că ieșea cineva și m-am strecurat în curtea care adăpostea un rond de gazon și o statuie după un model antic din care țâșnea un jet de apă cu murmurul imperceptibil. Am sunat la o a doua poartă, am pătruns într-un hol grandios cu plafoanele decorate cu fresce. Cu un vechi ascensor cu grilaj, care scotea niște sughițuri de astmatic, am urcat până la etajul patru. O doamnă în taior m-a rugat să intru. I-am spus că doresc să-l văd de urgență pe maestrul Drancourt. A avut o expresie dubitativă și mi-a propus o întâlnire pentru săptămâna următoare. Aproape că am implorat-o, invocând calitatea mea de prieten intim. A dispărut în spatele unei uși. Fastul birourilor, imensitatea lor m-au intimidat: era un labirint de culoare, de încăperi, un stup zumzător în care persoane grăbite de ambele sexe se aflau într-un continuu du-te-vino. Doamna care mă primise s-a întors după o oră și a luat un aer dezolat ca să mă prevină că maestrul Drancourt nu este disponibil. Doborât de supărare, mă pregăteam să plec când, din pragul ușii, m-a chemat înapoi. Acum vorbea în șoptă la telefon. L-a închis, s-a ridicat și, cu gura foarte aproape de urechea mea, m-a înștiințat că, în mod excepțional, maestrul Drancourt consimte să mă primească. Dar dorea să-i scriu pe o foaie motivele cererii mele. Umilit, am mâzgălit în grabă: „Julien, te rog, nu mi-e bine” și am împăturit hârtia în patru. Asistenta m-a rugat s-o urmez într-un cabinet particular. Ne-am întâlnit cu adulți în robă, fumând trabuce, am străbătut mai multe coridoare pline de rafturi cu cărți legate. La sfârșit, m-a băgat într-o chichineată fără ferestre care mirosea a apă de Javel⁵⁸ și unde un scaun pivotant trona între un aspirator, o găleată de metal și o cârpă de spălat. După trei ore, stăteam încă singur în acea cămăruță, sfâșiat între ciudă și speranță, stăpânindu-mă să nu fug, când un tânăr cu un aer studios

⁵⁸ Apa de Javel, după numele satului, astăzi cartier al Parisului, unde, de la sfârșitul secolului al XVIII-lea, se află o uzină de produse chimice; este cea mai populară soluție de curățat, de decolorat și antiseptică din Franța.

m-a anunțat că maestrul Drancourt mă aștepta în fundul culoarului, pe stânga. Inutil să bat în ușă. M-am simțit slab, oboseala m-a izbit ca o piatră. M-am clătinat, m-am sprijinit de pereții acoperiți cu gravuri vechi și fotografii artistice. Una dintre ele m-a frapat: reprezenta un Hristos din ghips la intrarea unui aeroport. Pe soclu, era scris în spaniolă: „Urcați și vă veți căi”. Am văzut în asta un fel de avertisment și a fost cât pe ce să fac cale îtoarsă.

Nu departe, a răsunat o tuse discretă. Julien mă auzise. Nu mai puteam da înapoi. Mă trădaseră scârțăiturile parchetului. Am tras ceremonios o ușă capitonată, am intrat într-o vastă încăpere mobilată cu un birou stil Empire aproape gol și cu o mare sculptură africană, trei fetișuri călare pe-o pirogă. Într-un colț se aflau două calculatoare cu ecran extraplat. Nu erau tumorile de plastic, de gri pișăcios, pe care le vezi în birourile administrațiilor, ci combinația desăvârșită dintre oțel și sticlă, două păsări ajustate pe un gât gracil. Și pe fiecare dintre aceste cvasioglinzi se răsucea pe axa sa, la nesfârșit, un glob pământesc, cu o mișcare aproape hipnotică. M-a acoperit un val de rușine, mi-a dat un aer stupid. Julien stătea cu spatele la mine, așezat într-un fotoliu, uitându-se pe geam. Nu mi-a spus bună ziua. Tot ce-i ceream era să mă trateze ca pe o ființă umană. L-am strigat: nu s-a mișcat și nici nu mi-a răspuns. Mi-am dres glasul cu discreție.

— Julien, eu sunt, Sébastien, sunt aici.

Stătea nemișcat, fixând nu știu ce punct din orizont, arătându-mi magnifica lui coamă, dată cu gel și care îi alcătua pe ceafă o cascadă împietrită, neagră ca plumbul, fără niciun fir alb.

— Julien, vorbește-mi te rog, spune ceva!

Eram un pachet de nervi. Acea tăcere intolerabilă îmi sporea sentimentul de destituire. Mașinal, am îngenuncheat și am simțit că-mi dau lacrimile.

— Julien, spune-mi că nu sunt cu totul nedemn de tine!

Mi-am luat fața în mâini și am dat drumul hohotelor de plâns refulate de-atâta vreme. Mă zguduia un plâns pe cât de ridicol pe atât de irepresibil, lacrimile-mi intrau ca sângele pe sub gulerul cămășii, în gură. Fără să mă gândesc și, poate, influențat de fotografia văzută adineauri, m-am întins cât eram de lung, cu brațele în cruce, pe covorul de preț care acoperea podeaua, unul dintre acele covoare groase, din lână frumoasă, pe care numai persoanele de neam mare au dreptul să calce. Mi-am afundat fața în el, avid la rândul meu să fiu ștergătoarea pe care alte picioare de rang înalt vor veni să se curețe de noroi. Am perceput zgomotul unui corp care se apropia de mine. Mi-am ridicat fruntea: doi pantofi solizi, scumpi, cu botul rotund, asemănători volutelor unei caroserii prețioase, îmi stăteau în dreptul nasului. Străluceau, miroseau frumos a piele lustruită și mă examinau ca pe un obiect necuviincios, un gunoi căzut în fața lor printr-o inadvertență. Aveau, fără îndoială, să-mi zdrobească ceafa, să mă calce sub ei așa cum trebuie făcut cu un rebut. Dar Julien s-a aplecat, m-a ridicat de jos. Prin vâlul de lacrimi, am îndrăznit să-mi pun privirea pe el. M-a izbit frumusețea lui, o frumusețe maturizată de timp și care-și pierduse, afectarea din tinerețe. Un chip având întipărite pe el maiestatea și bunăvoința. Pentru a rămâne în orbita acelei fețe strălucitoare, aș fi străbătut toată Franța în genunchi. De acum, nimic nu mai conta pe lume decât el și cu mine, uniți pe vecie într-o alianță indestructibilă. Înaintea lui, eram ca un excrement pe un cearșaf de mătase, un păduchios în fața unui prinț. Iar prințul, în slava sa, a acceptat să strângă vermina în brațe.

— Ce mult trebuie să fi suferit, Sébastien!

Lepădarea lui Petru

Julien m-a găzduit provizoriu într-o cameră de servitoare depinzând de birourile lui și situată cu două etaje mai sus, sub acoperiș. Ajungeam acolo pe scara de serviciu. De câțiva

ani, eram abonat la sectorul servitorilor. O fereastră cu un stor rabatabil se deschidea pe o bucată de acoperiș din zinc, plină de antene. Toaleta era pe palier. Un medic mă îngrijea în mod confidențial: îmi înfășurase organul într-un fel de zale îmbibate cu o pomadă, asemănătoare cu tocurile peniene ale anumitor triburi primitive. Cărpirea bărbăției mele va lua ceva timp, iar rezultatul nu era garantat: unele leziuni nu se vor vindeca, poate, niciodată. Nu conta, în fiecare seară, trecând printr-o ușă ascunsă, mă strecuram pe furiș în biroul lui Julien și, cu glasul găfâit, îmi descărcăm sufletul. Nu i-am ascuns nimic din existența mea infertilă și nici din pasiunea mea pentru Dora. Mă asculta fără să mă dojenească, cu un aer grav. În episoadele cele mai cumplite, mă strângea la piept în semn de simpatie. Când am terminat, a făcut bilanțul. Mai întâi, la comisariatul arondismentului IV, fusese depusă o plângere împotriva mea de către proprietarul nostru: ne acuza de abuz de încredere, de racolaj și de proxenetism. Numai statutul meu de înalt funcționar îl oprise să acționeze mai devreme. Fără știrea noastră, locatarii imobilului făcuseră mai multe fotografii care arătau un du-te-vino de necunoscuți până la garsoniera mea. Pe anumite clișee, poliția îi recunoscuse pe niște bandiți notorii, ceea ce mă învinovăța de complicitate cu crima organizată. Făcând percheziție la mine, îmi deschisese pe calculator dosarele pe care le întocmeam clientelor mele de nouă ani încoace, câteva mii cu totul, cu descrieri minuțioase și particularitățile anatomice. Și, mai grav, poliția pusese mâna pe casetele video cu zbenquielile cu „îngerii” mei, filmate de Dora pentru faimoasele noastre reuniuni de „debriefing”. Era un delict grav: violarea vieții private cu posibilitatea unui eventual șantaj. Cât despre golanii care mă sechestraseră, Julien a scos dintr-un plic trei fotografii cu ei. Pe Cindy o chema în realitate Leila ben Saher, cu dublă naționalitate franco-algeriană, originară din regiunea Constantine, de mai multe ori condamnată pentru trafic de droguri, racolaj și proxenetism. Acoliții ei erau exact ceea ce

se cheamă „caizii cărnii vii”. Ralph, pe adevăratul lui nume Branko Stavajici, bulgar de origine muntenegreană, fusese de mai multe ori condamnat la Sofia, Hamburg și Berna, dar n-avea cazier în Franța; Brandon, alias Enver Harjberg, albanez din Kosovo, fusese de trei ori închis de Kfor la Priștina pentru rele tratamente aplicate fetelor pe care le livra contingentului britanic și celui francez. Toți ceilalți, inclusiv cele Trei Hidoase (pe adevăratele lor nume Yvette, Concha și Janine), gravitau în jurul acestora: un frumos buchet de gangsteri cosmopoliți. La enunțarea acestor informații, mi s-a făcut pielea de găină.

— Toate acestea, a conchis Julien bătând la loc fotografiile într-un plic din hârtie Kraft, nu sunt bune și nu ți-o ascund. Dacă se-ajunge la proces, o să-ți plătesc cel mai bun avocat, căci nu te pot apăra chiar eu, fiind prietenul tău cel mai bun.

— Un proces, dar de ce?

— Ești marcat, Sébastien, iar treaba mea va fi să șterg această marcă. Și nu ți-am terminat descrierea tabloului.

— Dar ce-am mai făcut?

— N-ai comis decât o singură greșeală, dar una enormă, cu multiple consecințe. De exemplu, la minister s-a angajat împotriva ta o procedură de radiere.

— Nu se poate!

— Șefii tăi nu te mai pot acoperi. Greșelile profesionale ți-ar fi putut fi trecute cu vederea. Însă absențele repetate și dispariția ta au încins spiritele.

— Dar am fost răpit, Julien. Nu le puteam cere răpitorilor să trimită o scrisoare de scuze la Quai d’Orsay!

— Acesta este climatul general. Acum toată lumea din minister îți cunoaște „hobbyul”. Ești cangrena care corupe spiritul înaltei funcții publice. Crima ta e la fel de gravă ca traficul de droguri sau spionajul în profitul unei puteri străine. Sindicatele sunt făcute foc pe tine. Comitetul de Sancțiuni disciplinare te-a suspendat provizoriu.

— Nu-i drept, tocmai în momentul în care îmi regăsisem interesul pentru diplomație!

— Înfruntarea cu judecătorii, Sébastien, e o nimica toată în comparație cu șederea într-o închisoare suprapopulată unde vei coabita cu ucigași, cu canalii care te vor da pe mâna celorlalți de îndată ce vor afla cine ești. Nu vor face nicio deosebire între un gigolo pentru femei și un prostituat pentru bărbați.

— Totuși, n-am meritat cu nimic toate astea, n-am omorât pe nimeni.

— Sunt de-acord cu tine, e disproporționat, dar legea e lege, iar tu te-ai făcut detestat cu atâta perseverență. Până și pe aceia dintre noi care voiau să te ajute i-ai tratat ca pe niște adversari.

— Știu, Julien, și încă o dată vă cer iertare. Dar nu vreau să fiu băgat la închisoare. Mi-e atât de frică... După câte-am îndurat, n-aș mai suporta.

Julien a plesnit din limbă în semn de dezaprobare și s-a ridicat brusc în picioare.

— Ar fi trebuit să te gândești la asta înainte: ai vrut să te pierzi prin etajele inferioare ale vieții. Ai demisionat de unde excelai ca să te afunzi într-un mediu iresponsabil.

Tonul îi era tăios ca un brici, pleda acuzându-mă.

— Până și fata aceea, metisa, afro-așchenaza, te-a dat peste cap, l-a mirosit în tine pe bărbățelul cuminte ce-și dorea sfertul lui de ceas de exaltare. Te-ai frecat de ea și te-a ars. N-ai statura necesară, bietul de tine, pentru cineva care vorbește direct cu Dumnezeu. Uită-te la tine: tu nu ești un om al abisurilor, ci al pământului zdravăn sub picioare, al pășunilor.

— Știu și eu toate astea. Sunt ele un motiv ca să mă acuzi?

— Eu nu judec, e o simplă constatare. Din punct de vedere civil, ești mort.

Aceste ultime cuvinte le rostise cu răceală, parcă ar fi semnalat o aversă de ploaie pentru după-amiază.

— Vrei să spui că nu-i nimic de făcut?

Julien n-a răspuns, s-a așezat din nou la birou și și-a făcut niște însemnări pe un carnet. Eu eram sub tortură. S-a scurs un timp, interminabil. Când a sfârșit, a smuls foaia și mi-a arătat-o. În realitate, era un desen, un om atârna de-o spânzurătoare.

— Ce-nseamnă asta?

— Iată lucrul de care vreau să te feresc: decăderea din drepturi. Există poate un mijloc de a scăpa de ea.

— Vorbești serios, nu spui asta doar așa, ca să mă liniștești?

Eram în starea de grație a păcătosului care-și caută iertarea și se simte gata să meargă și pe foc dacă i se poruncește.

— Este o cale abruptă și aș înțelege dacă te descurajează.

— Nimic nu mă va face să dau înapoi, îți promit.

Julien a venit spre mine și, cu amândouă mâinile puse pe brațele fotoliului, cu fața lipită de-a mea, vorbindu-mi aproape în gură, mi-a ordonat:

— Acuz-o pe Dora, pune-i totul în cârcă...

— S-o acuz pe Dora?

— Fă-o răspunzătoare de toate, salvează-te, Sébastien, și cu-atât mai rău pentru ea.

A tăcut ca să-mi pândească reacția, dar n-am avut niciuna.

— Am făcut o anchetă asupra ei: un trecut psihiatric complicat. Episoade de decompensare, de trei ori internată. La ea acasă au fost găsite importante sume de bani în valută, diferite pașapoarte, probabil false... Ea este izvorul necazurilor tale. Prima oară ți-a împântat un pumnal în spate și a doua oară te-a părăsit. Are trădarea în sânge. Crede-mă: ea, în locul tău, n-ar ezita.

Ați putea crede că aveam să tergiversez, să refuz cu indignare un asemenea târg. Și totuși o iubeam pe Dora, dar cu o iubire fără niciun Dumnezeu, o iubire stricată de prea multe sperjururi, de schimbări reciproce de atitudine. Ajutat și de frică, m-am hotărât să o denunț. Amintirea scrisorii ei

către Suzanne m-a întărâtat în această convingere. Avea dreptate Julien: Dora mă antrenase în divagațiile senzuale ca să mă distrugă mai bine. Mintal, rescriam povestea noastră, omițând că alesesem această cale cu mult înainte de a ni se încrucișa drumurile. Memoria mea a operat un scurtcircuit radical și a recitat trecutul apropiat în mod selectiv. Aveam atâta nevoie să mă alătur societății oamenilor obișnuiți! Julien mi-a întins o hârtie cu antetul cabinetului său, pe care o pregătise dinainte. În ea afirmam lucrul acesta rizibil, când mă gândesc la el astăzi, că domnișoara Dora Anse-Colombe, codoașă și prostituată notorie, mă constrânsese la venalitate sub amenințarea unei bande organizate, neezitând să-mi distrugă reputația și viața de familie. Am luat frumosul stilou cu peniță de aur și capac de sidef al lui Julien și am semnat tacticos.

— Felicitări, Sébastien, ce-ai făcut acum e un act de mare curaj. Sacrifici o nebunie de moment, nesănătoasă, unui interes superior. Ești pe calea cea bună.

Ce bine se pricepea să-mi transforme lașitatea în bravură!

— Și-acum, o să avem grijă de tine: mintal și fizic. Ai nevoie de așa ceva.

S-a ridicat în picioare și m-a strâns în brațe.

— În curând, coșmarul va lua sfârșit, nu-ți face griji! Mi-am băgat capul în umărul lui și am simțit cum îmi dau lacrimile, niște lacrimi fierbinți.

— Mai trebuie să-ți spun ceva. O nimica toată...

O cură de castitate

Spitalul de psihiatrie este mănăstirea modernilor: aici vin ei să-și ispășească greșelile comise pe pământ. Al treizeci și nouălea an a fost cel mai scurt din întreaga mea viață. L-am petrecut, într-o ceață chimică, la spitalul Pitié-Salpêtrière sub supravegherea doctorului Ernest Chavez, un fel de uriaș taciturn cu o îndepărtată ascendență iberică. Să urmez un tratament era condiția fixată de Julien ca să mă ajute: era

convins că, dacă la treizeci de ani am ales „devianța”, asta avea o origine precisă. Eu eram singurul răspunzător pentru ce mi se întâmpla, nu era nevoie să caute un țap ispășitor, în ciuda documentului semnat împotriva lui Dora ca să mă protejez din punct de vedere penal. Pur și simplu greșisem drumul și plăteam această alegere existențială. Slavă Domnului, lucrurile s-au aranjat mai bine decât prevăzusem: datorită elocinței lui Julien, ministerul a acceptat să mă reintegreze în postul anterior. A fost încheiat un acord între direcția personalului, Consiliul de disciplină și sindicatele care au șters totul cu buretele. Comportamentul mi-a fost pus pe seama unui episod depresiv grav pe cale de rezolvare. Proprietarul meu din strada Le-Bout-du-Monde și-a abandonat urmărirea: o mituire serioasă îi temperase ardoarea judiciară. Cât despre plângerea împotriva lui Dora, a fost clasată fără urmărire: nu-i fuseseră găsite nici afiliere la Securitatea socială, nici conturi în bancă. Propria-i familie nu știa unde se află. Avize de căutare fuseseră afișate în majoritatea consulatelor franceze. Lucrurile mele din garsonieră erau depuse într-un depozit, iar lucrările de religie așezate într-o cutie de carton specială.

În primele două luni ale șederii în spital, a trebuit să dorm într-un pavilion special la Serviciul de Adicții grave, un loc curat fără deșeurile umane, scuipați, bătrâni fără dinți sau fete de sală ce-și târăsc picioarele. Era vorba să se stabilească să nu fiu fișat drept delincvent sexual. Aici se mai aflau și alți indivizi de teapa mea, pedofili, toxicomani, coprofagi, exhibiționiști, alcoolici, violatori. Atâta agitație ca să eșuez cu această turmă de epave și psihopați! În fiecare seară, mi se proiectau filme porno, cu niște electrozi fixați pe testicule și penis, care se declanșau la cea mai mică excitare. Dozarea volților era graduală. Sunt mândru să spun că n-am primit nici cea mai mică descărcare de curent electric: de îndată ce vedeam un sân gol, mă apuca repulsia. Oricum, eram sub castrare medicală și toate dozele de anxiolitice ce mi se administrau inhibau orice instinct. Cămașa de forță o

îngurgitam în fiecare dimineată sub formă de buline. Nu-mi plăcea tovărășia celorlalți bolnavi, proximitatea lor mă murdărea. Într-o zi, am greșit camera și, deschizând ușa, am văzut în penumbră, la lumina slabă a unei plafoniere albastre, trei bărbați care... I-am denunțat imediat infirmierului-șef și-am cerut să fiu evacuat din acel pavilion. După consultarea lui Julien, doctorul Chavez a fost de acord: urma să începem niște convorbiri între patru ochi pe o durată nedeterminată, de patru ori pe săptămână, plus o grea farmacopee zilnică până la dispariția totală a simptomelor. Voi fi instalat într-un apartament terapeutic de pe bulevardul Saint-Marcel. De partea financiară se va ocupa Julien. Niciodată nu-i voi putea mulțumi îndeajuns pentru generozitatea lui.

E puțin spus că am urmat sfaturile doctorului Chavez, am colaborat cu entuziasm la răscumpărarea mea. Îmi recitam analizele lui ca pe niște poeme, îi suportam dojenirile ca pe o ploaie de blândețe. Mă crezusem liber, în vreme ce eram prins fără să știu într-o nosografie, totul devenea clar, acel galimatias îmi lumina cele mai întunecate colțuri ale minții. La fiecare început de ședință, Ernest Chavez îmi repeta bătând cu un creion pe marginea biroului:

— Nu sunt adversarul dumitale, Sébastien, treaba mea nu este să te condamn, ci să înțeleg parcursul care te-a adus unde ești astăzi. Singura mea grijă este să te reinserez în circuitul unei sexualități adulte și cu măsură. Nu văd în dumneata un om bolnav, ci un om sănătos provizoriu rătăcit. Ba chiar ești un extremist al normalității, de vreme ce ai vrut să o extinzi până la niște domenii care nu-i aparțin, să convertești prostituția într-o activitate benignă. Nu ești un „pervers instinctiv”, ci un normal excesiv. Dar nu așa merg lucrurile în societate: nu totul este banal, iar a te prostitua încă și mai puțin.

Diagnosticile doctorului Chavez mă impresionau, iar vocea sa gravă, bine timbrată, mă cucerea. De fiecare dată când lăsa să cadă asupra mea o sentință peremptorie, rămâneam

împietrit: omul acesta știa mai bine decât mine cine eram. Am lăsat deci formidabila mașină spitalicească să mi se strecoare în vene, să-mi modifice formula sangvină, să-mi reorganizeze neuronii. Oare să mărturisesc un lucru? Aproape că eram mulțumit că sufăr, credeam că-mi merit pedeapsa și că-mi răscumpăr astfel abaterile de la buna purtare. Mă cufundam în consolarea dată de psihotrope, îmi ceream doza. Doctorul Chavez și asistenta sa Juliette Bondoufle (într-o seară i-am surprins sărutându-se) n-aveau deloc nevoie să mă tragă de limbă: mă confesam cu plăcere și pe toate tonurile, neomițând niciun episod, chiar și pe cele deloc apetisante. Doctorul cerea o povestire completă, sprijinită pe detalii: de îndată ce mă eschivam sau foloseam eufemisme, se supăra, mă forța să utilizez cuvântul potrivit, susținând că trebuie să înfrunt răul ca să-l elimin mai bine. La început, un pas greșit m-a umplut de rușine: pe când îi povesteam un incident deosebit de obscen, mi s-a părut că-l văd cum se tulbură. M-a obligat să repet de zece ori scenele picante, fluierând de admirație, înroșindu-se, încrucșișându-și și descrucșișându-și picioarele. Am îndrăznit atunci să-l întreb:

— Iartă-mă, doctore, dar nu cumva ești totuși excitat?

A protestat râzând:

— N-ai minte, Sébastien: să crezi că enunțarea peripețiilor dumitale m-ar putea mișca! Și de ce să nu mi-o scoale, dacă-i vorba pe-așa? Fantasma dumitale de atotputernicie este cea care vorbește din nou.

— Iartă-mă, am crezut...

— Privește-ți demonii în ochi, dar, te implor, să nu crezi că asta mă atinge în vreun fel.

Ca să mă pedepsesc pentru această mare gafă, chiar în seara aceea am stat lungit ore întregi într-o cadă cu apa rece ca gheața. Trebuia să plătesc prin durere povara unor plăceri necuvenite furate societății. Dacă aș fi îndrăznit, mi-aș fi tăiat sexul cu un brici, m-aș fi descotorosit de acest organ inutil și turbulent. Când i le-am relatat, doctorul a

dezaprobat aceste gesturi extreme: el nu înțelegea să mă pedepsească – „nu mai suntem în Evul Mediu, Sébastien” – ci să-mi canalizeze libidoul.

— Problema dumitale este orgoliul, acea iluzie infantilă de omnipotență în care lumea exterioară devine o proiecție a propriei voințe. Astăzi crezi că e posibil să-ți suprimi corpul, așa cum ieri credeai că-l poți da oricui. Graba dumitale de a te persecuta o găsesc încă suspectă. Exagerezi, Sébastien, ceea ce dovedește că nu ești vindecat.

Peste două luni, Chavez își dădea verdictul.

— Acest futai fără chip, căci trebuie să le spunem lucrurilor pe nume, nu traduce oare el o ură profundă față de femei, pe care le anulezi prin cantitate? Alta, mereu alta pentru a nu-ți întâlni niciodată seamănă?

— Da, doctore.

Acum, Chavez mă diseca punându-mi întrebări. Asta evita blocarea curei prin afirmații prea tranșante și lăsa interpretarea deschisă.

— Iar ura dumitale față de femei oare nu urmează logica urii față de dumneata? Așa că îți disprețuiești atât de mult corpul, încât îl cedezi unor anonime.

Admiram înlănțuirea secvențelor și mă străduiam să ader la portretul pe care mi-l făcea.

— Și dacă destinul de gigolo este opțiunea unui mizantrop? Dacă acesta este felul dumitale de a te ține la distanță de contemporani reducându-i la aparatul genital?

Aprobam încă o dată.

— Și pasiunea dumitale pentru racolare, această fericire în înjosire? Oare nu-și află rădăcinile în copilărie: prea multe cocoloșiri și mângâieri, o prea mare promiscuitate cu mama dumitale, un tată absent, un frate inexistent. Senzațiile pe care le căutai nu sunt oare tot atâtea regresii spre pulsuniile infantile primare? Și obiceiul dumitale din primii ani, bomboane primite în schimbul dezbrăcatului, asta poate detraca o întreagă viață, nu crezi? În felul ăsta sfârșești – iartă-mi expresia – prin a-ți închiria organele genitale.

O anumită brutalitate de limbaj nu-i displăcea doctorului Chavez care-i atribuia virtuți pozitive.

— Mamele, Sébastien, mamele sunt o calamitate: au luat puterea în familie acum treizeci de ani și fabrică pe bandă rulantă ființe imature și vag refractare. Ce altceva ești dumneata dacă nu un eșec tipic al educației contemporane, juisor, iresponsabil și pueril? Tricourile pe care le purtai: „Born to fuck, Natural born fucker”, dincolo de provocare, nu erau un strigăt de ajutor? Ruptura dumitale cu mediul social n-a fost la fel de enigmatică precum docilitatea de la început? Ce prelungește ea, dependența dumitale sexuală? te întreb eu. Dependența de sânul mamei, evident!

Avea dreptate, înțelesese tot.

— Și pruritul acela de a face bine? O pură manevră a spiritului pentru a-ți ascunde poftele: o mascare ce nu păcălește pe nimeni. Să deghizezi tendința cea mai egoistă într-o haină altruistă, ce subterfugiu mizerabil!

— E-atât de-adevărat!

— Și, pe urmă, voința de a fi amabil, de-a prelungi comedia socială sub alte forme cu clientele dumitale? Și insignifianța dumitale personală, partea aceea ștearsă, fără asperități, de parcă ai fi ales să fii jucăria împrejurărilor? Acel înspăimântător conformism care-ți permite să aluneci ușor de la o personalitate la alta? Soț iubitor, bun funcționar pe de-o parte, maniac sexual pe de alta.

— Așa e.

— Și tânăra aceea, magnifică după portretul pe care i-l faci – n-ai cumva o fotografie de-a ei? – care te târăște în intemperanță în numele Bibliei și pe care o urmezi ca un copil? Mărturisește că te-ai lăsat dus de predica ei, că te-a trombonit cu Atotputernicul ei! Ai scăpat ca prin urechile acului, să știi!

— Știu, datorită dumitale, doctore, îți mulțumesc, îți mulțumesc.

— Și datorită prietenilor dumitale, să nu uiți asta niciodată!

Spre eliberare

La capătul celei de-a patra luni, pe nesimțite, terapia a evoluat, doctorul Chavez a încetat să mă mai asculte. Acum mă folosea la mici treburi de secretariat. Pregătea o carte despre fetișism pe care trebuia să i-o trec pe calculator, în timp ce eu băteam la calculator, el se închidea într-un alt birou cu asistenta. Când mă așezam în fața lui ca să-mi descarc sufletul, mă expedia cu blândețe:

— Mai târziu, Sébastien, mai târziu, te cunosc pe de rost și mai ales nu-ți uita medicamentele. Nicio zi fără pilule!

Nu mă supăram pe el, aproape că-mi era rușine că i-am acaparat atenția atâta vreme. Îmi adusese reconfortarea instituției. Datorită lui îmi înfrânasem instinctele: sexul îngrijit mi se transformase într-o crevetă roz care se odihnea pe patul ei de alge, un animal fricos. Să-mi văd prepuțul, minuscul și moale, acum de mărimea unei unghii, mă liniștea: un obiect atât de mic nu va mai putea niciodată să pătrundă o femeie. Căzusem sub regimul chircirii. Seara, mă așezam pe marginea patului și mă întrebam cum de am ajuns aici. Vârsta este triumful legilor gravitației, coaiele atârnă, spatele se încovoie, capul se pleacă; membrele și organele noastre își capătă autonomia și se detașează de rest. Fiecare epocă a existenței are mirosul ei: copilăria miroase a lapte, adolescența a sălbăticiune, maturitatea a parfum, iar bătrânețea a medicamente. Când mă uitam în oglindă, eram de nerecunoscut: parcă o mână îmi apucase o parte a feței și o mototolise până ce o transformase într-o grămadă de riduri și crăpături. Așa, ca să treacă de la mine și la sfatul doctorului Chavez, m-am înscris la Federația aboliționistă, Căminul Albastru: experiența mea în materie de „trotuar” le va îngădui altor suflete rătăcite în lumea interlopă să iasă și ele de-acolo. Animam, în mod benevol, niște grupuri de luări de cuvânt, iar responsabilii Federației, încântați de conștiinciozitatea mea, mi-au cerut să-i îndrum

pe candidații la reinsertie. M-am întors de două-trei ori în Marais, cartierul sodomizilor liniștiți, am trecut iar pe strada Le-Bout-du-Monde și am găsit că are un aer de provincie potolită. Cum de-am putut cunoaște aici asemenea zguduiri? Ba chiar am băut un pahar la *Motanul fumător*, unde nu m-a recunoscut nimeni. Pagina fusese întoarsă.

Am avut și-o altă bucurie: vizita băiatului meu cel mare, Adrien, la spital. În noaptea dinaintea reîntâlnirii noastre, avusesem un vis ciudat. Eram pe o plută în mijlocul unei mări agitate. Ne răsturna o izbitură groaznică și mă pomeneam într-un banc de pești, porci de mare parcă, în care apărea chipul lui Dora care mă trăgea spre fundul oceanului. Visul acesta mi-a lăsat în gură un gust oribil. Am evitat totuși să-i vorbesc despre el doctorului Chavez: așa cum spusese chiar el, ce-a fost mai greu se făcuse. Adrien și cu mine aveam întâlnire la bufetul serviciului, o sală la subsol amenajată pe o dală de beton, cu niște scaune de plastic și un bar aproape mereu închis unde-și dădea întâlnire un întreg popor de abrutizați care trâncănea și tropăia ca să-și ascundă lipsa de ocupație. Ne-a trebuit ceva vreme până să ne recunoaștem. Aveam dinainte un băiat înalt de optsprezece ani cu ochi frumoși ca ai maică-sii și niște plete exuberante. Mă întrecea la înălțime cu cel puțin cinci centimetri și nu știa ce să facă cu un corp prea repede devenit prea înalt și prea puternic. Tălpile îi scârțâiau pe linoleum, purta un fel de pantaloni sac, cu turul căzându-i până la genunchi. Se legăna de pe un picior pe altul, repetând una-două OK, OK, ca o mantră menită să-l protejeze de o intimitate excesivă. Acest pachet de hormoni în fierbere era scump la vorbă. Își emitea mesajele ca pe niște telegrame: tocmai își dăduse bacul S⁵⁹ și încerca să intre la una dintre marile școli. Era un demn urmaș al tatălui său, elevul bun tip. O dată enunțate aceste informații, n-am mai avut nimic să ne spunem. Probabil că mă considera un

⁵⁹ Bacalaureatul S corespunde în Franța filierei științifice din liceu; mai există una L, literară, și una ES, economică și socială.

bătrân țicnit care-și pierduse mințile. Este adevărat că în papuci, cu niște pantaloni de catifea reiată, un pulover cu guler pe gât rupt în coate și cu nebunii ce se-nvârteau în jurul nostru, nu eram prea arătos. Nu eram cu adevărat un model de identificare paternă, cum ar fi spus doctorul Chavez. Mă simțeam urât, avariat. La sfârșit, zdrobit de distanța dintre noi și după ce-i pusesem de două ori aceeași întrebare, am izbucnit în plâns. Mi-am acoperit fața, repetându-i: Scuză-mă, scuză-mi emoția, nu v-am văzut crescând, ești deja un adult, am ratat copilăria propriilor mei copii. A încruntat din sprâncene, s-a șters la gură cu mâneca. Legănatul i s-a accelerat, a început să bată repede din picior. În aceeași clipă, lângă noi, doi debili s-au apucat să se certe cu țipete guturale. Pentru el a fost prea mult. Aproape că a sărit în sus.

— Bine, trebuie să plec!

Mi-a întins mâna, ceea ce a fost și mai rău. M-am sculat și eu de pe scaun ca să-l îmbrățișez, l-am simțit reticent, aproape oripilat. M-am ținut tare, gândindu-mă la mătușile, prietenele, verișoarele mamei care, copil fiind mă sărutau cu de-a sila și căroră le spuneam limacși, ștergându-mă la gură după ce plecau.

— Adrien, iartă-mă, te implor!

A stat cu brațele atârinate de-a lungul corpului. L-am lăsat să plece. S-a îndreptat, clătînând din umeri, spre ieșire și brusc s-a întors cu fața spre mine. Cu o voce atonă, a rostit aceste cuvinte pe care nici acum nu le înțeleg:

— Să știi, tată, că tu aveai dreptate.

Am rămas cu gura căscată și n-am putut articula nimic. Când mi-am recăpătat graiul, plecase.

CAPITOLUL X VIAȚA NOUĂ

Astăzi, am patruzeci de ani, mă simt vindecat. Prietenii mei m-au scos din necaz în extremis: generozitatea le va fi fost cea mai frumoasă răzbunare. Tot ce blestemam odinioară, căsătoria, viața de familie, cariera diplomatică, mi se pare delicios și dezgustător ceea ce țineam atunci la mare cinste. Îmi repet vorba din Evanghelie: arde ce-ai adorat, adoră ce-ai ars. Simpla vedere a unui cuplu care se sărută mă răvășește, bebelușii în landourile lor îmi storc lacrimi. Nutresc visuri foarte simple: o casă la țară, un foc mare în șemineu lângă un câine, o droaie de copii care râd și se zbenguie. Nu-mi va fi de-ajuns restul existenței mele pentru a ispăși răul pe care l-am pricinuit lui Suzanne și copiilor. Ce fericiți eram împreună!

Un paria și parveniți

În seara aniversării mele, am fost invitat la o mare petrecere dată în onoarea mea acasă la Julien. Locuia pe bulevardul Suchet, lângă hipodromul de la Longehamp, într-un frumos imobil din piatră cu cinci etaje, așezat ca o bucată de zahăr din trestie pe o peluză de un verde strălucitor. Siluete foarte decoltate, cu tocuri înalte și în șort, dădeau târcoale pe aleile umbrite în lumina caldă a apusului de soare. Nu voiam să știu nimic de fauna aceea pe jumătate goală. Eram în iulie, asfaltul copsese toată ziua, deasupra copacilor plutea un fel de pâclă lipicioasă. În hol, a cărui podea de marmură lucea ca o oglindă, a trebuit să mă anunț unui portar mai galonat decât un general al Armatei Roșii. M-a examinat cu suspiciune, a încercat să-mi evalueze dintr-o privire rangul social, importanța pe care o aveam eu pentru stăpânul casei. Sub ochii lui, m-am simțit jalnic în costumul meu închiriat, cu capul chel pe care nu crescuse la spate

decât un biet smoc de mărăcini. Am avut impresia că sunt unul dintre obiectele decolorate nevândute care sunt băgate la solduri la sfârșitul sezonului în marile magazine. M-am gândit la fostul membru al grupului Rolling Stones care părăsise formația, la începuturile ei, ca să facă singur carieră. Zece ani mai târziu, era la porțile stadionului Wembley; ceilalți erau vedetele spectacolului, iar el vindea crenvurști la intrare. Un ascensor silențios, câptușit cu oglinzi ușor fumurii, m-a dus la etajul V unde am intrat direct într-un apartament imens. Nemaicunoscând uzanțele din lumea mare, i-am strâns mâna majordomului, îmbrăcat tot în negru, crezând că este un invitat. M-a lăsat s-o fac, dar în silă și și-a tras mâna imediat, ofensat de această greșeală de gust. L-am urmat fără să văd nimic până în salonul zumzâind de mulțimea aferată a invitaților: erau cu toții aici, în picioare, în cămăși albe, pantaloni de in, toalete strălucitoare ca niște mănunchiuri de pietre prețioase. Sporovăiau, sorbind cocteiluri într-o dublă încăpere cu plafonul înalt care dădea spre o terasă împodobită cu flori și palmieri pitici. În primele clipe, n-am recunoscut pe nimeni, m-a cuprins o amețală: acel loc a început să tangheze ca o cabină pe o navă în plină furtună. Am fost izbit de oceanul de chipuri cu gurile deschise, cu ochii curioși care exprimau surpriza, așteptarea, compătimirea. Își cususeră pe față un fel de rictus convențional. Păreau că de ore întregi pregătesc ceremonia de bun venit. De îndată ce-am apărut, glasurile subțiri, melodioase, înalte au amuțit. Trebuie că aveam aerul unei bufnițe surprinse de fasciculul de lumină al unei lanterne, căci Jean-Marc m-a întâmpinat prevenitor ca un frate și m-a strâns în brațe. Ceafa îi făcea o umflătură deasupra gulerului. S-a produs o busculadă, s-au auzit fluierături. Mulțimea invitaților s-a mișcat spre mine, caracatița amicală m-a impresurat. Nu mai încetau efuziunile, îmbrățișările, eram un colet care trecea din mână-n mână în centrul de triere al unei mari poște. Toată lumea voia s-o atingă pe bătrâna curvă fanată, să constate că sunt

viu și metamorfozat. Jean-Marc mă ghida, mă prezenta unora și altora, își ținea mâna pe umărul meu. Era bine să te simți iubit și îndrumat. Tatăl meu, mama mea vor sosi și ei dintr-un moment într-altul, însoțiți de fratele meu Léon și de soția lui. Eram condamnatul în drum spre mântuire, ardeam de nerăbdare să mă îndrept. Aerul vibra de o emoție greu de stăpânit.

Suzanne a venit și ea să mă sărute. N-o mai văzusem de cinci ani, nu ne vorbeam decât prin intermediul avocaților. Distincția ei, care mă sedusese atât de mult atunci când o întâlneam, acum douăzeci de ani, în parcul La Tête d'or din Lyon, m-a izbit din nou. Părul ei des, cu reflexe roșcate, netezit cuminte, era pieptănat cu cărare. Purta o rochie de seară neagră. La mâna stângă îi strălucea un ceas de aur, iar la mâna cealaltă o mică brățară cu diamante cu o perlă la mijloc. Ca întotdeauna, la ea opulența era marcată cu discreție. Degaja o simpatie rece, un echilibru precar între exasperare și politețe. M-a sărutat pe obraji sau mai degrabă i-a atins și s-a uitat la mine, fără animozitate, ca la o greșală de tinerețe, o bubă la deget care te-a durut o clipă, dar se va cicatriza repede. Mi-a strecurat: pari obosit! Ea era perfectă, fără cusur, un pic mai machiată ca altădată, iradiind o frumusețe mai distantă. Și-a întrerupt conversația cu mine pentru a da câteva ordine scurte și precise servitorilor. Avea aerul acela de falsă complicitate pe care-l iau burghezele de stânga când vorbesc cu personalul. Era să uit să precizez: Suzanne se căsătorise cu Julien. Acesta era micul amănunt despre care voia el să-mi vorbească atunci când ne-am reîntâlnit în cabinetul lui, acum șapte luni, la ieșirea mea din „captivitate”. El era singur, ea era liberă, copleșită de supărare. Eu eram trăsătura lor de unire.

— Am făcut-o și pentru tine, mi-a spus Julien, ca să-ți cultivăm amintirea.

Lucrul acesta m-a mișcat. Suzanne este însărcinată în luna a șasea și așteaptă un băiat. Până și burta i s-a rotunjit cu tact.

Cei doi băieți mai mari ai mei – acum locuiau aici, iar Julien le devenise într-un fel un al doilea tată – ieșiseră în oraș, dar vor încerca să se-ntoarcă înainte de sfârșitul petrecerii. Cât despre Zabo, fetița mea, în vârstă de treisprezece ani, dormea la o prietenă și n-aveam s-o revăd. Asta nu cunoștea virtuțile iertării. Léon, scumpul meu frate, a venit și el să mă salute. Era mai bine la patruzeci și opt de ani decât la douăzeci și cinci; slăbise, își câștiga bine viața. M-a prezentat noii sale soții, Eleanore („cu un a”, a precizat el) și a trebuit să admit cu o strângere de inimă că era grațioasă, ba chiar drăguță. M-am gândit la teoria doctorului Chavez potrivit căreia Léon dăduse în obezitate pentru că purta povara tuturor minciunilor familiei în loc să le împartă asupra fiecăruia dintre noi. De fiecare dată când mințea cineva, mai ales eu, mai lua câteva kilograme în plus. Acum, șiretlicurile mele fiind date în vileag, își regăsise o corpolență normală. Fetusul gras care era fratele meu se făcuse mai frumos ca mine. Mi-a vorbit frumos, ca un frate mai mare cu fratele mai mic: indulgența lui m-a rănit mai mult decât o insultă. Când mă gândeam la tot răul pe care i-l dorisem, glumind cu mama, închipuindu-mi-l cum face explozie la masă de gras ce era sau ridicându-se până la lustră, ca un montgolfier! Credea în mine și mi-a spus-o cu vorbe simple care m-au mișcat. Devenise avocat de afaceri, specialist în fuzionări-achiziții.

În sfârșit, a sosit și Julien, strălucitor, flancat de escorta lui, lăsând în urmă un murmur de devoțiune și respect. A bătut din mâini și ne-a invitat să trecem în sufragerie, o încăpere vastă care, cu perdelele ei translucide și mobilele lăcuite, semăna cu puntea unui iaht. Ferestrele mari dădeau spre bulevardul Suchet, Poarta Auteuil și lăsau să se întrezărească în depărtare vârful Turnului Eiffel. Chelneri cu mânuși albe ne așteptau în poziție de drepti în jurul unei mese imense de patruzeci de persoane, strălucind de pahare de cristal și veselă aurită. Locurile erau fixate. Eu eram așezat la dreapta lui Julien, în timp ce Suzanne se afla în

fața noastră, la celălalt capăt al mesei, ca stăpână a casei ale cărei favoruri erau disputate de toată lumea. Ne-a fost servit un Pétrus 1960⁶⁰, și fără să vreau, deși îl găseam trecut, am fost impresionat, neputându-mă împiedica să nu calculez prețul fiecărei înghițituri. În jurul nostru erau instalați Jean-Marc, Gérard, Théo și Mario, toți însoțiți de cineva. Numai Fanny lipsea de la întâlnire: promisese că vine, lăsase un mesaj acum două săptămâni. Evoluă pe undeva între Costa Rica, Trinidad și Columbia, cu al n-lea logodnic. Era așteptată dintr-un moment într-altul. Nu îndrăzneam să privesc pe nimeni în ochi, atât eram de intimidat. Eurile noastre din trecut ne stăteau alături ca niște fantome, ne îngăduiau să măsurăm intervalul scurs, să ne comparăm. Zece ani echivalează cu timpul unei schimbări, un fel de năpârlire: fiecare progresase, eu nu. Doar îmi ratasem în mod splendid viața. Julien a bătut cu cuțitul într-un pahar și a cerut să se facă liniște.

— Dragi prieteni, ne-am adunat în seara aceasta în onoarea lui Sébastien. Acum exact zece ani, îi sărbătoream, într-un restaurant din strada Oberkampf, treizeci de ani de viață. Știți ce s-a petrecut între aceste două date. Dar Sébastien vrea, cred, să ne spună ceva...

L-am implorat din priviri să mă scutească de această încercare, dar m-a ridicat de pe scaun cu un zâmbet de îndemn. M-am sculat, deși îmi tremurau genunchii. Un zumzet înfiorat a pus stăpânire pe asistență.

— Dragi prieteni...

Gura mi se părea încleiată de un fel melasă, tâmplele stăteau să mi se spargă. Tot sângele mi-a năvălit în obraji.

— Prea scumpii mei prieteni... vă datorez atât de mult...

Nu mai puteam vorbi. Eram atins tare, mă gârboveam. Îmi pierdusem răsuflarea, umerii mi-au intrat, ca niște aripi strânse, în torace. Eram pe punctul de a mă prăbuși,

⁶⁰ Château Pétrus, sau Pétrus, este unul dintre marile vinuri roșii de Bordeaux, din podgoria Pomerol. O sticlă de vin vechi costă în jur de 500 de euro.

picioarele, înmuiate, nu mă mai țineau. Julien m-a prins, m-a așezat la loc pe scaun, m-a bătut pe spate ca să mă liniștească. Ochiul de patrician i s-a umanizat.

— Ce încearcă Sébastien să ne spună este că nimic nu înlocuiește prietenia, nu-i așa?

Am dat din cap că da. Eram cu nervii la pământ, mă simțeam ținta tuturor privirilor.

— Sébastien – a ridicat tonul – ai vrut să experimentezi marea dereglare⁶¹, dar...

Julien nu și-a sfârșit fraza. Ardoarea părea să-i fi scăzut, chipul i se întunecase. Era mai afectat decât lăsa el să se vadă. Atâta vreme cât cuvintele nu vor fi rostite în public, evenimentele trecute vor continua să ne dezbine. Trebuiau spuse pentru a le pune sub cheie.

— Sébastien, ai crezut...

Julien a făcut o altă pauză, a înghițit în sec. Mărul lui Adam îi ieșea în evidență. Nici el nu reușea să se exprime. Respira greu. Am fost emoționat de această fragilitate: nu era ușor pentru nimeni. Aș fi vrut să-i exprim solidaritatea mea. O vedeam pe Suzanne, acolo, la capătul mesei, cum fărâmițează nervoasă o bucățică de pâine, cu ochii plecați. Când și-i ridica, își privea fostul soț cu o privire dură, dezagreabilă. Părea teribil de agasată de o asemenea petrecere dată pentru mine. Toți prietenii mei, de altfel, păreau stânjeniți, se jucau cu tacâmurile, beau mașinal. Poate că le supraestimasesem clemența? În sfârșit, Julien a tușit, și-a ridicat o șuviță de păr cu o mișcare repezită a mâinii. Tulburarea trecuse. În fundul sufrageriei a izbucnit o

⁶¹ Aluzie la formula oraculară a poetului Arthur Rimbaud (1854-1891) din cele două „scrisori ale Vizionarului” (13 și 15 mai 1871): „Poetul se face *vizionar* printr-o lungă, imensă și rațională *dereglare* a *tuturor simțurilor*. Toate formele de iubire, de suferință, de nebunie; caută singur, epuizează în el toate otrăvurile, pentru a nu păstra din ele decât chintesențele. Inefabilă tortură în care are nevoie de toată credința, toată puterea supraomenească, în care devine dintre toți marele bolnav, marele criminal, marele blestemat, – și supremul Savant! – căci ajunge la *necunoscut!*”

salvă de aplauze. Lumea îl aplauda pe Julien până și când tăcea, de parcă găsea că tăcerile lui sunt geniale. A părut amuzat de acest bătut din palme spontan, a reperat micul clan al lingușitorilor, apoi, brusc, în loc să ia din nou cuvântul, mi-a zâmbit într-un fel care m-a răvășit. A trebuit să mă rețin ca să nu plâng ca un copil.

— La naiba cu discursurile... Bun venit, Sébastien, bun venit printre ai tăi!

Au izbucnit alte aplauze. E o prostie, dar mă treceau florii. Defavoarea luase sfârșit, paranteza dezordinii era închisă. Și atunci, toți s-au repezit spre mine, m-au felicitat, s-au strâns în jurul meu. Nu știu dacă mișcarea aceasta a fost aranjată de Julien sau era spontană, dar mi-a rămas drept cel mai frumos moment din viață. Restul dineului l-am petrecut într-un fel de fericită năuceală: perdelele unduiau în aerul nopții, șampania spumega în cupe. Nu mai eram grămăjoara de gunoi împinsă cu piciorul sub covor, ci mai degrabă un diamant tocmai desprins din gangă. Străbătusem purgatoriul, acum mă scăldam în lumina caldă a pocăiților.

Disonanțe

La un moment dat, m-am sculat ca să caut toaleta și, din neatenție, m-am trezit în bucătărie: avea răceala unui bloc operator cu o masă de lucru din oțel lustruit, cratițe din aramă și inox care luceau ca sticla. Două ajutoare, aproape niște băiețandri, se agitau la ordinele unui bucătar roșu la față ce-și scosese boneta din cauza căldurii. Tot acest loc spunea: opulență, ordine, siguranță. M-am gândit din nou la intrarea maiestuoasă a imobilului, la mulurile de pe plafoane, la pânzele care împodobeau pereții și pe care mi le prezentase amănunțit Jean-Marc, tablouri de Arroyo⁶², Niki

⁶² Eduardo Arroyo (n. 1937), pictor spaniol, multă vreme exilat în Franța, unul dintre membrii Noii Figurații. Și-a dezvoltat opera în serii: exilul, rumorile orașului, actualitatea politică. O importantă expoziție a putut fi admirată la București, MNAR, 2 aprilie – 18 mai 2003.

de Saint-Phalle⁶³, Gaston Chaissac⁶⁴ și chiar un mic Basquiat⁶⁵. M-am simțit minuscul. Julien dobândise formidabila ușurință pe care ți-o dau banii. Și când te gândești că porniserăm amândoi cu arme egale! Cotind pe un culoar, am dat peste Suzanne care ieșea dintr-o sală de baie. O credeam supărată. Mi s-a aruncat de gât, cu pieptul agitat de fiori și mi-a spus:

— O, Seb, n-ai meritat toate astea! Totul a mers prea departe, mult prea departe!

Să o am aici, agățată de gâtul meu, asta m-a zăpăcit de tot. Nu eram demn de acest pursânge de lux, i se potriva mai bine lui Julien decât mie! Cu stoicism am răspuns:

— Poate că aveam nevoie de aceste încercări pentru a înțelege!

Suzanne m-a privit ca pe un rănit căruia trebuie să i se ascundă gravitatea rănii.

Întors în sufragerie, am descoperit o dezvățare generală, un uragan de veselie: cămășile fuseseră desfăcute, decolteurile și ele, alcoolul dezlegase limbile și trupurile. Ai fi zis că profitaseră de absența mea ca să-și dea drumul. Era o căldură umedă, rafalele de vânt dinspre Pădurea Boulogne abia dacă ne răcoreau. Deodată, Julien, cam cherchelit, s-a urcat pe un scaun:

⁶³ Niki de Saint Phalle (1930-2002), pictoriță și sculptoriță franceză, autoare a unei lungi serii, în tehnici variate, de *Nanas*, fete cu forme generoase, viu colorate, și a unor sculpturi-joc, cea mai celebră fiind *Fântâna Strayinski* de lângă Centrul Pompidou din Paris, realizată împreună cu soțul său, sculptorul elvețian Jean Tinguely (1925-1991).

⁶⁴ Gaston Chaissac (1910-1963), pictor francez, reprezentant al artei brute (materiale obișnuite lipite pe lemn sau hârtie), dar considerându-se el însuși mai degrabă un „pictor de la țară, seminaiv” (motivul bestiei, seria de *Toteme*, personaje cu fețe halucinante pictate în plăci de culori tari, conturate cu negru).

⁶⁵ Jean-Michel Basquiat (1960-1988.); pictor american, debutează cu graffiti pe zidurile imobilelor și metroului din New York, folosește apoi suporturi diverse (pânză, scânduri, uși, ferestre, rebuturi) pentru semne elementare; apropiate de limbajul animist, și pictează cu umor, în stilul liber al unei noi figurații, o anumită istorie cotidiană a anilor '80.

— Dragi prieteni, cuprins de emoție, am uitat să vă dau două vești importante. Gérald renunță la scris și la muzică și se alătură unui mare grup de presă. Iar Léon, fratele lui Sébastien, de trei ani deja membru al clubului nostru, se alătură cabinetului meu unde va conduce sectorul agro-alimentar. Altfel spus, le va putea intenta un proces tuturor firmelor care, în trecut, au fost răspunzătoare de supraîncărcarea lui ponderală. Le va face să plătească însutit chinurile din tinerețe. Fac un jurământ solemn în fața voastră: în cinci ani, vom zdrobi McDonald's-ul, cel puțin în Franța!

Aclamațiile care au urmat mi-au dat impresia unei armate în mers gata să mă calce în picioare. Julien își găsise, în sfârșit, o cauză pe măsură, își putea canaliza energia pentru binele comun. Mi-am adus aminte că, pe la optsprezece ani, fusese membru al minusculului „Partid Ratașist” care cerea aderarea Franței la Statele Unite ca al 52-lea membru al Uniunii. Nu era momentul acum să-i amintesc lucrul acesta. Pentru prima oară, de două ceasuri încoace, îndrăzneam să-mi privesc prietenii în față. Șterseseră totul cu buretele, cu o măreție sufletească ce mă uluia. Foștii conjurați de refectoriu erau acum niște cvadragenari strălucitori. Mi-i imaginam peste câțiva ani: mașini de lux, trabuce și burtă. Ei și? Cu ce drept îndrăzneam eu să-i judec? Îmbătrâniseră bine, îi simțeam plini de optimism, eram singurul care-și trăda vârsta. Niciunul nu devenise cu adevărat ceea ce se aștepta de la el: Mario, de pildă, își efectuase, dacă îndrăznesc să spun așa, „coming out-ul” pe invers. După plecarea amantului său Prakash în Pakistan, își descoperise brusc gustul pentru sexul frumos, avusese mai multe aventuri, iar acum trăia cu o femeie mai mare decât el cu zece ani, specialistă în domeniul operei. Ținea conferințe despre metamorfoza sa, povestea anii întregi petrecuți în minciună. Mediile gay nu-l iertaseră pentru lucrul acesta, împotriva lui apăruseră diverse articole înveninate. Jean-Marc rămânea flancat de Sabine, soția legitimă, înțepenită sub masca ei de

păr alb (de cinci ani se vopsește în această culoare ca să anticipeze bătrânețea). Pe chipu-i distrus mai dăinuiau niște fragmente frumoase drept mărturie a luminii de altădată. Nu mai făcea teatru, trăia închisă în casă fără să se ocupe de copii. Era vorba să fie internată. Dar la câțiva pași mai încolo, trăgându-și coada groasă de păr negru, într-o poză interesantă, stătea noua metresă a lui Jean-Marc, o grafistă de douăzeci și cinci de ani, absolventă a școlii de Arte frumoase din Bordeaux. Jean-Marc îi venise de hac soției lui flustratice: acest campion al monogamiei își arbora viața dublă fără rușine, își călca în picioare principiile cu mare bucurie. Până și Gérard, care-și păstrase uniformă fostei lui condiții, stilul „artist”, un mic batic de mătase albă înnodat la gât, picioarele goale în sandale, se afișa cu o blondă înaltă foarte bronzată care degaja un erotism de ambianță și părea emblematică pentru noua lui condiție: șic și șarmant. Pentru mine era prea târziu: îmi ieșisem din mână.

Mă forțam să vorbesc cu părinții mei. În ciuda efuziunilor sale, tata nu-și putea ascunde buimăceala pe care i-o inspiram: nu eram din aceeași stirpe, zămislise un fel de bastard neconform cu așteptările lui. Era încântat că Julien și tot grupul Ta Zoa Trekei se ocupau de mine. M-a felicitat pentru transformarea lor politică: cum, nu eram la curent? Toată banda noastră virase la stânga, o!, o stângă foarte moderată după părerea lui, sub influența lui Suzanne. Ea fusese cea care îl convertise pe Julien la progresism.

— Strașnică femeie, păcat că v-ați despărțit, dar, în sfârșit, nu suntem aici ca să scormonim în căcat, nu, băiețică? În orice caz, ai niște prieteni formidabili, nu-i mai părăsi.

Continua și acum să vitupereze canaliile vaticanești, mozaice și coranice. Dar și el părea prosper, afacerile îi mergeau bine, cumpărase de curând trei agenții imobiliare în cartierul străzii Montorgueil⁶⁶ și voia să achiziționeze *Stânca de la Cancale*, o cafenea de pe aceeași stradă, celebru punct

⁶⁶ Cartier din centrul Parisului, în arondismentul II, pe malul drept al Senei, în spatele bisericii Saint-Eustache.

de întâlnire al personajelor din *Comedia umană*. Prevenindu-mi obiecțiile, mi-a trântit:

— N-o fac cu dragă inimă, crede-mă, profit de contradicțiile capitalismului. Dacă mâine se prăbușește sistemul, înapoiez totul poporului.

Cât despre mama, sprijinită de umărul lui Léon, îi citeam în privire următoarea sentință: m-ai dezamăgit. Îmi pierdusem statutul de scumpițel. Milita mai mult ca niciodată pentru respectarea naturii și respingerea vivisecției, organiza acțiuni „pumn în nas” la fabricanții de *foie gras*, întrerupea coridele la Nîmes, Arles, Pampelone, arunca din înaltul tribunelor litri de sânge pe picadori și pe torero. Lumea o insulta, o pălmuia, dar nimic n-o descuraja: martiră a cauzei animalelor, prefera să înfrunte ura mulțimii decât să-și renege convingerile. Tatăl meu se ducea s-o scoată de la poliție, îi plătea avocatul. Fratele meu Léon îmbrățișase și el această luptă: mi-a explicat că pământul se micșorează, că peștii și insectele din Africa urcă spre Europa și că mâine paludismul va bântui, poate, din nou în Provența. Parcă pentru a-i ilustra spusele privind dereglarea speciilor, în salon a intrat în trombă un pescăruș, s-a învărtit în jurul unei lustre și, cu niște croncănituri de spaimă, s-a zdrobit de o oglindă pe care-o confundase cu o fereastră. Mama, scoțând un țipăt, s-a repezit să-l îngrijească. Această sărmană zburătoare, care acum zece ani simboliza pentru mine libertatea, zăcea acum la pământ, cu labelle rupte, gâtul răsucit, rătăcită într-un spațiu ostil.

— Ce tâmpiți sunt și pescărușii ăștia! a răs Julien.

S-a băut mult în seara aceea, mult prea mult. Invitații se simțeau poate obligați să înghită cantități mari de alcool pentru a-mi înghiți și reîntorcerea. Mă lăsam în voia unei calde somnolențe. Din zece în zece minute, unul dintre prietenii mei o suna pe Fanny pe mobil, îi lăsa mesaje stăruitoare. Ne strica petrecerea cu absența ei prelungită. Eu mă aflam aici pe grămada mea de gunoi, iar ei pe tronurile lor respective. Mă plimbam de la unii la alții ca un animal

curios. Prezența mea abia dacă întrerupea conversațiile: femeile vorbeau de centuri abdominale, modă, psihanaliză, iar bărbații de investiții financiare, fotbal, dezvoltare personală. Mă stupefia rapiditatea cu care trecusem de la statutul de proscris la cel de iertat. Nimeni nu mă evita, dar nimeni nu mă căuta cu adevărat. Sperasem ceva, cât de mic, în plus. Surprindeam frânturi de dialog care mă uimeau. Théo Vandervelt, frumosul bandei, acum căsătorit cu o iraniană de douăzeci și șapte de ani, exclama surescitat:

— Tinerii fac dragoste, bătrânii halesc. Iar când bătrânii mai fac dragoste, găsesc că-i mai puțin bun decât o masă adevărată.

Era vizibil cherchelit. Ceilalți încercau să-l facă să tacă. Mi s-a părut chiar că-l aud spunându-le unor bărbați în timp ce arăta spre mine:

— Āla de colo nu arată, dar e-un nebun după fofoloance, un expert în futai...

Restul mi-a scăpat. Răsetele deocheate care au urmat m-au rănit. M-am prefăcut că nu se întâmplase nimic. Trebuie că mă înșelasem eu, nu putuse să spună așa ceva. Îmi așteptam copiii care nu mai soseau. Le adusesem niște cărți ilustrate, reproduse după colecția Hetzel⁶⁷, *De la Pământ la Lună*⁶⁸, *Singur pe lume*⁶⁹, *Robinson Crusoe*. Sătul de așteptare, i le-am dat lui Suzanne ocupată cu o înfocată partidă de pocker. A avut un zâmbet agasat:

— Sébastien, copiii noștri sunt toți acum adolescenți, nu mai citesc genul ăsta de literatură.

Lângă ea, Julien râdea, fuma, divă înconjurată de admiratori, își uniseră inteligențele ca să fondeze o

⁶⁷ Pierre-Jules Hetzel (1814-1886), editor și scriitor francez, rămas celebru pentru colecția sa *Biblioteca ilustrată a familiilor* (1860) devenită în 1864 *Biblioteca de educație și recreere* în care publică, între multe altele, în volume fastuos legate și ilustrate, foarte căutate azi de colecționari, cvasitotalitatea operei lui Jules Verne.

⁶⁸ *De la Pământ la Lună* (1865), roman de Jules Verne (1828-1905).

⁶⁹ *Singur pe lume*, roman de Hector Malot (1830-1907), publicat în 1878.

redutabilă asociație. Fosta mea soacră, se pare, îl adora pe noul său ginere care-i întorcea și el iubirea.

Pe la ora două noaptea, invitații se mai răriseră. Pe căldura aceea, cele mai frumoase elanuri se sleiseră, mi se strângea mâna fără convingere. Stăteam singur pe terasă, în colțul meu, al învinsului, așezat pe un rocking-chair. Mi se pusese un trabuc în gură și un pahar de coniac în mână. În spatele imobilelor, o lună mare și albă se rostogolea ca o roată de cașcaval. Gérald, beat criță, s-a crezut obligat să-mi țină companie. Se căznea să-și țină deschiși ochii sticloși.

— Să știi, Sébastien, că nu cu dragă inimă am renunțat la scris. Ba chiar n-am renunțat deloc, în ciuda spuselor lui Julien. Dacă aș găsi un subiect bun, m-aș apuca imediat de scris.

Și-a turnat din nou de băut, cu mâinile tremurându-i ușor. Politicos, am remarcat:

— Dacă aș putea să te-ajut, Gérald, aș fi încântat.

— Păi tocmai că poți, e haios că spui asta, e incredibil.

Și-a apropiat scaunul de mine.

— Ascultă ce-ți spun, Seb. Am să-ți fac o propunere. Gândește-te bine, e o idee de aur.

— Nu-nțeleg.

— E simplu... poate nu-i prea bine ales momentul. Nu-i nimic, îi dau drumul.

A tușit, a luat o înghițitură de lichid chihlimburiu.

— Uite ce e: ce-ar fi să-ți scriu viața? În amănunt. Tu mi-ai dicta, eu aș transcrie și i-aș da ansamblului un ton literar. Bineînțeles, te-aș plăti, chiar gras. Dublu avantaj: tu te eliberezi povestindu-mi, iar eu scriu o istorie totodată tragică și erotică.

— Dar, Gérald...

— Titlul ar fi *Bărbatul ușor* sau *Strălucirea și suferințele unui curtezan*⁷⁰. Numele ți-ar fi mascat, identitatea, și ea. Ai fi dentist, inginer, medic, nu contează ce.

⁷⁰ Titlu inspirat după *Strălucirea și suferințele curtezanelor*, celebru roman de Honoré de Balzac, apărut în întregime în 1844.

— Gérald, nu mi s-a întâmplat nimic interesant, jur.

— Mincinosule!

Îmi vorbea cu fața lipită de-a mea, cu o răsuflare atât de alcoolizată, încât mă temeam să nu mă-mbăt de la el.

— Zece ani te dai în bărci cu necunoscute, tot grupul nostru murea de invidie, și tu-mi spui că asta nu-i nimic? Ce zici, bătrâne, trebuie că nu te-ai plic... plictisit!

A izbucnit într-un răs cam prea zgomotos, un răs apropiat de un nechezat. Am zâmbit și eu și i-am pus propunerea pe seama ebrietății.

Căzută pe câmpul de onoare

Printr-un mesaj pe robotul meu, în minuscula garsonieră de o golicuie carcerală pe care mi-o închiriasse pe șase luni Julien la Poarta Aubervilliers, am aflat eu vestea. Fanny fusese găsită moartă, în stare de descompunere, în apartamentul ei din strada L'Oratoire, vizavi de Luvru. Toată lumea o credea plecată în America Centrală de unde trebuia să se întoarcă pe 10 iulie, dimineața, pentru a participa la aniversarea mea. În realitate, se baricadase cu două săptămâni înainte în camera ei, îngrădind mobile, dulap, scaune în fața ușii. Trupul ei, umflat ca un burduf, devenise un morman de gunoaiie ros de viermi. Căldurile mari de la începutul verii acceleraseră putrezirea. Se sinucisese înghițind o doză masivă de barbiturice, care provocase o oprire a inimii dublată de o sufocare generală. Era de multă vreme în depresie: o carieră în cinema care nu începuse cu adevărat niciodată, o viață amoroasă numai suișuri și coborășuri. Iar mijlocul ei obișnuit de subzistență, creatoare de evenimente, n-o mai amuza. Explicând că pleacă într-o călătorie de două săptămâni, descurajase astfel orice căutare înaintea acestei date. Numai mirosul pestilențial o alertase pe portăreasă care a trebuit să cheme pompierii pentru deblocarea ușii. Ca și cum ar fi simțit o plăcere diavolească

să-și degradeze plastica, să le lase adulților ei imaginea unui hoit respingător.

Fanny o ștersese fără să-și ia la revedere, într-un mod insolent, iar derobarea ei îmi relativiza dintr-o dată propria devianță. Dincolo de tristețea pricinuită, moartea sa a izbit tot grupul ca o crimă de lezmaiestate. Se desprinsese încet ca o navă care pornește în derivă. Nici o scrisoare de explicații, nici o confidență. Că ea a putut să le joace comedia fericirii, iată ce-l consterna pe Julien. S-a simțit înjunghiat pe la spate și încă o dată batjocorit în voința lui de control. L-am întâlnit la morga spitalului Lariboisière unde era depusă Fanny, coșciugul fiind deja sigilat, fiindcă specialiștii în îmbălsămare nu reușiseră să-i remodeleze fața. Un culoar lung, înghețat, dădea spre vreo zece boxe cu uși glisante, asemănătoare unor camere de motel. Într-o sală anexă, erau îngrămădite alte coșciuge de lemn, morții de pe lista de așteptare. Din fiecare alveolă ieșeau cântări funebre și chiar la capătul culoarului, două persoane în vârstă, khmere sau vietnameze, se rugau în fața unui altar budist improvizat din niște cutii de carton puse unele peste altele și pe care ardeau bețișoare aromatate. Boxa noastră era singura care exclusese orice simbol religios: Fanny nu credea în nimic, Dumnezeu nu era punctul ei forte. Pe coridor, treceau într-una femeii în doliu, sprijinind câte-un băiețel sau vreo văduvă înlăcrimată. Julien, înfipt într-un fotoliu, își rumega în el ciuda, insensibil la atmosfera de reculegere.

— De ce nu m-a chemat în ajutor? Aș fi găsit cuvintele cu care s-o consolez.

Bătea din picior, își freca mâinile.

— E vina mea, Seb, ca și cu tine. N-am știut să vă dau un ideal, am fost un păstor rău.

Am protestat, nu prea convingător. Și atunci, tam-nisam, în acea încăpere retrasă, delicios de răcoroasă în acel început de zi, înaintea cadavrului celei care fusese cea mai bună prietenă a noastră, Julien mi-a mărturisit un episod recent din viața sa. Acum doi ani, chiar înainte de-a se căsători cu

Suzanne, aflate din întâmplare că tatăl lui, care suferise un atac cerebral, trăgea să moară într-un spital din Briançon⁷¹. Nu-l mai văzuse de douăzeci și șapte de ani, dar ura față de el nu-i slăbise. S-a instalat într-un hotel din orașul vechi, pe o durată nedeterminată, și i-a făcut o vizită: aproape că nu l-ar fi recunoscut, de n-ar fi fost strălucirea rea a ochilor și o contracție a maxilarelor care-l îngrozea când era copil, căci anunța întotdeauna o bătaie. Bătrânul a refuzat să-l vadă, a bătut din mâini, dar, devenit afazic, nu mai avea cum să-și exprime voința. Julien a înscenat comedia fiului iubitor care vine să-i ușureze personalului îngrijirea unui bolnav senil. După fiecare masă, își scotea tatăl cu forța din pat, îi arăta Alpii. Acesta făcea pe el de frică, știind perfect ce i se urzește. Fiul îl susținea câțiva metri, apoi, cum pe culoare nu era nimeni, își retrăgea brațul ca din nebăgare de seamă și exclama: o, iartă-mă, te-am scăpat. Bătrânul se prăbușea pe jos. Julien îi poruncea: scoală-te, da' scoală-te o dată! Îi reveneau în minte imagini cu el bătut de părintele lui sau părăsit de acesta în mijlocul pădurii, la căderea nopții. Profitând de faptul că nu exista niciun martor, se așeza lângă bolnav și-i înșira lista cu ticăloșiile pe care le comisese, care adânceau rana amintirilor. Tatăl, terorizat, țipa, întindea mâna spre fiul lui. Singurul lucru care le unea pe aceste două fapte era lipsa de milă: orice persoană în stare de vulnerabilitate le excita sadismul. Ani de zile, Julien se brăzdase singur pe corp, practicase artele marțiale ca să-și înfrâneze ura, să și-o întoarcă împotriva lui. Excelent comedian, a știut să-i păcălească pe doctori și pe infirmiere. De fiecare dată când intra în camera bătrânului, acesta căsca niște ochi îngroziți.

— O plimbare, tătucule, ca pe vremurile bune? Dacă ești cuminte, o să-ți dau un ban pentru caniotă.

După două săptămâni de asemenea tratament, bătrânul a sucombat. Fiu-său, care-l ținea de gulerul pijamalei, l-a lăsat

⁷¹ Briançon, oraș din Alpii francezi, aproape de granița cu Italia. Stațiune climaterică și turistică, Briançon a fost dintotdeauna și un oraș militar.

brusc să cadă la cotul unui coridor și inima bătrânului l-a lăsat și ea, în același timp. În vreme ce acesta își dădea sufletul, Julien l-a silit să se ridice și, în mare viteză, i-a recitat lista cu mârșăvii până ce a sosit un infirmier să-l ajute și să constate decesul. Julien a regretat că totul s-a terminat atât de repede și și-ar fi torturat foarte bine tatăl încă o lună.

— Nu mă judeca, Sébastien. Nici nu știi ce bine mi-a făcut deznodământul ăsta. Fiecare zi îmi turna miere în gură, ticăloșiile trecute îmi erau plătite cu dobândă una câte una. Știu că a mai avut și alți copii, că i-a terorizat și pe ei și aș fi vrut să fie și ei acolo ca să asiste la agonia lui. I-am bântuit ultimele nopți așa cum mi-a bântuit el tinerețea. Să-l văd slab, paralizat, iată ce m-a făcut să cred într-o justiție imanentă.

Julien mă apucase de braț și-l strângea tare. Era alb, cu pupilele contractate. Am crezut că o să i se facă rău.

— Încă ceva. N-ar trebui să-ți spun, mai ales nu ție în acest moment. Dar cred în sinceritatea între prieteni. Tot timpul cât m-am dus să-l văd pe tata la spital, am avut niște bufeuri erotice delirante. În fiecare seară, plecam în căutarea unei noi partenere. Mă cunoști, sunt mai degrabă puritan, dar atunci îmi pierdusem capul. Și eu eram posedat. Totul s-a oprit a doua zi după moartea bătrânului.

Mi-a zâmbit, de atunci îi era mai bine. Mi-a oferit dovada desfăcându-și cămașa. Torsul nu mai purta urmele nici unui stigmat, nici urma mutilărilor la care se supusese, cu excepția unei mici umflături purpurii în partea dreaptă: semnul lăsat de fierul roșu. Mi-a arătat trupul intact ca pe-o dovadă a triumfului asupra sa. Am găsit că e un lucru mișcător să-l văd pe acest potentat cum îmi mărturisește slăbiciunile și-mi caută aprobarea. Dintr-o dată, mi-am amintit de moartea bunicului meu în 1997. Fost militant comunist, se stingea la spitalul Laennec de un cancer la gât. Într-o zi, tata a dat fuga la căpătâiul lui fluturând un ziar, cu

un aer extatic. Era pe vremea crahului economiilor din Asia de Sud-Est.

— Tată, gata, se prăbușește capitalismul, ăsta este actul final, te poți duce liniștit, o să câștigăm.

Jubilația lui mă stupefiase. La cimitir, peste câteva săptămâni, mai că nu cânta de bucurie arătând la toată lumea un articol promițător privind degringolada monedei thailandeze. Poate că moartea unui tată este întotdeauna un prilej de bucurie pentru fiii lui?

O dimineață atât de frumoasă

Înmormântarea lui Fanny a avut loc la Père-Lachaise.

Spre stupefacția noastră, am descoperit că, la un preț exorbitant, își cumpăraseră, acum zece ani, un loc de veci aici. Până și moartă, ținea să rămână în contact cu gotha⁷². Puține sunt necropolele în care vanitățile omenești să sară-n ochi ca la Père-Lachaise, unde defuncții rivalizează încă între ei pentru a-și ridica sepulturi monumentale întru slava lor. În ciuda căutărilor noastre, nici o rudă nu și-a făcut apariția, nici un văr măcar din Africa sau Asia, deși N'Guyen este un nume foarte frecvent la vietnamezi. Era o vreme radioasă. Vara, înmormântările au întotdeauna un aer de veselie nebună, splendoarea naturii diminuând tristețea doliului. În fața mormântului, se îngrămădeau jerbele, insignifiante și convenționale, emanând un miros fad. Angajații cimitirului își luau niște mine grave și aș fi preferat să-i văd cum îi apucă un răs nebun. Din aleile proaspăt stropite, se ridica un miros plăcut de pământ care ne hrănește, alimentat de toate acele cadavre grase și prospere. Acestea erau primele mele funeralii adevărate, eram novice în materie de moarte și

⁷² Gotha, metonomie creată la sfârșitul secolului al XIX-lea de la numele celebrului almanah cuprinzând genealogia marilor familii nobile din Europa, editat în orașul german Gotha între 1764 și 1945, și care desemnează ansamblul personalităților din aristocrație, lumea politică, culturală etc, considerate din punct de vedere al notorietății lor.

am încercat să-mi iau un aer de circumstanță. Cu o zi înainte, Julien îmi explicase că-și cumpărase deja mormântul în provincie, în departamentul Pas-de-Calais, lăsând în alb data morții, și că se ducea o dată pe an să depună flori pe el. Eram numai vreo douăzeci, plus câteva colege și prietene de-ale ei. La începutul ceremoniei, foarte simplă, a existat un quiproquo: în spatele unui mormânt vecin, o dală lată de marmură albă cam țopească, stătea un bărbat înalt, prost ras, ținând de mână un băiețel, foarte frumos, cu trăsături vag asiatice. Mario i-a rugat să ni se alătore dacă doresc: bărbatul s-a pierdut cu firea, a avut un gest de refuz și a fugit cu copilul împiedicându-se de pietrișul de pe alee. Fără îndoială, greșise înmormântarea. Am avut nevoie de patruzeci și opt de ore ca să-mi dau seama cât de mult semăna fixitatea privirii copilului cu cea a lui Fanny și că avea aceleași încheieturi fine terminate cu degete lungi, cu articulații suple (îmi amintesc că Fanny își putea da mâna peste cap până ce-și atingea antebrațul cu arătătorul). M-am supărat pe mine că nu m-am dus după acel bărbat pe alee ca să aflu mai multe. Prietena noastră își compartimentase viața și mai bine decât mine, ca un agent dublu. După atâția ani, o cunoșteam doar foarte puțin, iar această lacună în dispozitivul de supraveghere reciprocă îl apăsa pe Julien. Mi-am adus aminte de niște mici taine de-ale ei destul de revelatoare: expertă în bucătăria vietnameză, Fanny nu le dădea altora, de pildă, decât jumătate din rețete, omițând ingredientul capital ce dădea toată savoarea ansamblului. Felul de mâncare respectiv nu mai avea astfel niciun gust. După aceea, se jura pe toți sfinții că-ți oferise indicații complete. Julien și-a promis să facă o anchetă exhaustivă asupra ultimilor amanți ai ei și și-a scris la rezeală câteva rânduri într-un carnețel. Mi-a plăcut înverșunarea lui, am perceput-o ca pe-o dovadă de fidelitate. Nu s-a rostit niciun discurs. Doar Gérald, care-și adusese o claviatură electrică, a spus, înainte de-a cânta, câteva cuvinte:

„Dragă Fanny, când trăiai nu știam niciodată unde te afli. Apăreai pe neașteptate, venită de la capătul lumii. De-acum înainte, ai o adresă fixă: aici vom veni să te vedem, să-ți povestim ce proiecte avem. Iată câteva melodii care-ți plăceau: sper că de-acolo, de unde ești, le auzi”.

În dimineața aceea, am găsit că Gérard a fost magnific. Nu mai căuta să ofere imaginea pianistului ros de alcool și de nopți albe și a reușit să scoată din cutia aceea cu ritmuri sunete emoționante. Mai întâi, a cântat un gospel, *Blessed is my lord in the pastures of heaven*, apoi *Ah, oare să-ți spun, mamă* pe un tempo de jazz și la sfârșit a intonat la microfon cu o voce firavă cântecul favorit al lui Fanny: *Un nimic te-mbracă, un om de nimic te dezbracă*. Am reluat cu toții refrenul în cor, zâmbind ca și când muzica ar transfigura oroarea pierderii în ceva senin, detașat. Gérard a continuat cu un boogie-woogie. Julien, placând câteva acorduri cu mâna dreaptă, a venit să cânte lângă el, un cuplu s-a apucat să danseze, iar micul grup pe care-l alcătuiam a bătut ritmul din palme. Alte cortegii, întorcându-se de la ceremoniile lor, se opreau ca să ne asculte, ezitând între indignare și invidie. Mi-am imaginat cum o văduvă sau o frumoasă orfană și-i lasă pe ai săi, cu ochii încă umezi de lacrimi, și vine să danseze cu noi, alungând spectrele și nenorocirea. Mi-a fost rușine de acest gând și l-am refulat înspăimântat. Puține locuri cunosc care să-ți dea atâta poftă de viață ca un cimitir: poporul morților îi îndeamnă aici pe toți cei vii să iubească lumea de pe pământ. De n-ar fi fost decesul lui Fanny, dimineața aceea ar fi fost foarte plăcută.

Câteva rânduri aruncate în grabă pe hârtie

Într-o dimineață, vecinul meu de palier, un kurd student la arhitectură, Kendal, mi-a bătut la ușă ca să-mi dea o scrisoare cu antetul unui birou de notar din Apt, în departamentul Vaucluse⁷³. Trebuie că picase din cutia de

⁷³ Vaucluse, departament din sud-estul Franței, cu capitala la Avignon.

scrisori, cineva o aruncase în pubelă, unde Kendal o regăsise din întâmplare când își vărsase gunoiul, mirându-se că o vede nedesfăcută. Un anume Jérôme Varnier îmi ținea la dispoziție un document confidențial pe care trebuia să mi-l remită mie personal sau, dacă nu, să mi-l transmită printr-o terță persoană autorizată. Documentul se referea la domnișoara Fanny N'Guyen recent dispărută. I-am mulțumit lui Kendal și l-am invitat să bea o cafea, să-mi vorbească despre familia și țara sa. Trăia în Irak, într-o zonă autonomă din nord, undeva între Kirkuk și Sulaymaniyya. Portăreasa imobilului, o femeie melancolică cu un alcoolism discret, îmi făcuse cadou un pisco pentru a-mi înveseli singurătatea. Era un covoraș cu mustați mult prea activ, cu niște ochi de vrăjitor care se micșorau la lumină. Torcea ca un motor de barcă, sărea peste tot, ataca muștele și insectele, mi se suia pe umeri ca să doarmă, iar dimineața, când îi era foame, mă mușca ușor de nas. Îl botezasem „Meșuga” (nebun, în idiș). Acest corcit autentic îl adora pe Kendal, făcea naveta între apartamentul lui și-al meu, dar se arăta alergic la Gérard care venea în fiecare zi la ora 11 fix să-mi înregistreze depozitiile la dictafon. Ca și doctorul Chavez, Gérard insista prea mult și în mod penibil pe subînțeleșurile deocheate, detaliile porcoase. Insistența lui mă făcea să mă simt prost. Ca să se justifice, invoca constrângerile literare ale realismului și se zbătea pentru a obține casetele video înregistrate de Dora și care rămâneau confiscate de Poliția Judiciară. Mă confesam mașinal: tot ce puteam spune sau face nu mai avea nicio importanță. Vine un moment în care un om este dezamorsat. Mă vindecasem poate, dar îmi pierdusem și gustul de viață. Remediul omorâse boala, dar și pe cel bolnav. Julien accelera demersurile pentru a mă reintegra la minister, reușise să-mi obțină plata salariilor de pe ultimele douăsprezece luni. Îi mulțumeam, îi dădeam ocazia ca lângă mine să se simtă bun. Din când în când, îmi zăream fiii cei mari, dar nu prea aveam ce ne spune: mă

eclipsase contraexemplul strălucit al tatălui lor vitreg. Cât despre Zabo, mezina, renunțasem s-o mai revăd.

A trecut o lună. Am regăsit plicul de la notarul din Apt băgat sub un teanc de ziare, am ezitat să-l arunc și am telefonat totuși la biroul maestrului Varnier. Un angajat al lui, după ce m-a pus să-mi declin identitatea, data nașterii, profesia, numărul de Securitate socială, numele copiilor și pe acela al mamei mele, toate fiind elemente care mă autentificau, mi-a comunicat că, în urmă cu șase luni, Fanny N'Guyen îi încredințase notarului familiei sale (mama ei posedase o casă în acea regiune) o scrisoare care să-mi fie remisă personal în caz de deces. Această transmitere trebuia să se desfășoare într-o totală confidențialitate. Un practicant din biroul notarului tocmai venea la Paris peste câteva zile pentru alte afaceri.

Practicantul respectiv m-a sunat într-o seară, pe la șase, m-a supus unui interogatoriu în toată regula, mi-a verificat cartea de identitate, mi-a pus întrebări despre Fanny și, în sfârșit, mi-a remis documentul. Era o lungă misivă de aproape șase file, cu un scris mare și rotund. Deschizând-o, parcă am mirosit ceva, un parfum de dezastru. M-am așezat pe un scaun, iar ritmul cardiac mi s-a accelerat pe măsură ce citeam.

Sébastien,

Noi doi am avut întotdeauna niște relații ciudate. Niciodată nu păreai sensibil la prezența mea și ani de zile am simțit că pentru tine sunt străvezie. Credeam că toți bărbații sunt la picioarele mele: tu îmi dovedeai că nu eram irezistibilă. Prin distanța ta, mă învățai că nu ai pe cine vrei, ci pe cine te vrea. Pentru a mă consola de acest afront, te descriam mereu ca pe puritanul grupului, unul care strânge din cur. Când am aflat felul în care ai evoluat, am fost uluită. M-aș fi propus și eu ca clientă, dacă nu mi-ar fi fost frică de încă un refuz brutal de-al tău.

Dar nu ca să mă plâng îți scriu. Când o să mă citești, posibil să nu mai fiu în viață. Te scutesc de motivele plecării mele: nu mă privesc decât pe mine. Țin numai să te avertizez de un lucru: dușmanii tăi nu sunt cei pe care-i crezi, iar prietenii, la fel. Mă explic și cu atât mai rău dacă nu-ți place! De îndată ce te-ai dedat ca amator la comerțul cu trupuri, pe Julien l-a apucat o mânie nebună. Aflase totul punând pe cineva să te urmărească neîncetat. Deține într-o casă de bani, sub forma unui dosar gros, relatarea celor făcute de tine de opt ani încoace. Pe urmele tale erau puși detectivi dintre care unii au simpatizat chiar cu tine fără să o știi. Julien are un suflet de polițai și o totală lipsă de scrupule. Când a înțeles că te îndepărtezi de noi, că te eliberezi de sub tutela lui, a trăit o adevărată prăbușire morală. Rătăcea, buimac, incapabil să lucreze, întrebând mereu: unde e Sébastien, ce face? Îl distruseseseși, îl cufundaseși în disperare. Fericirea ta îl întrista adânc, ca o ofensă personală, numai neajutorarea ta l-ar fi umplut de bucurie. Ideea că duceai poate o existență mai bogată decât a lui fără a-i propune să o împărți cu el îl scotea din minți. Tu erai pivotul în Ta Zoa Trekei, secundul lui; fără tine, banda nu mai avea nicio rațiune de a fi. Când Suzanne te-a părăsit, Julien i s-a aruncat în brațe, ea l-a îngrijit, bucuroasă că găsește un apropiat într-o stare și mai proastă decât a ei. Fiecare avea să adulmece la celălalt mirosul dezertării tale. Asta a fost alianța a doi abandonați uniți printr-o ranchiună comună. Și atunci, Julien i-a mobilizat pe toți membrii din clica noastră și a hotărât să te pedepsească: îți exagera crimele, îți sublinia „lepra morală”, se înfură pe cei șovăielnici, asistat de Jean-Marc care s-a arătat în toată această treabă de un servilism rezistent și la gloanțe. Ore întregi țeseam cu toții intrigi ca să te aducem înapoi pe calea cea dreaptă. Nu puteam suporta că nu ne-ai cerut autorizația să te vinzi cu normă parțială. Poate că te-am fi refuzat, dar am fi fost cel puțin interesați și noi de ofertă.

Julien a hotărât o ripostă gradată: mai întâi, judecarea ta în apartamentul lui Mario, ceremonie într-un anume sens ridicolă, de vreme ce, de fapt, tu nu mai erai cu noi. Dar Julien voia să-și reînșușească plecarea ta, de parcă el o provocase. Dorea o expulzare solemnă, în stil stalinist, care trebuia să aibă efectul unui electroșoc. Dezinvoltura ta i-a vexat. Iar faptul că nu aveai nici remușcări, nici regrete pentru că erai exclus i-a înnebunit. S-a trezit în ei răzbunarea, ca o bestie însetată de sânge. Julien a început să țeasă în jurul tău o pânză care trebuia să te înăbușe, voia să te arunce într-un ocean de catastrofe. În loc să o vindece, timpul îi învenina ranchiuna. Să-ți țină soarta în mâinile lui, lucrul acesta îl încânta ca pe un copil care sfârtecă o muscă vie. În public, te zugrăvea ca pe o nevertebrată, un limax ce se târăște spre vulve. Ne-a spus textual:

— Sébastien trebuie să devină ca un câine rătăcitor și să nu ne aibă decât pe noi pentru a-l strânge de pe drumuri.

Incitat de fosta ta soacră – o persoană destul de înspăimântătoare, trebuie s-o spun – care țesea intrigi în spatele fūciei sale (a încercat chiar să-ți înroleze și fiul cel mare care a refuzat luându-ți apărarea), Julien a reușit să te prezinte ca pe-un monstru care avea să ne murdărească pe toți. Că erai și pervers, și sentimental, asta-l oripila. Deveniseși ghimpele din inima noastră, erai însemnat pentru prosciere ca un copac pentru tăiere. Ura lui s-a întâlnit cu lașitatea noastră și a galvanizat-o. Când prietena ta, Dora, ți s-a alăturat pentru a exercita aceeași profesie ca tine, s-a prezentat în fine ocazia de a te pedepsi în mod exemplar. În același timp, Julien voia să dea o dublă lovitură, să le trimită celorlalți un avertisment, să-i țină în mână prin frică. Grupul începea să se disperseze, tu ai fost agentul involuntar al reînvierii lui. Ne-a amestecat și pe noi în afacerea asta pentru ca niciunul să nu fie ispitit să abandoneze. A fost o treabă demnă de un mare abil. Cred că restul îl ghicești și tu. A început prin a-i angaja și

plăți pe niște mici tâlhari din Saint-Ouen⁷⁴, pe jumătate țigani, pe jumătate iugoslavi, ca să te amenințe și să te hărțuiască. Se zice că, prin meseria sa, Julien frecventează unii mari granguri din lumea interlopă care l-au ajutat pentru unele contacte. Și-a urzit intrigile cu precizie. Fiecare dintre noi a fost rugat să se culce cu Dora. Nicio clipă n-a bănuit cine suntem, toți dădeam niște nume false. Am văzut-o și eu de trei ori la hotelul Bristol, deși nu prea sunt atrasă de fete. Nu-și precupețea osteneala și m-a impresionat, prin vehemența și lirismul ei. Înțeleg că-ți poți pierde capul pentru o asemenea creatură: cred că Gérald făcuse o pasiune pentru ea, ceea ce i-a atras din partea lui Julien un formidabil perdaf însoțit de injurii și amenințări. În ceea ce te privește, continua războiul de uzură. Sunt stupefiată că n-ai bănuit nimic, deși cunoșteați banda și moravurile ei. Și totuși, toate astea săreau în ochi. Julien a reușit să ne convingă că ești în pericol, că trebuia să te salvăm împotriva voinței tale.

Sperase că vei ceda, dar erai neînduplecat. Suzanne, acum soția lui oficială, îi dezaproba demersurile, dar fără să le combată. Și atunci, Julien, secondat de Jean-Marc și de soacra ta, a trecut la metodele cele mai dure. Au angajat alți oameni, o bandă de moldoveni rusofoni, destul de primitivi, afiliați la mafia siriano-libaneză. Le-au născocit niște biografii fictive, i-au pus să repete săptămâni întregi. Julien risca foarte mult: să fie radiat din barou, târât în fața justiției dacă se afla de această afacere, dar ca să te pedepsească, era gata de orice. Erai obiectul lui, te iubea atât de mult, încât prefera să te distrugă decât să te piardă. De îndată ce se înmuia, soacra ta, tot fără știrea fūcei sale, îl bătea la cap cu energia pe care i-o știi: te socotea de o „prea proastă extracție”, nu-ți ierta nici profanarea patului conjugal, nici stigmatul pe care l-ai pus pe reputația familiei lor. Erai o pată de noroi pe blazonul

⁷⁴ Saint-Ouen, suburbie din nordul Parisului unde se ține un talcioc.

lor. Dacă n-ar fi depins decât de ea, ar fi pus să fii ucis ca un câine. Ferocitatea ei îl înspăimânta până și pe Julien.

Urmarea o cunoști: au hotărât să vă vandalizeze apartamentele, să trimită acel duo de golani ca să-ți administreze o bătaie bună, apoi s-o ciomăgească pe Dora pentru a instala în jurul vostru un climat de teroare. Trebuia să votăm ca să le confirmăm hotărârile. Mereu mania lui Julien pentru proceduri, respectarea formală a legii. Ca să fii dreaptă cu noi, trebuie să precizez că discuțiile au fost furtunoase. De mai multe ori, am fost cât pe ce să ne încăieram: nu-ți voi spune care ți-au fost apărătorii și detractorii cei mai îndârjiți. Eram obligați să păstrăm un mare secret și cred că l-am fi omorât pe acela care ar fi vorbit în exterior. Julien ne înregimentase, își punea în fraze o forță de convingere care ne cucerea. A sosit și cliul supliciuului tău ce trebuia să te zdrobească o dată pentru totdeauna: să fii închis împreună cu trei femei bărbătoase, trei foste deținute, ca să-ți „piară gustul pentru sex”. Ideea labei mortale venea de la Théo care o citise într-o bandă desenată. Ai fi putut muri de o mie de ori. Dar pentru ei nu conta. În paralel, prin telefoane anonime, ți-au distrus reputația la minister. În privința asta, se pricepeau să folosească marea armă a calomniei. Rezultatul le-a depășit așteptările. Nu prevăzuseră fuga brutală a lui Dora, însă docilitatea ta i-a umplut de plăcere. Toată această conspirație i-a costat o avere: au plătit acte false, închirieri de mașini, de case, diferite contracte, au cumpărat tăcerea unor complici. Ai cooperat cu o bunăvoință mișcătoare, iar zgomotoasa ta căință i-a dat dreptate lui Julien: e convins că te-a smuls trotuarului, se vede ca binefăcătorul tău. Acum, că te-au recuperat, te vor ține sub control până la pensionare, n-o să le mai scapi. Oricum, au ars și distrus orice urmă a mașinației lor. Chiar dacă unul dintre ei ar trăda secretul, nu mai există nicio dovadă materială.

Ar fi trebuit să te previn mai devreme. Dar loialitatea față de grup primă asupra oricărui alt lucru. Nu ți-aș fi spus

nimic, dacă nu m-aș pregăti să-mi iau adio de la viață. Ai toate elementele în mână, ba chiar posibilitatea să nu mă crezi. Dar aș fi plecat și cu mai multă amărăciune dacă nu te-aș fi avertizat.

*Te îmbrățișez cu tandrețe,
Fanny*

P.S. În cursul acestui an, ai primit la cafeneaua La Motanul fumător câteva scrisori de la o anumită Miss Caramel. Presupun că este vorba de Dora. Le-a interceptat Gérald, zicând că este mandatat de tine.

P.S. bis Fratele tău n-a fost niciodată amestecat în complot: prea nou în grup, prea emotiv, prea duios, nu era socotit fiabil de către Julien.

M-a trecut un fior neplăcut. Aș fi preferat să nu fi primit niciodată această epistolă. Am recitit-o de trei ori, îmi vâjâiau urechile, îmi ardea fața. M-a lăsat inima: m-am întins pe pat, am închis ochii. Pereții și tavanul s-au rotunjit, au săpat un maelstrom în care cădeam la nesfârșit. PISOIUL MEU A FOST CEL CARE M-A SCOS DIN COMĂ LINGÂNDU-MĂ PE MĂINI. M-am ridicat aproape asfixiat, m-am dus la fereastră să trag aer în piept. În depărtare, Turnul Eiffel, iluminat, își purta briliantele de-a lungul corpului ca o femeie întreținută care vrea să mai arunce din ele. Nu mai puteam sta în acea încăpere. Am umblat toată noaptea prin oraș, iar în zori m-am trezit în fața bisericii Saint-Gervais unde, într-o seară, Dora și cu mine improvizaserăm un bivuac al iubirii. Așa cum mă așteptam, ușa baptisteriului era deschisă. M-am lungit sub navă lângă ceilalți oameni fără adăpost, chiar pe jos, în murdărie și vermină, în căldura decăderii noastre comune. Înainte de-a închide ochii, m-a apucat un mare hohot de răs care a răsunat sub bolți. La un asemenea grad de urâțenie, nu mai rămânea decât o sinceră hilaritate.

EPILOG

Am patruzeci de ani și umblu din nou pe străzi ca un nebun, cu ochii mistuiți de trupuri. Din nou pletele femeilor sunt niște incendii în lumina apusului, în inflexiunea șoldurilor, la întretăierea picioarelor le băntuie furtuni. Până și cambrura statuiilor mă tulbură. Sunt prea multe de iubit, prea multe de dorit. Plâng în fața frumuseții lumii, nu voi fi niciodată la înălțimea Creației. Îmi amintesc această frază din Talmud pe care mi-o spusese Dora: pentru fiecare om există un moment în care porțile se deschid, în care Adevărul devine perceptibil.

Am renunțat la tratament, am aruncat medicamentele. În fiecare zi, îmi recapăt puterile. Această lungă încercare m-a maturizat. Sunt, în sfârșit, stăpân pe soarta mea, sigur de înclinațiile mele. Apartii lumii pe care singur ți-ai făcut-o, nu lumii din care vii. Pentru prima oară după multă vreme, în dimineața aceasta am simțit că mi se umflă sexul, că dragostea de viață se întoarce în mine. Ereția ca o arcă de feroare.

Cu prietenii mei, continuu să o fac pe deșeul recunoscător. Supraviețuiesc din pomenile lor, îmi încovoi spatele. Nu reușesc să-i detest, ura m-ar lega prea mult de ei. Mă duc la cină ba ia unii, ba la alții, evit înfruntarea, îmi pregătesc evadarea. Singura mea retorsiune va fi eschiva. Pe Meșuga o să-l las vecinului meu Kendal.

Acum, că mi-am achitat datoria, mă cuprinde din nou luxura, dă buzna peste mine ca o ciumă delicioasă. Sunt într-o stare de înfometare absolută, prin cap mi se-nvârtesc niște imagini impudice. Ziua, ca un copil, desenez într-una sexuri de femei: un ochi vertical cu gene crețe de-a lungul pleoapelor. Uneori, ochiul se întredeschide și lasă să picure câte-o lacrimă. Noaptea, sunt doborât de pofte nemăsurate, aud horcăielile voluptuoase, suspine indecente, sun adunarea tăcută a îngerilor mei, le mulțumesc, femeile acestea m-au salvat, ele m-au învățat înțelepciunea și

ardoarea. Acum știu că nu există profesii blestemate, există doar niște blestemați de profesori de discordie. Ideea că, în fiecare oră, în fiecare secundă milioane de oameni de pe acest pământ se înlănțuie și se devorează, că același lanț al plăcerii străbate planeta și urcă până la ceruri, ideea aceasta mă electrizează, mă încântă, mă răvășește.

Într-o după-amiază de septembrie, mă aflu din nou în arenă, la intersecția Saint-Denis, în dreptul Marilor Bulevarde⁷⁵. Strada fierbe cu mulțimea ei de kurzi și afgani ce-și așteaptă trecerea în Anglia, de tamuli și pakistanezi ce tot așteaptă în picioare pe piața sclavilor, cu căruciorul lor pe două roți în fața magazinelor de confecții, de cerșetori ce-și împing cărucioarele pe patru roți, de fete de la peep-show-uri care se lasă pipăite în cabină. Pescărușii zgârie cerul, se învârt printre niște nori pufoși. Aici, zăresc o frumoasă doamnă fără îndurare, o cap-verdiană cu accent portughez, cozi magnifice, umeri lați ca niște *reposoirs*⁷⁶. Sub ochi are o grămăjoară de mici pete negre asemănătoare cu niște boabe de mac, iar lângă ochiul drept o ușoară umflătură de culoare mai deschisă care se răsfrânge pe pomete. Veghează în picioare asupra acelei împărății de trudă și angoasă, purtând pe cap o bonetă trasă într-o parte, contemplă cu detașare turma umană care-i scâncește la picioare. O abordez, dintre toate pe ea o aleg, pe zeița mea de abanos, Venus calipige a mea. Îmi acordă o vizită ghidată la toate etajele trupului său. Este o uriașă de un metru optzeci și opt, un bloc de mușchi cu fese și sâni proeminenți. Este drăguță cu mine, mă mângâie pe cap, îmi dă să-i mănânc mameloanele de culoare zmeurie. Încet, ca pe o cortină de teatru, își deschide picioarele și o pot vedea în întreaga ei maiestate, îi pot admira buchetul regal, mucoasele purpurii. Îi cer permisiunea să lipăi, să beau din izvor. Mă sufoc, o să mor de înfiorare. Se întoarce, îmi prezintă maiestuosul ei fund,

⁷⁵ Unul dintre locurile prostituției pariziene

⁷⁶ *Reposoir*, suport în formă de altar pe care preotul depune sfântul sacrament în cursul unei procesiuni catolice.

un bloc de marmură aproape plat în vârf. Fesele ei sunt șlefuite ca un galet albastru de atâtă negreală: le desfac și sunt orbit de acel soare întunecat a cărui tenebră iluminează, o picătură de cerneală care, pe măsură ce o fixează, se limpește. Adulmec Tronul maiestuos, îmi pierd capul, mă ospățez din micul crater picant, cu striții roz. Sunt un pirat care ia cu asalt acest formidabil galion african. Aleluia, frumusețe absolută, paroxism al minunilor! Nimic de pe pământ nu egalează acest spectacol. Dacă paradisul nu se află aici, atunci nu se află nicăieri.

După luni de căutări, am putut în sfârșit să o prind ieri pe Dora la telefon. Dora, infanta mea atât de calomniată, căderea și mântuirea mea, înfrângerea și victoria mea: și-a păstrat intactă stăpânirea asupra inimii mele. Pietatea sa lubrică mi-a devenit indispensabilă. Îi datorez totul, m-a regenerat. Trăiește, retrasă, într-un sătuc de munte în Martinica. O îngrijește și o răsfăță bunica ei. Am vorbit o oră, amestecându-ne lacrimile și râsetele. Ne-am iertat unul altuia îndoielile și greșelile. Ne vom relua în altă parte lucrarea mântuitoare în pofida celor răi și obtuzi. Aceasta este misiunea noastră: ne cere haita venală. Vom cunoaște alte sabaturi, alte dimineți triumfătoare⁷⁷. Vom trăi fericiți și vom avea mulți amanți.

Dumnezeu este iubire.⁷⁸

⁷⁷ Metaforă erotică lansată de Victor Hugo într-un celebru vers din poemul său *Booz adormit* (1859) publicat în volumul *Legenda secolelor* (II, 6): „Când ești tânăr, ai dimineți triumfătoare”.

⁷⁸ 1 Ioan 4, 8 și 16.

*I*n acest roman scriitorul-filosof Pascal Bruckner descrie viața unui bărbat de treizeci de ani, diplomat de carieră, căsătorit cu o femeie frumoasă și bogată, tată a trei copii, care alunecă într-o viață de gigolo. Pentru plăcerea de a oferi iubire. *Iubirea față de aproapele* este o sinteză a gândirii lui Bruckner, o povestire bine temperată, care folosește un vocabular erotic impresionant. Editorul francez a tăiat scenele cele mai scabroase, dar textul îi face și așa să roșească... pe bărbați.

«Este o temă obsesivă care poate fi regăsită în toate cărțile mele. Pentru mine prostituția reprezintă stadiul ultim al carității.

Mi s-a spus că este o carte stranie... Un prieten mi-a mărturisit că este cartea revanșei femeilor asupra bărbaților. Acest roman place femeilor»

Pascal Bruckner

www.edituratrei.ro

ISBN 973-707-041-0

